

8th INTERNATIONAL CONGRESS OF EURASIAN SOCIAL SCIENCES

(8. ULUSLARARASI AVRASYA SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ)

25-28 Nisan 2024 / 25-28 April 2024

Bodrum/Mugla/TURKEY

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI CONGRESS PROCEEDINGS

ISBN: 978-625-98862-3-7

KORINT
YAYINCILIK

ONUR KURULU

Prof. Dr. Fadıl HOCA (Makedonya Vizyon Üniversitesi Rektörü)

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Kubilay YAZICI (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Merziyye NECEFOVA (Azerbaycan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Prof. Dr. Sevinç ALİYEVA (Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Dil Komisyonuna Bağlı İzleme Merkezi Başkanı, AZERBAYCAN)

Prof. Dr. Taner ÇİFÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Yasemin BAL (Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Cihat DEMİR (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. İsmail KINAY (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sedef SÜER (Dicle Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Selçuk İLGAZ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK (Kastamonu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Yavuz BOLAT (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Zekerya AKKUŞ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğretim Üyesi Hasan ASLAN (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)

SERĞİ DÜZENLEME BİLİM/SANAT DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Arzu UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Ebru ALPARSLAN (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatih BAŞBUĞ (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fatma YETİM (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. İ. Sevim Çizer (İzmir Ekonomi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Leyla VARLIK ŞENTÜRK (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Mehmet ÖZKARTAL (Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Melda ÖZDEMİR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Meral AKAN (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. S. Sibel Sevim (Eskişehir Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Zuhal TÜRKTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Emrah UYSAL (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Hülya KASAPLI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Mehmet Ali BÜYÜKPARMAKSIZ (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Serdar SAYGILI (Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sibel ADAR CÖMERT (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Vildan BAĞCI (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Zeynep BALKANAL (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğretim Üyesi M. Sema ÜŞENMEZ (Sakarya Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğretim Üyesi Merve KARAMAN (İstanbul Topkapı Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Öğretim Üyesi Pakize KAYADİBİ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, TÜRKİYE)

KONGRE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)
Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)
Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)
Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)
Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)
Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)
Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)
Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)
Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)
Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)
Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)
Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Taner ÇİFÇİ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY (Muş Alparslan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Ayşegül TÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)
Doç. Dr. Harun ER (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Osman ÇEPNİ (Karabük Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)

Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)

Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)

Doç. Dr. Toğrul HALILOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Dr. Öğr. Üyesi Halit HAMZAOĞLU (Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Dr. Öğr. Üyesi Murat TEMUR (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Ahmet Galip YÜCEL (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

Dr. Ensar YILDIZ (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TÜRKİYE)

KONGRE HAKEM KURULU

Prof. Dr. Aftab Kamal PASHA (Jawaharlal Nehru Üniversitesi, Yeni Delhi-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Antonis LIONARAKIS (Hellenic Open University, YUNANİSTAN)

Prof. Dr. Arshi KHAN (Aligarh Muslim Üniversitesi, Aligarh-HİNDİSTAN)

Prof. Dr. Beyhan KESİK (Giresun Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Bobby HARREVELD (Central Queensland University, AVUSTRALYA)

Prof. Dr. Botir USMONOV (Tashkent State Technical University, ÖZBEKİSTAN)

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Cengiz DÖNMEZ (Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Cleborne D. MADDUX (University of Nevada, KANADA)

Prof. Dr. Dursun DİLEK (Sinop Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fikret ALINCAK (Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Fulya ÖZTAŞ (Selçuk Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Geza DAVID (Elte Üniversitesi, Budapeşte-MACARİSTAN)

Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Handan DEVECİ (Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT (Yozgat Bozok Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Haydar ÖZTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Hilmi DEMİRKAYA (Akdeniz Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Ivanovska OLENA (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Kadir ULUSOY (Mersin Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Kapanitsya LUBOV (Kiev Taras Sevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Lindita XHANARI LATIFI (Tiran Üniversitesi, ARNAVUTLUK)

Prof. Dr. Musa QASIMLI (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, AZERBAYCAN)

Prof. Dr. Natalija LEPKOVA (Vilnius Gediminas Technical University, LİTVANYA)

Prof. Dr. Oya HAZER (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Paul KAWACHI (Open University of China, ÇİN)

Prof. Dr. Ramesh C. SHARMA (Wawasan Open University, MALEZYA)

Prof. Dr. Sefa BULUT (İbn-i Haldun Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Segeda SERGEY (Ukrayna Bilimler Akademisi, UKRAYNA)

Prof. Dr. Sibel ERKAL (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)

Prof. Dr. Tamar LOMINADZE (Georgian Technical University, GÜRCİSTAN)
Prof. Dr. Vladimir ZUEV (Institute of Social Sciences and Humanities, Kazan, RUSYA)
Prof. Dr. Zeynep ÇOPUR (Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Adem BELDAĞ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Barış KAYA (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Bekir TAVAS (Biznesi Üniversitesi, KOSOVA)
Doç. Dr. Benito PERRI (PsyD Touro College Graduate School Of Education, ABD)
Doç. Dr. Beytullah KAYA (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Harun ER (Bartın Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Işık SEZEN (Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mine CAN (Kocaeli Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Mujib ALAM (Academy of International Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Nuray KURTDEDE FİDAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Nurlana MUSTAFAYEVA (Azerbaycan Diller Üniversitesi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Oğuzhan KARADENİZ (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sefa Salih Aydemir (Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sezai ÖZTAŞ (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Suat POLAT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Sujata ASHWARYA (Centre for West Asian Studies, Jamia Millia Islamia University, Yeni Delhi, HİNDİSTAN)
Doç. Dr. Todor Ioana CRISTINA (Alba Iulia Üniversitesi, ROMANYA)
Doç. Dr. Toğrul HALİLOV (Nahçıvan Bilimler Akademisi, AZERBAYCAN)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Tarash Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Kateryna TELESHUN (Taras Shevchenko Üniversitesi, UKRAYNA)
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ÖZGENEL (İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, TÜRKİYE)
Dr. Mahmoud HAWAMDEH (Al Quds Open University, FİLİSTİN)

İÇİNDEKİLER

EXPERIENCE OF THE WORLD`S LEADING COUNTRIES IN ENERGY SAVING	15
THE USE OF DEIXIS IN MACEDONIAN AND ENGLISH: A COMPARATIVE STUDY	16
THE LANGUAGE OF PAIN IN THE FLUTURA AÇKA'S NOVEL "THE SON"	17
THE CONSTRUCTION INDUSTRY OF UKRAINE: PRESENT AND FUTURE	18
ENVIRONMENTAL CONCERNS ARE DRIVING THE ADOPTION OF GREEN INFORMATION TECHNOLOGY BY THE AIRCRAFT MANUFACTURING INDUSTRY	19
PRELIMINARY RESEARCH ON THE SOCIAL MEDIA AND FINANCIAL LITERACY ON TOURIST BEHAVIOUR OF GENERATION Z IN MALAYSIA.....	20
PRELIMINARY RESEARCH ON THE THEME PARK ATTRIBUTES AND REVISIT INTENTION TO THE GENTING SKYWORLDS THEME PARK AMONG YOUTH IN MALAYSIA.....	21
PRELIMINARY STUDY ON THE SOCIAL MEDIA INFLUENCES, FINANCIAL STABILITY, AND VISIT INTENTION AMONG GENERATION Z IN MALAYSIA.....	22
PRELIMINARY STUDY ON THE USAGE OF AIRBNB APPLICATIONS BY TOURISTS AND BEHAVIORAL INTENTIONS IN VISITING MALACCA, MALAYSIA	23
PRELIMINARY STUDY ON TOURIST SATISFACTION, DESTINATION IMAGE, AND DESTINATION LOYALTY TO TERENGGANU, MALAYSIA	24
PRELIMINARY STUDY ON TOURIST PREFERENCES, SOCIAL MEDIA USE, AND TRAVEL BEHAVIOUR AMONG GENERATION Z IN MALAYSIA	25
INVESTİGATING HOW ISLAMİC TOURİSM SHAPES THE RELİGİOUS PERCEPTİON AND PRACTİCES OF HİGH SCHOOL STUDENTS	26
ATTRIBUTES THAT INFLUENCE TOURISTS' DECISION TO TRAVEL ABROAD	27
DELVING INTO ISLAMIC FINANCE AND FINANCIAL LITERACY: EXAMINING BELIEFS, PRACTICES, AND INDIVIDUAL AWARENESS	28
EMPOWERING YOUTH MUSLIM TOURISTS: A GUIDE TO HALAL FOOD LITERACY	29
BABY HATCH INTELLIGENT INCUBATION MONITORING SYSTEM	30
ADVANCEMENTS IN NON-INVASIVE CHOLESTEROL MEASUREMENT TECHNOLOGIES: A COMPREHENSIVE REVIEW.....	31
ASSESSMENT OF ALTERNATIVE SOURCES OF RESOURCE CONSERVATION IN UKRAINE.....	32
PERCEPTION OF E-WALLET PAYMENT AMONG HIGHER EDUCATION STUDENTS IN SELANGOR, MALAYSIA	33
AN INTERVENTION ERGONOMIC FRAMEWORK FOR MALAYSIA TVET HIGHER EDUCATION	34
BENCHMARKS FOR THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY IN UKRAINE	35
CINEMATIC REFLECTIONS: MAQĀŞİD AL-SHARĪ'A PERSPECTIVES ON SUSTAINABLE FILM-INDUCED TOURISM IN MALAYSIA.....	36

SOCIAL MEDIA AND FINANCIAL LITERACY ON TOURIST BEHAVIOUR OF GENERATION Z IN MALAYSIA	37
AN INTERVENTION ERGONOMIC FRAMEWORK FOR MALAYSIA TVET HIGHER EDUCATION	38
HALL VE HOFSTEDE'İN KATMANLI İLETİŞİM AÇMAZI: BAĞLAMI VE BELİRSİZLİK DERECEİ YÜKSEK TOPLUMLARDA İLETİŞİM	39
HALL AND HOFSTEDE'S LAYERED COMMUNICATION DILEMMA: COMMUNICATION IN SOCIETIES WITH HIGH CONTEXT AND UNCERTAINTY	40
ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İŞ TATMINI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİ	41
THE EFFECT OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL CULTURE AND JOB SATISFACTION ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT	42
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DOĞAL MİRASIN KORUNMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İKİLEM HİKÂYELERİ İLE İNCELENMESİ	43
EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON THE PROTECTION OF NATURAL HERITAGE THROUGH DILEMMA STORIES	44
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE KİRLİLİĞİNE YÖNELİK ALGILARI VE ÇİZİMLERİNİN ANALİZİ	45
ANALYSIS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS AND DRAWINGS TOWARDS ENVIRONMENTAL POLLUTION	46
YAPAY ZEKA PAZARLAMASI VE REKLAM: PROMPTLARLA REKLAM ÜRETİMİNE İLİŞKİN DENEYSSEL BİR ÇALIŞMA	47
ARTIFICIAL INTELLIGENCE MARKETING AND ADVERTISING: AN EXPERIMENTAL STUDY ON AD GENERATION WITH PROMPTS	48
ÖĞRETMEN ADAYLARININ 21.YÜZYIL BECERİLERİ YETERLİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ	49
INVESTIGATION OF TEACHER CANDIDATES' 21st CENTURY SKILLS COMPETENCY PERCEPTIONS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES	50
HATAY'DA BİR GÖÇ HİKÂYESİ: KURLUSOĞUKSU KÖYÜ (KIRIKHAN) İSKÂNI	51
A MIGRATION STORY IN HATAY: SETTLEMENT OF KURLUSOĞUKSU VILLAGE (KIRIKHAN)	52
AVRUPA BİRLİĞİNDE YÖNETİŞİM, İNOVASYON VE TEKNOLOJİ TEMELLİ BÖLGESEL REKABET EDEBİLİRLİK POLİTİKALARININ ETKİNLİĞİ	53
THE EFFICIENCY OF GOVERNANCE, INNOVATION AND TECHNOLOGY BASED REGIONAL COMPETITIVENESS POLICIES IN THE EUROPEAN UNION	54
PSİKOLOJİK DANIŞMADA DANIŞAN-DANIŞMAN ETKİLEŞİMİNDE "EVET, AMA... OYUNU" NUN KARPMAN'IN DRAMA ÜÇGENİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	55
AN INVESTIGATION OF THE "YES, BUT... GAME" IN CLIENT COUNSELOR INTERACTION IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING IN TERMS OF KARPMAN'S DRAMA TRIANGLE	56
YEŞİL MOBİLİTE: ELEKTRİKLİ ARAÇLAR ÜZERİNE BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ	57
GREEN MOBILITY: A LITERATURE REVIEW ON ELECTRIC VEHICLES	58
TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ SİĞİNMACILARIN GÜVENLİK SORUNLARI	59

SYRIAN REFUGEES' SAFETY ISSUES IN TURKEY	60
COMPARISON OF THE SUITABILITY OF SPORTS FACILITIES AND THE SATISFACTION LEVELS OF DISABLED ATHLETES	61
ÜLKE MARKALAMASININ TEMEL UNSURLARI VE DİJİTAL MEDYA KULLANIMLARI: TÜRKİYE TANITIM OFİSİ'NE YÖNELİK BİR ANALİZ	62
PRINCIPLES OF COUNTRY BRANDING AND DIGITAL MEDIA USAGE: AN ANALYSIS OF TURKEY PROMOTION OFFICE	63
4-7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ASTRONOMİ	64
4-7th GRADE SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS IN ASTRONOMY	65
İŞYERİNDE POZİTİF YÖNETİM ANLAYIŞI: KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE	66
POSITIVE MANAGEMENT APPROACH IN THE WORKPLACE: A CONCEPTUAL FRAMEWORK	67
MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİMİ PLANLAMAYA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DERS PLANLARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ	68
AN EXAMINATION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS' VIEWS ON INSTRUCTION PLANNING IN THE CONTEXT OF LESSON PLANS	69
METAL PLAKA APLİKENİN TARİHSEL SÜREÇTE İNCELENMESİ	70
EXAMINATION OF METAL PLATE APLIQUE IN HISTORICAL PROCESS	71
KAMU POLİTİKALARINDA YAPAY ZEKÂ KULLANIMI: GÜNCEL EĞİLİMLER VE UYGULAMALAR	72
USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PUBLIC POLICIES: CURRENT TRENDS AND APPLICATIONS	73
12 EYLÜL 1980 ASKERİ DARBESİNİ MEŞRULAŞTIRMA FAALİYETLERİ AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME: DEVRİM GAZETESİNE GÖRE "ATATÜRK YILI" ETKİNLİKLERİ	74
AN EVALUATION OF THE 12 SEPTEMBER 1980 MILITARY COUP IN TERMS OF LEGITIMISATION ACTIVITIES: "ATATÜRK YEAR" ACTIVITIES ACCORDING TO DEVRİM İN NEWSPAPER	75
HAVA YOLU İŞLETMELERİNİN SÜREÇLERİNDE YOLCU ODAKLI PERSPEKTİF VE YOLCU DENEYİMİNİ GELİŞTİRMEYE DÖNÜK GÜNCEL UYGULAMALAR	76
PASSENGER-CENTRIC PERSPECTIVE AND CURRENT PRACTICES IN ENHANCING PASSENGER EXPERIENCE IN AIRLINE OPERATIONS	77
DOĞU TOPLUMLARINDA İLETİŞİM SORUNLARI: GELENEKSEL YAKLAŞIM	78
COMMUNICATION PROBLEMS IN EASTERN SOCIETIES: TRADITIONAL APPROACH	79
TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ARTAN DİJİTALLEŞMENİN ORTAYA ÇIKARDIĞI/ÇIKARABİLECEĞİ KAZANÇ VE KAYIPLAR ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER	80
EVALUATIONS ON THE GAINS AND LOSSES THAT THE INCREASED DIGITALIZATION IN THE TURKISH BANKING SECTOR HAS ARISED / MAY ARISE	81
EKONOMİK VE SOSYAL BİR SORUN OLARAK "ASGARİ ÜCRET"	82
"MINIMUM WAGE" AS AN ECONOMIC AND SOCIAL ISSUE	83
"CODE IS LAW" TEORİSİ VE AKILLI SÖZLEŞMELERE OLAN ETKİSİ	84
THEORY OF "CODE IN LAW" AND IT'S INFLUENCE ON SMART CONTRACTS	85

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	86
INVESTIGATION OF LIFELONG LEARNING TENDENCIES OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES.....	87
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER ALANINDA SİMÜLASYON TABANLI EĞİTİM	88
THE SIMULATION BASED EDUCATION IN THE FIELD OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES	90
EĞİTİM VE ÖĞRETİM ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARINDA YAPAY ZEKA	92
ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN GRADUATE THESIS RESEARCH IN THE FIELD OF EDUCATION AND TEACHING.....	93
BÜYÜKANNE PROJESİNE BİR DEĞERLENDİRME.....	94
AN EVALUATION OF THE GRANDMOTHER PROJECT	95
ANLATICILIK GELENEĞİNİN EKRANLARA YANSIMASI BAĞLAMINDA ESKİ DİZİLERİN İNCELENMESİ: “KURUNTU AİLESİ” ÖRNEĞİ.....	96
REVIEW OF OLD SERIES IN THE CONTEXT OF THE REFLECTION OF THE NARRATORING TRADITION ON THE SCREEN: THE EXAMPLE OF “KURUNTU AİLESİ”	97
EĞİTİMDE YENİ KODLAR VE MAJOR YAPILAR: GILLES DELEUZE’UN FARK FELSEFESİ BAĞLAMINDA YAPAY ZEKA TEKNOLOJİLERİ VE EĞİTİM İLİŞKİSİ	98
EDUCATION'S NEW CODES AND MAJOR STRUCTURES: THE RELATIONSHIP BETWEEN ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES AND EDUCATION IN THE CONTEXT OF GILLES DELEUZE'S PHILOSOPHY OF DIFFERENCE	99
YONTULAR IŞIĞINDA BATI ANADOLU'DA HELLENİSTİK DÖNEM KADIN İMAJI.....	100
HELLENISTIC PERIOD WESTERN ANATOLIAN IMAGES OF WOMEN IN SCULPTURES.....	101
İLKOKUL KÖY ÖĞRETMENLERİNE GÖRE OKUL KÜLTÜRÜNÜN OLUŞTURULMASI VE GELİŞTİRİLMESİNDE OKUL MÜDÜRÜNÜN ROLÜ	102
ACCORDING TO PRIMARY SCHOOL VILLAGE TEACHERS IN THE CREATION AND DEVELOPMENT OF SCHOOL CULTURE THE ROLE OF THE SCHOOL PRINCIPAL.....	103
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIM AMAÇLARI İLE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞININ AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARINA ETKİSİ.....	104
THE PURPOSES OF HIGH SCHOOL STUDENTS' SOCIAL MEDIA USE AND THE EFFECT OF SOCIAL MEDIA ADDICTION ON THEIR ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOR	105
SOSYAL VE FEN BİLİMLERİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLERİ DİSİPLİNLERARASI BİR BAKIŞ AÇISIYLA YENİDEN DÜŞÜNMEK	106
RETHINKING SOCIAL SCIENCES FROM AN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE IN THE CONTEXT OF SOCIAL AND NATURAL SCIENCES	107
EĞİTİMİN EKMEK TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ.....	108
THE IMPACT OF EDUCATION ON BREAD EXPENDITURE.....	109
EĞİTİMİN SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ.....	110

THE IMPACT OF EDUCATION ON MILK AND MILK PRODUCTS EXPENDITURE.....	111
EĞİTİMİN KİŞİSEL HİJYEN ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ	112
THE IMPACT OF EDUCATION ON PERSONEL HYGIENE PRODUCTS EXPENDITURE	113
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	114
EXAMINATION OF PROSPECTIVE SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION	115
ÇOKLU BÜTÜNCÜL ANALİZİ YAKLAŞIMI İLE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	116
REVIEW OF POSTGRADUATE THESES CONDUCTED WITH MULTIPLE HOLISTIC ANALYSIS APPROACH	117
AR-GE MERKEZLERİ ve SOSYAL İNOVASYON ARASINDAKİ ETKİLEŞİM.....	118
INTERACTION BETWEEN R&D CENTERS AND SOCIAL INNOVATION.....	119
AMBALAJIN TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARINA ETKİSİ: LİTERATÜR TARAMASI	120
THE IMPACT OF PACKAGING ON CONSUMER PURCHASING DECISIONS: A LITERATURE REVIEW ..	121
TÜRKİYE'DE TERS YÜZ ÖĞRENME MODELİNDE EĞİTİM BİLİMLERİ ALANINDA YAZILAN TEZLERİN İNCELENMESİ	122
AN ANALYSIS OF DISSERTATIONS WRITTEN IN THE FIELD OF EDUCATIONAL SCIENCES ON FLIPPED LEARNING MODEL IN TURKEY	123
YÖRESEL BEBEKLER İLE DEĞERLER EĞİTİMİ	124
VALUES EDUCATION WITH LOCAL BABIES	125
TURİSTİK DOĞU EKSPRESİ'NE İLİŞKİN E-YORUMLARIN İNCELENMESİ	126
REVIEW OF E-COMMENTS ABOUT THE TOURISTIC EASTERN EXPRESS	127
YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ FONKSİYONLARINI UYGULAMA AÇISINDAN EN ÇOK TERCİH EDİLEN SEKTÖRÜN FUZZY TOPSIS YÖNTEMİ İLE BELİRLENMESİ	128
DETERMINATION OF THE MOST PREFERRED SECTOR IN TERMS OF APPLICATION OF GREEN HUMAN RESOURCES MANAGEMENT FUNCTIONS BY FUZZY TOPSIS METHOD.....	129
MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOYUT CEBİR DERSİNDEKİ KAVRAM YANILGILARININ PROBLEM KURMA ve ÇÖZME ÇALIŞMALARIYLA İNCELENMESİ	130
MISCONCEPTIONS OF PROSPECTIVE MATHEMATICS TEACHERS IN ABSTRACT ALGEBRA COURSE EXAMINING PROBLEM POSING AND SOLVING STUDIES.....	131
KENTSEL ADALET İÇİN YOL HARİTASI: KENT HAKKI VE OEUVRE PERSPEKTİFİNDEN RADİKAL SOSYAL HİZMET	132
URBAN JUSTICE ROADMAP: A RADICAL SOCIAL WORK APPROACH THROUGH THE LENS OF RIGHT TO THE CITY AND OEUVRE.....	133
KURUMSAL PAZARLAMA BAĞLAMINDA MARKA KİMLİĞİNİN İNŞASI VE AKTARIMINDA KURUMSAL REKLAMLAR: TÜRKİYE İŞ BANKASI REKLAMLARININ GELİŞME SÜRECİ	134

CORPORATE ADVERTISEMENTS IN THE CONSTRUCTION AND TRANSFER OF BRAND IDENTITY IN THE CONTEXT OF CORPORATE MARKETING: THE DEVELOPMENT PROCESS OF TURKEY IS BANK ADVERTS	135
YARATICI ZİHNİYET YAPILARININ VE MOTİVASYONUN YARATICI KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	136
INVESTIGATING THE EFFECT OF CREATIVE MINDSETS AND MOTIVATION ON CREATIVE PERSONALITY TRAITS.....	137
TÜRKİYE İLE ESTONYA, ÇİN, GÜNEY KORE, KANADA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	138
COMPARİSON OF TEACHER TRAINİNG SYSTEMS İN TÜRKİYE AND ESTONIA, CHINA, SOUTH KOREA, CANADA	139
SÜRDÜRÜLEBİLİR TASARIM ANLAYIŞI KAPSAMINDA ENDÜSTRİYEL KENEVİR	140
INDUSTRIAL HEMP WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABLE DESIGN CONCEPT	141
DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARI: ÖNEMİ, UYGULANMASI VE ÖNERİLER.....	142
SUPPORTING AND TRAINING COURSES: IMPORTANCE, IMPLEMENTATION AND SUGGESTIONS ..	143
DIGITAL STORYTELLING IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION	144
ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DİJİTAL HİKÂYE ANLATIMI.....	145
SOSYAL BİLGİLERDE MİZAH İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRMESİ.....	146
EVALUATION OF STUDIES CONDUCTED ON HUMOR IN SOCIAL STUDIES	147
7 VE 8. SINIF MEDYA OKURYAZARLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ.....	148
EXAMINATION OF THE 7TH AND 8TH GRADE MEDIA LITERACY CURRICULUM	149
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE GÖRE TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE BATILILAŞMA İMGESİ....	150
ACCORDING TO SOCIAL SCIENCES TEACHERS, THE IMAGE OF WESTERNIZATION FROM THE TANZİMAT TO THE PRESENT DAY.....	151
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİH KONULARININ ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	152
OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON THE METHODS AND TECHNIQUES USED IN TEACHING HISTORY SUBJECTS.....	153
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK KONULARA İLİŞKİN EĞİLİMLERİ	154
TRENDS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES RELATED TO POLITICAL ISSUES	155
CEZALANDIRMANIN AMACINI AÇIKLAYAN TEORİLER	156
THEORIES EXPLAINING THE PURPOSE OF PUNISHMENT	157
KARASU (BALIKESİR) İLİ İDARİ SINIRLARI VE DEMOGRAFİK YAPISI (1914)	158
KARASU (BALIKESİR) PROVINCE ADMINISTRATIVE BORDERS AND DEMOGRAPHIC STRUCTURE (1914)	159
YAPAY ZEKA ARAÇLARI VE EĞİTİM: SİSTEMATİK LİTERATÜR TARAMASI	160
ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS AND EDUCATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW.....	161

İNGİLİZ GENELKURMAYININ GÖZÜYLE KURTULUŞ SAVAŞI: STRATEJİK RAPORLAR VE ANALİZLER .	162
THE WAR OF INDEPENDENCE FROM THE EYES OF THE BRITISH GENERAL STAFF: STRATEGIC REPORTS AND ANALYZES	163
ÇALIŞANLARIN MANTAR YÖNETİM ALGILARI ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA	164
A QUALITATIVE STUDY ON EMPLOYEES' PERCEPTIONS OF MUSHROOM MANAGEMENT	165
AVRUPA'DAKİ GÖÇMEN MÜSLÜMANLARIN İSLAM'A YAKLAŞIMI: AZINLIK FIKHI	166
THE APPROACH OF IMMIGRANT MUSLIMS IN EUROPE TO ISLAM: MINORITY FIQH	167
TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUMAYA İLİŞKİN TUTUMLARININ VE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	168
AN INVESTIGATION OF PRE-SERVICE TURKISH TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS READING AND CRITICAL THINKING TENDENCIES IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES	169
OKUMA SORUNLARININ GİDERİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER	170
METHODS USED IN ELIMINATING READING PROBLEMS.....	170
NAZİ ALMANYASI'NDA SANAT VE PROPAGANDA: LENİ RİEFENSTAHL'IN OLYMPIA FİLMİ	172
ART AND PROPAGANDA IN NAZI GERMANY: LENI RIEFENSTAHL'S OLYMPIA MOVIE	173
GİOTTO'NUN RÖNESANS SANATINDA PERSPEKTİF ÜZERİNE ETKİSİ.....	174
GIOTTO'S IMPACT ON PERSPECTIVE IN RENAISSANCE ART	175
MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM İLE İSTİHDAM KONULU ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR İNCELEME	176
AN ANALYSIS OF STUDIES ON VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION AND EMPLOYMENT STUDIES	177
MENTEŞE İLİ İDARİ SINIRLARI VE DEMOGRAFİK YAPISI (1914)	178
ADMINISTRATIVE BOUNDARIES AND DEMOGRAPHIC STRUCTURE OF MENTEŞE PROVINCE (1914)	179
YEŞİL ALANLARA ERİŞİLEBİLİRLİĞİN UZAKTAN ALGILAMA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ: İSPARTA ÖRNEĞİ.....	180
EVALUATION OF ACCESSIBILITY TO GREEN AREAS BY REMOTE SENSING METHOD: THE EXAMPLE OF İSPARTA.....	181
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİSİ İLE GİRİŞİMCİLİK BECERİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİDE FİNANSAL DÜZEYİN ARACILIK ROLÜ	182
THE MEDIATING ROLE OF FINANCIAL LEVEL IN THE RELATIONSHIP BETWEEN CREATIVE THINKING AND ENTREPRENEURSHIP SKILLS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS.....	183
BİLİŞSEL UYUMSUZLUK VE TÜKETİM İLE İLGİLİ ULUSLARARASI YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZ İLE İNCELENMESİ.....	184
BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF INTERNATIONAL PUBLICATIONS ON COGNITIVE DISSONANCE AND CONSUMPTION.....	185
İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN YENİ GÜCÜ: YAPAY ZEKA VE İK ANALİTİĞİ	186

THE NEW POWER OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND HR ANALYTICS	186
SABAHATTİN ALİ' NİN KAZDAĞLARINA YAZDIĞI ÖYKÜ: " HASAN BOĞULDU HİKAYESİ " VE " EDREMIT'İN GELİNİ TÜRKÜSÜ " ÜZERİNE SOSYOKÜLTÜREL OLGU OLARAK FOLKLORİK BİR DEĞERLENDİRME	188
THE STORY WRITTEN BY SABAHATTİN ALI ON THE KAZDAGLARI: A FOLKLORIC EVALUATION AS A SOCIO-CULTURAL PHENOMENON ON "THE STORY OF HASAN BOĞULDU" AND "THE SONGS OF EDREMIT'S BRIDE"	189
ÇOCUK HAKLARI ve ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK.....	190
CHILDREN'S RIGHTS and ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY	191

EXPERIENCE OF THE WORLD`S LEADING COUNTRIES IN ENERGY SAVING

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, katerynapetr92@gmail.com

Postgraduate student Sviatoslav HURSKYÍ

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, sviatoslav.i.hurskyi@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

ABSTRACT

The highest restrictions on wind and solar generation are in Australia, at 3.3% and 8.5% due to negative electricity prices and grid constraints. The lowest are in Spain at 0.1% and 0% for wind and solar generation, respectively. At the same time, compensation is provided on a market basis (15% of the price in the DAM segment). The UK, Denmark, Italy and Germany use a similar compensation approach, but with different rates (95% of the DAM price). The main reasons for applying restrictions are low flexibility of thermal generation; excessive electricity production; regional imbalance between producers and consumers; and limited infrastructure capacities. However, the world's leading countries have developed strategies to reduce the level of restrictions, including measures to build interconnectors; increase the capacity of the power system; widespread use of storage systems; and development of regional power systems and smart grids. The experience of EU countries in terms of liability for imbalances varies in their approaches, but its use may allow Ukraine to resolve problematic issues in the alternative energy sector. The UK is working to introduce a model of flexible power system management. In this country, the capacity market operates in the form of auctions for 4 years ahead and 1 year ahead. Capacity suppliers are producers (including energy storage systems) and managed load suppliers. According to the assessment of the Australian market operator AEMO, the developed electricity storage system successfully solves the entire range of tasks related to frequency regulation. Moreover, a separate auction is held for each frequency control service. The primary reserve market in Germany is linked to the combined reserve market of neighbouring countries and is estimated at 1.4 GW. It is noteworthy that both producers and consumers can participate in the combined frequency control market, and services are procured at weekly auctions (primary and secondary reserve) and daily auctions (tertiary reserve).

Keywords: Energy, development, energy resources.

THE USE OF DEIXIS IN MACEDONIAN AND ENGLISH: A COMPARATIVE STUDY

Marija Stevkovska

International Balkan University, Skopje, North Macedonia
m.stevkovska@ibu.edu.mk

Abstract

The interpretation of demonstratives depends on the extra linguistic context of the utterance. The article aims to answer the following research questions: a) How are English demonstrative pronouns translated into Macedonian? and b) Are there significant differences in the referential and symbolic use of demonstrative pronouns between English and Macedonian? The Macedonian equivalents of the English demonstrative pronouns *this/that/these/those* are *ovoj/onoj/toj* and definite articles *-ot/-ov/on* according to the gender and number of the modified noun. In Macedonian there is more than one translation equivalent, and the choice is governed by register. This is due to the fact that in Macedonian the origo can be both the speaker and the addressee, whereas in English it is the speaker who is considered to be the deictic centre. Demonstrative pronouns used symbolically show great similarity between the two languages in terms of function and nonlinguistic means such as body talk, gestures and suprasegmental features. *This/these* are used to express positive attitudes and *that/those* are employed for negative feelings. Macedonian exhibits the same characteristics regarding use of *ovoj/ovie* as translation equivalents of *this/these* and *onoj/onie* for *that/those*. Macedonian has more than one pronoun/article to express different attitudes towards the referent(s) and they are placed on a scale of intensity of feelings as well as a register scale- from informal to formal register. This makes the Macedonian language more expressive in the domain of demonstrative pronouns.

Key words: demonstrative pronouns, deixis, Macedonian, English, translation equivalent.

THE LANGUAGE OF PAIN IN THE FLUTURA AÇKA'S NOVEL "THE SON"

Dr. Ermira Ymeraj

University of Shkodra - Albania

Prof.Dr. Klodeta Dibra

University of Tirana – Albania

Abstract

Literature is a communicative act, a textual event that presents various choices, and it is also a product of conventions and types of extensions. Maley emphasizes that literature deals with a potpourri of linguistic forms and varieties—from slang to formal language—and various thematic issues. It is argued that literature promotes, among other things, vocabulary knowledge, knowledge of lexical phrases, and fixed expressions, as well as language awareness. Not in vain, literature enhances linguistic and cognitive abilities, increasing the reader's understanding of the human condition. Literary text is organized into three major groups: aesthetic, psycholinguistic, and socio-moral. The aesthetic zone focuses on the aesthetic involvement of readers in the reading process, while the psycholinguistic zone deals with the identification and internalization of specific behavioral patterns by readers. Meanwhile, the socio-moral zone is focused on themes and content-related issues. Interconnected as they are, all three areas contribute to the development of the personal zone, fostering the development of readers as individuals.

Key words: communication, linguistic variety, reading process, literary text

THE CONSTRUCTION INDUSTRY OF UKRAINE: PRESENT AND FUTURE

PhD. Assoc. prof. Anatolii HAVRYLIÁK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anatolii.s.havryliak@lpnu.ua

Postgraduate student Stepan PETRYSHAK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, stepan.v.petryshak@lpnu.ua

Postgraduate student Roman PASÍCHNYK

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, roman.y.pasichnyk@lpnu.ua

ABSTRACT

The construction industry in Ukraine is one of the largest budgetary sectors and strategically important for the development of the country's economy and social infrastructure. It is important for all sectors of the country's economy. Currently, the situation in the construction industry is unstable, which causes certain fluctuations in the performance of construction companies. The development of the construction industry depends on many other closely related industries. Therefore, it is necessary to create the necessary conditions for the growth and development of the industry for its significant growth. In addition, it is important for the construction industry that these are modern facilities created using the best technologies. Assessing the damage caused by the hostilities, identifying needs and explaining what needs to be done are key tasks at the beginning of reconstruction. At the national level, it is about comprehensive reconstruction programmes, as well as monitoring and controlling the relevant processes. But no less importantly, it involves identifying possible potential sources of funding and implementing urgent legislative and regulatory changes. At the level of cities and towns, it is about approving master plans and other supporting documents. The construction industry is one of the most important sectors of the national economy, on which the functioning of the country's economic system depends. The importance of this industry for the national economy can be explained as follows: unlike other sectors of the national economy, capital construction requires a lot of labour and consumes products of many sectors of the national economy, while creating new jobs. The economic effect of business development is the multiplier effect of capital invested in construction. As the construction industry develops, so do the production of building materials and equipment, machine building, metallurgy and metalworking, petrochemicals, glass production, woodworking, transport, energy, etc. There are many factors that contribute to the economic security of the construction industry, and they are exacerbated by martial law.

Keywords: Construction industry, construction, business activity, investments, materials.

ENVIRONMENTAL CONCERNS ARE DRIVING THE ADOPTION OF GREEN INFORMATION TECHNOLOGY BY THE AIRCRAFT MANUFACTURING INDUSTRY

Abba Kyari Buba

*Faculty of Social and Management Science, Yobe State University, Nigeria
bkoriyell@gmail.com*

Othman Ibrahim

*Department of Information System, Faculty of Management, Universiti Teknologi Malaysia,
othmanibrahim@utm.my*

Wang Yunfeng

*Department of Information System, Faculty of Management, Universiti Teknologi Malaysia,
wangyunfeng@graduate.utm.my*

Hafiz Muhammad Faisal Shehzad

*Department of Computer Science, University of Sargodha, Sargodha, Pakistan
Muhammad.faisal@uos.edu.pk*

ABSTRACT

Green Information Technology (Green IT) is becoming increasingly important to achieving sustainable environmental development in organizations across the globe today. Even though Green IT has been a viable approach to tackling the current environmental problem, no behavioural studies have been conducted to study the factors influencing Green IT in the aircraft manufacturing industry. Hence, this research aims to develop a model and analyse the factors that influence decision-makers intentions to adopt Green IT in the aircraft manufacturing sector. Based on the Acceptance Model (TAM), to evaluate the relationship between the factors and the adoption of Green IT. Data is collected by questionnaire to decision-makers in the aircraft manufacturing industry. Partial Least Squares Structural Equation Modelling is used to analyse the collected data. The research findings indicate significant factors with the decision-makers to adopt Green IT in the aircraft manufacturing sector. The study provides practical implications and knowledge for information system practitioners and decision-makers about the factors of Green IT.

Keywords: Green IT 1, Environmental impacts 2, Technology adoption 3, aircraft manufacturing industries 4

PRELIMINARY RESEARCH ON THE SOCIAL MEDIA AND FINANCIAL LITERACY ON TOURIST BEHAVIOUR OF GENERATION Z IN MALAYSIA

Nur Farhana Binti Jalaluddin¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad¹

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

In the current era of widespread digital connectivity, social media has developed as a highly influential platform that surpasses geographical limitations and exerts considerable impact on several aspects of modern life. Moreover, social media has evolved from a simple communication instrument to a complex ecosystem that influences and reflects societal values and trends. It explores how these platforms facilitate the distribution of travel-related information and affect destination selections. Along with the impact of social media on the tourism industry, this study explores the level of financial literacy that plays a role in influencing individuals' travel decisions and their subsequent behaviour as tourists. This study implements a quantitative research design using an online survey. The responses gathered for this study were a total of (n = 125). Descriptive and analyses were used to analyse the data. The result showed a mean score obtained for all variables between (M = 3.21) and (M = 4.20), which is considered high for the use of social media, social media influences, financial literacy, and tourist behaviour. The implications of the study's findings hold significant relevance for the tourism sector in Malaysia. Initially, tourist operators must utilise social media platforms as a means to effectively advertise and market their offerings to the demographic of Generation Z passengers. Furthermore, tourism operators must impart knowledge to tourists regarding the significance of financial literacy. In addition, they should provide tourists with appropriate tools and resources to manage their finances effectively and allocate budgets for their travel endeavours.

PRELIMINARY RESEARCH ON THE THEME PARK ATTRIBUTES AND REVISIT INTENTION TO THE GENTING SKYWORLDS THEME PARK AMONG YOUTH IN MALAYSIA

Anis Suzana Binti Abd Rahim¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad²

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Theme parks offer a blend of entertainment, attractions, and leisure activities designed to immerse visitors in unique experiences distinct from their daily routines. This research investigates the motivations behind visitors' repeated visits to theme parks, focusing on Genting SkyWorlds Theme Park. This study aims to examine the mean's level of variables, Ride Attractions, Technology, and Safety and Security and the revisit intentions of Malaysian youth to the theme parks. This quantitative research design employs the questionnaire distributed among 111 Malaysian youth who have previously visited Genting SkyWorlds theme parks. A simple random sampling method ensures a diverse and unbiased sample. The data were analysed using Descriptive analysis in IBM SPSS version 22. The findings revealed a predominant presence of female respondents, accounting for 76.6% (n=85), in contrast to male counterparts at 23.4% (n=26). Regarding age distribution, the highest proportion of participants, comprising 38 individuals, fell within the 22-year-old category. A significant portion of respondents, 55.9% (n=62), learned about Genting Skyworlds Theme Park through social media channels. Family and friends played a key role for 31.5% (n=35) of respondents, while the remaining sources included Online Travel Forums (e.g., Klook, TripAdvisor, Booking.com), Official Websites, and Exhibitions. The mean values for various factors are as follows: Ride Attractions (M=4.35), Safety and Security (M=4.30), Technology (M=4.03), and Revisit Intention (M=4.18). This research not only aims to shed light on the motivations driving visitors to return to theme parks but also holds practical implications for theme park operators in understanding and catering to the preferences of their target audience.

Keywords: Ride Attraction, Technology, Theme Park, Safety and Security, Youth.

PRELIMINARY STUDY ON THE SOCIAL MEDIA INFLUENCES, FINANCIAL STABILITY, AND VISIT INTENTION AMONG GENERATION Z IN MALAYSIA

Nurul Ezza Ezleen Binti Mohd Aznan¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad¹

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iiu.edu.my

ABSTRACT

As the world witnesses a digital revolution and Generation Z constitutes a growing and influential demographic, understanding their visit intentions in the context of social media influences and financial stability is paramount. This study explores the dynamic interplay between social media influences, financial stability, and visit intentions among Generation Z in Malaysia. The study aims to achieve the following objectives: 1) Measure the mean for social media influences, financial stability, and visit intention. To address the first objective, the study employs statistical methods to calculate the mean values for social media influences, financial stability, and visit intention among the sampled Generation Z individuals in Malaysia. This measurement provides a quantitative foundation for understanding the baseline levels of these variables within the demographic. This study conducted a quantitative approach with a cluster sampling technique with 139 Generation Z respondents in Malaysia. It utilised a robust methodology to offer insights into the nuanced factors influencing their travel decisions. The results showed that most respondents are male (38.1%) and female (61.9%), with 43.2% ranging in age between 18 and 22. They spend more than four hours (36.7%) online, use social media mainly for entertainment (65.5%), and stay in touch with friends and family (20.9%). Meanwhile, the descriptive analysis showed (M = 4.096, SD = .043) for social media influences, financial stability (M = 3.912, SD = 1.166) and visit intention (M = 4.2417, SD = 1.222). The findings contribute to our understanding of the intricate relationships between social media, financial stability, and visit intentions within this demographic, providing valuable implications for destination marketers, financial institutions, and policymakers seeking to engage and cater to the preferences of Generation Z in the context of travel.

Keywords: social media influences, financial stability, visit intention, Generation Z

PRELIMINARY STUDY ON THE USAGE OF AIRBNB APPLICATIONS BY TOURISTS AND BEHAVIORAL INTENTIONS IN VISITING MALACCA, MALAYSIA

Faten Nur Shahirah Binti Alias¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad²

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, sitiuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Airbnb is a community marketplace that provides access to a wide range of unique accommodations to stay in, as well as a platform that allows owners or hosts to rent out their properties as lodging for all visitors. This research aims to investigate the usage intentions of the Airbnb mobile application among tourists visiting Malacca. Focusing on trust, satisfaction, and perceived risk influences tourists' behavioural intention to use the Airbnb mobile application. This study uses a quantitative research design, with the non-probability sampling technique, also known as the cluster sampling technique. A total of 100 tourists who booked accommodations through Airbnb were chosen. The data obtained were analysed using IBM (SPSS) through descriptive analyses. The results show that the level of trust and satisfaction are higher perceptions among tourists using Airbnb applications when choosing Malacca as a tourist destination than the perceived risk. From that, this study may assist mobile service providers or marketers in understanding more about users who use the Airbnb application in developing markets, allowing for better app improvements, as well as providing a foundation and reference for future research studies, as well as policymakers in having a better understanding of mobile applications and amending policies accordingly, to protect all relevant parties.

Keywords: Airbnb mobile application, Perceived Risk, Satisfaction, Trust, Usage Intention.

PRELIMINARY STUDY ON TOURIST SATISFACTION, DESTINATION IMAGE, AND DESTINATION LOYALTY TO TERENGGANU, MALAYSIA

Zarith Shamihah Binti Zazali¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad²

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, sitiuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Tourism is one of the world's most essential and fastest-growing businesses, the primary driver of Malaysia's economy. Terengganu is a prime example of a Malaysian state with many tourist attractions, ranging from its stunning islands and sandy shores to its rich cultural legacy and outdoor pursuits. Nonetheless, the data on tourist arrivals in Terengganu indicates that the number of visitors to Terengganu will consistently decline from 2019 until 2023. Therefore, this research aims to assess the relationships among tourist satisfaction, destination image, and destination loyalty of tourists to Terengganu. This study employed a quantitative research design with a convenience sampling technique. An online survey was distributed to a total of 100 respondents. IBM SPSS version 27 was used to analyse the data using descriptive, Pearson, and Multiple Regression analysis. The descriptive analysis for research objective one showed that the mean level for independent variables of Tourist Satisfaction and Destination Image is equal to or higher than ($M=4.4240$) and ($M=4.1630$), which is very good. Thus, there is a favourable correlation between Terengganu's destination image and destination loyalty. While this is happening, the research's implications may help future scholars and Terengganu authorities ensure that visitors are happy and inclined to return while enhancing the province's tourism industry.

Keywords: Destination image, Destination loyalty, Tourist's satisfaction

PRELIMINARY STUDY ON TOURIST PREFERENCES, SOCIAL MEDIA USE, AND TRAVEL BEHAVIOUR AMONG GENERATION Z IN MALAYSIA

Nur Qasdina Asyura Binti Pg Idris¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad¹

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, sitiuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

The tourism industry in Malaysia is one of the primary drivers of economic growth, and young travellers are a key market segment. Social media plays a significant role in shaping Generation Z's travel preferences and behaviour. However, there still needs to be more understanding of the specific relationship that affects Generation Z travel behaviour among Generation Z in Malaysia. This study aims to determine the level of tourist preferences, social media use, and travel behaviour among Generation Z. A quantitative research design with a cluster sampling technique was used to select a sample of Generation Z in Malaysia. A total of 125 data were collected through an online survey and analysed using descriptive statistics. The mean analyses showed the tourist preferences (mean=4.36), use of social media (mean = 3.96) and travel behaviour (mean= 4.12). These results contribute to a better understanding of the relationship between tourist preferences, social media use, and travel behaviour among Generation Z in Malaysia. The findings are also expected to interest tourism marketers and policymakers in developing strategies to attract and retain Generation Z travellers.

Keywords: Generation Z, social media use, tourist preferences, travel behaviours

INVESTIGATING HOW ISLAMIC TOURISM SHAPES THE RELIGIOUS PERCEPTION AND PRACTICES OF HIGH SCHOOL STUDENTS

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Muhamad Hanif Najmi, MAZLI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, MHNHaniff12@gmail.com

ÖZET

Islamic tourism holds significant potential in shaping individuals' religious perception and practices. Understanding its impact on high school students is essential for educational institutions to develop effective strategies in promoting religious awareness and practices among the youth. This study aims to investigate the influence of Islamic tourism experiences on the religious perception and practices among high school students. Despite the growing popularity of Islamic tourism, there is limited research on its impact on the religious beliefs and practices of high school students. This knowledge gap hinders educators and policymakers from harnessing the potential of Islamic tourism as a tool for fostering religious awareness and practices among the youth. Thus this study intends to discover three objectives which are; 1. To examine the extent to which Islamic tourism experiences influence the religious perception of high school students. This study will employ a quantitative research method, utilizing surveys to collect data from a sample of high school students. The survey will include questions assessing participants' experiences with Islamic tourism, their religious beliefs and practices, as well as demographic information. Data analysis will involve descriptive statistics and inferential techniques to examine the relationships between Islamic tourism experiences, religious perception, and practices among high school students. It is anticipated that Islamic tourism experiences will positively influence the religious perception and practices of high school students. The study expects to identify specific aspects of Islamic tourism that contribute most significantly to these outcomes, providing insights for educators and policymakers to enhance religious education programs.

Anahtar Kelimeler: Islamic tourism, High school students, Religious perception, Religious practices

ATTRIBUTES THAT INFLUENCE TOURISTS' DECISION TO TRAVEL ABROAD

Nur'alyaa Binti Shahari¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad²

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, sitiuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

Travelling has developed into one of the most exciting activities. Tourists travel for leisure and recreation purposes, such as visiting relatives, taking business trips, receiving medical treatment, and participating in religious activities. However, they may also experience difficulties and issues while travelling if they do not prepare and equip themselves to travel. Money currency awareness, risk perceptions, and perception of the destination image are things they should not take lightly before travelling abroad. Local travellers tend to lack awareness regarding money currency exchange rates. Tourists' perceptions of risk are influenced by cognitive and emotional images, which can reduce the advantages of their trip. Hence, this study investigates the attributes that influence tourists' decision to travel abroad. This research uses a quantitative study, and 80 respondents participated in it. Random sampling technique is applied to select tourists based on their international travel to represent diverse socioeconomic backgrounds, ensuring a range of experiences within the study. Data was analysed using descriptive analysis of IBM SPSS version 29. For descriptive analysis, the highest mean score is risk perceptions on health (M=4.725), followed by currency exchange awareness (M=4.291), the second highest. Based on the findings from the study, it can be concluded that money currency exchange awareness, destination image, risk perceptions on health, and risk perceptions on destination significantly affect tourists' decision to travel abroad. This highlights the importance of being well-prepared and informed of the destination when travelling abroad. These findings can help the travel industry better understand what factors influence tourists' decision to travel abroad, as they can use this data to promote destinations more effectively and tackle any problems or preferences that travellers may have. This research aims to shed light on the key factors influencing tourists' decision to travel. This study shall identify tourists' awareness of currency exchange, perception of risks and destination image when travelling abroad.

Keywords: awareness, currency exchange, decision to travel, destination image, local tourists, risk perception

DELVING INTO ISLAMIC FINANCE AND FINANCIAL LITERACY: EXAMINING BELIEFS, PRACTICES, AND INDIVIDUAL AWARENESS

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my

Syifa' Bawazir ZAKI

International Islamic University Malaysia, Malaysia, syifa.bawazir02@gmail.com

Siti Yuliandi Ahmad

International Islamic University Malaysia, Malaysia, sitiYuliandi@iium.edu.my

Abstract

The integration of Islamic finance education into mainstream financial literacy programs has been underscored by previous studies, highlighting its significance. However, a crucial gap persists in understanding how Islamic values shape the financial behaviors of youth. This research aims to bridge this gap by investigating the influence of Islamic principles on the financial decision-making processes of secondary school students, examining financial literacy practices within Islamic communities, assessing the effectiveness of existing financial education programs incorporating Islamic principles, and proposing strategies to enhance financial literacy while integrating Islamic values into educational curricula. To achieve these objectives, a mixed mode method utilizing questionnaires will be employed. This approach allows for a comprehensive exploration of the topic, combining quantitative data from surveys with qualitative insights through open-ended questions. The questionnaire will be distributed among secondary school students in Islamic communities, capturing both demographic information and attitudes towards financial decision-making and Islamic values. It is anticipated that the research will reveal a significant influence of Islamic values on the financial decision-making processes of secondary school students. Key aspects of financial literacy practices within Islamic communities will be identified, shedding light on the efficacy of existing financial education programs incorporating Islamic principles. The findings are expected to highlight both benefits and challenges associated with integrating Islamic values into financial education curricula, providing valuable insights for educators, policymakers, and families. Based on the findings, recommendations will be made to enhance financial literacy among secondary school students while integrating Islamic values into educational curricula. These recommendations will aim to address the identified challenges and capitalize on the perceived benefits, ultimately fostering a generation of financially responsible and ethically conscious individuals within Islamic communities. In conclusion, this research endeavors to provide practical insights and recommendations for stakeholders, paving the way for the development of more effective financial education programs grounded in Islamic principles.

Anahtar Kelimeler: Financial literacy, Islamic principles, Secondary school students, Financial decision making, Islamic communities, Financial education programs

EMPOWERING YOUTH MUSLIM TOURISTS: A GUIDE TO HALAL FOOD LITERACY

Syifa' Bawazir ZAKI

*International Institute for Halal Research and Training, International Islamic University of Malaysia,
Malaysia, syifa.bawazir02@gmail.com*

Siti Salwa MD SAWARI

*Kuliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages, International Islamic University of
Malaysia, Malaysia, salwa_sawari@iium.edu.my*

ABSTRACT

Muslim consumers face a multitude of challenges in securing halal food, especially young tourists traveling abroad. Limited research explores their halal food literacy, hindering informed decision-making. This quantitative study addresses this gap by identifying the level of halal food literacy within this demographic. A total of 384 Malaysian youth Muslim tourists, analyzing data using IBM SPSS version 26. Descriptive analysis, t-tests, ANOVA, and multiple regression analysis were employed. This research provides valuable insights for authorities, including government bodies and regulatory institutions, to enhance halal food experiences for young Muslim tourists.

Keywords: Halal food literacy, gastronomic tourism, youth Muslim tourist

BABY HATCH INTELLIGENT INCUBATION MONITORING SYSTEM

WAN NURSYUHADA BINTI ABDUL HADI

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz, Shah Alam, Malaysia, wwansyuhada29@gmail.com

IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

The Baby Hatch Intelligent Incubation Monitoring System is designed to enhance the care and monitoring of infants in incubators. These devices provide a controlled environment, maintaining a stable temperature and humidity level while protecting the baby from external contaminants. The incubator also helps monitor the baby's vital signs and provides easy access for medical care. Infants born prematurely or with certain health conditions often benefit from this specialized care to improve their chances of survival and development. An LM35 sensor as a temperature detector was used in the design. Several LM35 sensors were mounted in rooms to detect the temperature. The system aims to improve the efficiency and effectiveness of infant care in incubators, ultimately leading to better health outcomes for newborns.

Keywords: Incubation, temperature, monitor.

ADVANCEMENTS IN NON-INVASIVE CHOLESTEROL MEASUREMENT TECHNOLOGIES: A COMPREHENSIVE REVIEW

IDA MARIA BINTI MOHD YUSOFF

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, iemaria80@gmail.com

ABSTRACT

This comprehensive review explores the latest advancements in non-invasive technologies for cholesterol measurement, offering alternatives to traditional invasive methods. The paper discusses principles, recent innovations, advantages, limitations, and potential impacts of these technologies on healthcare. Near-infrared spectroscopy, ultrasound-based measurement, electromagnetic sensing, multispectral optoacoustic tomography (MSOT), wearable devices, artificial intelligence (AI) integration, microfluidic devices, and photoplethysmography (PPG) are among the latest technologies covered. References from relevant studies provide insights into the applications and potential of these technologies. This review aims to inform healthcare professionals, researchers, and stakeholders about the current landscape and future prospects of non-invasive cholesterol measurement.

Keywords: Non-invasive cholesterol measurement, wearable devices.

ASSESSMENT OF ALTERNATIVE SOURCES OF RESOURCE CONSERVATION IN UKRAINE

PhD. Assoc. prof. Kateryna PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, katerynapetr92@gmail.com

Postgraduate student Anna BRENO

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anna.v.breno@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Yaryna YUKHMAN

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, yaryna.v.yukhman@lpnu.ua

ABSTRACT

There is no stable definition of the term “alternative energy” yet. Some people believe that these are sources that do not harm the environment. However, some experts believe that hydroelectric power plants, nuclear facilities and even “clean coal” can also be classified as such. That’s because CO₂ emissions are minimal and will not leave a significant footprint. But the threat is not only from carbon dioxide, but also from other oxides (CO, SO₂, NO, etc.), so it’s a two-fold question. More commitment to the other: this concept is considered as unconventional sources. This includes solar, wind, geothermal, and biomass energy. Energy sources are divided into two types: traditional and alternative. The former includes minerals (gas, oil, coal), and the latter includes everything alternative to them (sun, water, wind). The key difference is renewability in nature. Traditional sources are exhaustible, so sooner or later this resource will become unavailable, while alternative sources are infinite. The next issue is safety for humanity, wildlife and nature. Every year, people need more electricity, which increases the level of water and air pollution and creates new ozone holes. All of this is mainly due to thermal power plants. Thermal power plants account for 50% of the world’s electricity. They heavily pollute the water bodies that serve as their coolers, as well as generate toxic and radiation pollution. As a result, the incidence of diseases increases and new, unknown infections appear, rare species of animals die out, and natural disasters occur. That is why renewable energy and heat sources are becoming so popular. Solar energy is the most promising and has gained tremendous momentum in recent years. The sun’s energy could be enough to provide uninterrupted power supply to the entire planet.

Keywords: Alternative energy, renewable energy sources, development, energy resources.

PERCEPTION OF E-WALLET PAYMENT AMONG HIGHER EDUCATION STUDENTS IN SELANGOR, MALAYSIA

Khairiani Binti Othman

*Commerce Department, Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Selangor,
Malaysia,
khairiani@psa.edu.my*

ABSTRACT

Electronic wallet (e-wallet) is one of the fastest growing payment trends in Malaysia, transforming the way people pay in the country towards a cashless society. Currently, there are more than 53 e-wallets officially licensed by Bank Negara Malaysia, such as AEON Wallet, Boost, BigPay, GrabPay, WeChat Pay and Touch'n Go e-Wallet. The use of e-wallets has become very popular among all age groups, especially among Malaysian students since the e-Tunai Rakyat program was launched by the Malaysian government on 15 January 2020. In addition, the Madani Economy 2023 initiative, led by Prime Minister Datuk Seri Anwar Ibrahim also grants qualified Malaysians aged 21 and above a RM100 e-wallet credit. There were limited studies that can be found to examine the intention to use e-wallets among higher education students. Hence, the study aims to investigate the perception of e-wallet payment services among higher education students in Selangor. Samples were collected from 384 higher education students in Selangor, Malaysia. A structured questionnaire was used and distributed online using Google Forms. Descriptive analysis is used to analyze the demographic data and related information on perceived usefulness and perceived ease of use of e-wallets. The result showed that the majority of higher education students use e-wallets and have installed at least one (1) e-wallet application on their smartphone and there is a significant perceived usefulness and perceived ease of use of e-wallet services among higher education students in Selangor.

Keywords: e-wallet, Madani, student.

AN INTERVENTION ERGONOMIC FRAMEWORK FOR MALAYSIA TVET HIGHER EDUCATION

Khairul Fahzan bin Salleh

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah

ABSTRACT

Fundamentally an intervention refers to an action that has an agenda and is aimed by the human being to create change (Midgley 2020) according to him if the intervention is an action aimed by the human being to create change, then systemic intervention is an action aimed at creating a change in the context of reflection to the system. The International Association of ergonomics (IEA) categorizes ergonomics into three specific domains: physical, organizational, and cognitive ergonomics. The physical domain is concerned with human anatomy, anthropometry, physiological and biomechanical characteristics associated with physical activity. The domain also consists of working environments and equipment, such as hand tools, workstations and lighting and ventilation in the workplace. The domain of the organization, referring to the concern for the optimization of work systems, including organizing and even work processes for example as a frequency of work, work cycle and rest, in addition to directing in performing work. The cognitive domain is related to mental processes, such as perception, memory, judgment, and motor response. Therefore, the ergonomic interventions developed should cover all three ergonomic domains, namely physical, organizational, and cognitive. Good ergonomic interventions must be carried out prior to the occurrence or reporting of skeletal disorders. It is one of the proactive or preventive methods in ensuring the health of a community such as students, lecturers, and employees at a good level. However, corrective reactive actions still need to be maintained and taken seriously to curb the symptoms of skeletal disorders.

Keywords: Intervention, Ergonomics, physical, organizational, cognitive

BENCHMARKS FOR THE DEVELOPMENT OF ALTERNATIVE ENERGY IN UKRAINE

DSc (Econ). Prof. Olexandr YEMELIANOV

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, oleksandr.y.yemelianov@lpnu.ua

Postgraduate student Anna BRENO

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, anna.v.breno@lpnu.ua

PhD. Assoc. prof. Tetyana PETRUSHKA

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, tetiana.o.petrushka@lpnu.ua

ABSTRACT

EU countries continue to increase the installed capacity of alternative energy, with the largest increase of 104% achieved in the solar power segment. According to the conservative scenario, despite the need to overcome the consequences of the economic crisis caused by the SARS-CoV-2 coronavirus, the renewable energy sector will continue to develop. It is noteworthy that renewable energy was the only source of energy that demonstrated a 2% increase in supply during the quarantine measures. In addition, an analysis of international experience in overcoming the consequences of the coronavirus crisis in the energy sector shows that developed countries are counting on new environmental policies as a point of economic growth in the medium term. One such example is the EU's ambitious plan to combat greenhouse gases (the European Green Deal), which, together with the Carbon border adjustment mechanism (CBAM), actually sets the benchmarks for the European economy for several decades to come. The main essence of such changes is the transformation of the EU industry to a carbon-neutral model of operation and the corresponding principles of market interaction. Ukraine mainly uses wind energy, solar energy and water energy (hydropower) as alternative energy sources. The share of these three sources is just over 99% of all energy produced from renewable sources. At the same time, biomass, which is widely used in the world, has great potential as a source of renewable energy. In view of the above, Ukraine's further economic growth requires, among other things, ensuring the sustainable development of enterprises and the domestic alternative energy sector while protecting the interests of consumers. Such a strategic approach will allow our country not only to upgrade its industrial chains, but also to integrate into the new economic model of the European Union.

Keywords: Renewable sources, alternative energy, biomass.

CINEMATIC REFLECTIONS: MAQĀSĪD AL-SHARĪ'A PERSPECTIVES ON SUSTAINABLE FILM-INDUCED TOURISM IN MALAYSIA

Muhammad Haniff Najmi MAZLI

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, mhnhaniff12@gmail.com

Siti Salwa MD SAWARI

International Islamic University Malaysia, Pagoh, Malaysia, salwa_sawaei@iium.edu.my

ABSTRACT

The objective of this research is to investigate the integration of Islamic principles into Film-Induced Tourism Destinations in Malaysia based on Maqāṣid Al-Sharī'a. Content analysis serves as the primary method for data collection, incorporating Islamic attributes into the guidelines for Film-Induced Tourism Destinations using Maqāṣid Al-Sharī'a. The analysis utilizes literature as a methodological tool. The identified guidelines are categorized into key attributes of Film-Induced Tourism Destinations, covering place branding, destination marketing, environmental sustainability, socio-cultural aspects, as well as infrastructure and technology development. The research's findings could enhance the film industry's comprehension of integrating Islamic guidelines into film-related tourism, fostering cultural sensitivity and respect. In terms of strategic development, the guidelines may aid the film industry in aligning strategically with Islamic principles, potentially expanding its appeal and reach.

Keywords: Islamic Tourism, Halal Tourism, Maqasid Al Shariah, Film-Induced.

SOCIAL MEDIA AND FINANCIAL LITERACY ON TOURIST BEHAVIOUR OF GENERATION Z IN MALAYSIA

Nur Farhana Binti Jalaluddin¹

International Islamic University Malaysia, Malaysia

Siti Yuliandi Binti Ahmad¹

Department of Tourism, Kulliyah of Sustainable Tourism and Contemporary Languages,

International Islamic University Malaysia, siti yuliandi@iium.edu.my

ABSTRACT

In the current era of widespread digital connectivity, social media has developed as a highly influential platform that surpasses geographical limitations and exerts considerable impact on several aspects of modern life. Moreover, social media has evolved from a simple communication instrument to a complex ecosystem that influences and reflects societal values and trends. It explores how these platforms facilitate the distribution of travel-related information and affect destination selections. Along with the impact of social media on the tourism industry, this study explores the level of financial literacy that plays a role in influencing individuals' travel decisions and their subsequent behaviour as tourists. This study implements a quantitative research design using an online survey. The responses gathered for this study were a total of (n = 125). Descriptive and analyses were used to analyse the data. The result showed a mean score obtained for all variables between (M = 3.21) and (M = 4.20), which is considered high for the use of social media, social media influences, financial literacy, and tourist behaviour. The implications of the study's findings hold significant relevance for the tourism sector in Malaysia. Initially, tourist operators must utilise social media platforms as a means to effectively advertise and market their offerings to the demographic of Generation Z passengers. Furthermore, tourism operators must impart knowledge to tourists regarding the significance of financial literacy. In addition, they should provide tourists with appropriate tools and resources to manage their finances effectively and allocate budgets for their travel endeavours.

Keywords: Financial literacy, Generation Z, Social media, Tourist Behaviour

AN INTERVENTION ERGONOMIC FRAMEWORK FOR MALAYSIA TVET HIGHER EDUCATION

Khairul Fahzan SALLEH

Politeknik Sultan Salahuddin Abdul Aziz Shah, Shah Alam, Malaysia, skhairul@psa.edu.my

ABSTRACT

Fundamentally an intervention refers to an action that has an agenda and is aimed by the human being to create change (Midgley 2020) according to him if the intervention is an action aimed by the human being to create change, then systemic intervention is an action aimed at creating a change in the context of reflection to the system. The International Association of ergonomics (IEA) categorizes ergonomics into three specific domains: physical, organizational, and cognitive ergonomics. The physical domain is concerned with human anatomy, anthropometry, physiological and biomechanical characteristics associated with physical activity. The domain also consists of working environments and equipment, such as hand tools, workstations and lighting and ventilation in the workplace. The domain of the organization, referring to the concern for the optimization of work systems, including organizing and even work processes for example as a frequency of work, work cycle and rest, in addition to directing in performing work. The cognitive domain is related to mental processes, such as perception, memory, judgment, and motor response. Therefore, the ergonomic interventions developed should cover all three ergonomic domains, namely physical, organizational, and cognitive. Good ergonomic interventions must be carried out prior to the occurrence or reporting of skeletal disorders. It is one of the proactive or preventive methods in ensuring the health of a community such as students, lecturers, and employees at a good level. However, corrective reactive actions still need to be maintained and taken seriously to curb the symptoms of skeletal disorders.

Keywords: Intervention, ergonomics, physical, organizational, cognitive.

HALL VE HOFSTEDE'İN KATMANLI İLETİŞİM AÇMAZI: BAĞLAMI VE BELİRSİZLİK DERECEİ YÜKSEK TOPLUMLARDA İLETİŞİM

Doktorant Anıl SUNA

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye, anilcsuna@hotmail.com

Prof. Dr. Sedat CERECİ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye, s.cereci@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada Edward T. Hall ve Geert Hofstede'in kültürleri ayırmak için kullandığı boyutlara odaklanarak iki birbirinden bağımsız olan kültürel çalışmada iki farklı kriterin birbiri ile birleşerek iletişimi tamamen anlamsız kılan özel bir nokta üzerinde durmakta ve bu noktayı tanımlamaya çalışmaktadır. İki araştırmacı da kendi ürettikleri boyutları ilgili kültürlerce az ve çok olarak belirleyerek kültürlerin bir özetini çıkarmayı hedefler. Hall'in kültürel boyutlarından olan yüksek bağlamlılık, iletişimde sözlerden ziyade bağlamına odaklanan ve sözün kendi başına değil de bağlamıyla bir değer ve anlam kazandığı kültürleri açıklamaktadır. Bu kültürlerde bireyler iletişim için her şeyi birlikte değerlendirerek -bu şekilde sözün anlamını da belirli durumlarda azaltarak- toplu bir kanaat getirirler. Haliyle sözün kimin söylediği de anlamı değiştirebilir bu durum da "ad hominem" safsatası için ortam hazırlar. Hofstede ise belirsizlik derecesi yüksek kültürleri; bilinmeyeni korkutucu, çeldirici olarak gören ve çatışmaya müsait olarak tarif eden kültürler olarak tanımlar. Bu sebeple bu kültürün üyeleri belirsizliği azaltmak için uzun ritüellere ve giriş davranışlarına sahiptir ve iletişimin başında ortak olanı arama ihtiyacı duyar. Hemşehrilik, dini içerikli selamlama ve ortak tanıdık bu tarz belirsizliği azaltmak için kullanılan yöntemlerden bazılarıdır. Bu iki boyutun varlığı aynı anda ortaya çıktığında iletişim kurulması zorlaşmakta, kurulan iletişimde ise tekinsizlik ortaya çıkmakta bu şekilde de sözün anlamı iyice kaybolmakta, kalan anlam da korku ve kandırılma hissi ile iyice yokolmakta ve bir şekilde kurulabilmiş iletişim bireylerce tamamen yok sayılabilmektedir. Bu durum iletişim kavramının tam zıddı konumda bulunmakta, adeta kamusal alan inşasının yıkımı olarak tanımlanabilecek bir iletişimsizlik alanı üretilmektedir. Sonuçları arasında akademinin halka ulaşma çabasından birlik ruhu ve işbirliği uyandırmaya kadar her alanda vurulan bir darbe ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Kültür Çalışmaları, Edward T. Hall, Geert Hofstede

HALL AND HOFSTEDE'S LAYERED COMMUNICATION DILEMMA: COMMUNICATION IN SOCIETIES WITH HIGH CONTEXT AND UNCERTAINTY

Doktorant Anil SUNA

Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Türkiye, anilcsuna@hotmail.com

Prof. Dr. Sedat CERECİ

Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Türkiye, s.cereci@gmail.com

ABSTRACT

In this study, we focused on the dimensions used by Edward T. Hall and Geert Hofstede to classify cultures, and in two independent cultural studies, we focused on a special point where two different criteria combine with each other, making communication completely meaningless, and this special point was tried to be defined. Both researchers aim to summarize the cultures by determining the dimensions they produce as more or less according to the relevant cultures. High contextuality, one of Hall's cultural dimensions, explains cultures that focus on the context of communication rather than words and where words gain value and meaning with their context rather than on by itself. In these cultures, individuals come to a collective conclusion by evaluating everything together for communication - thus reducing the meaning of words in certain situations. Naturally, who says the word can also change the meaning, which creates the sphere for the "ad hominem" fallacy. Hofstede, on the other hand, defines cultures with high levels of uncertainty as; that see the unknown as frightening, distracting, and prone to conflict. For this reason, members of this culture have long rituals and entry behaviors to reduce uncertainty and feel the need to look for commonality at the beginning of communication. Citizenship, religious greetings and common acquaintances are some of the methods used to reduce such uncertainty. When these two dimensions occurs at the same time, it becomes difficult to communicate, an uncanny feeling emerges in the communication established, thus the meaning of the word is thoroughly lost, the remaining meaning disappears with the feeling of fear and deception, and the communication that has been established in some way can be completely ignored by individuals. This situation is exactly opposite to the concept of communication, and a sphere of non-communication is produced that can be defined as the destruction of the construction of public sphere. The consequences include a blow in every field, from the academy's efforts to reach the public to awakening the spirit of unity and cooperation.

Keywords: Communication, Culture Studies, Edward T. Hall, Geert Hofstede

ÖRGÜT KÜLTÜRÜ VE İŞ TATMINİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞA ETKİSİ

Ayhan CEYLAN

Selçuk Üniversitesi, Konya , Türkiye, ceylanayhan77@gmail.com

Prof. Dr. Rifat İRAZ

Selçuk Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi, Konya , Türkiye, rifat@selcuk.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, örgüt kültürü ve iş tatmini arasındaki ilişkinin örgütsel bağlılığa etkisini belirlemektir. Örgüt kültürü, işletmelerin başarılı olabilmesi için kritik bir öneme sahiptir. Örgüt kültürü işletmede çalışma ortamını oluşturarak çalışanların iş yapma biçimlerini ve kapasitelerini doğrudan etkilemektedir. Çalışmada literatür taraması modeli kullanılmıştır. Ayrıca çalışma kavramsal destek sunan derleme bir makale niteliği taşımaktadır. Çalışmanın bulgularına göre işletmelerde çalışanların motivasyonu, iş tatmini, örgütsel bağlılık ve verimlilik kapasitesi örgüt kültürüne bağlıdır. Örgüt kültürü örgütlerde kişilik kazandıran ve yönetim biçimlerini belirleyen değerlerin toplamına işaret etmektedir. İş tatmini yüksek olan çalışanlar kendilerini daha mutlu hissetmekte ve işlerini severek yapmaktadır. Çalışma sonucunda iş tatmini yüksek olan çalışanların performanslarına ve işletmenin başarısına olumlu yönde etki ettiğine ve iş tatmininin çalışanların örgüte bağlılığını arttırdığına ulaşılmıştır. Gerçekleştirilen bu çalışmanın, örgüt kültürü, iş tatmini ve örgütsel bağlılığın her işletme için önemli unsurlar arasında yer alması sebebiyle ilgili alan yazına ışık tutacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgüt Kültürü, İş Tatmini, Örgütsel Bağlılık, Örgüt, İşletme

THE EFFECT OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ORGANIZATIONAL CULTURE AND JOB SATISFACTION ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT

Ayhan CEYLAN

Selcuk University, Konya, Turkey, ceylanayhan77@gmail.com

Pro. Dr. Rifat İRAZ

Selcuk University, Konya , Turkey, rifat@selcuk.edu.tr

ABSTRACT

The main purpose of this study is to determine the effect of the relationship between organizational culture and job satisfaction on organizational commitment. Organizational culture is of critical importance for businesses to be successful. Organizational culture creates the working environment in the enterprise and directly affects the way employees do business and their capacities. The literature review model was used in the study. In addition, the study is a compilation article that provides conceptual support. According to the findings of the study, the motivation, job satisfaction, organizational commitment and productivity capacity of employees in businesses depend on the organizational culture. Organizational culture refers to the sum of the values that give personality to organizations and determine their management styles. Employees with high job satisfaction feel happier and enjoy their jobs. As a result of the study, it was found that employees with high job satisfaction have a positive impact on their performance and the success of the business, and job satisfaction increases employees' commitment to the organization. It is anticipated that this study will shed light on the relevant literature, as organizational culture, job satisfaction and organizational commitment are among the important elements for every business.

Keywords: Organizational Culture, Job Satisfaction, Organizational Commitment, Organization, Business.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DOĞAL MİRASIN KORUNMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İKİLEM HİKÂYELERİ İLE İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Aynur ÇIRACI

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye, aynurciraci457@gmail.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, ccyesilbursa@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının doğal mirasın korunmasına yönelik görüşlerini ikilem hikâyeleri yoluyla incelemektir. Doğal mirasın korunması, günümüzde giderek artan bir öneme sahip olup, toplumun bu konuda bilinçlenmesi ve etkin rol alması gerekmektedir. Doğal mirasın korunması, sadece bugünkü toplumun değil, gelecek nesillerin de yaşam kalitesini etkileyen önemli bir konudur. Sosyal bilgiler öğretmen adayları, bu süreçte büyük bir role sahiptir. Çünkü sosyal bilgiler dersinin amaçlarından birisi doğal mirasın korunmasına duyarlı, çevre bilincine sahip bireyler yetiştirmektir. Dolayısıyla sosyal bilgiler öğretmenlerinin doğal mirasın korunmasıyla ilgili farkındalıkları ve pozitif görüşler içinde olmaları, bilinçli toplumların yetiştirilmesinde önemli bir adımdır. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı içerisinde yapılan analizler, öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler arasında yer alan çevre okuryazarlığının, özellikle doğal mirasla yakından ilişkilendirildiğini ortaya koymaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının doğal mirasın korunmasına yönelik görüşlerinin anlaşılması, öğretim programlarının ve müfredatın bu alanda daha etkin hale getirilmesine yardımcı olacaktır. Çalışma tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Veri toplama aracında katılımcılara dağıtılacak doğal mirasın korunmasına yönelik hazırlanan ikilem hikâyeleri yer almaktadır. Katılımcılara yazılı olarak verilen hikâyeler kişisel çıkar temelli ve ekonomi temelli ikilemlerdir. Bu ikilemler, katılımcıların doğal mirasın korunması konusundaki karar alma süreçlerini yansıtmaktadır. Katılımcıların bu hikâyelere ilişkin görüşlerini yazılı olarak ifade etmeleri istenmiştir. İkilem hikâyeleri, öğretmen adaylarının değerlerini, önceliklerini ve çevresel hassasiyetlerini anlamak için etkili bir veri toplama aracıdır. Bu araştırmada elde edilen veriler frekans analizi ve yüzde hesaplamaları kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analiz süreci devam ettiği için bulgular ve sonuçlar sözlü sunum esnasında belirtilecektir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının doğal mirasın korunması konusundaki görüşlerinden elde edilen veriler, sosyal bilgiler öğretim programının ve müfredatının bu alanda daha etkin hale getirilmesine yönelik stratejilerin belirlenmesine katkı sağlayabilir. Bu sayede, gelecek nesillerin çevre bilinci ve doğal mirası koruma konularında daha donanımlı bir şekilde yetişmesine destek olunabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen adayı, doğal miras, ikilem

EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' VIEWS ON THE PROTECTION OF NATURAL HERITAGE THROUGH DILEMMA STORIES

Yüksek Lisans Öğrencisi Aynur ÇIRACI

*Gazi University Graduate School Of Educational Sciences , Ankara, Turkey,
aynirciraci457@gmail.com*

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University , Ankara, Turkey, ccyesilbursa@gmail.com

ABSTRACT

The aim of this study is to explore the opinions of prospective social studies teachers on the protection of natural heritage using dilemma stories. The protection of natural heritage is gaining increasing importance in today's world, necessitating societal awareness and active engagement. The protection of natural heritage is not only vital for the current society but also has a significant impact on the quality of life for future generations. Prospective social studies teachers play a pivotal role in this process, as one of the objectives of social studies education is to nurture individuals who are sensitive to natural heritage protection and possess environmental awareness. Therefore, the awareness and positive perspectives of social studies teachers on the protection of natural heritage are crucial steps in fostering informed societies. Analyses conducted within the Social Studies Curriculum reveal that environmental literacy, particularly in relation to natural heritage, is closely tied to the skills intended for students to acquire. Understanding the views of prospective social studies teachers on the protection of natural heritage will contribute to developing more effective strategies for the curriculum and instructional programs in this field. The study was conducted using a survey model, and the purposive sampling method of easily accessible sampling was employed to determine the study group. The data collection tool includes dilemma stories related to the protection of natural heritage, distributed in written form to the participants. These stories present dilemmas based on personal interests and economic considerations, reflecting the decision-making processes of participants regarding the protection of natural heritage. Participants were asked to express their opinions in writing about these stories. Dilemma stories are an effective data collection tool to understand the values, priorities, and environmental sensitivities of teacher candidates. Data obtained from the study were analyzed using frequency analysis and percentage calculations. As the analysis process of the data is ongoing, findings and results will be presented during the oral presentation. The data obtained from the views of social studies teacher candidates on the protection of natural heritage can contribute to determining strategies for making social studies curricula more effective in this area. This, in turn, can support the upbringing of future generations with a more equipped understanding of environmental awareness and the protection of natural heritage.

Keywords: Social studies, teacher candidate, natural heritage, dilemma

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE KİRLİLİĞİNE YÖNELİK ALGILARI VE ÇİZİMLERİNİN ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe IŞIK ÖNER

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ayse.isik@izu.edu.tr

ÖZET

Yaşadığı çevreye en çok zarar veren canlının “insan” olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Bunun sonucu olarak da insanoğlu yaşayacağı alanların kısıtlılığıyla karşı karşıya kalmaktadır. Günümüzün en büyük sorun teşkil eden problemlerinden biri çevre kirliliğidir. Çevre kirliliği birçok alana etki eden ve sonuçlarının geri dönüşü olmayan çok boyutlu bir olgudur. Çevre kirliliği denilince su, hava, toprak, besin ve radyoaktif gibi kirliliklerin ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu yüzden çevre kirliliğinin artış göstermesi iklimsel sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu durumda insanlığın başka yaşamsal tehlikelerle yüzleşmek zorunda kalmasına neden olmaktadır. Bu tehlikelerin önüne geçmek için çevre kirliliğinin önlenmesi ve giderilmesine yönelik eylemlere geçilmesi gerekmektedir. Bunun için de öncelikle eğitimsel boyutta düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Özellikle eğitimin ilk basamağı olan ilkokul düzeyindeki öğrencilerin çevre kirliliğine yönelik farkındalığa sahip olmaları ve çevrelerindeki kirliliği azaltacak yönde uygulamalara katılımlarının sağlanması gerekmektedir. Çünkü erken yaşlarda çevre kirliliğine yönelik farkındalık kazanmış bireyler daha yaşanılabilir çevre ve koşullar oluşturmaya yönelik harekete geçebilmektedir. Bundan dolayı ilkokul öğrencilerinin çevre kirliliği farkındalıklarının belirlenmesi ve bu doğrultuda gelişimlerinin sağlanması önem arz etmektedir. Bu bağlamda araştırmada ilkokul öğrencilerinin çevre kirliliğine yönelik algılarının ortaya konulması hedeflenmiştir. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören 75 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış yöntemle dayalı “Çevre kirliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?”, “Bildiğin veya gördüğün çevre kirliliklerini söyler misin?”, “Çevre kirliliğini önlemek için neler yapabiliriz?” ve “Çevre kirliliği .....benzer, Çünkü; .....” soruları yönlendirilmiştir. Ayrıca “İçimdeki Çevre Kirliliğini Çiziyorum” başlığı altında öğrencilerin çevre kirliliğine yönelik algılarını resim çizerek de ortaya koymaları istenilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemine dayalı olarak analiz edilmiştir. Veri sonuçlarına dayalı olarak kodlar, kodlardan da temalar elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, çevre kirliliği, ilkokul öğrencisi.

ANALYSIS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS AND DRAWINGS TOWARDS ENVIRONMENTAL POLLUTION

Asst. Prof. Dr. Ayşe IŞIK ÖNER

Istanbul Sabahattin Zaim University, Istanbul, Türkiye, ayse.isik@izu.edu.tr

ABSTRACT

It is an inevitable fact that the creature that causes the most harm to the environment in which it lives is "Human". As a result, human beings are faced with the limitations of the areas in which they can live. One of the biggest problems of today is environmental pollution. Environmental pollution is a multidimensional phenomenon that affects many areas and whose consequences are irreversible. When it comes to environmental pollution, it is seen that pollution such as water, air, soil, food and radioactive are in the first place. Therefore, the increase in environmental pollution also brings with it climatic problems. This situation causes humanity to have to face other vital dangers. In order to prevent these dangers, it is necessary to take actions to prevent and eliminate environmental pollution. For this, first of all, educational arrangements need to be made. Especially students at primary school level, which is the first step of education, need to be aware of environmental pollution and participate in practices that will reduce pollution in their environment. Because individuals who have gained awareness about environmental pollution at an early age can take action to create a more livable environment and conditions. For this reason, it is important to determine the environmental pollution awareness of primary school students and ensure their development in this direction. In this context, the research aimed to reveal primary school students' perceptions of environmental pollution. The research was conducted with 75 students studying in the 3rd and 4th grades in the Küçükçekmece district of Istanbul in the 2022-2023 academic year. In the research based on semi-structured method, questions like "What do you think about environmental pollution?", "Can you tell me about the environmental pollution you know or have seen?", "What can we do to prevent environmental pollution?" and "Environmental pollution is similar to....., Because; ....." questions were directed. In addition, under the title "I Draw the Environmental Pollution Inside Me", students were asked to reveal their perceptions of environmental pollution by drawing a picture. The data obtained was analyzed based on the content analysis method. Based on the data results, codes and themes were obtained from the codes.

Keywords: Environment, environmental pollution, primary school student.

YAPAY ZEKA PAZARLAMASI VE REKLAM: PROMPTLARLA REKLAM ÜRETİMİNE İLİŞKİN DENEYSSEL BİR ÇALIŞMA

Bilgi GÖKMEN ŞENEL

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, bilgigokmen1972@gmail.com

ÖZET

İlk uygulamalarına 1950'lerde rastlanan yapay zekanın farklı alanlarda her türlü kaynağı optimize etmek amacıyla kullanımı 2000'li yıllarda belirginleşir. Gür (2022, s.131) 'e göre yapay zeka, tüm yıkıcı teknolojiler arasında en son teknolojik bozucudur ve imalat, ilaç, sağlık, tarım, lojistik ve dijital pazarlama için muazzam bir potansiyele sahiptir. İşletmelerin müşterilerine en iyi şekilde nasıl ulaşacaklarına karar vermelerine yardımcı olan yapay zeka temelli uygulamaların hızlı gelişimi ve çeşitlenmesi doğrultusunda "Yapay Zeka Pazarlaması" kavramı şekillenir. Bu pazarlama yaklaşımının temelini de; hedefleme, kişiselleştirme ve müşteri deneyimini artırma oluşturur (Kuruca, Üstüner, Şimşek; 2022, s.88-113). Yapay zekanın bugünkü kullanımındaki en belirgin farklılaşma noktasında, "görüntü, video, müzik, konuşma, metin, yazılım kodu ve ürün tasarımları gibi çeşitli yeni içerikler üretebilen, eğitim verilerinin özelliklerini yansıtan ancak tekrar etmeyen gerçekçi yapılar oluşturmak için mevcut yapılardan öğrenen üretken yapay zeka" vardır (<https://www.gartner.com/en/topics/generative-ai>). Günümüzde dijital dünyada varlık gösteren, ihtiyaçlarının oldukça hızlı ve özel çözümlerle karşılanmasını talep eden tüketicilerin beklentilerini karşılamak için yapay zeka, pazarlama sürecinde fikir verici, işleri kolaylaştırıcı ve destekleyici bir araç olarak konumlanmıştır. İçerik üretiminden chatbot uygulamalarına, SEO'dan e-posta pazarlamasına kadar sayısız platformda pazarlama uygulamalarını olanaklı kılmıştır. Qin ve Jiang, "The Impact Of AI On The Advertising Process: The Chinese Experience" başlıklı çalışmalarında (2019, s. 338); yapay zekanın reklam sektöründeki kullanım alanlarını dört başlıkta toplayarak açıklamıştır; Tüketici İç Görüşünün Keşfi, Reklam Tasarımı, Medya Planlama ve Etkinlik Ölçümü. Yapay zeka pazarlaması, reklam ve üretken yapay zekanın keşifleri alındığında karşımıza promptlar çıkmıştır. Bu çalışma ile yapay zeka ile hazırlanan reklam tasarımlarında promptlarla görsel üretimi ve metin oluşturmanın deneysel bir çalışma ile girdilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Sebep-sonuç ilişkisinin test edildiği deneysel çalışma neticesinde; prompt girdilerinin içerik kalitesinin hem görsel tasarımda hem de metin üretiminde önemli olduğu kabulü dikkate alınarak gerçekleştirilen deneysel uygulama ile çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka pazarlaması, üretken yapay zeka, reklam, promptlar.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE MARKETING AND ADVERTISING: AN EXPERIMENTAL STUDY ON AD GENERATION WITH PROMPTS

Bilgi GÖKMEN ŞENEL

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, bilgigokmen1972@gmail.com

ABSTRACT

The use of artificial intelligence to optimize all kinds of resources in different fields, the first applications of which were encountered in the 1950s, became evident in the 2000s. According to Gür (2022, p.131), AI is the latest technological disruptor among all disruptive technologies and has enormous potential for manufacturing, pharmaceuticals, healthcare, agriculture, logistics and digital marketing. In line with the rapid development and diversification of AI-based applications that help businesses decide how best to reach their customers, the concept of "Artificial Intelligence Marketing" takes shape. The basis of this marketing approach is targeting, personalization and enhancing customer experience (Kuruca, Üstüner, Şimşek; 2022, p.88-113). The most prominent point of differentiation in the current use of AI is "generative AI that can produce a variety of new content such as images, video, music, speech, text, software code and product designs, learning from existing structures to create realistic structures that reflect but do not repeat the characteristics of training data" (<https://www.gartner.com/en/topics/generative-ai>). Today, artificial intelligence is positioned as an insightful, facilitating and supportive tool in the marketing process to meet the expectations of consumers who exist in the digital world and demand their needs to be met with very fast and customized solutions. From content production to chatbot applications, from SEO to email marketing, it has enabled marketing applications on countless platforms. Qin and Jiang, "The Impact Of AI On The Advertising Process: The Chinese Experience" (2019, p. 338); explained the usage areas of artificial intelligence in the advertising sector under four headings; Consumer Insight Discovery, Advertising Design, Media Planning and Effectiveness Measurement. When the intersections of AI marketing, advertising and productive AI are analyzed, we come across prompts. This study aims to determine the inputs of visual production and text generation with prompts in advertisement designs prepared with artificial intelligence through an experimental study. As a result of the experimental study in which the cause-effect relationship was tested; the study was completed with the experimental application realized by taking into account the acceptance that the content quality of prompt inputs is important in both visual design and text production.

Keywords: AI marketing, generative AI, advertising, prompts.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ 21.YÜZYIL BECERİLERİ YETERLİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Dilek YARALI

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Antalya, Türkiye, dilek.yarali@alanya.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algılarını çeşitli değişkenlere göre incelemektir. Bu amaçla araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 öğretim yılında Türkiye'nin güneyinde yer alan bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 366 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, Anagün, Atalay, Kılıç & Yaşar (2016) tarafından geliştirilen "öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeği" kullanılarak toplanılmıştır. Ölçeğe, çalışmada kullanılmadan önce güvenilirlik analizi çalışmaları yapılmış ve ölçeğin genelinde hesaplanan Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0.92 olarak belirlenmiştir. Veriler, betimsel istatistikler, bağımsız örneklem için t testi, bağımsız örneklem için tek yönlü varyans analizi ve Kruskal Wallis H testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, ölçekten elde edilen puanlar değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının ölçeğin "öğrenme ve yenilenme becerileri" ve "yaşam ve kariyer becerileri" alt boyutları ile ölçeğin geneline "sık sık" düzeyinde puan verdikleri belirlenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının, ölçeğin "bilgi, medya ve teknoloji becerileri" alt boyutuna "her zaman" düzeyinde puan verdikleri tespit edilmiştir. Ölçekten elde edilen puanlar cinsiyet değişkenine göre değerlendirildiğinde, kadın ve erkek öğretmen adayları arasında ölçeğin sadece "yaşam ve kariyer becerileri" alt boyutunda kadın öğretmen adayları lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bunun yanında ölçekten elde edilen puanlar akademik not ortalaması değişkenine göre değerlendirildiğinde, öğretmen adaylarının 21. yy becerileri yeterlilik algıları arasında "yaşam ve kariyer becerileri" ve "bilgi, medya ve teknoloji becerileri" alt boyutları ile ölçeğin genelinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ancak ölçekten elde edilen puanlar program türü ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre değerlendirildiğinde öğretmen adaylarının 21.yüzyıl becerileri yeterlilik algıları arasında ölçeğin alt boyutları ve genelinde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, yeterlilik, 21. yy becerileri, algı.

INVESTIGATION OF TEACHER CANDIDATES' 21st CENTURY SKILLS COMPETENCY PERCEPTIONS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES

Dr. Öğretim Üyesi Dilek YARALI

Alanya Alaaddin Keykubat University, Antalya, Turkey, dilek.yarali@alanya.edu.tr

ABSTRACT

The purpose of this research is to investigate the teacher candidates' 21st century skills competencies perceptions according to various variables. The descriptive survey model was used for this purpose in the research. The study group of the research consisted of 366 teacher candidates who studied at a state university in the south of Turkey during the academic year of 2021-2022. The appropriate sampling method was utilized in the research. The data of the research were collected using the "21st century skills competency perceptions scale for teacher candidates" developed by Anagün, Atalay, Kılıç & Yaşar (2016). Reliability analyses were conducted on the scale before its utilization in the study, determining in a Cronbach's alpha internal consistency coefficient of 0.92 calculated for the overall scale. The data were analyzed using descriptive statistics, independent samples t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) for independent samples, and Kruskal-Wallis H test. At the conclusion of the research, when evaluating the scores obtained from the scale, it was determined that teacher candidates rated at the "often" level on the "learning and innovation skills" and "life and career skills" sub-dimensions of the scale, as well as the overall scale. In the research, it was determined that teacher candidates rated at the "always" level in the "information, media, and technology skills" sub-dimension of the scale. When the scores obtained from the scale were evaluated according to the gender variable, statistically significant differences in favor of female teacher candidates were found only in the "life and career skills" sub-dimension of the scale, between female and male teacher candidates. Additionally, when the scores obtained from the scale were evaluated based on the variable of academic grade point average, statistically significant differences were found among teacher candidates' 21st century skills competency perceptions in the "life and career skills" and "information, media, and technology skills" sub-dimensions, as well as the overall scale. However, when the scores obtained from the scale were evaluated based on the variables of program type and grade level, it was determined that there were no statistically significant differences between teacher candidates' 21st century skills competency perceptions in the sub-dimensions of the scale and the overall scale.

Keywords: Teacher candidates, competency, 21st skills, perception.

HATAY'DA BİR GÖÇ HİKÂYESİ: KURLUSOĞUKSU KÖYÜ (KIRIKHAN) İSKÂNI

Doç. Dr. Eylül KARAGEL

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay, Türkiye, eylulkaragel@mku.edu.tr

ÖZET

Ülkemiz Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana göçle ilgili hukuki düzenlemeler yaparak nüfusun ülke içerisinde dengeli dağılımını sağlamayı ve göç süreçleriyle ortaya çıkan sorunları ortadan kaldırmayı amaçlamıştır. Bu kapsamda bakıldığında Cumhuriyetin her döneminde çeşitli düzenlemelerin yapıldığını görmek mümkündür. İskân siyasetinin temel felsefesinin inşa edildiği metinler olan hukuki düzenlemeler, genellikle uygulandıkları dönemin yapısal sorunlarının çözümü amacıyla hazırlanmaktadır. 1923 yılından günümüze kadar iskân kanunlarının kapsamı giderek genişlemiştir. Uygulamada ortaya çıkan sorunlar sürekli olarak yeni kanun veya ek maddeler ile çözülmeye çalışılmıştır. Türk kültürünü korumak her dönemde öncelikli ölçüt olarak görülmüştür. Türkiye'nin her bölgesinde gerçekleşen iskân hareketleri toplumsal yapıyı şekillendirmede önemli rol oynamıştır. Hatay bulunduğu konum itibarıyla Mezopotamya'dan Anadolu içlerine kadar devam eden bir göç güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. Tarihin her aşamasında her yönden gelen göçler bu sahayı etkilemiştir. Araştırma Hatay ili sınırları içerisinde Kırıkhan ilçesinin bir kırsal yerleşmesi olan Kurtlusoğuksu köyünün İmece Mahallesi'ne devletin iskân politikasının bir sonucu olarak yerleştirilen konar-göçerlerin sosyo-kültürel yaşantısını kapsamaktadır. Konar-göçer aşiretlerden 76 ailenin yerleştirilmesiyle oluşmuş yeni bir yerleşim sahası olan İmece Mahallesi'ndeki göç süreci ve yaşananlar çalışmanın temel hedefini oluşturmaktadır. Bu kapsamda yerleşmenin doğal ve beşeri çevre faktörleri, iskân süreci, aidiyet duyguları ile konutların özellikleri üzerinde durulan başlıca konulardır. Çalışmada genel anlamda tarama modeli uygulanmıştır. Geçmişte veya günümüzde halen var olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan tarama modelinde, elde edilen nitel ve nicel verilerin bir arada kullanıldığı karma desenine yer verilmiştir. Çalışma sahası ve konusu ile ilgili literatür analizleri, veri ve belge toplama, gezi-gözlem, yarı yapılandırılmış görüşme ve görsel materyallerin temin edildiği saha çalışmaları ile haritalama gibi veri toplama metotlarına başvurulmuştur. Sahanın sosyo-ekonomik yapısını belirlemek amacıyla bilirkişiler ile resmi kurum ve kuruluşlarla görüşülerek bilgi ve veriler temin edilmiştir. Çalışmanın her aşamasında fiziki ve beşeri mekân analizleri öncelik oluşturmuştur. Hatay geçmişten günümüze göç olaylarına sahne olmuş bir medeniyetler şehridir. Dolayısıyla bu sahada çok çeşitli iskân alanları meydana gelmiştir. Bu alanlar içerisinde iskân kanunlarına göre konar-göçerler, yeniden yerleştirilenler veya afet nedeniyle yerleşim yerlerini kaybedenler vardır. Kurtlusoğuksu köyünün İmece Mahallesi konar-göçer insanların yerleştirilerek oluşturulduğu yerleşim sahalarına iyi bir örnek teşkil etmektedir. 2510 sayılı iskân kanunu kapsamında çalışma sahasına daha çok Akdeniz bölgesi içinde; Adana'nın Saimbeyli ve Tufanbeyli ilçelerinden, Hatay'ın Erzin ilçesinden ve Gaziantep civarında konar-göçer hayat sürdüren, yazları yaylaya kışları kışlağa giden ve çadırlarda yaşayan Yörükler yerleştirilmiştir. Mahalli İskân Komisyonu'nun 9.5.1977 tarihli kararına göre çalışma sahasına 76 aile tarımsal iskân kapsamında yerleştirilmiştir. Konar-göçer Yörükler hayvancılıkla uğraşan, periyodik olarak mevsime bağlı yer değiştiren ve yerleşik olmayan gruplar olarak bilinirler. İskân kanunundan yararlanarak yerleştirilmeleri sonucunda yaşam şekilleri tamamen değişime uğramıştır. Çalışmada bu değişim süreci temel özellikleriyle birlikte işlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hatay, Kırıkhan, Kurtlusoğuksu, İmece Mahallesi, Yörükler, iskân kanunu

A MIGRATION STORY IN HATAY: SETTLEMENT OF KURLUSOĞUKSU VILLAGE (KIRIKHAN)

Assoc. Prof. Dr. Eylül KARAGEL

Hatay Mustafa Kemal University, Hatay, Türkiye, eylulkaragel@mku.edu.tr

ABSTRACT

Since the first years of the Republic, our country has aimed to ensure the balanced distribution of the population within the country and to eliminate the problems arising from migration processes by making legal arrangements regarding migration. In this context, it is possible to see that various regulations were made in every period of the Republic. Legal regulations, which are the texts in which the basic philosophy of the settlement policy is constructed, are generally prepared to solve the structural problems of the period in which they are implemented. Since 1923 until today, the scope of settlement laws has gradually expanded. Problems arising in practice have been constantly tried to be solved with new laws or additional articles. Preserving Turkish culture has always been seen as a priority criterion. Settlement movements in every region of Turkey have played an important role in shaping the social structure. Hatay is located on a migration route from Mesopotamia to the interior of Anatolia due to its location. At every stage of history, migrations from all directions have affected this area. The research covers the socio-cultural life of the nomads settled in İmece Neighbourhood of Kurtlusoguksu village, a rural settlement of Kırıkhan district within the borders of Hatay province, as a result of the state's settlement policy. The migration process and the experiences in İmece Neighbourhood, which is a new settlement area formed by the settlement of 76 families from nomadic tribes, constitute the main objective of the study. In this context, the natural and human environmental factors of the settlement, the settlement process, the sense of belonging and the characteristics of the houses are the main issues emphasised. In general, the survey model was applied in the study. In the survey model, which aims to describe a situation that existed in the past or still exists today as it is, a mixed design in which qualitative and quantitative data are used together is used. Data collection methods such as literature analyses, data and document collection, travel-observation, semi-structured interviews, field studies where visual materials were provided and mapping were used. In order to determine the socio-economic structure of the site, information and data were obtained by interviewing experts and official institutions and organisations. At every stage of the study, physical and human space analyses were prioritised. Hatay is a city of civilisations that has witnessed migration events from past to present. Therefore, a wide variety of settlement areas have emerged in this area. Within these areas, according to the settlement laws, there are nomads, resettled people or those who lost their settlements due to disasters. İmece Neighbourhood of Kurtlusoguksu village is a good example of the settlement areas created by settling nomadic people. Within the scope of the 2510 numbered settlement law, the study area was mostly settled in the Mediterranean region; from Saimbeyli and Tufanbeyli districts of Adana, Erzin district of Hatay and around Gaziantep, Yoruks who lead a nomadic life, go to the plateau in summer and winter in winter and live in tents. According to the decision of the Local Settlement Commission dated 9.5.1977, 76 families were settled in the study area within the scope of agricultural settlement. Nomadic Yoruks are known as non-resident groups who are engaged in animal husbandry and periodically change their places depending on the season. As a result of their settlement by utilising the settlement law, their way of life has completely changed. In this study, this change process is tried to be processed together with its basic features.

Key Words: Hatay, Kırıkhan, Kurtlusoguksu, İmece Neighbourhood, Yoruks, settlement law

AVRUPA BİRLİĞİNDE YÖNETİŞİM, İNOVASYON VE TEKNOLOJİ TEMELLİ BÖLGESEL REKABET EDEBİLİRLİK POLİTİKALARININ ETKİNLİĞİ

Doç. Dr. Fatma ÜNLÜ

Erciyes Üniversitesi, Kayseri, Türkiye, funlu@erciyes.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme olgusu 1980'lerden bu yana önemli ölçüde artmış ve rekabetçilik kavramının önem kazanmasına yol açmıştır. Firmalar kadar kent ve bölgeler de rekabet gücü elde edebilmek için çaba harcamaktadır. Günümüzde hızla gelişen rekabet ortamında firmaların varlığını sürdürebilmek için ürünlerini, hizmetlerini ve iş süreçlerini sürekli olarak değiştirmeleri ve yenilemeleri gerekmektedir. Bu değiştirme ve yenileme işlemi inovasyon olarak adlandırılmaktadır. Hem firmalar hem de ülkeler açısından büyümenin ve rekabetin temel unsuru olan inovasyon; karmaşık, etkileşimli ve pek çok kurumun bu süreçte rol üstlendiği doğrusal olmayan bir süreci ifade etmektedir. Bölgesel yenilik yaklaşımına göre, yerel aktörlerin karşılıklı etkileşimi yani aralarında oluşan ağ yapı sonucu yenilik üretme kapasitesi artacaktır. Belirli bir bölge içinde bir araya gelen firmalar dışsal ekonomiler oluşturarak karşılıklı etkileşim içinde bulunacaktır. Bu etkileşim firmaların teknolojik yenilik konusunda bilgi paylaşımını hızlandırarak yenilik kapasitelerinde artışa neden olmakta ve rekabet edebilirlik açısından da onlara avantaj sağlamaktadır. Diğer taraftan, adem-i merkezîyetçilik anlayışı çerçevesinde kurumsal faktörleri dikkate alan yönetim olgusu da bölgesel rekabet gücünü artıran temel faktörlerden birisidir. Nitekim, kaliteli kurumların varlığı yerel kaynakların etkin kullanımını sağlayarak inovatif faaliyetleri teşvik edecektir. Özetle, hem teknoloji hem de yönetim bölgesel rekabet gücünün temel belirleyicileridir. Bu doğrultuda çalışmada, Avrupa Birliğinde yönetim, inovasyon ve teknoloji temelli bölgesel rekabet edebilirlik politikalarının etkinliği araştırılmak istenmiştir. Söz konusu amacı gerçekleştirmek için 27 AB ülkesinin NUTS sınıflandırmasına göre belirlenen 234 bölge örneklem olarak seçilmiştir. Eurostat veri tabanında yer alan bölgesel rekabet edebilirlik endeksinde yer alan toplam 32 yönetim, inovasyon ve teknoloji temelli bölgesel rekabet edebilirlik göstergesi analize dahil edilmiştir. Çalışmada 2022 yılına ait ilgili veriler kullanılarak çok değişkenli istatistiksel analizlere ait prosedür takip edilmiştir. Analizlerden elde edilen ampirik bulgular, bölgesel rekabet edebilirlik açısından Avrupa Birliğinin farklı gelişmişlik düzeylerine sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Rekabet Gücü, Avrupa Birliği, Yönetişim.

THE EFFICIENCY OF GOVERNANCE, INNOVATION AND TECHNOLOGY BASED REGIONAL COMPETITIVENESS POLICIES IN THE EUROPEAN UNION

Assoc. Prof. Dr. Fatma ÜNLÜ

Erciyes University, Kayseri, Türkiye, funlu@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

The phenomenon of globalization has increased significantly since the 1980s, leading the concept of competitiveness to gain importance. Besides firms, regions and cities are making efforts to achieve competitiveness. Recently, rapidly developing competitive environment, firms need to continuously change and renew their products, services, and business processes to survive. This process of change and renewal is called innovation. Innovation, the critical factor of growth and competition for firms and countries, is a complex, interactive, and non-linear process in which many actors play a role. According to the regional innovation approach, the capacity to produce innovation will increase due to the mutual interaction of local actors, that is, the network structure formed among them. Firms that come together within a particular region will interact with each other by creating external economies. This interaction accelerates firms' sharing of information on technological innovation, increasing their innovation capacity and providing an advantage in terms of competitiveness them. On the other side, the governance phenomenon that considers institutional factors within the decentralization framework is one of the main factors that increase regional competitiveness. Indeed, the existence of quality institutions will encourage innovative activities by ensuring the efficient use of local resources. In sum, both technology and governance are critical determinants of regional competitiveness. Accordingly, this study aims to investigate the efficiency of governance, innovation, and technology-based regional competitiveness policies in the European Union. To achieve this purpose, 234 regions of 27 EU countries determined according to the NUTS classification were selected as the sample. A total of 32 governance, innovation, and technology-based regional competitiveness indicators included in the regional competitiveness index in the Eurostat database were used in the analysis. In the study, the procedure for multivariate statistical analysis was followed by using the relevant data for 2022 year. The empirical findings from the analyses indicate that the European Union has different levels of development in terms of regional competitiveness.

Keywords: Regional Competitiveness, European Union, Governance.

PSİKOLOJİK DANIŞMADA DANIŞAN-DANIŞMAN ETKİLEŞİMİNDE “EVET, AMA... OYUNU”NUN KARPMAN’IN DRAMA ÜÇGENİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Fikriye Alkım ARI

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye, alkimari@nevsehir.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, bir psikolojik danışma oturumunda danışan-danışman etkileşimi örnek bir vaka üzerinden Karpman’ın (1968) “Drama Üçgeni (Drama Triangle)” hipotezi açısından analiz edilmiştir. Konunun anlaşılması için, Transaksiyonel Analiz kuramında “kişilerarası ilişkiler ve insanların oynadığı iletişim oyunlar”ın kısa bir özetine yer verilmiştir ve dünya edebiyatı ve Dede Korkut Hikayelerinden olan Tepegöz hikayesinin Drama üçgeni çerçevesinde analizi yapılmıştır. Bu çalışmanın odağını oluşturan vakada, danışan – danışman görüşmesinin bir oturumunda yaşanan etkileşim ve “Evet, Ama... Oyunu” Karpman’ın Drama Üçgeni yaklaşımına göre analiz edilmiştir. Analizde, Karpman’ın hipotezinde drama üçgeninin üç temel ögesi; yargılayıcı – işkenceci, kurtarıcı ve mağdur rollerinin danışma sürecinde nasıl yaşandığı diyaloglarla sunulmuştur. Karpman (1968), kişiler arası ilişkilerdeki rolleri “Drama üçgeni” kavramı ile açıklar. Drama üçgeninde kurtarıcı, mağdur ve yargılayıcı rolleri vardır. Kişiler arası ilişkilerde, kişi zaman zaman kurtarıcı roledir ve insanların iyi olmadığı ve kurtarılması gerektiği yönünde bir rol sergiler. Mağdur rolünde olan kişi kendisinin iyi olmadığına inanır ve kendisini aşağı görür. Yargılayıcı rolünde olan kişi ise diğerlerini küçük gören ve zulmeden bir roledir. Transaksiyonel Analiz Kuramında kişiler arası ilişkilerin analizine farklı bir bakış getiren Karpman (1968), drama üçgeninde masallardaki kahramanların rollerinden ve bu kahramanların zaman zaman farklı roller içerisinde olduklarından söz eder. Örneğin, bir masal kahramanı olan Kırmızı Başlıklı Kız masalın başlangıcında babaannesine yemek götürmek için kurtarıcıdır. Ardından kurt tarafından cezalandırılır ve son olarak da oduncu tarafından kurtarılır. Transaksiyonel Analiz kuramına göre kişilerin oynadıkları psikolojik oyunlar ve yaşamlarında drama üçgeni çerçevesinde sergiledikleri bu roller yazgıya dönüşmektedir. Vakayı transaksiyonel analiz kuramı çerçevesinde inceleyen bu çalışmanın, danışan – danışman veya hasta – terapist ilişkisini anlama ve yönetme bakımından alanda çalışan uygulayıcılar için yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Drama üçgeni, psikolojik danışma, transaksiyonel analiz.

AN INVESTIGATION OF THE “YES, BUT... GAME” IN CLIENT COUNSELOR INTERACTION IN PSYCHOLOGICAL COUNSELING IN TERMS OF KARPMAN’S DRAMA TRIANGLE

Assistant Prof. Dr. Fikriye Alkim ARI

Nevsehir Hacı Bektas Veli University, Nevsehir, Türkiye, alkimari@nevsehir.edu.tr

ABSTRACT

This study examines the client-counselor interaction in a psychological counseling session through a case study in terms of Karpman's (1968) "Drama Triangle" hypothesis. To facilitate understanding, a brief overview of "interpersonal relationships and games people play" is provided within Transactional Analysis theory, and the analysis of the Tepegöz story from world literature and the Dede Korkut Stories is conducted within the framework of the Drama triangle. In the case that forms the focus of this study, the client-counselor interaction and the "Yes, But... Game" during a session has been analyzed according to Karpman's Drama Triangle approach. In the analysis, the three fundamental elements of the drama triangle in Karpman's hypothesis – persecutor, rescuer, and victim roles – have been presented through dialogues to illustrate how they are experienced in the counseling process. Karpman (1968) explains the roles in interpersonal relationships with the concept of "Drama triangle". In the drama triangle, there are three roles; rescuer, victim and persecutor. In interpersonal relationships, the person sometimes acts in the rescuer role and displays the role that people are not good and need to be saved. The person in the victim role believes they are not well and views themselves as inferior. The person in the persecutor role belittles others and acts in a persecuting manner. Karpman (1968) brings a different perspective to the analysis of interpersonal relationships in Transactional Analysis Theory. He examines the roles of characters in fairy tales within the framework of the Drama Triangle and discusses how these characters sometimes demonstrate different roles. For example, at the beginning of the story, a fairy tale character like Little Red Riding Hood is in the role of a rescuer, bringing food to her grandmother. Then she is punished by the wolf, and finally rescued by the woodsman. According to Transactional Analysis theory, psychological games and the roles that people play in their lives often becomes their destiny. This study, which analyzes the case within the framework of transactional analysis theory, is believed to be beneficial for practitioners in the field in terms of understanding and managing the client-counselor or patient-therapist relationship.

Keywords: Drama triangle, psychological counseling, transactional analysis.

YEŞİL MOBİLİTE: ELEKTRİKLİ ARAÇLAR ÜZERİNE BİR LİTERATÜR İNCELEMESİ

Gizem BEDİROĞLU

Yalova Üniversitesi, Yalova, Türkiye, bediroglugizem@gmail.com

ÖZET

Yeşil mobilite, günümüzde çevresel sürdürülebilirlik amacıyla elektrikli araçların yaygın kullanımını teşvik eden bir strateji olarak öne çıkmaktadır. Elektrikli araçlar, çevresel etkileri en aza indiren ve enerjisini elektrikle sağlayan taşıtlardır. Elektrikli araçlar, literatürde hem fen bilimleri hem de sosyal bilimler alanında birçok çalışmaya konu olmuştur. Çalışmada, yeşil mobilite kavramının açıklanması ve mevcut elektrikli araçlar literatürünün sosyal bilimler alanındaki çalışmalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Diğer yandan araştırmada, belirli kriterlere dayalı olarak seçilen ve incelenen kaynaklar kullanılarak sistematik bir literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Elektrikli araçlar ve yeşil mobilite stratejileri, çevresel bilinci arttırmaktadır. Yanı sıra, teknolojik gelişmelerle de birleşerek gelecekte daha temiz ve sürdürülebilir bir ulaşımı temsil etmektedir. Elektrikli araçların yaygınlaşması, sürdürülebilir ulaşımın önemini vurgulayarak, geleceğin temiz ve çevreci mobilitesine yönelik bir dönüşümü tetiklemektedir. Bu bağlamda, yapılan çalışmaların derinlemesine analizi, sürdürülebilir ulaşım konusunda daha kapsamlı bir anlayış geliştirmemize katkı sağlayacaktır. Yeşil mobilite ve elektrikli araç stratejilerin benimsenmesi, sadece çevresel avantajları değil, aynı zamanda enerji bağımsızlığını artırarak ekonomik ve sosyal faydaları da beraberinde getirmektedir. Elektrikli araçların ve yeşil mobilitenin avantajları, toplumları daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru adım atmaya teşvik eden önemli unsurlardır. Çalışma kapsamında, elektrikli araçlar üzerine bir literatür incelemesi gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, Google Akademik ve Dergipark veri tabanında taramalar ile elde edilmiştir. Taramalar esnasında “elektrikli araçlar” söz öbeğinin Türkçe ve İngilizce dilindeki karşılıklarının araştırmanın başlığında ya da anahtar kelimelerinde yer almasına dikkat edilmiştir. Bu çalışmada, 2015-2024 Şubat dönemi içerisinde sosyal bilimler alanında yürütülen 35 çalışmaya yer verilmiştir. Literatürde yer alan araştırmalar yayın yılı, yayın dili, tarandığı indeks, kullanılan yöntem, yazar dağılımı gibi çeşitli faktörlere göre sınıflandırılmıştır. Bu çalışma, sosyal bilimler alanında gerçekleştirilen elektrikli araçlarla ilgili çalışmaları detaylı bir şekilde inceleyerek literatürdeki eksikliklere ışık tutmayı amaçlamaktadır. Gelecekteki araştırmalarda, elektrikli araçlar konusunda fen bilimleri alanının da incelendiği daha geniş bir bakış açısıyla ele alınabilir. Öte yandan uluslararası alanda daha kapsamlı bir literatür taraması yapılarak, uluslararası indekslerde yer alan çalışmalar da dâhil edilebilir. Sonuç olarak, bu araştırma elektrikli araçlar literatüründeki mevcut durumu ortaya koymak ve gelecekte bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Yeşil mobilite, elektrikli araçlar, literatür incelemesi.

GREEN MOBILITY: A LITERATURE REVIEW ON ELECTRIC VEHICLES

Gizem BEDİROĞLU

Yalova University, Yalova, Turkey, bediroglugizem@gmail.com

ABSTRACT

Green mobility stands out as a strategy that promotes the widespread use of electric vehicles for the purpose of environmental sustainability in today's context. Electric vehicles are vehicles that minimize environmental impacts and derive their energy from electricity. In the literature, electric vehicles have been the subject of numerous studies in both the natural sciences and social sciences. This study aims to explain the concept of green mobility and examine the literature on electric vehicles in the field of social sciences. Additionally, a systematic literature review was conducted in this research using selected sources based on specific criteria. Electric vehicles and green mobility strategies contribute to increasing environmental awareness and combined with technological advancements, represent a cleaner and more sustainable future for transportation. The widespread adoption of electric vehicles emphasizes the importance of sustainable transportation, triggering a transformation towards a cleaner and more environmentally friendly mobility in the future. In this context, a thorough analysis of the conducted studies will contribute to developing a more comprehensive understanding of sustainable transportation. The adoption of green mobility and electric vehicle strategies not only brings environmental benefits but also enhances energy independence, leading to economic and social advantages. The advantages of electric vehicles and green mobility are essential elements that encourage societies to take steps towards a more sustainable future. Within the scope of this study, a literature review on electric vehicles was conducted. The data for the research were obtained through searches on Google Scholar and Dergipark databases. During the searches, attention was paid to the presence of the phrase "electric vehicles" in Turkish and English, either in the title or keywords of the research. This study includes 35 works conducted in the field of social sciences from February 2015 to February 2024. The studies in the literature were classified based on various factors such as publication year, language, indexed database, research method, and author distribution. By meticulously examining studies related to electric vehicles in the field of social sciences, this study sheds light on gaps of electric vehicles literature. In future research, the topic of electric vehicles could be approached with a broader perspective that also includes the natural sciences. Additionally, a more comprehensive literature review could be conducted internationally, including studies available in international indexes. In conclusion, this research aims to present the current state of electric vehicles and contribute to future research in the field.

Keywords: Green mobility, electric vehicles, literature review.

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ SİĞINMACILARIN GÜVENLİK SORUNLARI

Gökdeniz OFLAS

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Ankara, Türkiye, gokdenizoflas@hotmail.com

ÖZET

Suriye İç Savaşı, 2011 yılında başladığı günden beri yüzbinlerce insanın ölümüne, milyonlarcasının yaralanmasına ve zorunlu göçe maruz bırakılmasına neden olmuştur. Bu yönüyle, savaş sadece Suriye'yi değil, ülkelerinden göç etmek zorunda kalan sığınmacılara ev sahipliği yapan komşu ülkeleri de etkilemiştir. Bu çalışmada, dünya üzerinde en fazla sığınmacı ağırlayan Türkiye'ye yerleşen mağdur sığınmacıların yaşamış oldukları ekonomik, sosyal ve fiziki güvenlik sorunları ele alınacaktır. Yetersiz ücret ve sosyal güvenlik şartlarından mahrum bırakılan Suriyeliler, fiziki ve psikolojik olarak da farklı taciz türlerine maruz kalmaktadır. Dil bariyeri sorunu yaşayan ve sosyal olarak da izole bir biçimde yaşayan Suriyeliler, ev sahibi topluluk ile entegrasyon sürecini başaramamakta, bu nedenle farklı şekillerde güvenlik problemleri yaşamaktadırlar. Bununla birlikte, ev sahibi topluluğun da Suriyelilere olan bakış açısı ve değerlendirmeleri çalışmada kendisine yer bulmuştur. Düşük ücretle çalıştırılan sığınmacıların işgücü piyasasında yarattığı değişiklikler ve kültürel farklılıklar nedeniyle ev sahibi topluluğun sığınmacılara olan bakış açısı çalışmada ifade edilmiştir. Yaşanmakta olan tüm bu güvenlik problemlerinin nasıl en aza indirgeneceği ise çalışmanın sonuç bölümünde dikkatlere sunulmuştur. Sosyal entegrasyonun sağlanması, karşılıklı empati duygusunun ev sahibi ve misafir topluluklar içerisinde geliştirilmesi, atılması gereken yasal adımlar ve Suriye'de oluşturulan güvenli bölgelerde yapımı devam eden konut projelerinin tamamlanması ile birlikte, gönüllü geri dönüş sürecinin teşvik edilmesi atılması gereken adımlar arasında yer almaktadır. Bu çalışmada nitel ve nicel veriler birlikte kullanılmış ve birleşiminden yararlanılmıştır. Araştırmanın iddialarını desteklemek amacıyla çalışmanın amaçlarına uygun sayısal veriler matematiksel analiz yoluyla sunulmuştur. Gerçek hayattaki olaylar ve örnekler kullanılarak, çalışmanın argümanlarını aydınlatmak için nitel verilerden yararlanılmıştır. Böylece araştırma, bulgularını güçlendirmek için hem sayısal hem de nitel verileri birleştirmiştir.

Anahtar Kelimeler: Suriye, Sığınmacı, Güvenlik, Türkiye, İç Savaş

SYRIAN REFUGEES' SAFETY ISSUES IN TURKEY

Gökdeniz OFLAS

Ankara Social Sciences University, Ankara, Turkey, gokdenizoflas@hotmail.com

ABSTRACT

The Syrian Civil War has precipitated a humanitarian crisis of unprecedented magnitude, resulting in significant loss of life, mass displacement, and profound socio-economic disruptions since its eruption in 2011. The ramifications extend beyond Syria's borders, affecting neighboring countries tasked with accommodating the influx of refugees fleeing conflict-ridden zones. This study aims to delve into the multifaceted economic, social, and physical security challenges encountered by Syrian refugees resettled in Turkey, which currently harbors the largest refugee population globally. Syrian refugees in Turkey contend with precarious employment conditions marked by insufficient wages and inadequate social security provisions, exacerbating their vulnerability to various forms of physical and psychological exploitation. Language barriers and social segregation further impede their integration into the host community, exacerbating their susceptibility to security risks. Moreover, this study endeavors to elucidate the perspectives of the host community regarding Syrian refugees, particularly in light of the socioeconomic transformations and cultural disparities induced by the influx of low-wage labor into the local market. The study underscores the imperative of mitigating security concerns through concerted efforts aimed at fostering social cohesion, engendering mutual empathy between host and guest populations, and facilitating the voluntary repatriation of refugees through legal frameworks. Additionally, it advocates for the completion of housing initiatives within safe zones established within Syria, providing a conducive environment for the reintegration of displaced individuals into their native communities. Methodologically, this research adopts a comprehensive approach, integrating both qualitative and quantitative methodologies to provide a nuanced understanding of the challenges confronting Syrian refugees in Turkey. Quantitative analyses are employed to present empirical data relevant to the study's objectives, facilitating statistical scrutiny and inference. Complementarily, qualitative data serve to enrich the discourse by elucidating real-life experiences and contextualizing theoretical frameworks within the lived realities of affected individuals.

Keywords: Syria, Refugee, Safety, Türkiye, Civil War

COMPARISON OF THE SUITABILITY OF SPORTS FACILITIES AND THE SATISFACTION LEVELS OF DISABLED ATHLETES¹

Associate Professor Gülay BULGAN

Suleyman Demirel University

Professor Aygen OKSAY

Suleyman Demirel University

Professor Didar BÜYÜKER İŞLER

Suleyman Demirel University

Professor Serpil SENAL

Suleyman Demirel University

Senior Architect Ebubekir GÜNDOĞDU

Istanbul Municipality

Abstract

There are approximately 1 billion individuals with disabilities in the World. In Turkey this number is 8,5 million. Therefore, it's very important to include these individuals in all areas of life, which represents such a dense population. In modern societies, to remove all the barriers in the social life and make them adaptable to the disabled individuals is accepted as an indicator of the level of development. Within this context, the studies show that sports is an important tool that increases the participation of the disabled individuals into the society. Sports, which is one of the socialization tools used for the disabled individuals, is also known for the benefits of leisure activities, health and rehabilitation as well as for education and work opportunities. Along with this, sports increases interpersonal communication of the disabled and improve their ability to take initiative and adapt. It is seen that along with sports the joy of life of the disabled athletes increases, the connection with the society becomes stronger and the self-confidence level increases. The realization of the right to do sports for the disabled depends on the design of sports facilities or sports fields and Youth Centers with the necessary structural and service elements to meet the needs of the disabled. Within this context the main aim of this study is to examine the relationship between the satisfaction level of the disabled athletes and the availability level of the sports facilities and Youth Centers in Turkey. This study, which is funded by The Scientific and Technological Research Council of Türkiye (TUBİTAK) is done using mixed methods. Seven cities, representing every region of Turkey, which have the highest number of disabled athletes has been selected and the chosen sport facilities in those cities have been evaluated with 538 statements. Interviews have been conducted with the trainers, disabled athletes and the administrative personnel in the in the chosen facilities. The data gathered have been evaluated by using Maxqda.

Keywords: Disabled Athletes, Sport Facilities, Satisfaction, Disability, Accessibility Level.

---

¹ *This paper is derived from a Project funded by TUBİTAK1001 Project No 221K339.

ÜLKE MARKALAMASININ TEMEL UNSURLARI VE DİJİTAL MEDYA KULLANIMLARI: TÜRKİYE TANITIM OFİSİ'NE YÖNELİK BİR ANALİZ

Prof.Dr. Işıl AKTUĞLU

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, isil.karpat@ege.edu.tr

Prof.Dr. Sinem YEYGEL ÇAKIR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, sinem.yeygel@ege.edu.tr

ÖZET

Bir ülkenin kültürel değerlerin temsili ve uluslararası alanda itibarının arttırılması amacıyla gerçekleştirilen ülke markalaması esasen ülke imajı ve algısını oluşturmaya dayanmaktadır. Bu kapsamda ülke markalaması, uluslararası rekabet avantajı sağlayabilmek amacıyla bir ülkenin ekonomik, kültürel, politik ve sosyal ve kazanımlarını arttırmaya yönelik olarak yürütülen marka yönetimi süreçlerini içermektedir. Ülke markalaması son yıllarda stratejik bir güç olarak değerlendirilmekte ve hem ülke kimliğinin ifade edilmesi hem de ülkenin marka değerini dolayısıyla ülke orijinli markaların uluslararası rekabet ortamında kabul edilmesi amacıyla bir plan dahilinde ele alınmaktadır. Özellikle güçlü ülke imajının bir ülkedeki yatırım kapasitesi, ihracat oranları, turizm hacmi, hatta o ülkeye beyin göçünü arttırmak gibi bir güç elde etmesini sağlaması dikkate alındığında ülke markalamasının önemi daha fazla ortaya çıkmaktadır. Ülkelerin markalanmasında temel bakış açısı, ülkeleri tıpkı bir ürün olarak ele alarak ülkenin rekabet güçlerini ve pazardaki konumlarını stratejik olarak ortaya koymaktır. Bu süreçte ülke kimliğini ve ülkeyi ayırt edici özellikleri ile etkili bir iletişim stratejisiyle marka olarak tanıtmaktır. Günümüzde marka iletişimde dijital teknolojilerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda da ülke markalamasında dijital iletişim kanalları hedef kitleye ulaşmada sağladığı avantajlar nedeniyle sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmada ülke markalaması kapsamında dijital medya kullanımına sıklıkla yer veren ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı olarak Türkiye'nin iç ve dış turizm pazarında bir marka ve cazibe merkezi haline gelmesi amacıyla faaliyet gösteren Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı'nın dijital ortamlarda yer alan kurumsal hesaplarındaki paylaşımlarında ülke markalamasının unsurlarını nasıl ele aldığı, hangi unsurları kullandığı analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ülke markalaması, dijital itibar, ülke marka değeri.

PRINCIPLES OF COUNTRY BRANDING AND DIGITAL MEDIA USAGE: AN ANALYSIS OF TURKEY PROMOTION OFFICE

Prof.Dr. Işıl AKTUĞLU

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, isil.karpat@ege.edu.tr

Prof.Dr. Sinem YEYGEL ÇAKIR

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, sinem.yeygel@ege.edu.tr

ABSTRACT

Country branding, which is carried out in order to represent a country's cultural values and increase its reputation in the international arena, is essentially based on creating the country's image and perception. In this context, country branding includes brand management processes carried out to increase the economic, cultural, political and social achievements of a country in order to provide an international competitive advantage. Country branding has been considered as a strategic power in recent years and is handled within a plan in order to both express the country's identity and the country's brand value, thus accepting country-origin brands in the international competitive environment. The importance of country branding becomes more evident, especially when it is taken into consideration that a strong country image has the power to increase a country's investment capacity, export rates, tourism volume, and even brain drain to that country. The basic perspective in branding countries is to strategically reveal the country's competitiveness and position in the market by considering countries as products. In this process, it is to introduce the country's identity and distinctive features as a brand with an effective communication strategy. Nowadays, it seems that digital technologies come to the fore in brand communication. In this context, digital communication channels are frequently used in country branding due to the advantages they provide in reaching the target audience. In this study, the Turkish Tourism Promotion and Development Agency, which frequently includes the use of digital media within the scope of country branding and operates under the Ministry of Culture and Tourism with the aim of making Turkey a brand and center of attraction in the domestic and foreign tourism market, uses digital media. It will be analyzed how he handles the elements of country branding and which elements he uses in his posts on his corporate accounts.

Keywords: Country branding, digital reputation, country brand equity.

4-7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA ASTRONOMİ

Dr. Kadir Can ERBUDAK

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Ankara, Türkiye, kadircanerbudak@windowslive.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

ÖZET

Çağımızda astronomi bilimi bireylerin ilgi duyduğu fenomenlerden biridir. Gelişen bilgi birikimi ve teknoloji ile birlikte insanlar Ay'a gidebilmekte, uzayda bilimsel çalışmalar yapabilmekte ve güneş sistemini ve galaksileri ayrıntılı olarak ele alıp bilgi sahibi olabilmektedirler. Bu bağlamda ülkelerin astronomiye yapmış olduğu yatırımlar ve ilerlemeler oldukça önemli görülmektedir. İlerleme ve katma değer sağlama açısından hem küçük yaşlardan itibaren astronomi eğitiminin verilmesi hem de ders kitaplarının bu yönde şekillendirilmesi gerekmektedir. Sosyal bilgiler dersi de bireyi hayata hazırlar ve birçok bilimle iç içedir. Bu bilimlerden biri de astronomidir. Bu çalışmanın amacı 4-7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarında astronomi bilimiyle ilgili durumun ortaya konulmasıdır. Çalışmada doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Çalışmanın veri kaynağını 2023-2024 eğitim öğretim yılı Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca ilk ve ortaokullarda okutulan 4, 5, 6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları oluşturmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışma kapsamında; 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 0, 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 5, 6 sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 3, 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 19 bilim insanına; 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 10, 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 7, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 9 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 15 görsele, 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 7, 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 8, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 13 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 18 konuya, 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 17, 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 5, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 3 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 21 icat-buluşa, 4. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 18, 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 29, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 41 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 30 adet astronomi ile ilgili bilim insanı, görsel, konu, buluş-icat ve kavrama yer verildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Ders Kitapları, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Astronomi.

4-7th GRADE SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS IN ASTRONOMY

Dr. Kadir Can ERBUDAK

Measuring, Selection and Placement Center, Ankara, Türkiye, kadircanerbudak@windowslive.com

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

ABSTRACT

In our age, astronomy is one of the phenomena that individuals are interested in. With the developing knowledge and technology, people can go to the moon, conduct scientific studies in space, and have detailed knowledge of the solar system and galaxies. In this context, the investments and advances made by countries in astronomy are considered very important. In terms of progress and added value, astronomy education should be provided from an early age and textbooks should be shaped in this direction. The social studies course also prepares individuals for life and is intertwined with many sciences. One of these sciences is astronomy. The aim of this study is to reveal the situation related to astronomy science in 4-7. grade social studies textbooks. Document analysis was utilized in the study. Data were obtained from 4-7 grade social studies textbooks. Descriptive analysis method was used to analysis the data. Within the scope of the study; 0 scientists in 4th grade social studies textbook, 5 in 5th grade social studies textbook, 3 in 6th grade social studies textbook and 19 in 7th grade social studies textbook; 10 visuals in 4th grade social studies textbook, 7 in 5th grade social studies textbook, 9 in 6th grade social studies textbook and 15 in 7th grade social studies textbook; 7 in 4th grade social studies textbook, 8 in 5th grade social studies textbook, 13 in 6th grade social studies textbook and 18 in 7th grade social studies textbook. grade social studies textbook, 17 in 4th grade social studies textbook, 5 in 5th grade social studies textbook, 3 in 6th grade social studies textbook and 21 inventions-inventions in 7th grade social studies textbook, 18 in 4th grade social studies textbook, 29 in 5th grade social studies textbook, 41 in 6th grade social studies textbook and 30 in 7th grade social studies textbook.

Keywords: Social Studies Textbooks, Social Studies Teaching, Astronomy.

İŞYERİNDE POZİTİF YÖNETİM ANLAYIŞI: KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE

Dr. Öğr. Üyesi Meryem TEKİN EPİK

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, meryemtekin@sdu.edu.tr

ÖZET

Endüstri devriminde yönetim bir kişinin birçok kişi adına kararlar alıp, onları yönlendirmesi üzerine inşa edilmiştir. Bu dönemde yönetici bir beyin, çalışanlar ise el ve ayaklardır. Bilgi toplumunda mevcut durumun farklılaşmaya başladığı, ortak akıl mantığı oluşturulduğu gözlemlenmektedir. Böylece bir kişinin düşünmesi ile bin kişinin iş yapması sona ermiş, bin çalışanın düşünmesi gereken bir dönem başlamıştır. Bunun sonucunda pozitif yönetim anlayışı ortaya çıkmıştır. Pozitif örgütsel yönetim klasik yönetim yaklaşımına yeni bakış açıları kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşımını benimsenmesinin pozitif psikoloji ile ilişkisi vardır. Pozitif psikoloji iyi oluş, memnuniyet, doyum, umut, iyimserlik, mutluluk, sevgi, mesleki yeterlilik, cesaret, estetik duyarlılık, affedicilik, bilgelik, sorumluluk, fedakarlık, nezaket, hoşgörü gibi hayatı yaşamaya değer kılan unsurları inceler ve bunu yaparken güçlü yanlarımız kadar, zayıf taraflarımıza da ağırlık verir, bir yandan iyiyi geliştirirken, diğer yandan kötüyü de onarmaya çalışır. Pozitif yönetim karşılaşılan her durumda olaylara pozitif yönüyle bakıp, neden bu sorunlar oluyor şeklinde değil de bu sorunları nasıl çözebiliriz anlayışında olmak demektir. Pozitif yönetim dikkatimizi olumsuzluktan olumluya, olumludan daha olumluya ve yapıcılığa yönlendirmektir. Sorunlar karşısında problem çözmek ya da ders çıkarmak önceliği oluşturmalıdır. Bu yapılırken de olay eğlenceli ve çekilesi bir hale getirilmelidir, çalışanların da gönüllü olabileceği bir ortam yaratılmalıdır. Yönetimin olumlu ve yapıcı yaklaşımı hem örgütün geneline hem de çalışanlara pozitif bir yansıma yapacak, bunun sonucunda örgütte pozitif bir iş ortamı inşa edilecek, örgütün başarısı, performans, verimlilik, üretkenlik gibi göstergelerinde artış meydana gelecektir. Ayrıca çalışan motivasyonu ve bağlılığı da olumlu yönde yükselecektir. Bu çalışmada yönetim olgusunun pozitif düşünce perspektifinden değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda literatür taramasına yer verilmiş ve buradan yola çıkarak birtakım değerlendirmeler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pozitif psikoloji, pozitif örgütsel davranış, pozitif yönetim

POSITIVE MANAGEMENT APPROACH IN THE WORKPLACE: A CONCEPTUAL FRAMEWORK

Assistant Professor Doctor Meryem TEKİN EPİK

Süleyman Demirel University, Isparta, Turkey, meryemtekin@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The management during the Industrial Revolution was built upon one person making decisions on behalf of many and directing them accordingly. In this period, the manager is like the brain, and the employees are like the hands and feet. It is observed that in the knowledge society, the current situation is starting to differentiate, and a logic of collective intelligence is being formed. As a result, the era of one person thinking while a thousand people work has ended, and a new era has begun where a thousand employees need to think. Consequently, the concept of positive management has emerged. Positive organizational management aims to bring new perspectives to the classical management approach. Its adoption is related to positive psychology. Positive psychology examines elements that make life worth living, such as well-being, satisfaction, contentment, hope, optimism, happiness, love, professional competence, courage, aesthetic sensitivity, forgiveness, wisdom, responsibility, sacrifice, kindness, and tolerance. While doing so, it emphasizes not only our strengths but also our weaknesses, aiming to develop the good while also attempting to mend the bad. Positive management means looking at events in a positive light in every situation encountered, not inquiring why these problems occur but rather adopting an approach of how we can solve these problems. Positive management aims to redirect our attention from negative to positive, from positive to even more positive, and towards constructive actions. Problem-solving or learning lessons should take priority in the face of challenges. While doing so, the situation should be made enjoyable and engaging, creating an environment where employees can also be voluntary participants. The positive and constructive approach of management will have a positive impact both on the organization as a whole and on the employees. As a result, a positive work environment will be built within the organization, leading to an increase in indicators such as organizational success, performance, efficiency, and productivity. Additionally, employee motivation and loyalty will also increase positively. This study aims to evaluate the phenomenon of management from a positive thinking perspective. In this context, a literature review has been conducted, and based on this, various assessments have been provided.

Keywords: Positive psychology, positive organizational behavior, positive management

MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİMİ PLANLAMAYA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN DERS PLANLARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mevhibe KOBAK DEMİR

Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, Türkiye, mevhibekobak@balikesir.edu.tr

ÖZET

Eğitim öğretim faaliyetlerinin etkili bir şekilde yürütülmesinde önemli bir bileşen planlamadır. Öğretimde istenilen hedeflere ulaşmanın bir yolu olarak öğretimin planlanması, mikro düzeyde bakıldığında dersin planlanması ile gerçekleştirilebilir. Başarılı bir planlama ancak bu planı hazırlayacak ve uygulayacak olan öğretmenlerin yeterlikleri ile mümkündür. Bu doğrultuda çağdaş yaklaşımları sınıf ortamına taşıyacak olan öğretmen adaylarının ders planlarını hazırlama ve uygulama konusunda görüşlerinin incelenmesi, onların yeterliklerini artırma ve gerekli hizmet öncesi faaliyetleri yürütme açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmada matematik öğretmen adaylarının öğretimi planlamaya yönelik görüşlerinin hazırladıkları ders planları çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel bir yaklaşımla hazırlanan çalışmada durum çalışması deseni benimsenmiştir. Çalışmanın katılımcılarını 27 üçüncü sınıf ve 23 dördüncü sınıfta öğrenim gören toplam 50 matematik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen 6 soruluk görüş formu aracılığı ile yazılı olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile yorumlanıp değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, öğretmen adaylarının ders planlarını daha fazla soru ile destekleyememesi, ders planlarını etkili uygulayamama, kişisel özelliklerden kaynaklı olarak zamanı etkili planlayamama ve teknoloji becerilerindeki eksiklikler konularında yetersiz hissettiklerini ve ders planlarının içeriği açısından özgün olma, girme basamağında ilgi çekme amacıyla günlük hayattan sorularla desteklemekte, öğretim yöntem/teknik belirlenme, bilgiyi keşfettirmeye yönelik soruları oluşturma ve teknolojiyi ders planlarına entegre etme açısından güçlük yaşadıklarını göstermektedir. Çalışmanın sonuçlarından; ders planlarını uygularken derse hazırlıklı gelmeyi ihmal ettikleri için materyal kullanımında aksilikler olduğu, öğretmen adayının heyecan ve gerginliğinden kaynaklı aksaklıkların yanı sıra bu aşamada konunun anlaşılmasında problem çözmenin önemini kavradıkları da görülmektedir. Öğretmen adaylarına uygulama aşamasında verilen dönütlerin; etkinliklerin kazanımlara uygunluğunu arttırırken, 5E modeline uygunluğu açısından eksiklerini görmelerine imkan tanıdığı, öğrenci düzeyine uygun hale getirdiği, ders planlarında günlük hayatla ilgili sorulardaki eksiklikleri görmesini sağladığı, materyal kullanımının önemini fark ettiği ve ileride hazırlayacağı farklı ders planları için öğretmen adaylarına fikir verdiği de çalışmada ulaşılan diğer sonuçlardır. Çalışmanın sonunda, öğretimi etkili bir şekilde planlayabilme açısından geleceğin öğretmenlerinin görüşlerinden elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda ileride yapılacak çalışmalar yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik eğitimi, öğretmen adayı, öğretimi planlama.

AN EXAMINATION OF PRE-SERVICE MATHEMATICS TEACHERS' VIEWS ON INSTRUCTION PLANNING IN THE CONTEXT OF LESSON PLANS

Asst. Prof. Dr. Mevhibe KOBAK DEMİR

Balıkesir University, Balıkesir, Türkiye, mevhobak@balikesir.edu.tr

ABSTRACT

An important component in the effective implementation of education and training activities is planning. Instruction planning as a way of achieving the target objectives in teaching can be realised by planning the lesson at the micro level. The successful planning is only possible with the competences of the teachers who will prepare and implement this plan. In this direction, it is important to examine the opinions of pre-service teachers, who will carry contemporary approaches to the classroom environment, on preparing and implementing lesson plans in terms of increasing their competences and carrying out necessary pre-service activities. In this study, it was aimed to examine the views of pre-service mathematics teachers about instruction planning within the framework of the lesson plans they prepared. In the study conducted with a qualitative approach, case study design was adopted. The participants of the study consist of a total of 50 pre-service mathematics teachers, 27 of whom are in the 3rd grade and 23 of whom are in the 4th grade. In the study, data were collected in writing through a 6-question opinion form developed by the researcher. The data obtained were interpreted and evaluated by content analysis. The results obtained show that pre-service teachers feel inadequate in terms of not being able to support lesson plans with more questions, not being able to implement lesson plans successfully, not being able to plan time effectively and deficiencies in technology skills due to personal characteristics. They have difficulties in being original in terms of content, creating questions from real world in order to attract attention at the engage stage, determining teaching methods/techniques, forming questions to explore knowledge and integrating technology into their lesson plans. From the results of the study; It is seen that there were problems in the use of materials because they neglected to come prepared for the lesson, and in addition to the problems caused by the excitement and tension of the pre-service teachers while implementing the lesson plans. In addition, the conclusion was also reached that they understood the importance of problem solving in this stage. Other results of this study are that feedback given during the implementation increased the compliance of the activities for the achievements, it allows them to see their deficiencies in terms of compliance for the 5E model, makes them suitable for the student level, enables them to see the deficiencies in questions connecting with real world in the lesson plans, realizes the importance of using materials and gives ideas to pre-service teachers for different lesson plans they will prepare in the future. At the end of the study, suggestions for further studies were presented in line with these results obtained from the opinions of future teachers in terms of instruction planning effectively.

Keywords: Mathematics education, pre-service teacher, instruction planning.

METAL PLAKA APLİKENİN TARİHSEL SÜREÇTE İNCELENMESİ

Doç. Dr. Mine CAN

Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ÖZET

İşleme sanatı, el sanatları ve süsleme sanatları tarihi içerisinde özel ve önemli bir yere sahiptir. İşlemenin tam olarak ne zaman ve nerede ortaya çıktığı bilinmemekle birlikte, başlangıç olarak gösterilen ilk çağlardan günümüze kadar geçen sürede toplumdan topluma, bölgeden bölgeye bazen değişik özelliklerle, bazen de etkileşmeler sonucu benzer özellikler göstererek gelişmiştir. Giyim kuşam ve süslenme geleneğinin varlığı, insanoğlunun devamlı güzel olanı arama arzusu gibi sebeplerle işleme teknikleri yüzyıllardır giysi ve eşyaların bezemesinde kullanılmıştır. İşlemelerin estetik özellikleri kültür arası farklı özellikler gösterse de geleneksel uygulama şekillerini korunarak bu gelenek devam etmiştir. Yüzlerce yıldır insan etkileşimleri ile farklı coğrafyalara yayılan işleme tekniklerinin bazıları ise değişen moda ve estetik anlayışa paralel olarak kaybolmaya yüz tutmuştur. Bu teknikler arasında metal plaka aplikenin tarihsel süreçte oldukça dikkat çekici olduğu düşünülmektedir. Sanat tarihi ile ilgili araştırmalar incelendiğinde, altın vb. değerli madenlerin süsleme amaçlı kullanımı oldukça eskiye dayandığı görülür. Değerli madenlerden yapılmış ince levhalardan kesilen küçük parçalara stampa tekniğiyle desen veya figürler basıp, giysileri süsleme yöntemi olarak adlandırabileceğimiz metal plaka applike, pek çok medeniyet tarafından çokça kullanılmıştır. Anadolu'da Efes Artemis kazılarında, Uşak-Güre kümülüslerinin buluntuları arasında pahalı tören giysilerine dikilmiş kabartma motiflerle süslü ince altın levhalar bulunmuştur. Hun, Göktürk ve Uygurlara ait Orta Asya Türklerine ait kurgan adı verilen mezar odalarında metal plaka ile süslenmiş giysi, kemer vb. eşya ele geçirilmiştir. Çeşitli hayvan ve insan figürleriyle bezeli bu parçalar, yüzlerce yıl varlığını sürdürecektir bir modanın öncüsü olmuştur. Bildiride metal plaka applike tekniği tarihi buluntulardan örneklerle tartışılacaktır. Ayrıca kullanılan motifler betimleme yoluyla incelenip taşıdığı anlamlar bakımından yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: El sanatları, işleme, applike

EXAMINATION OF METAL PLATE APLIQUE IN HISTORICAL PROCESS

Assoc. Prof. Dr. Mine CAN

Kocaeli University, Kocaeli, Türkiye, mine_can82@hotmail.com

ABSTRACT

The art of embroidery has a special and important place in the history of handicrafts and decorative arts. Although it is not known exactly when and where embroidery emerged, it has developed from society to society, from region to region, sometimes with different characteristics and sometimes with similar characteristics as a result of interactions. Embroidery techniques have been used in the decoration of clothes and objects for centuries for reasons such as the existence of the tradition of clothing and adornment and the desire of human beings to constantly seek the beautiful. Although the aesthetic characteristics of embroidery show different characteristics between cultures, this tradition has continued by preserving the traditional application forms. Some of the embroidery techniques, which have spread to different geographies with human interactions for hundreds of years, have been lost in parallel with the changing fashion and aesthetic understanding. Among these techniques, metal plate applique is thought to be quite remarkable in the historical process. When the researches on art history are analysed, it is seen that the use of precious metals such as gold etc. for ornamentation purposes dates back to quite old times. Metal plate applique, which we can call the method of decorating clothes by printing patterns or figures on small pieces cut from thin plates made of precious metals with the stamp technique, has been widely used by many civilisations. During the excavations of Ephesus Artemis in Anatolia, thin gold plates decorated with relief motifs sewn on expensive ceremonial garments were found among the finds of Uşak-Güre cumulus. In the grave chambers called kurgan belonging to the Central Asian Turks of the Huns, Gokturks and Uighurs, clothes, belts, etc. decorated with metal plates were found. These pieces, decorated with various animal and human figures, have been the pioneer of a fashion that will continue to exist for hundreds of years. In this paper, the metal plate appliqué technique will be discussed with examples from historical finds. In addition, the motifs used will be analysed through description and interpreted in terms of their meanings.

Keywords: Handicraft, embroidery, applique

KAMU POLİTİKALARINDA YAPAY ZEKÂ KULLANIMI: GÜNCEL EĞİLİMLER VE UYGULAMALAR

Avukat Orçun OLTULU

Hacettepe Üniversitesi Kamu Yönetimi Programı Doktora öğrencisi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; kamu politikalarında yapay zekâ teknolojileri kullanımının önemini, dikkat edilmesi gerekli olan hususları, kullanıma ilişkin potansiyel tehlikeleri, dünyadaki ve Türkiye'deki öncü eğilim ve uygulamaları gösterebilmek ve dünyadaki öncü eğilim ve uygulamaların Türkiye'ye politika transferi bağlamında tartışmasını yapmaktır. Yapay zekâya yönelik oluşturulan kamu politikalarının ana itici güçleri: kamu politikalarının daha hızlı, düşük maliyetli ve sürdürülebilir olmasını sağlaması; yeni teknolojilerin kamu politikalarında katılım ve denetimi arttırması; önemli ve acil toplumsal sorunları çözebilmesi; ekonomik ilerlemenin teşvik edilmesi şeklinde olup politikalar oluşturulurken dikkat edilmesi gereken hususlar ise: uzman kadrolarla yeni teknolojilerin ve iş yapma biçimlerinin öncü kullanımlarının takip edilmesi; içeriğinin, mevcut ve olası işlev ve risklerinin ayrıntılı şekilde analiz edilmesi; yapay zekâ teknolojilerinin kullanımının kısa, orta ve uzun vadede sebep olacağı idari, siyasi ve ekonomik sonuçların öngörülebilmesi; yapay zekânın motivasyonları, süreçleri, çıktıları ve sonuçları hakkındaki bilgiler açısından var olan boşlukların giderilmesi; ortaya çıkabilecek sorunlara ilişkin çözümlerinin geliştirilmesi amacıyla üniversiteler ve kurumlarla işbirliği yapılması şeklindedir. Çalışma kapsamında kamu politikalarında yapay zekâ teknolojileri kullanımında; yapay zekâ alanındaki toplam yayın sayısı, hükümetlerin bu teknolojilere hazır olma durumu, çevrimiçi kamu hizmetleri endeksleri gibi veriler doğrultusunda öncü ülkeler konumunda olduğu düşünülen Singapur, Amerika Birleşik Devletleri, Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan ve Rusya Federasyonu ülkeleri ele alınarak, kamuda hangi alanlarda yapay zekâ teknolojileri kullanımına yöneldikleri, kullanımda öncü kurumların hangileri olduğu ve geleceğe yönelik hedefleri incelenmiştir. Ayrıca kamuda yapay zekâ teknolojileri kullanımında son yıllarda önemli gelişmeler gösteren Türkiye de ele alınarak, öncü ülkeler olarak görülen ülkelerdeki uygulamaların Türkiye'ye politika transferi bağlamında bir tartışması yapılmıştır. Çalışmayla ulaşılmak istenen nihai amaç; istatistiksel verilerle desteklenecek şekilde dünyada kamu sektöründe yapay zekâ teknolojilerinin kullanımına ilişkin geniş bir çerçeve sunmak ve dünyanın artık yapay zekâ çağında olduğu gerçeği doğrultusunda bir farkındalık yaratmaktır.

Anahtar Kelimeler: Kamu sektörü, yapay zekâ teknolojileri, politika transferi

USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PUBLIC POLICIES: CURRENT TRENDS AND APPLICATIONS

Lawyer Orçun OLTULU

Hacettepe University Public Administration Program PhD student

ABSTRACT

The purpose of this study is to show the importance of the use of artificial intelligence technologies in public policies, the issues that need to be taken into consideration, the potential dangers of use, the leading trends and practices in the world and in Turkey and to discuss the leading trends and practices in the world in the context of policy transfer to Turkey. The main driving forces of public policies created for artificial intelligence are: ensuring that public policies are faster, lower cost and sustainable; new technologies increase participation and control in public policies; solve important and urgent social problems; the issues that should be taken into consideration when creating policies in the form of encouraging economic progress are: following the pioneering uses of new technologies and ways of doing business with expert staff; detailed analysis of its content, current and possible functions and risks; predicting the administrative, political and economic consequences that the use of artificial intelligence technologies will cause in the short, medium and long term; addressing existing gaps in knowledge about the motivations, processes, outputs and consequences of artificial intelligence; it is in the form of cooperation with universities and institutions in order to develop solutions to problems that may arise. Within the scope of the study, the use of artificial intelligence technologies in public policies; In line with data such as the total number of publications in the field of artificial intelligence, the readiness of governments for these technologies and online public services indices, Singapore, The United States of America, People's Republic of China, India and the Russian Federation, which are considered to be leading countries are discussed and in which areas of artificial intelligence technologies are used in the public sector in these countries has been examined. Their tendency to use, which institutions are the leading institutions in use and their goals for the future were examined. In addition, Turkey, which has shown significant developments in the use of artificial intelligence technologies in the public sector in recent years, was discussed and a discussion was made in the context of policy transfer to Turkey about the practices in countries seen as pioneer countries. The ultimate goal to be achieved with the study is to provide a broad framework for the use of artificial intelligence technologies in the public sector in the world, supported by statistical data and to raise awareness about the fact that the world is now in the age of artificial intelligence.

Keywords: Public sector, artificial intelligence technologies, policy transfer

12 EYLÜL 1980 ASKERİ DARBESİNİ MEŞRULAŞTIRMA FAALİYETLERİ AÇISINDAN BİR DEĞERLENDİRME: DEVRİM GAZETESİNE GÖRE “ATATÜRK YILI” ETKİNLİKLERİ

Öğr. Gör. Ruşen KURT

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, rusementasci@mu.edu.tr

Prof. Dr. Seher AKÇA

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, seherakca@mu.edu.tr

ÖZET

1981 yılı sadece Türkiye için değil aynı zamanda tüm dünya için oldukça anlamlı bir yıl olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumunun 100. yılı olan 1981 yılının, UNESCO tarafından tüm dünyada “Atatürk Yılı” olarak kutlanması kararlaştırılmıştır. UNESCO, Atatürk'ün uluslararası alanda iş birliği ve barış konusunda göstermiş olduğu üstün çaba ve gelecek kuşaklar için örnek alınacak her alanda büyük bir devrimci olması göz önünde bulundurularak gerçekleştirdiği emperyalizm ve sömürgeciliğe karşı gerçekleştirdiği topyekûn mücadelede önemli bir liderlik yapmış olması ve gerek mücadele boyunca gerekse sonrasında hiçbir zaman din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin çalışmaları neticesinde böyle bir karar aldığını tüm dünyaya duyurmuştur. Bu kapsamda dünyada Atatürk yılı ile ilgili olarak birçok ülke kayda değer çalışmalar gerçekleştirmiştir ve elbette Türkiye'de de sadece 81 yılı ile de sınırlı olmayan çok önemli çalışmalar, etkinlikler yapılarak Atatürk Yılı kutlanmıştır. Birçok ilimizde de bu önemli yıl çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır. Atatürk Yılı'nın yerel olarak kutlandığı bir ilimiz de Muğla olmuştur. Çalışmanın amacı, Atatürk yılının kutlandığı bu önemli yılda Muğla'da gerçekleştirilen etkinliklerin neler olduğunu Devrim Gazetesi üzerinden değerlendirmektir. Bu kapsamda çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman analizi kullanılarak dönemin gazetesi olan Devrim etkinlik yılı tarihleri incelenmiştir. Gazetede öne çıkan etkinlikler şunlardır: 1) 27 Mart 1981 tarihli gazete haberine göre “Atatürk Yılı” kutlamaları kapsamında Muğla Ortaca 'da oluşturulan bir komite tarafından “*Atatürk Çocuk ve Halk Kütüphanesi*” açılması planlanmış ve bu yönde çalışmalara başlanmıştır. 2) 12 Haziran 1981 tarihli gazete haberinde ise Muğla İl Halk Kütüphanesi'nde “*Resim ve Kitaplarla Atatürk*” adlı bir resim sergisi tüm halkın ziyaretine açılmıştır. 3) 11 Ağustos 1981 tarihli gazete haberinde ise Kızıldağ mevkiinde “*Atatürk Orman Parkı*” açılmıştır. Açılan bu parka aynı zamanda Endüstri Meslek Lisesi tarafından on bir metre yüksekliğinde bir *Atatürk portresi* de yapılmıştır. Günümüzde hala var olan portre uzaktan orman içinde görülebilmekte ve altında da “Yurtta Barış, Dünyada Barış” yazmaktadır. 4) 29 Ağustos 1981 tarihli haberde ise Atatürk'ün Doğumunun Yüzüncü Yılı Kutlama Komitesi tarafından bir *amblem yarışması* düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Amblem Muğla'nın tarihsel, kültürel, sanat ve turizm değerlerini simgeleyen bir amblem olması ve daha önce kullanılmamış olması şartı ile yarışmaya sunulması kararlaştırılmıştır.

Anahtar Kelime: Darbe, propaganda, Atatürk Yılı, Muğla, Devrim gazetesi.

AN EVALUATION OF THE 12 SEPTEMBER 1980 MILITARY COUP IN TERMS OF LEGITIMISATION ACTIVITIES: "ATATÜRK YEAR" ACTIVITIES ACCORDING TO DEVRİM İN NEWSPAPER

Lecturer, Ruşen KURT

Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Turkey, rusementasci@mu.edu.tr

Prof. Dr. Seher AKÇA

Muğla Sıtkı Koçman University, Muğla, Turkey, seherakca@mu.edu.tr

ABSTRACT

1981 was a very meaningful year not only for Turkey but also for the whole world. 1981 was the 100th anniversary of the birth of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey. UNESCO decided to celebrate this year as the "Year of Atatürk" all over the world. UNESCO announced to the whole world that it took such a decision as a result of Atatürk's outstanding efforts in international cooperation and peace and his outstanding leadership in the total struggle against imperialism and colonialism, taking into account that he was a great revolutionary in every field to be taken as an example for future generations, and that he never discriminated against religion, language and race both during and after the struggle. In this context, many countries in the world carried out noteworthy activities related to the Year of Atatürk. Of course, in Turkey, too, the Year of Atatürk was celebrated by carrying out various activities and events. This important year was celebrated with various activities in many provinces. One of the provinces where Atatürk's Year was celebrated locally was Muğla. The aim of this study is to evaluate the activities carried out in Muğla in Atatürk's Year through the lens of Devrim Newspaper. In this context, the date of the activity year of Devrim, the newspaper of the period, was examined by using document analysis, which is one of the qualitative research methods. The highlights of the newspaper are as follows: 1) According to the news on 27 March 1981, within the scope of the "Atatürk Year" celebrations, a committee formed in Muğla Ortaca planned to open an "Atatürk Children's and Public Library" and started to work in this direction. 2) According to the news dated 12 June 1981, a painting exhibition titled "Atatürk with Pictures and Books" was opened to the public at the Muğla Provincial Public Library. 3) According to the news dated 11 August 1981, "Atatürk Forest Park" was opened in Kızıldağ. At the same time, an eleven metre high portrait of Atatürk was built by the Industrial Vocational High School in this park. The portrait, which still exists today, can be seen from a distance in the forest and the words "Peace at Home, Peace in the World" are written under it. 4) In the news dated 29 August 1981, it was decided to organise an emblem competition by the Committee for Celebrating the Centenary of Atatürk's Birth. An emblem symbolising the historical, cultural, artistic and tourism values of Muğla would be submitted to the competition, provided that it had not been used before.

Keyword: Coup, propaganda, Atatürk year, Muğla, Devrim newspaper.

HAVA YOLU İŞLETMELERİNİN SÜREÇLERİNDE YOLCU ODAKLI PERSPEKTİF VE YOLCU DENEYİMİNİ GELİŞTİRMEYE DÖNÜK GÜNCEL UYGULAMALAR

Sadiye Oya İŞIKCI

Öğr. Gör., İstanbul Kültür Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, İstanbul, Türkiye, s.isikci@iku.edu.tr

ÖZET

Sivil hava yolcu taşımacılığı sektöründe faaliyet gösteren hava yolu işletmeleri, dinamik ve rekabetçi bir ortamda karşılaştıkları zorluklar ve fırsatlar arasında başarılı ve emniyetli operasyonlar sağlama çabasıdadırlar. Bu bağlamda, emniyet düzenlemeleri, çevresel etkiler, maliyet tasarrufları, makroekonomik koşullar, yolcu talebini etkileyen faktörler ve teknolojik gelişmeler gibi çeşitli unsurlar etkindir. Ancak, bu zorlukların ötesinde, değişen yolcu ihtiyaçlarını anlamak, beklentilere uygun hizmet sunmak, rezervasyon ve check-in işlemlerinden uçak içi konfora kadar yolcu deneyimini geliştirmek ve mükemmel bir seyahat deneyimi sunmak, günümüz dinamik ve rekabetçi ortamında başarının anahtarı olarak öne çıkmaktadır. Yolcuların beklentilerini, taleplerini dikkate alan ve yolcuyla önceleyen “yolcu odaklılık” stratejisi çerçevesinde yer verilen ve pek çok alanda yolcu deneyimini iyileştirmeyi amaçlayan yaklaşımın, hava yolu işletmelerinin başarısında önemli bir rol oynayan konuların başında geldiği kabul edilmektedir. Bu yaklaşım, yolcuların deneyimini ve değer algısını temel ilgi odağı yaparak memnuniyetini artırmayı hedeflemekte, yolcuların ihtiyaçlarını ve isteklerini anlama ve tatmin etme odaklı bir işletme yaklaşımını vurgulamaktadır. Kişisel özellikler, kültür, seyahat amacı, ücret, uçuş süresi, gecikmeler, hizmet kalitesi ve marka imajı gibi yolcu deneyimini etkileyen karmaşık faktörler, sektörde yolcu odaklı bir anlayışın önemini yanı sıra zorluğunu da vurgulamaktadır. Fakat, mevcut literatürde yolcu deneyimleri ve hava yollarındaki yolcu odaklı stratejilere dair araştırmaların sınırlılık arz ettiğini gözlemlemek mümkündür. Bu çalışma, sivil hava yolu taşımacılığı sektöründe yolcu odaklılık ve deneyim konularına odaklanmıştır. Gerçekleştirilen literatür taraması yoluyla hava yolu işletmelerinin yolcu odaklı perspektifini ele almış ve bu kapsamda yer verilen güncel uygulamaları irdelemiştir. Yapılan incelemede Türkiye de dahil olmak üzere, dünyanın farklı yerlerinde muhtelif hava yolu işletmelerinin yolcu odaklı bir yaklaşımı benimsemek suretiyle yolcuların deneyimini geliştirmeye dönük çabaları olduğu görülmüştür. Yolcu deneyimi ve memnuniyetinin karmaşıklığını ve çeşitliliğini vurgulayan çalışmada, yolcu deneyimini geliştirmeye dönük hava yolu işletmelerinin yer verdiği güncel uygulamalar çerçevesinde birtakım çıkarımlar ve değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hava yolu, sivil havacılık, müşteri deneyimi, yolcu odaklılık, yolcu deneyimi

PASSENGER-CENTRIC PERSPECTIVE AND CURRENT PRACTICES IN ENHANCING PASSENGER EXPERIENCE IN AIRLINE OPERATIONS

ABSTRACT

Airline operators in the civil aviation passenger transportation sector strive to ensure successful and safe operations in a dynamic and competitive environment. In this context, various factors such as safety regulations, environmental impacts, cost savings, macroeconomic conditions, factors affecting passenger demand, and technological developments influence their efforts. However, beyond these challenges, understanding changing passenger needs, providing services that meet expectations, improving the passenger experience from reservations and check-in processes to in-flight comfort, and delivering an excellent travel experience emerge as key factors for success in today's dynamic and competitive environment. The approach of prioritizing passengers and enhancing the passenger experience in many areas, within the framework of a "customer-centric" strategy that considers passenger expectations and demands, is widely acknowledged as playing a crucial role in the success of airline operators. This approach aims to increase satisfaction by focusing on passengers' experiences and value perceptions, emphasizing a business approach centered on understanding and satisfying passengers' needs and demands. The complexity of factors influencing the passenger experience, such as personal preferences, culture, travel purpose, fares, flight duration, delays, service quality, and brand image, highlights the importance of a customer-centric understanding in the industry, along with its associated challenges. However, it is observed that existing literature on passenger experiences and customer-centric strategies in airlines has limitations. This study focuses on customer-centricity and the passenger experience in the civil aviation passenger transportation sector. Through a literature review, it explores the customer-centric perspective of airline operators and examines current practices in this regard. The review reveals that various airline operators worldwide, including those in Turkey, are making efforts to improve the passenger experience by adopting a customer-centric approach. The study emphasizes the complexity and diversity of passenger experience and satisfaction, providing insights and evaluations based on the current practices implemented by airline operators to enhance the passenger experience.

Keywords: Airline, civil aviation, customer experience, passenger-centricity, passenger experience

DOĞU TOPLUMLARINDA İLETİŞİM SORUNLARI: GELENEKSEL YAKLAŞIM

Doktorant Anıl SUNA

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
0000-0002-5974-3816

Prof. Dr. Sedat CERECİ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon Ve Sinema Bölümü
0000-0002-3762-6483

ÖZET

Bu çalışmada, Doğu toplumlarının genel karakteristiği temelinde iletişim eylemleri ele alınmış, Doğu toplumlarıyla Batı toplumları karakterler bağlamında karşılaştırılmış ve Doğu toplumlarında iletişim eylemlerinde etkili olan geleneksel yaklaşımlar vurgulanmıştır. Literatür taramalarında konunun daha çok yine, Doğu kökenli, Hintli, Çinli veya Mısırlı akademisyenler tarafından çalışıldığı görülmüştür. Doğu toplumlarının, çoğunlukla dine dayalı gelenekçi yaklaşımlarından kaynaklanan klan biçemli, rahat ve kaderci yaşam yaklaşımları iletişim eylemlerine de yansımakta, kimi zaman sorun şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Geleneksel yaklaşımlar bazen yoğun iletişim eylemlerine yollar açıp klan yaşamında sıkı ilişkilere neden olsa da, toplumsal gelişim, uygarlık adına bazen çatışmalar veya çıkmazlarla sonuçlanabilmektedir. Doğu toplumlarının gelenekçi yaşam biçemi, bireysel özgürlüklerin, kişisel becerilerin, yaratıcı düşüncenin kısıtlanmasına neden olurken, iletişim alanlarının ve yollarının da daralmasıyla sonuçlanabilmektedir. Dinsel etkilere dayanarak, olabildiğince en azla yetinmeyi ilke edinen Doğu yaklaşımı, ekonomik, bilimsel ve kültürel gelişmelere de engel olabilmektedir. Toplumsal gelişimin duraksaması, toplumsal iletişimin gerilemesi ve hatta çatışmaya dönüşmesi anlamına da gelmektedir. Özellikle yetişkin ve yaşlı kuşakların geleneklerin korunması ve sürdürülmesi konusundaki yaklaşımları, yeni kuşakların yaratıcı enerjilerini, sosyal etkinliklerini sınırlayabilmektedir. Batı toplumlarının, tarihsel deneyimlerinden ve aydınlanma hareketlerinden kaynaklanan özgür düşünce yaklaşımları, daha geniş alanlarda yoğun iletişim eylemi ortamı sağlamaktadır. Bu bağlamda, geleneksel yaklaşımlarla düşünce ve iletişim alanları daralan Doğu toplumlarına karşılık, Batı toplumları daha fazla iletişim yoğun ve gelişmeye açık yaşamaktadır. Doğu geleneğinde, insan yerine kutsal varlıkların öncelikli olması, insanı geri planda bırakıp insan eylemlerini sınırlarken, iletişim eylemlerini de sınırlamaktadır. İnsanı önceleyen Batı geleneğinde ise birey özgürlüğü, insan için her olumlu gelişmenin yolunu açmaktadır. Bu da Batı toplumlarında iletişim eylemlerini güçlendirmekte, iletişim kökenli gelişmeyi desteklemektedir. Doğu toplumlarında da, aydınlanma ve gelişmenin sağlanması için, düşünsel özgürlüğe dayalı iletişim yollarının açılması gerekli görünmektedir. Bütün sorunların çözümünün temel anahtarı olan iletişim, geleneksel yaklaşımlardan kaynaklanan sorunlar için de birincil anahtardır.

Anahtar Sözcükler: İletişim, Doğu toplumları, geleneksel yaklaşım, kültür.

COMMUNICATION PROBLEMS IN EASTERN SOCIETIES: TRADITIONAL APPROACH

Doktorant Anıl SUNA

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
0000-0002-5974-3816

Prof. Dr. Sedat CERECİ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon Ve Sinema Bölümü
0000-0002-3762-6483

ABSTRACT

In this study, communication actions are discussed on the basis of the general characteristics of Eastern societies, Eastern societies and Western societies are compared in the context of characters, and traditional approaches that are effective in communication actions in Eastern societies are emphasized. In literature reviews, it was seen that the subject was mostly studied by academics of Eastern origin, Indian, Chinese or Egyptian. Clan-style, comfortable and fatalistic approaches to life, which originate from the traditionalist approaches of Eastern societies, mostly based on religion, are also reflected in communication actions and can sometimes arise as problems. Although traditional approaches sometimes lead to intense communication actions and lead to close relations in clan life, they can sometimes result in conflicts or deadlocks in the name of social development and civilization. While the traditionalist lifestyle of Eastern societies causes the restriction of individual freedoms, personal skills and creative thinking, it may also result in the narrowing of communication areas and ways. The Eastern approach, which adopts the principle of being content with as little as possible, based on religious influences, can also hinder economic, scientific and cultural developments. It also means that social development stagnates, social communication declines and even turns into conflict. In particular, the approaches of adult and older generations to the preservation and maintenance of traditions can limit the creative energies and social activities of new generations. Free thought approaches arising from the historical experiences and enlightenment movements of Western societies provide an environment for intense communication action in wider areas. In this context, in contrast to Eastern societies, whose areas of thought and communication have narrowed with traditional approaches, Western societies are more communication-intensive and open to development. In the Eastern tradition, the priority given to sacred beings over humans leaves humans in the background and limits human actions, while also limiting communication actions. In the Western tradition, which prioritizes humans, individual freedom paves the way for every positive development for humans. This strengthens communication actions in Western societies and supports communication-based development. In order to ensure enlightenment and development in Eastern societies, it seems necessary to open communication channels based on intellectual freedom. Communication, which is the key to solving all problems, is also the primary key to problems arising from traditional approaches.

Key Words: Communication, Eastern societies, traditional approach, culture.

TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNDE ARTAN DİJİTALLEŞMENİN ORTAYA ÇIKARDIĞI/ÇIKARABİLECEĞİ KAZANÇ VE KAYIPLAR ÜZERİNE DEĞERLENDİRMELER

Doç. Dr. Selim DURAMAZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa, Türkiye, selimduramaz@hotmail.com

ÖZET

Özellikle 1980'li yıllardan sonra gerek dünyada gerekse Türkiye'de küreselleşme ile beraber hızla yükselerek gelişimine devam eden süreçlerden belki de en önemlisi teknoloji unsuru olmuştur. Ana sektörler itibariyle bakıldığında gerek sanayi gerekse hizmet sektöründe teknolojinin gittikçe artan bir şekilde kullanılması hem ürün ve hizmet çeşitliliğini hem de çıktı miktarlarını önemli ölçülerde arttırmıştır. Buradan hareketle hizmet sektörünün içinde yer alan finans ve beraberindeki bankacılık sektörü de teknolojik hareketlilikten payını alarak sistemlerini, birçok ürün ve hizmetini dijital ortama aktarmış, aktarmaya da devam etmektedir. Çalışma, yeni nesil bankacılık olarak da isimlendirilen bankacılık sektöründeki teknolojik yeniliklerin mevcut ve muhtemel olumlu/olumsuz etkilerinin ortaya konulmasını ve değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Teknolojinin Türk bankacılık sektöründeki yolculuğuna bakıldığında özellikle 1990'lı yıllara doğru ATM hizmetlerinin sunulmaya başlanması, akabinde 2000'li yıllara doğru şube işlemlerinde bilgisayarların artan bir şekilde kullanılması ve sadece birkaç bankanın müşterilerine internet bankacılığı hizmeti sunduğu gözlenmektedir. Günümüz dijital dünyasına bakıldığında ise bankacılık sektörü internet bankacılığı, mobil bankacılık, çağrı merkezi gibi şubesiz bankacılık kanalları üzerinden müşterilerine para transferleri, ödemeler, yatırım işlemleri, kredi ve kredi kartı işlemleri gibi hizmetler sunmaktadır. Bununla beraber sektörde birçok banka yapay zeka uygulamalarını kullanmakta, farklı finansal hizmetlerini robot teknolojileri ile optimize ederek müşterilerine sunmaktadır. Yine bankaların yanı sıra finans dünyasında dijital finansal araçların daha yaygın hale gelmesi, kriptopara sistemlerinin ve ürünlerinin yatırımcılar tarafından yoğun bir şekilde kabul görmesi gibi diğer bazı gelişmeler de finans dünyasındaki dijitalleşmeyi bir üst seviyeye taşımıştır. Müşterilerin zaman kısıtı olmadan alternatif dağıtım kanalları üzerinden ürün ve hizmetlere erişimi bankaların satış rakamlarını ve dolayısıyla karlılıklarını daha yukarılara çekmelerine dayanak olmuştur. Özellikle Covid19 pandemisi döneminde çevrimiçi kanallara yönelik yoğunlaşma, sektörde Y ve Z kuşağının bu hizmetlerden yoğun olarak faydalanması ve teknolojiye olan yakınlığı da sektördeki dijital gelişmeleri desteklemiştir. Yine bu süreçler bankalara zaman ve işgücü gibi süreçler açısından da önemli bir tasarruf kaynağı sağlamaktadır. Ancak bankalar tarafından sunulan dijital hizmetlerin artması ile beraber bankaların maliyet avantajı olarak gördüğü işgücü unsuru, finans sektöründe bir istihdam sorunu ortaya çıkarabilecektir. Gerek günümüzde gerekse gelecek periyotta bankacılık ve finans dünyasında yer edinmek isteyen potansiyel işgücünün hem finans hem teknoloji alanında kendilerini geliştirmeleri ve buna yönelik eğitimler almaları yeni nesil bankacılık sektörüne adapte olarak daha hızlı bir şekilde sektörde istihdam edilebilmelerine katkı sağlayacaktır. Bununla beraber her ne kadar dijitalleşme sektörde birçok açıdan avantaj sağlasa da bankaların bu alanda da ortaya çıkan rekabet baskısı ile birlikte veri güvenliği, yazılım, teknolojik donanım, bilgi işlem gibi süreçlere daha fazla kaynak ayırması söz konusu olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bankacılık, teknoloji, dijitalleşme.

EVALUATIONS ON THE GAINS AND LOSSES THAT THE INCREASED DIGITALIZATION IN THE TURKISH BANKING SECTOR HAS ARISED / MAY ARISE

Doç. Dr. Selim DURAMAZ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa, Türkiye, selimduramaz@hotmail.com

ABSTRACT

Especially after the 1980s, perhaps the most important of the processes that have rapidly increased and continued to develop with globalization both in the world and in Turkey has been the technology element. Considering the main sectors, the increasing use of technology in both industry and service sectors has significantly increased both product and service diversity and output amounts. Based on this, the finance and accompanying banking sector, which is within the service sector, has also taken its share from technological mobility and transferred its systems, many products and services to the digital environment, and continues to do so. Based on this, the study aims to reveal and evaluate the current and possible positive/negative effects of technological innovations in the banking sector, also called new generation banking. The study aims to reveal and evaluate the current and possible positive/negative effects of technological innovations in the banking sector, also called new generation banking. When we look at the journey of technology in the Turkish banking sector, it is observed that ATM services started to be offered especially in the 1990s, followed by the increasing use of computers in branch transactions towards the 2000s, and only a few banks offer internet banking services to their customers. Looking at today's digital world, the banking sector offers services such as money transfers, payments, investment transactions, loans and credit card transactions to its customers through branchless banking channels such as internet banking, mobile banking and call center. In addition, many banks in the sector use artificial intelligence applications and offer many financial services to their customers by optimizing them with robot technologies. In addition to banks, some other developments such as digital financial tools becoming more widespread in the financial world and the intense acceptance of cryptocurrency systems and products by investors have also taken digitalization in the financial world to the next level. Customers' access to products and services through alternative distribution channels without time constraints has been the basis for banks to increase their sales figures and therefore their profitability. Especially during the Covid19 pandemic period, the concentration on online channels, the intensive use of these services by Generation Y and Z in the sector, and their predisposition to technology also supported the digital developments in the sector. Again, these processes provide banks with an important source of savings in terms of processes such as time and labor. However, with the increase in digital services offered by banks, the workforce element that banks see as a cost advantage may create an employment problem in the markets, especially in the financial sector. For the potential workforce who want to take a place in the world of banking and finance, both today and in the future, improving themselves in both finance and technology and receiving relevant training will provide the basis for them to be employed in the sector more quickly by adapting to the new generation banking sector. However, although digitalization provides advantages in many aspects in the sector, banks may allocate more resources to processes such as data security, software, hardware and IT, with the competitive pressure emerging in this field.

Keywords: Banking, technology, digitalization.

EKONOMİK VE SOSYAL BİR SORUN OLARAK “ASGARİ ÜCRET”

Dr. Öğr. Üyesi Selin UMUTLU

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, selinaltay@sdu.edu.tr

ÖZET

“Asgari ücret”, bireyin fiziki ve sosyal ihtiyaçlarını gidermek, insanca ve onurlu bir yaşam sürmek için gerek duyduğu en düşük ücret iken, “sosyal sorun” ekonomik kalkınmayı, refahı, bireysel özgürlükleri, ahlaki etik değerleri, menfaatleri olumsuz şekilde etkileyen süreç olarak ifade edilmektedir. İstihdam edilenler arasındaki gelir dağılımının adaletli olması, eşit ücretin sağlanması, fakirliğin azaltılması, emek kaybının ve haksız rekabetin önlenmesi asgari ücretin belirlenmesindeki temel amaçlar olarak sıralanmaktadır. Türkiye’de asgari ücret uygulaması hem ekonomik hem de sosyal anlamda çözülemeyen bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Enflasyonist baskıların derinden hissedilmesi, ücretlerin reel değerinin korunması “hayat pahalılığı” kavramını önemli bir biçimde öne sürmektedir. Artan enflasyon karşısında asgari ücretin sürekli olarak düşmesi, bireylerin alım gücünü azaltmakta, bu durum ekonomik anlamda güçlüklerle karşılaşan işçiler ve aileleri için asgari ücretin önemli bir sosyal problem olmasına yol açmaktadır. Asgari ücrette sosyal hedef, işçinin kendisinin ve ailesinin sefaletle düşmesini önlemek, asgari bir yaşam düzeyi sağlamaktır. Asgari ücret tespit edilirken genel olarak ekonomik kriterler baz alınırken sosyal boyutu ikinci plana atılmaktadır. Açlık ve yoksulluk sınırı araştırma sonuçları asgari ücretin işçinin sağlık, kültür, gıda, konut, ulaşım vb. zorunlu ihtiyaçlarını temel düzeyde karşılamaya yetmediğini ortaya koymaktadır. Kendisinin ve ailesinin en temel ihtiyaçlarını asgari düzeyde dahi karşılamayan işçi zamanla psikolojik olarak olumsuz etkilenmekte, gerekli ekonomik ya da sosyal destek sağlanamadığı takdirde istenmeyen sonuçlar doğabilmektedir. Türkiye’de istihdam edilenlerin büyük çoğunluğunun asgari ücretle çalıştırılması, asgari ücret düzeyinin toplumun geneli tarafından yetersiz görülmesi sosyal sorun olarak algılanmasında etkili olmaktadır. Bu çalışmada piyasa ücret haddinin en alt basamağı olan asgari ücretin, günümüz ekonomik koşullarında (artan enflasyonist baskılar neticesinde) erimesi ve bu durumun bireyin ve ailesinin geçimini olumsuz etkilemesinin ekonomik, sosyal ve psikososyal açıdan değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ücret, asgari ücret, sosyal sorun.

“MINIMUM WAGE” AS AN ECONOMIC AND SOCIAL ISSUE

Dr. Öğr. Üyesi Selin UMUTLU

Süleyman Demirel University, Isparta, Turkey, selinaltay@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The 'minimum wage' is defined as the lowest wage necessary for an individual to meet their physical and social needs, and to lead a decent and dignified life, while 'social problem' is described as a process that adversely affects economic development, welfare, individual freedoms, moral and ethical values, and interests. The main objectives in determining the minimum wage include ensuring fair income distribution among the employed, providing equal wages, reducing poverty, and preventing labor exploitation and unfair competition. In Turkey, the implementation of the minimum wage poses an unresolved problem both economically and socially. The deep-seated impact of inflationary pressures and the need to maintain the real value of wages significantly highlight the concept of 'cost of living'. The continuous decrease of the minimum wage in the face of rising inflation diminishes individuals' purchasing power, leading to the minimum wage becoming a significant social problem for workers and their families facing economic hardships. The social aim in setting the minimum wage is to prevent the worker and their family from falling into poverty and to ensure a minimum standard of living. While economic criteria are generally prioritized in determining the minimum wage, its social dimension is often relegated to the background. Research findings on the poverty and hunger thresholds indicate that the minimum wage does not adequately meet the basic needs of workers in terms of health, culture, food, housing, transportation, and other necessities. Workers who cannot even meet their own and their families' most basic needs at a minimum level are gradually affected negatively psychologically, and undesirable consequences may arise if necessary economic or social support is not provided. In Turkey, the fact that a significant majority of employed individuals work for the minimum wage and the perceived inadequacy of the minimum wage level by the general population contribute to the perception of it as a social problem. This study will evaluate, from economic, social, and psychosocial perspectives, the erosion of the minimum wage, which represents the lowest rung of the wage ladder in the current economic conditions (as a result of increasing inflationary pressures), and its negative impact on the livelihood of individuals and their families.

Keywords: Wage, minimum wage, social issue.

“CODE IS LAW” TEORİSİ VE AKILLI SÖZLEŞMELERE OLAN ETKİSİ

Serhat Can ALKAN

*Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hukuk
Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, alkan.serhat@std.izu.edu.tr*

ÖZET

“Code is Law” yani kod kod yasadır teorisi, akıllı sözleşmelerin gün geçtikçe gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan ve bu sözleşmelerin otomasyon teknolojilerini adapte edip sözleşme şartlarındaki edimlerin otomatik olarak ifasını sağlayarak bilgisayar kodunun yasa maiyetinde olduğunu belirten bir teori olarak karşımıza çıkar. Bu teorinin özellikle hukukçular arasında kabul görmemesi ve kendisini hukuk sistemlerinin getirdiği normlar içerisinde bir istisna olarak nitelendirmesinden dolayı bir orta yol olarak “Code as Law” teorisi geliştirilmiştir. Yapılan bu çalışmada “Code is Law” teorisinin akıllı sözleşmeler üzerindeki etkisiyle birlikte ortaya çıkarabileceği hukuki problemlerle birlikte, bu teoriye karşı geliştirilen “Code as Law” teorisinin sözleşmeye taraf olan kişiler açısından neden daha faydalı olduğunun incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sürecinde yabancı ve Türk doktrini incelenmekle birlikte çeşitli akıllı sözleşmeler ve kodları içerisinde incelemeler yapılmıştır. Akıllı sözleşme kodlarının incelenmesi ve ortaya çıkabilecek teknik sorunların tespitinin yapılması “Code as Law” teorisinin bu sözleşmeler açısından neden daha uygun olduğu sonucuna ulaşılmasını sağlamıştır. Yapılan araştırmaların sonucunda “Code is Law” teorisi bazı açılardan yanlış bulunmuştur. Bunlardan ilki teorinin kendisini hukuk normları karşısında bir istisna olarak görmesi ve dijital ortamda yapılan bu sözleşmelere her ne kadar sözleşmenin kurulması ve ifası noktasında müdahale edilemese de bundan sonraki aşamada da müdahaleye izin verme konusunda yetersiz kalmasıdır. Akıllı sözleşmeler yapıları gereği dışarıdan müdahalelere izin vermezken, sözleşmenin henüz kodlama aşamasında çeşitli yazılımsal hataların yaşanabileceği ve oracle denen ve akıllı sözleşmeye verileri taşıyan yardımcı yazılımların yanlış veya hatalı verileri taşıyabileceği konuları göz ardı edilmiştir. Bununla birlikte, TMK md. 1 f. 1’in “Kanun, sözüyle ve özüyle değindiği bütün konularda uygulanır” hükmünün akıllı sözleşmelere de uygulanması gerekmektedir. Bunun sebebi akıllı sözleşmelerin her ne kadar dijital ortamda kurulsalar da borçlar hukukunun sözleşmelerle alakalı getirdiği temel kurallara uygun biçimde hareket etmesi gerektiği, yoksa ortada kurulmuş bir sözleşmeden bahsedilemeyeceğidir. Bu çalışmanın sonucunda “Code as Law” teorisinin “Code is Law” teorisi yerine tercih edilmesinin Türk Borçlar Hukuku ve sözleşmenin geçerliliği açısından daha doğru bir yönelim olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Code is law, code as law, akıllı sözleşme, oracle.

THEORY OF “CODE IN LAW” AND IT’S INFLUENCE ON SMART CONTRACTS

Serhat Can ALKAN

*Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hukuk
Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye, alkan.serhat@std.izu.edu.tr*

ABSTRACT

The theory of ‘Code is Law’ emerged with the development of smart contracts with the ability to automate the contracts terms and conditions as well as automating execution of obligations in these contracts by adapting automation technologies. However, this theory has not been widely accepted among legal authorities because of the theory see itself as an exception to legal norms. As a middle ground, the theory of “Code as Law” has been developed. This study aims to examine the potential legal problems that may arise with the influence of the “Code is Law” theory on smart contracts and to research why “Code as Law” theory developed in response to this doctrine is more beneficial for parties to the smart contract. Foreign and Turkish legal doctrines were examined in the research process as well as various smart contracts and their codes. The examination of smart contract codes and the identification of potential technical problems led to the conclusion that the “Code as Law” theory is more suitable for these contracts. The research findings revealed certain flaws in the “Code is Law” theory. One of these is the theories perception of itself as an exception to legal norms and its inadequacy in allowing intervention in subsequent stages, even though intervention isn’t possible in the establishment and execution of the smart contract in the digital environment. While smart contracts inherently do not allow external interventions, the possibility of various software errors during the coding phase and the potential for and the potential for auxiliary software, called oracles, to carry incorrect or faulty data were overlooked. Additionally, Article 1 of the Turkish Civil Code states that “The law is applied to all cases which comes within its wording and spirit of any of its provisions.” must also be applied to smart contracts. This is because smart contracts, despite being established in a digital world, must adhere to the fundamental norms of contract law imposed by the Turkish Civil Code; otherwise, there can be no valid contract. As a result of this study, it was determined that the theory of “Code as Law” is a more accurate approach than the “Code is Law” theory in terms of Turkish Contract Law and the validity of contracts.

Keywords: Code is law, code as law, smart contract, oracle.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, kyazici@ohu.edu.tr

Serkan KOZAN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, serkankozan55@outlook.com

ÖZET

Yaşam boyu öğrenme, hayatın her alanında yaparak, yaşayarak öğrenmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda kişi yaşamında sürekli öğrenmeyi arzular ve her yeni bilgi öğrendiğinde daha fazla bilgi öğrenmek için çaba gösterir. İnsanların bilgi birikiminin yüksek olması ve toplumda donanımlı bireylerin yetişmesinde yaşam boyu öğrenmenin rolü büyüktür. Gözlerden kaçırılmaması gereken husus ise bu bilgi birikiminin gelecek toplumlara aktarılmasında öğretmenlerin özellikle sosyal bilgiler öğretmenlerinin önemli bir payının olduğudur. Çünkü sosyal bilgiler derslerinin odak noktasında bireylerin vatandaşlık yeterliliklerinin geliştirilmesi yer almaktadır. Gerçekleştirilecek olan bu çalışma ile geleceğin sosyal bilgiler öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada var olan durumu saptamak amacıyla betimsel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim-öğretim yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 1-4. Sınıflarda eğitim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturacaktır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılacak ve gönüllülük esası dikkate alınacaktır. Araştırmanın verileri Gür Erdoğan ve Arsal (2016) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” ile araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” ile toplanacaktır. Elde edilen veriler betimsel istatistik işlemlerine tabii tutulacak ve ortaya çıkan bulgular alan yazında yer alan diğer çalışmalarla mukayeseli olarak tartışılacaktır. Ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak konuyla ilgili önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme eğilimleri, sosyal bilgiler, öğretmen adayları.

INVESTIGATION OF LIFELONG LEARNING TENDENCIES OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

Prof. Dr. Kubilay YAZICI

Nigde Ömer HalisdemirUniversity, Nigde, Turkey, kyazici@ohu.edu.tr

Serkan KOZAN

Nigde Ömer HalisdemirUniversity, Nigde, Turkey, serkankozan55@outlook.com

ABSTRACT

Lifelong learning aims to learn by doing and experiencing in every aspect of life. For this purpose, a person desires to learn constantly in his life and strives to learn more information every time he learns new information. Lifelong learning has a great role in increasing people's knowledge and raising well-equipped individuals in society. What should not be overlooked is that teachers, especially social studies teachers, have an important share in transferring this knowledge to future societies. Because the focus of social studies courses is on the development of individuals' citizenship competencies. The aim of this study is to examine the lifelong learning tendencies of future social studies teachers in terms of various variables. Descriptive research method will be used in the research to determine the current situation. The study group of the research was conducted in the 2023-2024 academic year at Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education, Social Studies Teaching Department 1-4. It will be composed of social studies teacher candidates studying in classrooms. In determining the working group, easily accessible sampling, one of the purposeful sampling methods, will be used and the principle of volunteering will be taken into account. The data of the research will be collected with the "Lifelong Learning Tendencies Scale" developed by Gür Erdoğan and Arsal (2016) and the "Personal Information Form" created by the researchers. The data obtained will be subjected to descriptive statistical processes and the resulting findings will be discussed comparatively with other studies in the literature. Suggestions on the subject will be given based on the results.

Keywords: Lifelong learning tendencies, social studies, teacher candidates.

İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER ALANINDA SİMÜLASYON TABANLI EĞİTİM²

Prof. Dr. Serpil SENAL

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, serpilsenal@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Didar BÜYÜKER İŞLER

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, didarbuyuker@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Aygen OKSAY

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, aygenoksay@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Burcu ASLANTAŞ ATEŞ

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, burcuates@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Ecir Uğur KÜÇÜKSİLLE

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, ecirkucuksille@sdu.edu.tr

Doç. Dr. Gülay BULGAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, gulaybulgan@sdu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Turgay AYDOĞAN

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, turgayaydogan@sdu.edu.tr

Öğr. Gör. Ziya DİRLİK

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Isparta, Türkiye, ziyadirlik@isparta.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet MAZAK

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, mehmetmazak@sdu.edu.tr

ÖZET

Dijitalleşme süreçleri eğitim sektörünün yanı sıra her sektör ve endüstride önemli değişim ve dönüşümlerin önünü açmıştır. Dijitalleşmenin eğitim sektöründe görülen yansılardan biri de simülasyon uygulamalarının bir öğrenme aracı olarak kullanılmasıdır. Öğrencilere aktif bir öğrenme ortamı sunan simülasyonlar, dünyada özellikle tıp bilimleri ve mühendislik alanlarında sıklıkla kullanılmaktadır. Aynı zamanda simülasyon uygulamalarının, sosyal ve beşeri bilimlerde çok yoğun bir kullanımının olmamasına rağmen iktisadi ve idari bilimler fakültelerinde; lisans ve lisansüstü eğitim seviyelerinde bu uygulamaların kullanıldığı görülmektedir. Ancak kullanılan mevcut simülasyonlar çoğunlukla özel şirketler tarafından geliştirilmekte, eğitim sürecinde öğrencilerin ve eğiticinin sınırlı karar almasına neden olmakta ve üniversitelere yüksek maliyet oluşturmaktadır. Ayrıca bu simülasyonlar sadece simülasyonun yapıldığı ülkenin muhasebe, finansman ve vergi sistemlerini kapsamakta olup eğitimciye simülasyona müdahale etme şansı vermemekte ve esneklik tanımamaktadır. Bu durumdan yola çıkarak Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi bünyesinde Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından kabul edilen bir proje olarak yeni bir simülasyon uygulaması geliştirilmiştir. Finans ve Bankacılık Bölümü bünyesinde öğrenme aracı olarak kullanılacak olan bu yeni simülasyon uygulaması, öğrencilerin ülkenin mevcut makroekonomik koşullarına göre daha kapsamlı şekilde stratejik finansal kararlar almasına olanak sağlayacaktır. Aynı zamanda simülasyon kullanımı; öğrencilerin

² Bu çalışma; 1201K320 numaralı TÜBİTAK-1001 tarafından finanse edilen bir projeden üretilmiştir.

pazarlama, üretim, satış, tedarik zinciri, muhasebe ve finans gibi işletme fonksiyonlarında uzmanlaşmalarına da olanak sağlayacaktır. Bununla beraber öğrencilerin bilgi işlem teknolojilerini kullanma becerilerinin de gelişmesi beklenmektedir. Simülasyonun karar alma süreçlerinde öğrencilerin birlikte karar verebilmesi, takım çalışması kültürüne katkı sağlamak ve öğrencilerin sosyal yeteneklerini geliştirmesine imkan vermektedir. Bu sayede öğrencilerin karar verme becerileri artırılarak, uygulamalı eğitim almalarına olanak sağlanacaktır. Ayrıca öğrencilerin simülasyon uygulaması sayesinde iş dünyasına ilişkin para kaybetmeden tecrübe kazanmaları da amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Simülasyon, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, dijitalleşme, dijital eğitim.

THE SIMULATION BASED EDUCATION IN THE FIELD OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES³

Prof. Dr. Serpil SENAL

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, serpilsenal@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Didar BÜYÜKER İŞLER

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, didarbuyuker@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Aygen OKSAY

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, aygenoksay@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Burcu ASLANTAŞ ATEŞ

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, burcuates@sdu.edu.tr

Prof. Dr. Ecir Uğur KÜÇÜKSİLLE

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, ecirkucuksille@sdu.edu.tr

Doç. Dr. Gülay BULGAN

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, gulaybulgan@sdu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Turgay AYDOĞAN

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, turgayaydogan@sdu.edu.tr

Öğr. Gör. Ziya DİRLİK

Isparta University of Applied Sciences, Isparta, Türkiye, ziyadirlik@isparta.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet MAZAK

Süleyman Demirel University, Isparta, Türkiye, mehmetmazak@sdu.edu.tr

ABSTRACT

The digitalization processes have paved the way for significant changes and transformations in every sector as well as the education sector. One of the reflections faced in the education sector is the usage of simulations as a learning tool. The simulations which offer an active learning environment to the students are used frequently especially in medicine and engineering areas in the World. In social studies and humanities, although not very intensively, simulations are seen to be used in undergraduate and graduate level education within the Faculty of Economics and Administrative Sciences. However, the current simulations used are mostly done by private companies, enable limited decisions and are costly to the universities. These simulations only include the accounting, financing and tax systems of the simulation's country and gives no chance to the educator to interfere with the simulation. Based on this condition, a new simulation has been developed within Suleyman Demirel University Faculty of Economics and Administrative Sciences, as a project accepted by The Scientific and Technological Research Council of Türkiye (TUBİTAK). The new simulation developed, which will be used as a learning tool in the Finance and Banking Department, will enable students to make more comprehensive strategic financial decisions according to the current macroeconomic conditions of the country. Students will

---

³ This paper is derived from a project funded by TUBİTAK1001 Project No: 121K320.

simultaneously be guaranteed to specialize in business functions like marketing, production, sales, supply chain, accounting, and finance. Furthermore, it is expected that students' abilities in using information technologies will improve. The ability of students to make decisions together in the decision-making processes of the simulation contributes to the culture of teamwork and allows students to develop their social skills. In this way, the students will increase their decision-making skills, have practical training and have a chance to make decisions without losing real money.

Keywords: Simulation, faculty of economics and administrative sciences, digitalization, digital education.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM ALANINDAKİ LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARINDA YAPAY ZEKA⁴

Yüksek Lisans Öğrencisi Sevil GÜVEN

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, sevilguven33@gmail.com

Doç. Dr. Muhammet SAYGIN

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, msaygin@mersin.edu.tr

ÖZET

Yapay zekâ, eğitim sektöründe de diğer tüm sektörlerde olduğu gibi hayati bir rol oynamaktadır. Öğrenci performansının değerlendirilmesinden öğretim materyallerinin kişiselleştirilmesine, eğitim süreçlerinin geliştirilmesinden öğretmenlerin etkinliğinin artırılmasına kadar bir dizi alanda yapay zekâ teknolojileri kullanılmaktadır. Türkiye'de, eğitim ve öğretim alanındaki yapay zekâ ile ilgili yüksek lisans tez çalışmalarının bibliyometrik analizi, bu alandaki araştırmaların mevcut durumunu anlamak ve gelecekteki çalışmalar için yol gösterici olabilecek önemli bir inceleme konusudur. Bu araştırmada, Türkiye'deki eğitim ve öğretim alanındaki yapay zekâ ile ilgili yüksek lisans tez çalışmalarının bibliyometrik analizini yapmak ve yapay zekâ kavramını eğitim ve öğretim alanındaki lisansüstü tez çalışmaları içinde konumlandırmak amaçlanmaktadır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Tez Merkezi Ulusal Veritabanı'ndaki verilere göre, yapay zekâ konusunu ele alan 751 tez çalışmasından 24'ünün eğitim ve öğretimle ilgili olduğu saptanmıştır. Araştırma bulgularına göre, Türkiye'de eğitim ve öğretim alanında yapay zekâ ile ilgili tez çalışmalarının sayısının arttığı ancak bu çalışmaların çoğunlukla bilişim teknolojileriyle ilgili olduğu ve eğitim süreçlerine yönelik uygulamaların sınırlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Eğitim, Öğretim, Bibliyometrik Analiz, Türkiye

---

⁴ Bu çalışma Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde gerçekleştirilen "Türkiye'de Eğitim ve Öğretim Alanındaki Yapay Zeka Konulu Lisansüstü Tez Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi" başlıklı tez çalışmasından türetilmiştir.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN GRADUATE THESIS RESEARCH IN THE FIELD OF EDUCATION AND TEACHING

M.A. Student Sevil GÜVEN

Mersin University, Mersin, Türkiye, sevilguven33@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Muhammet SAYGIN

Mersin University, Mersin, Türkiye, msaygin@mersin.edu.tr

ABSTRACT

Artificial intelligence plays a vital role in the education sector, as it does in all other sectors. From assessing student performance to personalizing teaching materials, improving educational processes, and enhancing teacher effectiveness, artificial intelligence technologies are utilized in various areas. In Turkey, conducting a bibliometric analysis of graduate thesis studies related to artificial intelligence in education and teaching is an important investigation to understand the current state of research in this field and provide guidance for future studies. The aim of this research is to conduct a bibliometric analysis of graduate thesis studies related to artificial intelligence in education and teaching in Turkey and position the concept of artificial intelligence within graduate thesis studies in the field of education and teaching. According to data from the Council of Higher Education (YÖK) Thesis Center National Database, out of 751 thesis studies focusing on artificial intelligence, 24 were found to be related to education and teaching. The research findings indicate that the number of thesis studies related to artificial intelligence in education and teaching is increasing in Turkey, but most of these studies are primarily related to information technologies, and there is limited application towards educational processes.

Keywords: Artificial Intelligence, Education, Teaching, Bibliometric Analysis, Turkey

BÜYÜKANNE PROJESİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Sibel AYDIN

Dr., Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, sibelaydin@beun.edu.tr

ÖZET

Sanayi devriminden sonra artan kentleşme ve değişen çalışma hayatı, gündelik pratikleri değiştirmiştir. Bu bağlamda kadının istihdamda yer almaya başlaması ve geleneksel aile bağları içinde bakılamayan çocukların gün yüzüne çıkarmıştır. Kadının çalışma hayatında yer almasının sonucu, çocuk bakımı meselesi gündeme taşınmıştır. Çocuk bakımının, kadının 'doğal' olarak vermesi gereken bir hizmet olarak algılanması, günümüzde kreş hakkının herkesim tarafından erişebilir olmaması bir takım sorunları beraberinde getirmiş ve alternatif "kültürel patikaların" inşası gündeme gelmiştir. Çalışma kapsamında çocuk bakımına ihtiyaç duyan kesimleri hak sahibi bir topluluk olarak görmek yerine, aile bağları üzerinden dolaylı olarak bakım hizmetinin verilmesini çeşitli açılardan eleştirilmiştir. Büyükanne Projesinde olduğu gibi bakım veren rolünü bir kadın grubundan alıp diğer bir kadın grubuna devretmek çocuk bakımına geçici bir ara çözümdür. Kadınların kendi içinde birbirleriyle değiştirdikleri bakım veren rolü, cinsiyete dayalı iş bölümü kemikleşmesine hizmet eder. Oysa kadın katı toplumsal cinsiyete dayalı rollerden sıyrıldığında güçlenir. Bu fikre dayanarak, büyükanne projesi ve torun bakım parası kapsamında verilen aylık yardımları irdelenmiş olup çocuk bakımının kurumsal yapılaşma sürecine girmesi savunulmuştur. Çalışmada tarihsel yöntem kullanılmıştır. Tarihsel yöntem geçmiş zaman içinde meydana gelmiş olay ve olguların araştırılmasında ya da bir problemin geçmişle olan ilişkisi yönünden incelenmesinde kullanılan yöntemdir. Bu çalışmada veriler doküman analizi ile elde edilmiştir. Veri toplama sürecinde bakanlık politikaları, alanyazındaki çalışmalar, kamu kurumlarının internet siteleri ve haberlerden yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda; çocuk bakımının geçici projelerle yürütülmemesi gerektiği tartışılmıştır. Nüfusun sürdürülebilir artışı ülkelerin planlarında önemli bir yere sahiptir. Çocuk bakımında sarf edilen emeğin görünmezliğinin altı uzun yıllardır çizilmektedir. Kadınlar çocuk doğurduğu için eve bağlıdır anlayışını günümüzde kadın olduğu için toruna da baksın eksenine doğru bir geçiş vardır. Tüm bu noktalar, büyükannelerin emek sömürsünün yapılmaması gerekliliği tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyükanne projesi, çocuk bakımı, kadın emeği.

AN EVALUATION OF THE GRANDMOTHER PROJECT

Dr. Sibel AYDIN

Dr., Zonguldak Bülent Ecevit University, Zonguldak, Turkey, sibelaydin@beun.edu.tr

ABSTRACT

Increasing urbanization and changing working life after the industrial revolution have changed daily practices. In this context, women's participation in employment and the children who could not be taken care of within traditional family ties have come to light. As a result of women's participation in working life, the issue of childcare has been brought to the agenda. The perception of childcare as a service that women should 'naturally' provide, the fact that the right to daycare is not accessible to everyone today has brought along a number of problems and the construction of alternative cultural pathways has come to the agenda. Within the scope of the study, the provision of care services indirectly through family ties, instead of seeing those in need of childcare as a community with rights, will be criticized from various angles. As in the Grandmother Project, taking the role of caregiver from one group of women and transferring it to another group of women is a temporary interim solution to childcare. The role of caregiver, which women exchange among themselves, serves to ossify the gendered division of labor. However, women are empowered when they are freed from rigid gendered roles. Based on this idea, the grandmother project and the monthly aids provided within the scope of grandchild care allowance will be analyzed and the institutionalization of childcare will be advocated. Historical method will be used in the study. In this study, data will be obtained through document analysis. In the data collection process, ministry policies, studies in the literature, websites of public institutions and news reports will be utilized. As a result of the study, it will be discussed that childcare should not be carried out with temporary projects. Sustainable population growth has an important place in the plans of countries. There is a shift from the understanding that women are tied to the home because they give birth to children to the axis that women should take care of their grandchildren because they are women. All these points will be discussed through the necessity of not exploiting the labor of grandmothers.

Keywords: Grandmother project, childcare, women's labor.

ANLATICILIK GELENEĞİNİN EKRANLARA YANSIMASI BAĞLAMINDA ESKİ DİZİLERİN İNCELENMESİ: “KURUNTU AİLESİ” ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Şahin ŞİMŞEK

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, ssimsek@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Yazının icadı ile insan soyunun yapıp ettiği, ürettiği bütün ilim, fen, sanat, edebiyat ne varsa kayıt altına alınıp kaybolmaktan kurtarılmıştır. Şifahi kültür aktarımı yerini yazılı kültür aktarımına bıraksa da anlatıcılık geleneği yaşamaya devam etmiş; insanların en iyi konuşarak anlaşabilmelerinden, konuşarak en iyi birbirlerini tanıyabilmelerinden, anlatarak ve dinleyerek insanların birbirlerini tedavi edebilmelerinden dolayı sözel iletişim hep var olmuştur. Genel itibari ile diller geriye doğru gidildikçe fakirleşmeye, anlam olarak ifade kabiliyetleri azalmaya başlar. İlkel zamanlardaki dil ile günümüzde insanların kullandıkları dil arasındaki büyük fark medeniyetin, kültürün zenginleştiği dillerin de zenginleştiğini göstermektedir. Köy odalarında anlatılan hikâyeler, âşıkların Anadolu’yu bucak bucak gezip uğradıkları yerlerde anlattıkları masallar, destanlar, efsaneler, şiirler ve birbirleriyle yaptıkları atışmalar; öğretmenlerin okulda öğrencilerine anlattıkları fıkralar, ezberden söyledikleri dörtlükler; misafirliklerde edilen sohbetler, ninelerin-dedelerin torunlarına anlattıkları hikâyeler, köylerde özellikle uzun kış gecelerinde anlatılan avcılık, askerlik anıları, eskilerden dinlenenlerin konuşulması bizde şifahi kültür aktarımının bir devamı olarak, bugün azalsa da, yaşamaya devam etmektedir. Günümüzde iletişim teknolojilerinin gelişmesi, günlük yaşamda çok kullanılan cep telefonlarının insanları toplumdan izole etmesi, televizyon, dijital oyunlar, sanal gerçeklik uygulamaları ile insanların yalnızlığı tercih etmeleri yüzünden, insanlar arası iletişimi sağlamakla kalmayıp, onları birbirine yaklaştıran, empati, sevgi, hoşgörü gibi duyguları daha derinden hissettiren sözlü iletişim de zayıflamaya başlamıştır. Türkiye’de tek kanallı yıllardaki televizyon yapımlarına bakıldığında dilin daha özenli kullanıldığı, konuşmaların daha bir itina ile yapıldığı; olay, entrika, desise yerine anlatıma, karşılıklı konuşmalara, günlük hayattaki ayrıntılara odaklanarak onların zarif bir dille ifade edilmesine önem verildiği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı 1985-1990 yılları arasında TRT 1’de yayımlanan Kuruntu Ailesi adlı dizide anlatıcılık kültürünün nasıl yaşatıldığını ortaya koymaktır. Çalışma nitel araştırma deseninde tasarlanmış, veriler doküman analizi tekniği ile elde edilmiş, içerik analizi ile yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularına dayanarak, sözlü iletişime çok önem verildiği, sözü güzel kılmak, anlatımı süslemek için kalıp sözlerin, nezaket ifadelerinin sık sık kullanıldığı; ifadeyi güçlendirmek ve zenginleştirmek için deyim ve atasözlerinin çokça kullanıldığı; dinleyiciyi sıkmamak ve dinleme hevesini canlı tutmak için merak uyandırıcı söz kalıplarına yer verildiği görülmüştür. Günümüzde iletişim kurmak için kısa cümlelerle, kelimeleri bile kısaltılarak yazmak sözün etkisini zayıflamakta, dili ilkel zamanlardaki işlevine indirgemektedir. Okullarda konuşma etkinliklerine önem verilmeli, güzel konuşma çalışmaları yaptırılmalı, dilin zengin kullanımına dair örnekler araştırılmalı, gün yüzüne çıkarılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anlatıcılık geleneği, sözlü iletişim, sözün gücü, eski diziler, Kuruntu Ailesi.

REVIEW OF OLD SERIES IN THE CONTEXT OF THE REFLECTION OF THE NARRATORING TRADITION ON THE SCREEN: THE EXAMPLE OF “KURUNTU AİLESİ”

Assoc. Prof. Dr. Şahin ŞİMŞEK

Kastamonu University, Kastamonu, Turkey, ssimsek@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT

With the invention of writing, all the science, science, art and literature that humanity has done and produced has been recorded and saved from being lost. Although oral cultural transmission was replaced by written cultural transmission, the tradition of storytelling continued to live; Verbal communication has always existed because people can communicate best by talking, get to know each other best by talking, and treat each other by telling and listening. In general, as languages go backwards, they become poorer and their ability to express meaning begins to decrease. The great difference between the language of primitive times and the language used by people today shows that as civilization and culture become richer, languages also become richer. The stories told in village rooms, the tales told by the minstrels in the places they visited throughout Anatolia, epics, legends, poems and the fights they had with each other; the jokes teachers tell their students at school, the quatrains they recite by heart; Conversations during visits, stories told by grandmothers and grandfathers to their grandchildren, memories of hunting and military service told in the villages, especially on long winter nights, and conversations about things heard from the past, continue to live in our country as a continuation of the oral culture transmission, although it has decreased today. Nowadays, the development of communication technologies, the isolation of people from society by mobile phones, which are widely used in daily life, and the fact that people prefer loneliness with television, digital games, and virtual reality applications, not only provide communication between people, but also bring them closer to each other, and make feelings such as empathy, love, and tolerance deeper. Verbal communication has also begun to weaken. When we look at the television productions of the single-channel years in Turkey, it is seen that the language is used more carefully, and the speeches are made more carefully. It is seen that emphasis is placed on narration, conversations, and the details of daily life, instead of events, intrigues, and trickiness, and expressing them in an elegant language. The aim of this study is to reveal how the culture of storytelling was kept alive in the TV series Kuruntu Ailesi, which was broadcast on TRT 1 between 1985 and 1990. The study was designed with a qualitative research pattern, the data was obtained with the document analysis technique and interpreted with content analysis. Based on the findings of the research, verbal communication is given great importance, and formulaic expressions and polite expressions are frequently used to make the speech beautiful and to embellish the expression; Idioms and proverbs are used frequently to strengthen and enrich the expression; It has been observed that intriguing phrases are included in order not to bore the listener and to keep the listening enthusiasm alive. Today, writing in short sentences to communicate, even shortening words, weakens the effect of words and reduces the language to its function in primitive times. Importance should be given to speaking activities in schools, good speaking practices should be conducted, examples of the rich use of language should be researched and brought to light.

Keywords: Narrative tradition, oral communication, the power of words, old TV series, Kuruntu Ailesi.

EĞİTİMDE YENİ KODLAR VE MAJOR YAPILAR: GİLLES DELEUZE'UN FARK FELSEFESİ BAĞLAMINDA YAPAY ZEKA TEKNOLOJİLERİ VE EĞİTİM İLİŞKİSİ

Yüksek Lisans Öğrencisi Tuğçe Nur ÇELİK

İzmir Bakırçay Üniversitesi, İzmir, Türkiye, tugcenur.celik@bakircay.edu.tr

ÖZET

Gilles Deleuze modern dünyanın insani olmayan gizemlerini ifşa eden düşünürler arasında ayırıcı bir yere sahiptir. Deleuze'e göre, modern dünya, artık gerçekliğin değil, gerçeklikten türeyen, gerçekliğin yerini alan simülakranın bir başka deyişle yapaylığın hakim olduğu bir düzen oluşturmaktadır. Deleuze'ün bu perspektifi, toplumsal yaşamda artık süregelen ve tözsel özdeşlik içeren her bir kavramın geçerliliğini yitirdiğini, bu sebeple toplumsal yaşama, sürekli olarak değişkenliği ve ayrıt ediciliği niteleyen *farklar* ile farklı bağlamlar ve değişen koşullar içerisinde yaratıcı bir süreci vurgulayan *tekrarlar* açısından bakılması gerekliliğini vurgular. Günümüzde toplumsal yaşamında, her tekrarın farklı bir yaratıcılıkla sonuçlanarak karmaşıklığı artırdığı bir gerçekliktir. Bu karmaşıklığı besleyen faktörlerden biri de yapay zeka teknolojileridir. Yapay zeka teknolojileri, insan zekasını taklit etmeye çalışan bir simülakra olarak ortaya çıkarak toplumsal hayatın eğitim, ekonomi, sağlık gibi alanlarında farklı ve çeşitli şekillerde yer edinir hale gelmiştir. Deleuzecu anlamda yorumlandığında, mevcut durumda katmanlaşmış gerçekliğin "sökülmesi" ve yayılmasına neden olması bakımından "yersizyurtsuzlaşmış socius" olarak bir nevi "organsız beden" minvalinde değerlendirilebilir. Bu sürecin özellikle eğitim alanında önemli bir etkisi söz konusudur. Geleneksel eğitim ve öğretim, belirli bir socius veya toplumsal yapı içinde tanımlanırken, organsız beden olan yapay zeka bu sınırların ötesine geçmiş ve farklı socius biçimlerine adapte olur hale gelmiştir. Eğitim ve öğretim süreçlerinin okul dışına çıkması (çevrimiçi- eğitim), insan dilini işleyip kullanabilen ChatGBT gibi yapay zeka modelleri, robot Sophia gibi insansılaştırılan makineler gibi gelişmeler eğitimde yapay bir çağın başladığını ve kalıplaşmış toplumsal yapıların sınırlarının bulanıklaştırıldığının göstergesi olmuştur. Bu bağlamda organsız beden olan yapay zeka teknolojilerinin, eğitimdeki bütün enformasyon sürecini kaydeden, analiz eden, kontrol eden ve dağıtan bir işlevsel forma büründüğü görülmektedir. Yapay zeka teknolojilerinin bu işlevi üstlenmesi, birçok araştırmacıda soru işaretlerinin ortaya çıkmasına neden olmuş, özellikle öğretim üyelerinin ve öğretmenlerin yerini yapay bir teknolojinin alıp alamayacağı konusunda yoğun tartışmalar gündeme gelmiştir. Bu minvalde bildirimizin amacı, yapay zeka teknolojilerin kullanımına ilişkin mahiyeti, Deleuzecu bakışla anlamlandıran bir kavrayış sunarak, yapay zekanın araçsallaştırma süreçlerinin özellikle eğitim ve öğretim alanında ne tür bir "kodlama" ve "majör analize" yol açabileceğini sorgulamak ve mevcut teknolojide insani boyutun idrak kapasitelerini arttıran stratejilerin neler olabileceğini tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Gilles Deleuze, yapay zeka teknolojileri, eğitim

EDUCATION'S NEW CODES AND MAJOR STRUCTURES: THE RELATIONSHIP BETWEEN ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES AND EDUCATION IN THE CONTEXT OF GILLES DELEUZE'S PHILOSOPHY OF DIFFERENCE

Graduate Student Tuğçe Nur ÇELİK

Izmir Bakırçay University, Izmir, Turkey, tugcenur.celik@bakircay.edu.tr

ABSTRACT

Gilles Deleuze holds a distinct place among thinkers who expose the inhuman mysteries of the modern world. According to Deleuze, the modern world forms an order dominated not by reality but by the simulacrum, or artificiality, which emerges from reality and takes its place. Deleuze's perspective emphasizes that in social life, the validity of continuity and every concept containing essential identity has been lost. Therefore, social life needs to be approached in terms of differences that characterize variability and creativity in changing contexts, emphasizing repetitions. In today's social life, it is a reality that each repetition results in different creativity, increasing complexity. One of the factors feeding this complexity is artificial intelligence technologies. Artificial intelligence technologies have become integrated into various aspects of social life, such as education, economy, and health, by emerging as a simulacrum attempting to mimic human intelligence. Interpreted in a Deleuzian sense, the current situation can be considered as a kind of "deterritorialized socius," akin to an "organless body," causing the "unraveling" and spreading of layered reality. This process has particularly significant implications in the field of education. While traditional education and instruction are defined within a specific socius or social structure, artificial intelligence, as an organless body, has transcended these boundaries and adapted to different forms of socius. Developments such as the expansion of education and instruction processes beyond the school (online education), artificial intelligence models like ChatGPT capable of processing and using human language, and humanoid machines like robot Sophia indicate the onset of an artificial age in education and the blurring of boundaries of established social structures. In this context, it is observed that artificial intelligence technologies, as organless bodies, have taken on a functional form that records, analyzes, controls, and disseminates all information processes in education. The assumption of this function by artificial intelligence technologies has raised questions among many researchers, particularly regarding whether artificial technology can replace the roles of academics and teachers. In this regard, the purpose of our paper is to question what kind of "coding" and "major analysis" artificial intelligence technologies in education may lead to, interpreting their use with a Deleuzian perspective, and to discuss strategies that increase the capacity for understanding the human dimension in current technology.

Keywords: Gilles Deleuze, artificial intelligence technologies, education

YONTULAR IŞIĞINDA BATI ANADOLU'DA HELLENİSTİK DÖNEM KADIN İMAJI

Dr. Öğretim Üyesi Umut KAPUCI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, umut.kapuci@hbv.edu.tr

ÖZET

Yontular ait oldukları dönem modasını yansıtmalarının yanı sıra bölgesel bağlamda buldukları toplumun sosyal ve kültürel yapısına dair önemli veriler sunmaktadır. Antik Çağ heykeltıraşlığı kapsamında çok sayıda örnekle temsil edilen mermer kadın yontuları dönemsel farklılıklar göstermekte, dolayısıyla anılan yontularda zamandizin bağlamında tipolojik ve ikonografik dönüşümler görülmektedir. Söz konusu özellikler bu çalışma kapsamında Batı Anadolu yerleşimlerine ait buluntu grupları özelinde Hellenistik Dönem sanat anlayışı çerçevesinde değerlendirilmektedir. Dolayısıyla çalışma içeriğinde irdelenen mermer plastik eserlerin mekânsal sınırını günümüzde Batı Anadolu coğrafi sınırlarında yer alan Karia ve Ionia bölgeleri, zamansal sınırını ise Hellenistik Dönem oluşturmaktadır. Bu bağlamda tipolojik, stilistik ve ikonografik açıdan ele alınan yontu grubunu; *rondbos* olarak nitelendirilen üç boyutlu serbest heykellerin yanı sıra mezar stellerinin kabartma programlarında betimlenen örnekler oluşturmaktadır. Anılan mermer heykeltıraşlık eserleri; saç modelleri ve giysi-gövde şeması gibi özellikler üzerinden irdelenmekte, dolayısıyla söz konusu belirteçlerle Batı Anadolu yerleşimleri kapsamında Hellenistik Çağ kadın imajına dair öneriler sunulmaktadır. Bu bağlamda incelenen yontu tipolojisinde; Geç Klasik Dönem'de yas ve keder imgesini, Hellenistik Dönem'de ise erdem ve ölçülülük gibi değerleri ifade eden, dolayısıyla ikonografik açıdan evrilen bir dönüşümle *Pudicitia* ve dingin, ciddi bir yapının vurgulandığı Büyük ve Küçük Herculaneumlu Kadın yontuları öne çıkmaktadır. Söz konusu tipolojide betimlenen yontu örneklerinin; tanrıçalar gibi mitolojik figürler dışında ölümlü kadınların portre yontuları için kullanılan bir tipolojiye sahip oldukları anlaşılmaktadır. Çalışma kapsamında elde edilen bulgular sonucunda giyimli kadın yontularının Erken Hellenistik Dönem'den itibaren sayısal açıdan artış gösterdiği belirlenmiştir. Dolayısıyla bu veriler ışığında incelenen yontular; Hellenistik Çağ'da zenginleşen kentli zümre içerisinde kadınların sosyal ve kültürel açıdan yükselen ve önem kazanan konumlarını yansıtmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Batı Anadolu, Hellenistik Dönem, heykeltıraşlık.

HELLENISTIC PERIOD WESTERN ANATOLIAN IMAGES OF WOMEN IN SCULPTURES

Asst. Prof. Umut KAPUCI

Ankara Hacı Bayram Veli University, Ankara, Türkiye, umut.kapuci@hbv.edu.tr

ABSTRACT

Sculptures not only reflect the fashion of the period to which they belong but also provide important information on the social and cultural structure of the region where they were found. Marble sculptures of women, represented by many examples within the scope of ancient sculpture, display periodic differences. These variations are evident because of chronological changes in typology and iconography. This study evaluates these features within the framework of Hellenistic Period art through finds from Western Anatolian settlements. The plastic artifacts made of marble examined in this study belong to the Caria and Ionia regions, located within the geographical borders of present-day Western Anatolia, and were produced during the Hellenistic Period. In terms of typological, stylistic, and iconographic aspects, the group of sculptures consists of three-dimensional free sculptures described as *rondbos* and examples depicted in reliefs on tomb steles. In this study, these marble sculptural artifacts are analyzed for features such as hairstyles and clothing-body schemes; through these markers, suggestions are made regarding the Hellenistic image of women in Western Anatolian settlements. The foremost examples of the sculpture typology analyzed in the study depict the iconographically evolving transformation called *Pudicitia*, which expressed images of mourning and grief during the Late Classical Period. The samples also depict values such as virtue and moderation in the Hellenistic Period, expressed through Great and Small Herculaneum female sculptures emphasizing a serene and serious temperament. The sculptures depicted in this typology also comprise portrait sculptures of mythological figures such as goddesses and mortal women. As a result of the findings obtained within the scope of this study, it was determined that the number of sculptures of clothed women had increased since the Early Hellenistic Period. Therefore, the sculptures analyzed in light of this finding reflect the social and cultural rise—and importance—of women in the urban class that prospered during the Hellenistic Age.

Keywords: Western Anatolia, Hellenistic Period, sculpture.

İLKOKUL KÖY ÖĞRETMENLERİNE GÖRE OKUL KÜLTÜRÜNÜN OLUŞTURULMASI VE GELİŞTİRİLMESİNDE OKUL MÜDÜRÜNÜN ROLÜ

Hayriye YÖN

Memduh Yılmaz Türkoğlu İlkokulu, Mersin, Türkiye, hayriyeyon48@gmail.com

Ümit Can ŞAHİN

Sadettin Batmazoğlu İlkokulu, Gaziantep, Türkiye, sahinumit33@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmada; okul kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesinde köy ilkokulu müdürünün rolünü öğretmen görüşleri bakımından ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Araştırma okul müdürlerine, okul kültürü üzerindeki etkilerini ve kendilerinden beklenen davranışları öğretmen gözünden görme fırsatı vermesi bakımından önem arz etmektedir. Araştırma literatür taraması yöntemi kullanılarak, konuyla alakalı daha önce yapılan çalışmaların bir araya getirilmesi ve incelemesiyle ortaya çıkarılmıştır. Bu çalışmada; kültür, örgüt kültürü, okul iklimi, köy ve ilkokul öğretmeni kavramları ile okul müdürlerinin köy ilkokullarında okul kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesindeki rolünün açıklaması amaçlanmıştır. “Köy ilkokullarında okul kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesinde okul müdürlerinin rolü nedir?” sorusu araştırmamızın problem cümlesini oluşturmaktadır. Okul, eğitim ve öğretimin gerçekleştiği yerdir ve insanı hayata hazırlamaktadır. Başarılı bir öğrenme için güçlü bir okul kültürü gerekmektedir. Olumlu bir okul kültürü oluşturulması, okulun başarısı ve öğrencilerin gelişimi açısından kritik öne sahiptir. Kırsal bölgelerde bulunan ilkokulların, okul kültürünün şekillenmesinde okul müdürlerinin rolü önem arz etmektedir. Okul yöneticilerinin kültürel liderlik ve okul kültürü konusundaki düşünceleri, eğitim kurumlarının başarısı ve toplumun kültürel değerlerinin devamı açısından önemli bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda, okul ikliminin oluşması, devamlılığının sağlanmasını ve değiştirilip geliştirilmesinde, okul idarecilerinin rolüne ilişkin kırsal bölgelerde bulunan ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesinin bu alandaki araştırmalara yeni bir bakış açısı getirmesi beklenmektedir. Kırsal bölgelerdeki ilkokulların kültürünün şekillenmesinde, devamlılığında ve değiştirilmesinde okul idarecisinin etkin olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın kırsal kesimdeki ilkokul öğretmenleri de dâhil olmak üzere okulun kültürünün oluşmasında, sürdürülmesinde ve değiştirilmesinde okulun müdürünün rolüne dikkat çekmesi beklenmektedir. Okul kültürünün oluşturulması ve güçlendirilmesi için okulların, sosyal çevresindeki ve bulunduğu yöredeki diğer okullarla sürekli iletişim halinde olmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul, kültür, okul kültürü, okul müdürü, rol.

ACCORDING TO PRIMARY SCHOOL VILLAGE TEACHERS IN THE CREATION AND DEVELOPMENT OF SCHOOL CULTURE THE ROLE OF THE SCHOOL PRINCIPAL

Hayriye YÖN

Memduh Yılmaz Türkoğlu Primary School, Mersin, Türkiye, hayriyeyon48@gmail.com

Ümit Can ŞAHİN

Sadettin Batmazoğlu Primary School, Gaziantep, Türkiye, sahinumit33@gmail.com

ABSTRACT

This study aims to elucidate the role of village primary school principals in the formation and development of school culture from the perspective of teachers. The research is significant in providing school principals with the opportunity to understand their impact on school culture and behaviors expected of them from the viewpoint of teachers. Through a literature review, previous studies related to the subject were gathered and examined. This study intends to explain the role of school principals in the formation and development of school culture in the village primary school, using concepts such as culture, organizational culture, school climate, village and primary school teacher. The research question "What is the role of school principals in the formation and development of school culture in village primary school?" constitutes the problem statement of our study. Schools are the places where education takes place, preparing individuals for life. A strong school culture is essential for successful learning. Establishing a positive school culture is critical for the success of the school and the development of students. The role of school principals in shaping the school culture is crucial, especially in rural areas where primary school are located. It has been concluded that the views of school administrators on cultural leadership and school culture play an important role in the success of educational institutions and the continuation of society's cultural values. This study is expected to provide a new perspective on research in this area by examining the opinions of teachers working in rural primary school regarding the role of school administrators in shaping, sustaining and changing school culture. It is believed that school administrators are effective in shaping, sustaining and changing the culture of primary schools in rural areas. This study is expected to draw attention to the role of the school principal in shaping, sustaining and changing the culture of the school including primary school teachers in rural areas. To foster the formation and strengthening of school culture, school principals are recommended to maintain constant communication with other schools in their social environment and surrounding area.

Keywords: School, culture, school culture, school principal, role.

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA KULLANIM AMAÇLARI İLE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞININ AKADEMİK ERTELEME DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

Öğretmen Yakup SARIGÜL

Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, metesar@gmail.com

Doktor Hüseyin ÇEVİK

Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, huseyin.cevik@beun.edu.tr

Öğretmen Emel KÖKSAL YOLDAŞ

Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, koksal_emel@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçları ile sosyal medya bağımlılık düzeylerinin akademik erteleme davranışları üzerindeki etkilerini araştırmaktır. Bu araştırmada sosyal medya bağımlılığının ve diğer demografik değişkenlerin lise öğrencilerinin akademik erteleme davranışları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçları, sosyal medya bağımlılık düzeyleri ve akademik erteleme davranışları üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada, lise öğrencilerinin sosyal medya kullanım amaçları, sosyal medya bağımlılık düzeylerinin akademik erteleme davranışı üzerindeki etkisinin belirlenmesinde etkili olduğu düşünülen cinsiyet, sınıf ve öğrenim gördükleri okul değişkenleri dikkate alınarak uygun örnekleme yöntemi ile Zonguldak ili Ereğli ilçesindeki 6 farklı liseden 867 öğrenciye uygulama yapılmıştır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla lise öğrencilerinin sosyodemografik özelliklerini ve sosyal medya kullanım durumlarını belirlemek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Çalışmada, öğrencilerin sosyal medya bağımlılıklarını belirlemek için Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği; akademik erteleme düzeylerini belirleyebilmek için Akademik Erteleme Ölçeği ve sosyal medya kullanım amaçlarını belirlemek için de Sosyal Medya Kullanım Amaçları ölçeği kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, bağımlılık, akademik erteleme

THE PURPOSES OF HIGH SCHOOL STUDENTS' SOCIAL MEDIA USE AND THE EFFECT OF SOCIAL MEDIA ADDICTION ON THEIR ACADEMIC PROCRASTINATION BEHAVIOR

Teacher Yakup SARIGÜL

Bülent Ecevit University, Zonguldak, Turkey, metesar@gmail.com

Doctor Hüseyin ÇEVİK

Bülent Ecevit University, Zonguldak, Turkey, huseyin.cevik@beun.edu.tr

Teacher Emel KÖKSAL YOLDAŞ

Bülent Ecevit University, Zonguldak, Turkey, koksal_emel@hotmail.com

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the effects of high school students' social media usage purposes and social media addiction levels on their academic procrastination behaviors. In this study, the effect of social media addiction and other demographic variables on high school students' academic procrastination behaviors was investigated. In this study, which aims to examine the effects of high school students on social media usage purposes, social media addiction levels and academic procrastination behaviors, the relational screening model, one of the general screening models, was used. In the research, an application was made to 867 students from 6 different high schools in Ereğli district of Zonguldak province, using a convenient sampling method, taking into account the social media usage purposes of high school students, gender, grade and school variables that are thought to be effective in determining the effect of social media addiction levels on academic procrastination behavior. In order to collect data in the research, "Personal Information Form" was used to determine the sociodemographic characteristics and social media usage status of high school students. In the study, Social Media Addiction Scale was used to determine students' social media addictions; Academic Procrastination Scale was used to determine academic procrastination levels and Social Media Usage Purposes scale was used to determine social media usage purposes.

Keywords: Social media, addiction, academic procrastination

SOSYAL VE FEN BİLİMLERİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLERİ DİSİPLİNLERARASI BİR BAKIŞ AÇISIYLA YENİDEN DÜŞÜNMEK

Doç. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY

Muş Alparslan Üniversitesi, Muş, Türkiye, autkum@yahoo.com

ÖZET

Araştırmanın amacı sosyal bilimler, beşerî bilimler, doğa bilimleri ile edebiyat, sanat ve matematik bağlamında sosyal bilgileri disiplinlerarası olarak yeniden ortaya koymak, örnekler vermektir. Bu amaç doğrultusunda sosyal bilgilerin sadece sosyal bilimler ve beşerî bilimler değil aynı zamanda doğa bilimleri ve matematik disiplinleriyle bağlantılı olduğunu örneklerle ortaya koymaktır. Çünkü hayat bir bütündür ve sosyal bilgiler hayatın bu bütüncül yapısına uygun bir yaklaşım sergilenmelidir. Çalışmanın alt amaçları şunlardır: 1. Eğitimde disiplinlerarası strateji bağlamında yapılan etkinlikler nelerdir? 2. Sosyal bilgiler öğretimde disiplinlerarası strateji bağlamında yapılan etkinlikler nelerdir? 3. Sosyal bilgiler öğretimde disiplinlerarası strateji bağlamında hangi etkinlikler yapılabilir? Bu araştırma nitel araştırma yöntemine göre yapılmıştır. Araştırmada sosyal bilimler, beşerî bilimler, doğa bilimleri ile edebiyat, sanat ve matematik bağlamında sosyal bilgiler yeniden ele alınmış ve bu alanların disiplinleriyle ilgili örnekler verilmiştir. Araştırmada sosyal bilgilerin sadece sosyal ve beşerî bilimlerle değil aynı zamanda doğa bilimleri ile edebiyat, sanat ve matematik disiplinleriyle bağlantılı olduğunu örneklerle ortaya konulmuştur. Çalışmada sosyal bilgilerin tarih, coğrafya, sosyoloji, antropoloji, hukuk, ekonomi, sosyal psikoloji, psikoloji, felsefe gibi farklı sosyal ve beşerî bilimlerle bağlantısı örneklerle verilmiştir. Bunun yanı sıra sosyal bilgiler dersi ile jeoloji, biyoloji, astronomi gibi doğa bilimleri, edebiyat, sanat ve matematik disiplinleri disiplinlerarası bir mantıkla ilişkilendirilmiş ve örneklendirilmiştir. Böylece sosyal bilgilerin matematikten, edebiyattan, sanattan, beşerî ve sosyal bilimler ile doğa bilimlerinden elde ettiği bilgileri nasıl disiplinlerarası bir mantıkla ele aldığı ortaya konmaya çalışılmıştır. Öğretimin disiplinlerarası bağlamda yapılması öğrencilerin derse olan ilgilerini arttırmakta, kültürel duyarlılık seviyelerini yükseltmekte, otantik problemlere çözüm bulmalarını sağlamalarına yardımcı olmaktadır, yaratıcı problem çözmelerini sağlamakta, sanat eğitimi, derse ilişkin tutumlarını olumlu etkilemekte ve akademik başarıyı arttırmaktadır. Disiplinler arası yaklaşım ile derslerin öğretmenler ve öğrenciler için daha zevkli hâle geldiği, bilimsel araştırma yapma isteğinin arttığı, küresel düşünme ve kendine güven duygusunun geliştiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, sosyal bilgiler öğretimi, sosyal bilimler, fen bilimleri, disiplinlerarasılık.

RETHINKING SOCIAL SCIENCES FROM AN INTERDISCIPLINARY PERSPECTIVE IN THE CONTEXT OF SOCIAL AND NATURAL SCIENCES

Assoc. Prof. Dr. Ahmet Utku ÖZENSOY

Muş Alparslan University, Muş, Turkey, autkum@yahoo.com

ABSTRACT

The aim of the research is to re-introduce and give examples of social studies interdisciplinary in the context of social sciences, humanities, natural sciences, literature, art and mathematics. For this purpose, it is to demonstrate with examples that social studies is connected not only with social sciences and humanities, but also with natural sciences and mathematics disciplines. Because life is a whole and social studies should be approached in accordance with this holistic structure of life. The sub-objectives of the study are as follows: 1. What are the activities carried out in the context of interdisciplinary strategy in education? 2. What are the activities carried out in the context of interdisciplinary strategy in teaching social studies? 3. What activities can be done in the context of interdisciplinary strategy in teaching social studies? This research was conducted according to the qualitative research method. In the research, social studies were reconsidered in the context of social sciences, humanities, natural sciences, literature, art and mathematics, and examples were given regarding the disciplines of these fields. In the research, it has been demonstrated with examples that social studies is connected not only with social and human sciences, but also with natural sciences, literature, art and mathematics disciplines. In the study, the connection of social sciences with different social and human sciences such as history, geography, sociology, anthropology, law, economics, social psychology, psychology and philosophy is given with examples. In addition, the social studies course and natural sciences such as geology, biology, astronomy, literature, art and mathematics disciplines are associated and exemplified with an interdisciplinary logic. Thus, it has been tried to reveal how social studies handles the information obtained from mathematics, literature, art, humanities, social sciences and natural sciences with an interdisciplinary logic. Teaching in an interdisciplinary context increases students' interest in the course, increases their level of cultural sensitivity, helps them find solutions to authentic problems, enables them to solve creative problems, positively affects art education and their attitudes towards the course, and increases academic success. It has been observed that with the interdisciplinary approach, lessons become more enjoyable for teachers and students, the desire to do scientific research increases, and the sense of global thinking and self-confidence develops.

Keywords: Social studies, social studies teaching, social sciences, natural sciences, interdisciplinary.

EĞİTİMİN EKMEK TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Temel besin maddelerinden olan ekmeğin Türkiye’de toplam gıda tüketiminden aldığı pay bakımından kritik bir öneme sahiptir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından sunulan Hanehalkı Bütçe Anketi 2016 yılı verilerinden yazarlar tarafından gerçekleştirilen hesaplama göre ekmeğin, gıda başlığı altındaki ürünlerde aylık ortalama kişi başı harcama bakımından üçüncü sıradadır. İlk sırada aylık ortalama kişi başı 124,27 TL harcama ile et yer alırken, ikinci sırada aylık ortalama kişi başı 64,28 TL harcama ile bebek gıdaları takip etmekte ve ardından üçüncü sırada aylık ortalama kişi başı 62,17 TL harcama ile ekmeğin gelmektedir. Türkiye’de kamuoyunda “kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş” kanunu olarak bilinen 4306 sayılı 18 Ağustos 1997 tarihli kanunla birlikte zorunlu eğitim süresi 3 yıl artırılarak 5 yıldan 8 yıla çıkarılmıştır. Bu çalışmanın amacı söz konusu politika değişikliğini araç değişken olarak kullanmak suretiyle içsellik probleminin üstesinden gelerek eğitim ve ekmeğin tüketimi arasındaki ilişkiyi nedenselliği ortaya koyarak incelemektir. Analiz kapsamında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından sunulan Hanehalkı Bütçe Araştırmasının 2016 yılı sonuçları kullanılmıştır. Bahse konu araştırma hane halkı düzeyinde aylık ekmeğin tüketimi harcaması verisini içermektedir. Analiz kapsamında öncelikle hane bazında toplam ekmeğin harcaması bağımlı değişken olarak kullanılarak yaş, cinsiyet, evlilik durumu, gelir ve engellilik durumu gibi kontrol değişkenleriyle eğitim ekmeğin tüketimi arasındaki ilişki en küçük kareler yöntemiyle tahmin edilmiştir. İçsellik sorunu içeren en küçük kareler yöntemi sonuçları daha sonra, kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş kanunu araç değişkeni olarak kullanılarak araç değişken modeliyle tahmin edilmiştir. Her iki modelin sonuçları kıyaslanmıştır. En küçük kareler modeli sonuçlarına göre ortaokul ve üzeri mezun olmak ekmeğin tüketimi harcamasını negatif etkilerken araç değişken modeli sonuçları aksi yönde, pozitif bir ilişki ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ekmeğin tüketimi, eğitim, araç değişken modeli.

THE IMPACT OF EDUCATION ON BREAD EXPENDITURE

Prof. Murat Anıl MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Bread, an indispensable food, is of critical importance in terms of its share in total food consumption in Türkiye. According to the authors' calculation based on the Household Budget Survey 2016 data provided by the Turkish Statistical Institute, bread ranks third in terms of average monthly per capita expenditure in products under the food category. Meat ranks first with an average monthly expenditure of 124.27 TL per capita, followed by baby foods with an average monthly expenditure of 64.28 TL per capita, and then bread with an average monthly expenditure of 62.17 TL per capita. In Türkiye, the compulsory education period was increased by 3 years from 5 to 8 years with the Law No. 4306 dated August 18, 1997, popularly known as the "transition to uninterrupted eight-year education" law. The aim of this study is to overcome the endogeneity problem by using this policy change as an instrumental variable and to analyze the relationship between education and bread consumption by establishing causality. For the analysis, the 2016 results of the Household Budget Survey provided by the Turkish Statistical Institute are employed. This survey includes monthly bread consumption expenditure data at the household level. In the empirical analysis, firstly, total bread expenditure on household basis is used as the dependent variable and the relationship between education bread consumption and control variables such as age, gender, marital status, income and disability status are estimated by the least squares method. The results of the least squares method, which contains endogeneity problem, are then compared with the instrumental variable model which is estimated using the law on transition to uninterrupted eight-year education as an instrumental variable. According to the results of the least squares model, graduating from secondary school and above has a negative effect on bread consumption expenditure, while the results of the instrumental variable model reveal a positive relationship.

Keywords: Bread consumption, education, instrumental variable model.

EĞİTİMİN SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Süt ve süt ürünleri bireylerin sağlıklı gelişimi için ihtiyaç duyduğu birçok besin öğelerini içermesi nedeniyle hayatın her evresinde tüketimde önemli bir yer tutmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından sağlanan Hanehalkı Bütçe Anketi 2016 yılı verilerinden hareketle gerçekleştirilen hesaplamamıza göre süt ve süt ürünleri (taze tam yağlı süt, taze az yağlı süt, korunmuş süt, yoğurt, peynir ve lor ve diğer süt ürünleri) toplam hane harcamasından ortalama olarak %2,65 pay almaktadır. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de gerçekleşen bir eğitim reformunu araç değişken olarak kullanarak eğitim ve süt ve süt ürünleri harcaması arasındaki ilişikliyi nedenselliği göz önünde bulundurarak araştırmaktır. Türkiye’de 1997 yılında kamuoyunda “kesintisiz sekiz yıllık eğitime geçiş” kanunu olarak bilinen 4306 sayılı kanunla birlikte ilköğretim 1997-1998 eğitim-öğretim yılı itibarıyla 3 yıl artırılarak 5 yıldan 8 yıla çıkarılmıştır. Çalışmamız bahse konu politika değişikliğini araç değişken olarak kullanmaktadır. Çalışmanın veri kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu tarafından sağlanan Hanehalkı Bütçe Anketinin 2016 yılı verileridir. Bahse konu anket ulusal temsili olan bir ankettir ve ürün kategorilerine göre hane bazında harcama miktarı verisini içermektedir. Modelde bağımlı değişken olarak hane bazında süt ve süt ürünlerine yapılan harcama kullanılmış, bağımsız değişken olarak ortaokul ve üzeri eğitimli kişiler kuklası kullanılmış ve bireylerin yaşı, cinsiyeti, geliri, evlilik durumları ve engellilik durumları kontrol değişkeni olarak kullanılmıştır. Öncelikle en küçük kareler yöntemiyle model tahmin edilmiş ve ortaokul ve üzeri eğitim sahibi olmanın süt ve süt ürünleri tüketimi harcamasıyla pozitif ilişkili olduğu görülmüştür. Söz konusu en küçük kareler yöntemiyle elde edilen sonuçlar içsellik problemi içermektedir. Bu sebeple araç değişken yöntemiyle aynı model tahmin edilmiş ve ortaokul ve üzeri mezun kuklası katsayısının negatif ve istatistiki olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Süt ve süt ürünleri tüketimi, eğitim, araç değişken modeli.

THE IMPACT OF EDUCATION ON MILK AND MILK PRODUCTS EXPENDITURE

Prof. Murat Anil MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

Istanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Milk and milk products have an important place in consumption at every stage of life as they contain many nutrients that individuals need for healthy development. According to authors' calculation based on the Household Budget Survey 2016 data provided by the Turkish Statistical Institute, milk and milk products (fresh whole milk, fresh low-fat milk, preserved milk, yogurt, cheese and other milk products) have an average share of 2.65% of total household expenditure. The aim of this study is to investigate the relationship between education and expenditure on milk and dairy products by considering causality using an education reform in Türkiye as an instrumental variable. In 1997, with the Law No. 4306, popularly known as the "transition to uninterrupted eight-year education" law, primary education in Türkiye was increased by 3 years from 5 to 8 years as of the 1997-1998 academic year. Our study employs this policy change as an instrumental variable. The data source of the study is the 2016 wave of the Household Budget Survey provided by the Turkish Statistical Institute. This survey is a nationally representative survey and includes household expenditure data by product categories. In the model, household expenditure on milk and milk products is used as the dependent variable, a dummy for individuals with secondary school education and above is used as the independent variable, and individuals' age, gender, income, marital status and disability status are used as control variables. First, the model was estimated using the least squares method and the results suggested that having secondary school education and above is positively associated with milk and milk products consumption expenditure. However, the results obtained by the least squares method contain endogeneity problem. Thus, the same model was estimated with the instrumental variable method and the results showed that the coefficient of the secondary school and above graduate dummy was negative and statistically significant.

Keywords: Milk and milk products consumption, education, instrumental variable model.

EĞİTİMİN KİŞİSEL HİJYEN ÜRÜNLERİ TÜKETİMİ HARCAMASINA ETKİSİ

Prof. Dr. Murat Anıl MERCAN

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, mamercan@yildiz.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, afcebeci@ticaret.edu.tr

ÖZET

Kişisel hijyen ürünleri tüketimi hem bireysel sağlık hem de toplumsal sağlık açısından göz ardı edilemez bir öneme sahiptir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından sağlanan Hanehalkı Bütçe Anketinin 2016 yılı için olan verilerinden yazarlar tarafından gerçekleştirilen hesaplamalara göre kişisel hijyen ürünleri harcamalarının hanelerin toplam harcamalarından aldığı ortalama pay yalnızca %1,24 ve 46,02 TL'dir. Çalışmamızın amacı eğitimin kişisel hijyen ürünleri tüketimi üzerindeki etkisini incelemektir. İçsellik problemi dolayısıyla en küçük kareler tahmin edicisiyle elde edilen sonuçlar yanlı olabilmektedir. Bu maksatla çalışmamızda araç değişken modeli de kullanılmış ve sonuçlar en küçük kareler modeliyle elde edilen sonuçlarla karşılaştırılmıştır. Bu yönüyle çalışmamız Türkiye için bir ilki temsil etmektedir. Türkiye'de zorunlu eğitim süresi 1997 yılında, 4306 sayılı kanunla 5 yıldan 8 yıla çıkarılmıştır. Bahse konu kanun 1997-1998 eğitim öğretim yılı itibarıyla uygulanmaya başlamıştır. Çalışmamız, bu kanunla gelen politika değişikliği neticesinde ortaya çıkan ilave 3 yıllık eğitimi araç değişken olarak kullanmaktadır. Regresyon modelinde bağımlı değişken Hanehalkı Bütçe Anketinin 2016 döneminden elde edilen hane bazında kişisel hijyen harcamasıdır. Bağımsız değişken ise ortaokul ve üzeri eğitime sahip bireyler için 1 değerini alan bir kukla değişkendir. Kontrol değişkenleri ise kişinin yaşı, geliri, evlilik durumu, cinsiyeti, engellilik durumudur. En küçük kareler yöntemiyle elde edilen sonuçlar ortaokul ve üzeri eğitime sahip olanların daha fazla kişisel hijyen ürünü harcaması yapma eğiliminde olduğunu göstermiştir. Öte yandan, araç değişken modeli sonuçları ise ilişkinin negatif olduğunu göstermiştir. Araç değişken modelinde kontrol değişkenleri katsayıları kişisel hijyen harcamasının erkeklerde kadınlara göre daha düşük olduğunu, evlilerde evli olmayanlara göre daha yüksek olduğunu, kişisel hijyen harcamalarının yaş artışıyla düşme eğiliminde olduğunu gelir artışıyla ise artma eğiliminde olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel hijyen ürünleri tüketimi, eğitim, araç değişken modeli.

THE IMPACT OF EDUCATION ON PERSONEL HYGIENE PRODUCTS EXPENDITURE

Prof. Murat Anıl MERCAN

Yildiz Technical University, Istanbul, Turkey, mamercan@yildiz.edu.tr

Asst. Prof. Ali Fehim CEBECİ

İstanbul Ticaret University, Istanbul, Turkey, afcebeci@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

The consumption of personal hygiene products is of great importance for both individual and public health. According to authors calculations from the Household Budget Survey data for 2016 provided by the Turkish Statistical Institute, the average share of personal hygiene products expenditures in total expenditures of households is only 1.24% and 46.02 TL. The aim of our study is to examine the effect of education on the consumption of personal hygiene products. Due to the endogeneity problem, the results obtained with the least squares estimator may be biased. Hence, the instrumental variable model was also used in our study and the results were compared with the results obtained with the least squares model. In this respect, our study represents an initial attempt for Türkiye. The compulsory education period in Türkiye was increased from 5 years to 8 years in 1997 with the Law No. 4306. This law was implemented as of the 1997-1998 academic year. Our study uses the additional 3 years of education resulting from the policy change introduced by this law as an instrumental variable. The dependent variable in the regression model is personal hygiene expenditure on household basis obtained from the 2016 wave of Household Budget Survey. The independent variable is a dummy variable that takes the value 1 for individuals with secondary school education and above. The control variables are age, income, marital status, gender, and disability status. The results obtained with the least squares method show that those with secondary school education and above tend to spend more on personal hygiene products. On the other hand, the instrumental variable model results show that the relationship is negative. The coefficients of the control variables in the instrumental variable model show that personal hygiene expenditures are lower among men than women, higher among married people than unmarried people, and personal hygiene expenditures tend to decrease with increasing age and increase with increasing income.

Keywords: Personal hygiene products consumption, education, instrumental variable model.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YAPAY ZEKÂNIN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Doktora Öğrencisi Aylin KARAKUŞ

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, aylin.karakus@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye, yesilbursa@gazi.edu.tr

Doktora Öğrencisi Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sukrangeccell@gmail.com

ÖZET

Günümüzde teknolojinin etkisi, yaşamın her alanında artmış durumdadır ve eğitim de bu değişimden oldukça etkilenen alanlardan biri haline gelmiştir. Son çalışmalara göre, özellikle yapay zekâ temelli öğrenme gibi teknolojik gelişmeler, eğitimcilerin ilgisini çeken ve öğrenciler için önemli değişimlere olanak sağlayan konulardan biridir. Yapay zekâ temelli öğrenme, öğrencilere bireysel ihtiyaçlarına uygun materyaller ve yöntemler sunmak, anında geri bildirim sağlamak, fırsat eşitliği yaratmak gibi avantajlar sunmaktadır. Aynı zamanda öğretmenlere de öğrencilere uygun materyaller oluşturma, etkili rehberlik yapma, öğrenci ilerlemesini izleme ve güçlü/zayıf yönleri belirleme gibi faydalar sağlamaktadır. Bu teknolojik gelişmeler, eğitime ve sosyal hayata katkı sağlamakla birlikte, sosyal bilgiler öğretmen adayları için yapay zekanın eğitimde kullanılmasının etkileri önemli bir konu olarak öne çıkmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapay zekânın eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Bu amaçla “Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapay zekâ teknolojisinin eğitime olan avantajları ve dezavantajları hakkındaki görüşleri nelerdir?, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapay zekânın eğitimde kullanılmasındaki öğrenciye yönelik beklentileri nelerdir?, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapay zekânın öğretim stratejilerine yönelik kullanılmasına karşın görüşleri nelerdir?, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yapay zekânın sosyal bilgiler alanına dair öğretim stratejileri ulaşılması konusundaki görüşleri nelerdir?” görüşme soruları sorulacaktır. Görüşme formu ile toplanması planlanan çalışmanın verileri analiz edilecek ve daha sonrasında ortaya çıkan sonuçlar sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, eğitim, yapay zekâ.

EXAMINATION OF PROSPECTIVE SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN EDUCATION

Ph.D. Student Aylin KARAKUŞ

Gazi University, Ankara, Turkey, aylin.karakus@gazi.edu.tr

Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA

Gazi University, Ankara, Turkey, yesilbursa@gazi.edu.tr

Ph.D. Student Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Turkey, sukrangecgell@gmail.com

ABSTRACT

The impact of technology has become increasingly prevalent in every aspect of life, with education emerging as one of the fields significantly affected by this change. Recent studies indicate that technological advancements, particularly in areas such as artificial intelligence-based learning, are topics of interest to educators and offer opportunities for significant changes for students. Artificial intelligence-based learning provides advantages such as offering students materials and methods tailored to their individual needs, providing instant feedback, and promoting equal opportunities. Additionally, it offers benefits to teachers, including the ability to create suitable materials for students, provide effective guidance, monitor student progress, and identify strengths and weaknesses. While these technological advancements contribute to education and social life, the effects of using artificial intelligence in education are particularly relevant for prospective social studies teachers. Therefore, the aim of this study is to examine the perspectives of prospective social studies teachers regarding the use of artificial intelligence in education. To achieve this aim, interview questions will be asked, including: "What are the views of prospective social studies teachers on the advantages and disadvantages of artificial intelligence technology in education?", "What are the expectations of prospective social studies teachers regarding the use of artificial intelligence in education for students?", "What are the views of prospective social studies teachers on the use of artificial intelligence in teaching strategies?", and "What are the views of prospective social studies teachers on the use of artificial intelligence in achieving teaching strategies specific to the social studies field?" Data collected through the interview form will be analyzed, and subsequent results will be presented.

Keywords: Social studies, education, artificial intelligence.

ÇOKLU BÜTÜNCÜL ANALİZİ YAKLAŞIMI İLE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

Doktora Öğrencisi Ayşe KAYA KAPLAN

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, aysekaya2309@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KİNAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Sosyal bir varlık olarak insanoğlu için eğitime sürekli bir ihtiyaç olmuştur. Eğitimi devamlı geliştirmek için eğitimsel araştırmalar yapılmaktadır. Eğitim ile ilgili araştırmalar eğitimde var olan bir probleme çözüm aramak amacıyla ortaya çıkmaktadır. Problemler birbirinden farklı olabildiğinden her problem için belirli yöntem veya yöntemler çerçevesinde çözümler aranır. Günümüzde yapılan araştırmalarda birden fazla yöntemin aynı çalışmada kullanılmasına da rastlanılmaktadır. Bu nedenle yeni yöntemler ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı çoklu bütüncül analiz yaklaşımı ile ilgili Türkiyede yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını incelemektir. Nitel araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya dâhil edilen tezler içerik analizi yolu ile çözümlenmiştir. Yayınlanmış lisansüstü tezlere ulaşabilmek için Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi web sayfasında çoklu bütüncül, bütüncül yaklaşım ve bütüncül analiz anahtar kelimeleri ile arama yapılmıştır. Bu çalışmada, eğitim ve öğretim alanında 2020-2023 yılları arasında Türkiye’de çoklu bütüncül analizi yaklaşımı ile ilgili yapılmış olan ve çalışmaya dâhil edilen araştırmaların başlığında bu yaklaşımın yer aldığı beş adet lisansüstü (yüksek lisans) teze ulaşılmıştır. Türkiye’de çoklu bütüncül analizi yaklaşımı ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tez çalışmaları incelendiğinde herhangi bir doktora tezine rastlanılmamıştır. Araştırmanın sonucunda, ilk defa 2020 yılında çoklu bütüncül analizi yaklaşımı kullanılarak lisansüstü bir tez yapıldığı belirlenmiştir. Lisansüstü tez çalışmalarının 2020 ve 2021 yıllarında eşit sayıda (iki) olduğu daha sonra 2023 yılında bir tezin yayınlandığı bilgisine ulaşılmıştır. Bunlarla beraber tez çalışmalarının tamamının Devlet üniversitelerinde (dört Kilis Üniversitesi, bir Gaziantep Üniversitesi) yapıldığı görülmüştür. Tezlerden birinin Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yapıldığı ve diğer dört tezin de Kilis Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmacılar tezlerini çoklu bütüncül yaklaşım bağlamında ön bütüncül, son bütüncül ve bütüncül bilgiler olarak üç aşama içerisinde gerçekleştirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Bütüncül analiz, çoklu bütüncül, bütüncül.

REVIEW OF POSTGRADUATE THESES CONDUCTED WITH MULTIPLE HOLISTIC ANALYSIS APPROACH

PhD Student Ayşe KAYA KAPLAN

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, aysekaya2309@gmail.com

Ass.Prof. İsmail KINAY

Dicle University, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

There has been a constant need for education for human beings as a social being. Educational research is conducted to continuously improve education. Research on education emerges to find a solution to a problem that exists in education. Since problems can be different from each other, solutions are sought for each problem within the framework of a specific method or methods. In current researches, it is also common to see more than one method being used in the same study. Therefore, new methods are emerging. The aim of this study is to examine postgraduate thesis studies conducted in Turkey regarding the multiple holistic analysis approach. In this study conducted with qualitative research method, document analysis technique was used. The theses included in the research were analyzed through content analysis. In order to access published postgraduate theses, the website of the Council of Higher Education Thesis Center was searched with the keywords multiple holistic, holistic approach and holistic analysis. In this study, five postgraduate (master's) theses were found in the field of education and training between 2020-2023 in Turkey regarding the multiple holistic analysis approach and included this approach in the title of the research included in the study. When postgraduate thesis studies on the multiple holistic analysis approach in Turkey were examined, doctoral thesis wasn't found. As a result of the research, it was found that for the first time in 2020, a postgraduate thesis was made using the multiple holistic analysis approach. It was reached that there were an equal number (two) of postgraduate thesis studies in 2020 and 2021, and then one thesis was published in 2023. In addition, In addition, all of the thesis studies were carried out at state universities (four of them Kilis University, one of them Gaziantep University). It was concluded that one of the thesis was conducted at Gaziantep University Institute of Educational Sciences and the other four theses were conducted at Kilis University Graduate Educational Sciences Institute. Researchers carried out their theses in three stages: preliminary holistic, final holistic and holistic information, in the context of a multi-holistic approach.

Keywords: Holistic analysis, multiple holistic, holistic.

AR-GE MERKEZLERİ ve SOSYAL İNOVASYON ARASINDAKİ ETKİLEŞİM

Dr. Banu (Sarıkaya) Özkese

Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., Mersin, Türkiye, banu.ozkeser@koluman.com

ÖZET

Sosyal inovasyon ve Ar-Ge merkezleri (Araştırma ve Geliştirme Merkezleri) kendi alanlarında son yıllarda üzerinde yoğun olarak çalışılan konulardır. İnovasyon (diğer bir deyişle yenileşim), sistemli olarak kurgulanırsa her sektörde minör ve majör düzeyde etkili sonuçlar doğurabilen bir olgudur ve farklı türleri mevcuttur. Bu türlerden biri olan sosyal inovasyon ise sosyal bir sorunun önceki yöntemlerden daha etkili, verimli, sürdürülebilir ve özgün şekilde çözümü olarak önemini arttırmaktadır. Yeryüzünde sürdürülebilir bir yaşam sağlamak adına geliştirilen projelerle, var olan toplumsal, ekonomik ve çevresel sorunlara yenilikçi çözümler üretme ve bunları hayata geçirme faaliyeti olarak öne çıkan sosyal inovasyon ile etkileşimde bulunan çok sayıda kavram vardır. Bu kavramlardan birisi de ülkenin gelişmişlik düzeyine yönelik kriterleri içeren Ar-Ge merkezleridir. Ar-Ge Merkezleri, faaliyetler ile yeni teknolojileri başlatan ve yaygınlaştıran kamu ve özel sektördeki kuruluşların bir ağı olarak özellikle gelişen ekonomiler için ayrı bir öneme sahiptir. Doğası gereği içinde bulunduğu firmaların lokomotif görevinde bulunan Ar-Ge merkezleri, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen sınırlar ve beklentiler çerçevesinde her geçen gün daha da gelişmektedir. Sosyal inovasyon ve Ar-Ge merkezleri, gelişen ülkelerin gelişmiş ülke grubuna girebilmeleri için üzerinde önemle durmaları gereken hususları kapsamaktadır. Bu çalışmanın amacı, sosyal inovasyon ve Ar-Ge merkezlerinin dolaylı ya da dolaysız etkileşimleri fark etmeksizin aynı doğrultuda ilerlediğinin ve birbirini önemli ölçüde beslediğinin belirtilmesidir. Web of Science (WoS) veri tabanından çeşitli kriterlere göre belirlenen SSCI endeksli 70 bilimsel makale metin madenciliği yöntemi ile betimsel içerik analizi uygulanarak incelenmiştir. Sonuç olarak Ar-Ge merkezlerinin fonksiyonel olarak kalkınması iş birliği, etkileşim ve yenilikçi bir kültürü de beraberinde getirdiği için sosyal sorunların eliminasyonu da farklı yaklaşımlarla sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, sosyal İnovasyon, ar-ge merkezi, metin madenciliği

INTERACTION BETWEEN R&D CENTERS AND SOCIAL INNOVATION

Dr. Banu (Sarıkaya) Özkese

Koluman Otomotiv Endüstri A.Ş., Mersin, Türkiye, banu.ozkeser@koluman.com

ABSTRACT

Social innovation and R&D centers (Research and Development Centers) are subjects that have been intensively studied in their specific fields in recent years. Innovation (in other words newness/ freshness) is a phenomenon that can produce effective results at minor and major levels in every sector if it is designed systematically and there are different types. Social innovation, one of these types, increases its importance as a solution to a social problem in a more effective, efficient, sustainable and original way than previous methods. There are many concepts that interact with social innovation, which stands out as the activity of producing and implementing innovative solutions to existing social, economic and environmental problems with projects developed to ensure a sustainable life on earth. One of these concepts is R&D centers, which include criteria for the country's development level. R&D Centers have a special importance, especially for developing economies, as a network of organizations in the public and private sectors that initiate and disseminate new technologies through activities. R&D centers, which by their nature act as the locomotive of the companies they operate in, are developing day by day within the limits and expectations set by the Ministry of Industry and Technology. Social innovation and R&D centers cover the issues that developing countries need to focus on in order to be included in the developed country group. The aim of this study is to state that social innovation and R&D centers progress in the same direction and feed each other to a significant extent, regardless of their direct or indirect interactions. 70 SSCI-indexed scientific articles, determined according to various criteria from the Web of Science (WoS) database, were examined by applying descriptive content analysis with the text mining method. As a result, since the functional development of R&D centers brings with it cooperation, interaction and an innovative culture, the elimination of social problems will be achieved with different approaches.

Key words: Innovation, social innovation, R&D Center, text mining

AMBALAJIN TÜKETİCİ SATIN ALMA KARARINA ETKİSİ: LİTERATÜR TARAMASI

Bensu KAHVECİ

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, bensukuzucu@gmail.com

Doç. Dr. Elif Üstündağlı ERTEN

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, elif.ustundagli@ege.edu.tr

ÖZET

Ambalaj, tüketicinin ürüne baktığında ürünle ilgili gördüğü ilk unsurdur. Ürünün taşıma ve depolaması için bir araç olup aynı zamanda tüketici ile ürün arasındaki bir iletişim ve pazarlama unsurudur. Bu alanda yapılan araştırmalara bakıldığında ambalajın, tüketicinin satın alma kararlarını etkilediği söylenebilmektedir. Bu çalışmada ambalajın tüketici kararına etkisi alanında yazılan ve Web of Science veri tabanında taranan çalışmaları incelemeyi hedeflemektedir. Bu kapsamda yöntem olarak bibliyometrik analiz kullanılmıştır. Son on yılda, ürün ambalajlarının tüketici kararındaki etkisi giderek artan bir öneme sahip olmuştur. Bu artış, sürdürülebilirlik gibi ambalajı ön plana çıkaran faktörlerin dikkate alınmasından kaynaklanmaktadır. Araştırmanın anakütlesini Web of Science veri tabanında ambalaj ve tüketici satın alma kararı kavramları taranarak ulaşılan çalışmalar oluşturmaktadır. Örneklemi 2015-2024 yılları arasında yapılan 176 makale oluşturmaktadır. 2015 ile 2024 yılları arasındaki bu çalışmalar, ambalajın tüketici kararlarındaki rolü ve bu alandaki bilincin artışını vurgulamaktadır. Ambalajın tüketici kararlarına etkisi doğrultusundaki bilincin son 10 yılda arttığı düşünüldüğü için bu aralık çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada son 10 yılda kaç çalışmanın, hangi yoğunlukta yapıldığı incelenmiş ve çalışmalar bölge, kurum, dil ve anahtar kelime frekanslarına göre analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda bu alanda en fazla araştırmanın 2022 yılında yapıldığı, yayın türünün en fazla makale olduğu, en fazla yayın yapan bölgenin Amerika olduğu ve yayın dilinin ise en fazla İngilizce olduğu tespit edilmiştir. Çalışmalara bakıldığında anahtar kelimeler genellikle ambalaj, tasarım ve sürdürülebilirliktir. Sürdürülebilirlik anahtar kelimeli çalışmalarda artış gözlemlenmiştir. Ambalajın tüketici kararları üzerindeki etkisi, son yıllarda giderek artan bir ilgiyle incelenmiş olup tüketicilerin satın alma kararlarını etkileyen faktörler arasında ambalajın önemli bir role sahip olduğu birçok araştırma sonuçlarından biridir.

Anahtar Kelimeler: Ambalaj, tüketici, satın alma kararı

THE IMPACT OF PACKAGING ON CONSUMER PURCHASING DECISIONS: A LITERATURE REVIEW

Bensu KAHVECİ

Ege University, İzmir, Turkey, bensukuzucu@gmail.com

Assoc. Prof. Dr. Elif Üstündağlı ERTEN

Ege University, İzmir, Turkey, elif.ustundagli@ege.edu.tr

ABSTRACT

Packaging is the first element that consumers encounter when they look at a product. It serves as a tool for transportation and storage of the product while also acting as a means of communication and marketing between the consumer and the product. Research in this field suggests that packaging can influence consumer purchasing decisions. This study aims to examine the research conducted on the impact of packaging on consumer decisions, as well as to analyze the studies retrieved from the Web of Science database. Bibliometric analysis is employed as the method in this study. Over the past decade, the influence of product packaging on consumer decisions has increasingly gained significance. This increase can be attributed to factors that highlight packaging, such as sustainability. The core of the research comprises studies retrieved from the Web of Science database focusing on the concepts of packaging and consumer purchasing decisions. The sample consists of 176 articles published between 2015 and 2024. These studies underscore the role of packaging in consumer decisions and the growing awareness in this field. Given the perceived increase in awareness regarding the impact of packaging on consumer decisions over the last decade, this timeframe was included in the study. The research investigates the number of studies conducted in the past decade, their distribution, and analyzes them based on region, institution, language, and keyword frequencies. The study reveals that the highest number of studies was conducted in 2022, with articles being the most common type of publication. America emerges as the region with the highest number of publications, with English being the predominant language. Keywords such as packaging, design, and sustainability are frequently observed, with an observed increase in studies focusing on sustainability. The impact of packaging on consumer decisions has garnered increasing attention in recent years, with numerous research findings indicating that packaging plays a significant role among factors influencing consumer purchasing decisions.

Keywords: Packaging, consumer, purchasing decisions

TÜRKİYE'DE TERS YÜZ ÖĞRENME MODELİNDE EĞİTİM BİLİMLERİ ALANINDA YAZILAN TEZLERİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Berna YiğİTKAYA

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, byigitkaya@kastamonu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Burcu KARABULUT COŞKUN

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, bkarabulut@kastamonu.edu.tr

Doç. Dr. İlkay AŞKIN TEKKOL

Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu, Türkiye, itekkol@kastamonu.edu.tr

ÖZET

Ters yüz öğrenme modeli, geleneksel sınıf ortamlarındaki öğrenme sürecini değiştirerek öğrencilerin öğrenme materyallerini önceden hazırlayarak sınıf içi etkileşime odaklanmalarını sağlamaktadır. Bu modelde, öğrenciler evde veya ders dışı zamanlarda konuyla ilgili materyalleri çalışarak sınıf ortamında daha fazla etkileşim, tartışma ve uygulamalı öğrenme fırsatı bulabilmektedirler. Türkiye'deki eğitim bilimleri araştırmaları, bu modelin öğrenci başarısı, motivasyon, katılım ve öğretmenin rolü gibi çeşitli yönlerini incelemektedir. Bu çalışmada, Türkiye'deki ters yüz öğrenmeyle ilgili son 10 yılda yazılmış olan tezlerin incelenmesi ve değerlendirilmesi yoluyla, bu modelin ülkemizdeki eğitim sistemi üzerindeki potansiyel etkileri ve uygulanabilirliği hakkında derinlemesine bir anlayış sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, mevcut araştırmalardan elde edilen bulguların eğitim politikaları ve uygulamaları üzerindeki olası etkileri de tartışılacaktır. Söz konusu bilgiler ışığında bu araştırmanın amacı son 10 yılda ters yüz öğrenme konusunda yapılmış olan tezlerin yayın yılı, araştırma modeli, veri toplama aracı, katılımcı sayıları ve bulgular/sonuçlar başlıkları altında derinlemesine incelenmesidir. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizinin kullanılacağı çalışma kapsamında öncelikle YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında eğitim bilimleri alanında 2014-2023 yılları arasında yapılmış olan ve anahtar kelimelerinde “ters yüz” ve “flipped” kavramlarının geçtiği tezler incelenmiştir. Bu kapsamda toplam 291 teze ulaşılmıştır. Ulaşılan tezler, araştırmanın kapsamı ve içeriğine uygunluğu bakımından incelenerek elenmiş ve araştırmanın toplam 291 tez ile yürütülmesine karar verilmiştir. Araştırma kapsamına dahil edilen tezler belirlenen kategoriler bağlamında incelenecek, belirlenen boyut ve özelliklerin her bir çalışmada bulunup bulunmama durumuna göre kodlamalar yapılarak, frekans ve yüzdeleri hesaplanarak tablolaştırılacaktır. Çalışmanın sonunda bu çalışmada elde edilen bulgulara yer verilecek ve bu bulgular doğrultusunda gelecekte yapılacak olan çalışmalara yönelik literatür destekli tartışmalar ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ters yüz öğrenme, eğitim bilimleri, içerik analizi.

AN ANALYSIS OF DISSERTATIONS WRITTEN IN THE FIELD OF EDUCATIONAL SCIENCES ON FLIPPED LEARNING MODEL IN TURKEY

Research Assistant Berna YİĞİTKAYA

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye, byigitkaya@kastamonu.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Burcu KARABULUT COŞKUN

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye, bkarabulut@kastamonu.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. İlkey AŞKIN TEKKOL

Kastamonu University, Kastamonu, Türkiye, itekkol@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT

The flipped learning model changes the learning process in traditional classroom settings, allowing students to focus on classroom interaction by preparing learning materials in advance. In this model, students have the opportunity for more interaction, discussion and hands-on learning in the classroom by studying relevant materials at home or outside of class time. Educational science research in Turkey has examined various aspects of this model such as student achievement, motivation, engagement and the role of the teacher. This study aims to provide an in-depth understanding of the potential impacts and applicability of this model on the education system in Turkey through the review and evaluation of dissertations written in the last 10 years on flipped learning in Turkey. Furthermore, the possible implications of the findings from the existing research on educational policies and practices will also be discussed. In the light of the aforementioned information, the aim of this study is to examine in depth the dissertations on flipped learning in the last 10 years under the headings of publication year, research model, data collection tool, number of participants and findings/results. In addition, the possible effects of the findings of the existing research on educational policies and practices will also be discussed. In the light of the aforementioned information, the aim of this study is to examine in depth the dissertations on flipped learning in the last 10 years under the titles of publication year, research model, data collection tool, number of participants and findings/results. Within the scope of the study in which content analysis, one of the qualitative research methods, will be used, first of all, the dissertations in the field of educational sciences between 2014-2023 in the YÖK National Dissertations Center database and the dissertations in which the concepts of "ters yüz" and "flipped" are mentioned in the keywords were examined. In this context, a total of 291 dissertations were reached. The dissertations were examined and eliminated in terms of their suitability for the scope and content of the research and it was decided to conduct the research with a total of 291 dissertations. The dissertations included in the scope of the research will be examined in the context of the determined categories, coding will be made according to the presence or absence of the determined dimensions and features in each study, and their frequencies and percentages will be calculated and tabulated. At the end of the study, the findings obtained in this study will be included and literature-supported discussions and suggestions for future studies will be presented in line with these findings.

Keywords: Flipped learning, educational sciences, content analysis.

YÖRESEL BEBEKLER İLE DEĞERLER EĞİTİMİ

Okul Müdürü Arzu ARSLAN

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Türkiye, İstanbul arzuaslann@hotmail.com

Öğretmen Betül Özdeniz

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Türkiye, İstanbul betulozdeniz@hotmail.com

Öğretmen Betül SAÇAR

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Türkiye, İstanbul betulsacar@gmail.com

Öğretmen Ebru YAKUPOĞLU

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Türkiye, İstanbul ebruyakupoglu@gmail.com

ÖZET

Okul öncesi dönemin, bilişsel, duygusal, sosyal gelişim açısından çocuğun tüm yaşamında. Kendini ifade etmede, tercihlerini, isteklerini, kabul ettikleri, etmedikleri durumları nedenleriyle birlikte açıklama konusunda özgür, kendinden emin ve kendine güvenli bireyler yetiştirmek okulöncesi eğitimin temel amaçları arasındadır. Bu proje ile Yöresel bebekler ile değerler eğitimi projesini ile çocuklarımıza kültürel ve medeniyet anlayışı açısından farkındalık sağlamaktır. Bu kapsamda çocuklarının farklılıklara saygı kapsamında sevgi, yardımlaşma ve sorumluluk gibi değerleri kazanma sırasında yöresel kıyafetler giydirilmiş bebeklerden faydalanmak ve bu bebekler aracılığıyla değerler eğitiminin önemine dikkat çekmek çalışmanın alt amaçlarını oluşturmaktadır. Projenin uygulanması için bir eğitim programı hazırlanmış hazırlanan eğitim programı için uzman görüşleri alınmıştır. Projede Eğitim Programında kültürel değerlerini tanımlarını sağlamak ve medeniyet anlayışı sağlayarak farklılıklara saygı temasına yönelik dikkat çekme, ilk resimlerim, beyin fırtınası, drama, müzik, oyun, yaparak yaşayarak öğrenme, model alma, anlatım, sunuş teknik, yöntemleri kullanılarak sevgi, yardımlaşma ve sorumluluk kavramları somutlaştırılmaya çalışılmıştır. Bütün bunlar için 2013 Okulöncesi Eğitim programı çerçevesinde 4 haftalık bir eğitim programı sınıflarda hazırlanmıştır. Bu amaçlarla, farklı okullarda okulöncesine devam eden 5 yaş grubu çocuklardan kontrol ve deney grupları oluşturulmuştur.4 değer tespit edilmiş olup, çocuklara bu değerleri öğretirken drama, beyin fırtınası, sanat etkinlikleri, resim çalışmaları, oyunlarında yöresel kıyafetlerle giydirilmiş bebekler kullanılmıştır. Projede deney grubuna farklı yörelerin kıyafetleri ile giydirilmiş yöresel bebekler aracılığıyla 5 yaş grubundan 39 çocuğa değerler eğitimi verilmiştir. Çocukların bu bebeklere yükledikleri anlamlar ve onlarla oynama ve iletişim kurma biçimleri incelenerek bu bebekler aracılığıyla değerler eğitimi çalışması yapılmıştır. Kontrol grubunda ise değerler eğitimi normal metodlarla kavratılmaya çalışılmıştır. Projenin etkisini test etmek için program uygulanmadan önce ve program bittikten sonra çocuklara bu 4 kavram ile ilgili sorular yöneltilmiş ve sevgi, yardımlaşma, sorumluluk temalı resimler yapmaları istenmiştir. Projenin etkinliği test etmek amacıyla çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan ilk ve son resimlerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş ve program öncesi ve sonrasında toplanan veriler karşılaştırılmıştır. Projenin sonucunda bu eğitimi alan ve almayan çocuklar arasında oluşan farklar üzerinde yoğunlaşılacak ve bu farklar, çocukların iletişim becerilerinde ortaya çıkan eylem ve söylemlere içerik analizi yapılarak bulgular tespit edilmiştir. Proje sonunda çocukların değer algılarında yükselme görülmüş, Değer ile ilgili kavramsal becerilerin artışı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yöresel, bebek, değerler, eğitim.

VALUES EDUCATION WITH LOCAL BABIES

Okul Müdürü Arzu ARSLAN

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Turkey, İstanbul arzuaslann@hotmail.com

Öğretmen Betül Özdeniz

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Turkey, İstanbul betulozdeniz@hotmail.com

Öğretmen Betül SAÇAR

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Turkey, İstanbul betulsacar@gmail.com

Öğretmen Ebru YAKUPOĞLU

Şehit İbrahim Yılmaz Anaokulu, Turkey, İstanbul ebruyakupoglu@gmail.com

ABSTRACT

In the whole life of the child in terms of cognitive, emotional, social development of the preschool period. It is among the main objectives of preschool education to raise self-confident, self-confident individuals who are free to express themselves, to express their preferences, wishes, situations that they accept and do not accept, together with their reasons. With this project, we aim to raise awareness of our children in terms of cultural and civilization understanding with the local babies and values education project. In this context, the sub-objectives of the study are to benefit from dolls dressed in local clothes while children acquire values such as love, cooperation and responsibility within the scope of respect for differences, and to draw attention to the importance of values education through these babies. A training program was prepared for the implementation of the project and expert opinions were taken for the prepared training program. In the project, it was tried to concretize the concepts of love, cooperation and responsibility by using the methods of drawing attention to the theme of respect for differences, my first paintings, brainstorming, drama, music, games, learning by doing, modeling, expression, presentation techniques and methods to enable them to recognize their cultural values in the Education Program and to provide an understanding of civilization. For all these, a 4-week training program was prepared in the classrooms within the framework of the 2013 Preschool Education program. For these purposes, control and experimental groups were formed from 5-year-old children attending preschool in different schools. 4 values were determined, and babies dressed in local clothes were used in drama, brainstorming, art activities, painting studies and games while teaching these values to children. In the project, values education was given to 39 children from the 5-year-old age group through local dolls dressed in the clothes of different regions. Values education was carried out through these babies by examining the meanings that children attribute to these babies and the way they play and communicate with them. In the control group, values education was tried to be comprehended with normal methods. In order to test the effect of the project, before and after the program was implemented, the children were asked questions about these 4 concepts and asked to paint pictures with the themes of love, cooperation and responsibility. In order to test the effectiveness of the project, the data obtained from the first and last pictures used as data collection tools in the study were analyzed by content analysis method and the data collected before and after the program were compared. As a result of the project, we will focus on the differences between children who receive this education and those who do not, and these differences are determined by content analysis of the actions and discourses that occur in children's communication skills. At the end of the Project, an increase was observed in the value perceptions of the children, and it was determined that the conceptual skills related to value increased.

Keywords: Local, infant, values, education

TURİSTİK DOĞU EKSPRESİ'NE İLİŞKİN E-YORUMLARIN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Ebru DÜŞMEZKALENDER

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Eskişehir, Türkiye, earslaner@ogu.edu.tr

Öğr. Gör. Nevin YAVUZ

*Eskişehir Teknik Üniversitesi, Ulaştırma Meslek Yüksekokulu, Eskişehir, Türkiye,
neviny@eskisehir.edu.tr*

ÖZET

Önceleri daha çok yolcu taşımacılığı için kullanılan trenler son dönemlerde turistik amaçlı da kullanılmaya başlanmıştır. Türkiye’de turistik tren yolculuğu için hizmet veren trenlerden birisi de Turistik Doğu Ekspresidir. Turistik Doğu Ekspresi trenleri Ankara-Kars, Kars-Ankara arasında yıl içinde birçok sefer yapmakta, Erzincan, Erzurum, İliç, Sivas, Divriği istasyonlarında gezi amaçlı durmaktadır. Tren içinde yataklı ve yemekli vagonlar da bulunmaktadır. Bu çalışmanın çıkış noktasını Turistik Doğu Ekspresi ve bu trenle seyahat eden yolcuların trene ve seyahatlerine ilişkin yorumları oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, Turistik Doğu Ekspresi’yle seyahat etmiş olan kişilerin çevrimiçi bir seyahat platformu olan Tripadvisor sitesi üzerinden yaptıkları e-yorumların incelenmesi olarak belirlenmiştir. Çalışma verileri için Tripadvisor üzerinden Turistik Doğu Ekspresi yazılarak arama yapılmıştır. 2015 (Eylül)-2024 (Ocak) yılları arasında yapılan toplamda 84 adet yoruma ulaşılmış, bu yorumların hepsi değerlendirmeye alınmıştır. Seyahat edenlerin yaptıkları 84 yorumun 39’u mükemmel, 19’u çok iyi, 11’i orta, 2’si kötü, 13’ü berbat şeklinde puanlanmıştır. Değerlendirmeye tabi tutulan yorumlar yemek, temizlik, çalışanlar, hizmet kalitesi, manzara gibi birçok başlık altında toplanmıştır. Çalışma sonuçlarının Turistik Doğu Ekspresi’ne ilişkin bütüncül bir veri sunması anlamında önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tren turizmi, e-yorumlar, Turistik Doğu Ekspresi

REVIEW OF E-COMMENTS ABOUT THE TOURISTIC EASTERN EXPRESS

Assoc. Prof. Dr. Ebru DÜŞMEZKALENDER

Eskisehir Osmangazi University, Faculty of Tourism, Eskisehir, Turkey, earslaner@ogu.edu.tr

Lecturer Nevin YAVUZ

*Eskisehir Technical University, Vocational School of Transportation, Eskisehir, Turkey,
neviny@eskisehir.edu.tr*

ABSTRACT

Trains, which were previously used mostly for passenger transport, have recently started to be used for touristic purposes. One of the trains serving for touristic train journeys in Turkey is the Touristic Eastern Express. Touristic Eastern Express trains make many trips between Ankara-Kars, Kars-Ankara during the year and stop at Erzincan, Erzurum, İliç, Sivas, Divriği stations for sightseeing purposes. There are also sleeping and catering wagons in the train. The starting point of this study is the Touristic Eastern Express and the comments of the passengers travelling by this train about the train and their travels. In this context, the aim of the study is to examine the e-comments made by people who have travelled with the Touristic Eastern Express on Tripadvisor, an online travel platform. For the study data, a search was made by typing Touristic Eastern Express on Tripadvisor. A total of 84 comments made between 2015 (September)-2024 (January) were reached and all of these comments were evaluated. Of the 84 comments made by travellers, 39 were rated as excellent, 19 as very good, 11 as average, 2 as bad, and 13 as terrible. The evaluated comments were categorised under many headings such as food, cleanliness, employees, service quality, and scenery. The results of the study are considered to be important in terms of providing a holistic data on the Touristic Eastern Express.

Keywords: Train tourism, e-reviews, Touristic Eastern Express

YEŞİL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ FONKSİYONLARINI UYGULAMA AÇISINDAN EN ÇOK TERCİH EDİLEN SEKTÖRÜN FUZZY TOPSIS YÖNTEMİ İLE BELİRLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihan YAVUZ AKSAKAL

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, nyavuz@ticaret.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ebru ULUCAN

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, eulucan@ticaret.edu.tr

ÖZET

Sınırlı sayıdaki doğal kaynakların hızla tükenmekte oluşu, iklim değişiklikleri, küresel ısınma, ekolojik dengenin bozulma hızı gibi çeşitli çevresel faktörler ile birlikte, organizasyonların sadece üretim yapan birer kuruluş olmayıp; sosyal, toplumsal ve çevresel sorumluluklarının da bulunduğu göz önüne alındığında, organizasyonlarda sürdürülebilir uygulamaların gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Sürdürülebilirlik konusunda organizasyonel ve bireysel olarak üstlenilen her bir rol, kaynakların ve dünyanın geleceği için daha önemli hale gelmeye başlamıştır. İnsan kaynakları yönetiminin ve fonksiyonlarının organizasyon içerisindeki amacı ve görevleri de düşünüldüğünde insan kaynakları departmanına bu konuda büyük sorumluluk düşmektedir. Bu doğrultuda, çevre konusunda duyarlılığa ve farkındalığa sahip bir organizasyon kültürü oluşturulmasında, kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılmasında, yeşil davranışların organizasyonların çeşitli uygulamalarına entegre edilmesinde insan kaynakları yönetimi ve fonksiyonları önemli rol oynamaktadır. Bu doğrultuda, yeşil insan kaynakları yönetimi; yeşil kültürün benimsendiği, insan kaynakları yönetimi fonksiyonlarının çevre ile ilişkilendirildiği, çalışanların katılımı ile sürdürülebilir ve çevre dostu uygulamaların faaliyete konulduğu çevresel yönetimin bir boyutu olarak nitelendirilebilmektedir. Bu çalışmada, yeşil insan kaynakları yönetimi fonksiyonlarının hangi sektörlerde daha iyi kullanıldığının bulunması ve bu fonksiyonların kullanıldığı sektörlerin uygulanabilirlik açısından bir sıralamasını yapmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle belirlenen altı adet yeşil insan kaynakları fonksiyonu kendi içerisinde bir önem ağırlığına göre değerlendirilmiş, daha sonra fonksiyonları uygulayan toplam dokuz sektör bu önem derecelerine göre değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler öznel yargılara dayandığı için, değerlendirme sonuçları sayısallaştırılabilmesi açısından Bulanık TOPSIS yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Uygulamanın sonucunda en önemli fonksiyon *çalışan katılımı ve örgüt kültürü* olarak bulunurken, en çok tercih edilen ilk üç sektör *enerji, otomotiv ve akaryakıt* sektörleri olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yeşil insan kaynakları yönetimi, fuzzy topsis, bulanık mantık.

DETERMINATION OF THE MOST PREFERRED SECTOR IN TERMS OF APPLICATION OF GREEN HUMAN RESOURCES MANAGEMENT FUNCTIONS BY FUZZY TOPSIS METHOD

Asst. Prof. Nihan YAVUZ AKSAKAL

İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye, nyavuz@ticaret.edu.tr

Asst. Prof. Ebru ULUCAN

İstanbul Ticaret University, İstanbul, Türkiye, eulucan@ticaret.edu.tr

ABSTRACT

Along with various environmental factors such as the rapid depletion of limited natural resources, climate changes, global warming, and the rate of deterioration of ecological balance, organizations are not just organizations that make production; it is considered that organizations also have social and environmental responsibilities, and the necessity of sustainable practices in organizations comes to the fore. Each organizational and individual role in sustainability has become more important for the future of resources and the world. Considering the purpose and duties of human resources management and its functions within the organization, the human resources department has a great responsibility in this regard. In this direction, human resources management and functions play an important role in creating an organizational culture with sensitivity and awareness about the environment, using resources in a sustainable way, integrating green behaviors into various applications of organizations. In this direction, green human resources management can be characterized as a dimension of environmental management in which green culture is adopted, human resources management functions are related to the environment, sustainable and environmentally friendly practices are put into operation with the participation of employees. In this study, it is aimed to find out in which sectors green human resources management functions are used better and to rank the sectors in which these functions are used in terms of applicability. For this purpose, first of all, six green human resources functions were evaluated according to their importance, and then a total of nine sectors that implemented the functions were evaluated according to these importance levels. Since these evaluations are based on subjective judgments, the evaluation results were analyzed using the Fuzzy TOPSIS method in order to be quantified. As a result of the application, the most important function was found to be employee participation and organizational culture, while the first three most preferred sectors were found to be the energy, automotive and fuel sectors.

Keywords: Green human resources management, fuzzy topsis, fuzzy logic.

MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOYUT CEBİR DERSİNDEKİ KAVRAM YANILGILARININ PROBLEM KURMA ve ÇÖZME ÇALIŞMALARIYLA İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Elif KAYA

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, elif.kaya@izu.edu.tr

ÖZET

Cebirsel yapı en az bir küme ve en az bir işlemle birlikte kurulur. Cebirsel yapıları anlayabilmek için öğrencilerin cebirsel düşünme yeteneklerinin gelişmiş olması gerekmektedir. Cebirin soyut bir yapıda olmasından ötürü kavram yanlışlarının oluşması bir noktada kaçınılmaz gibi görülebilir. Öğrencilerin soyut cebir dersindeki kavram yanlışlarının, zorlanmalarının en büyük sebeplerinden biri olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada soyut cebirin, grup teorisi alt alanında matematik öğretmen adaylarının kavram yanlışları problem kurma ve çözme çalışmalarıyla incelenmiştir. Grup; bir küme ve bir ikili işlemden oluşan, kapalılık, birleşme, etkisiz eleman ve ters eleman özelliklerinin sağlandığı bir cebirsel yapıdır. Soyut cebirin temelini oluşturur. Halka, cisim, modül vektör uzayı yapılarını daha kolay anlayabilmek için gerekli olan iyi bir grup teori kavrayışıdır. Bu sebeple bu çalışma için grup teori alanı seçilmiştir. Bir üniversitenin 2020-2021 akademik yılı güz yarı yılında, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Programının 3. sınıfında verilen Cebir dersini alan 28 öğretmen adayından 11'i gönüllü olarak çalışmaya katılmıştır. Çalışmada problem kurma ve çözme yöntemiyle öğrencilerin grup teoriye yönelik kavram yanlışlarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Microsoft Teams Sistemi üzerinden öğretmen adaylarına ulaşılmıştır. Belirlenen gün ve saatte açık uçlu soru formu eş zamanlı olarak sisteme ödev olarak yüklenmiştir ve 90 dakika süre verilmiştir. Öğretmen adaylarına duygu ve düşüncelerini, soruyu gördüklerinde ne hissettiklerini diledikleri gibi yazabilecekleri ifade edilmiştir. Kavram yanlışlarını incelemek için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasını kullanmak tercih edilmiştir. Öğretmen adaylarının tespit edilen kavram yanlışları ile bir kavram yanlışları listesi oluşturulmuş ve cebir öğrencilerinin faydasına sunulmuştur. Cebir dersini veren öğretim üyelerinin öğrencileri anlamak için başvuracağı bir kavram yanlışları listesi olarak kullanılabilir. Grup teorisi kavram yanlışları açık uçlu soru formu geliştirilerek farklı çalışmalarda kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Grup teorisi, kavram yanlışlığı, cebir, problem kurma, problem çözme.

MISCONCEPTIONS OF PROSPECTIVE MATHEMATICS TEACHERS IN ABSTRACT ALGEBRA COURSE EXAMINING PROBLEM POSING AND SOLVING STUDIES

Asistant Professor Elif KAYA

Istanbul Sabahattin Zaim University, Istanbul, Turkey, elif.kaya@izu.edu.tr

ABSTRACT

The algebraic structure is established with at least one set and at least one operation. In order to understand algebraic structures, students must have developed algebraic thinking abilities. Since algebra has an abstract structure, it may seem inevitable that misconceptions will occur at some point. It is thought that students' misconceptions in the abstract algebra course are one of the biggest reasons why they have difficulty. In this study, the misconceptions of prospective mathematics teachers in the subtitle of abstract algebra, group theory, were examined through problem posing and solving studies. Group; it is an algebraic structure consisting of a set and a binary operation, providing the properties of closed, associative, identity and inverse element. It forms the basis of abstract algebra. A good understanding of group theory is necessary to understand ring, field, module, and vector space structures more easily. For this reason, the field of group theory was chosen for this study. 11 of 28 teacher candidates who took the Algebra course given in the 3rd grade of the Primary Mathematics Teaching Program of a university in the fall semester of the 2020-2021 academic year participated in the study voluntarily. The aim of the study was to determine students' misconceptions about group theory by using the problem posing and solving method. Teacher candidates were reached through the Microsoft Teams System. On the specified day and time, the open-ended questionnaire was simultaneously uploaded to the system as homework and 90 minutes were given. It was stated to the teacher candidates that they could write down their feelings and thoughts and how they felt when they saw the question, as they wished. To examine misconceptions, it was preferred to use case study, one of the qualitative research methods. A list of misconceptions was created with the misconceptions identified by prospective teachers and presented to the benefit of algebra teachers. It can be used as a list of misconceptions that faculty members who teach algebra will refer to in order to understand their students. Group theory misconception can be used in different studies by developing an open-ended question form.

Keywords: Group theory, misconception, abstract algebra, problem posing, problem solving.

KENTSEL ADALET İÇİN YOL HARİTASI: KENT HAKKI VE OEUVRE PERSPEKTİFİNDEN RADİKAL SOSYAL HİZMET

Dr. Öğr. Üyesi Emrah TÜNÇER

İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, etuncer@gelisim.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Yonca Güneş YÜCEL

İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ygyucel@gelisim.edu.tr

ÖZET

Kentsel mekânlar, günümüz dünyasında hızla değişen ve karmaşıklaşan sosyal, ekonomik ve kültürel yapıların merkezinde yer aldıkları için sadece fiziksel yapılarıyla değil, aynı zamanda içinde yaşayan toplumun dinamikleri ile şekillenen yaşam alanlarıdır. Bu nedenle, kentsel alanlardaki sosyal hizmetin sadece bireysel düzeye değil, aynı zamanda toplumsal ve yapısal düzeye de müdahil olması beklenir. Sosyal hizmet alanında radikal yaklaşım, özellikle marjinalleş(tiril)miş ve çeşitli açı ve düzeylerde farklı katmanlarda konum alan, kesişen kırılğan gruplarla çalışırken, bu grupların karşılaştıkları sosyo-ekonomik, politik ve kültürel sorunların kökenlerini anlamayı ve bu sorunların çoklu krizlerini göz ardı etmeden köklü, yapısal çözümler üretmeyi önemser. Bu yaklaşım, bireysel sorunların toplumsal ve yapısal faktörlerle nasıl ilişkili olduğunu anlamayı ve müdahale stratejilerini ya da müdahil olma yollarını bu geniş çerçevede şekillendirmeyi amaçlar. Radikal sosyal hizmet yaklaşımının en genel anlamıyla sosyal adaletsizlikler, eşitsizlikler ve güç yapılarının analizi üzerine odaklandığını ve toplumsal dönüşüm ile adaleti teşvik etmeyi hedeflediğini belirtmek önemlidir. Bu bağlamda, kentsel adaletle radikal sosyal hizmet arasındaki ilişki, sosyal adaleti teşvik etme ve mevcut güç yapılarını sorgulama temelinde birçok açıdan yan yana düşmektedir. Yine bu yaklaşımdan hareketle Henri Lefebvre'in *kent hakkı* ve *oeuvre* kavramları, sosyal adaleti teşvik etme ve mevcut güç yapılarını sorgulama yolunda radikal sosyal hizmetle kentsel adalet arasında önemli bir köprü kurmaktadır. Henri Lefebvre'in *kent hakkı* ve *oeuvre* kavramları, kentsel mekânın hak temelli yeniden şekillendirilmesi ve toplumun kolektif dönüşümü için önemli bir kavrayış ve teorik çerçeve sunmaktadır. *Kent hakkı* kavramı, kentsel alanlarda yaşayan her bireyin kapsayıcı ve erişilebilir kentsel alanlara sahip olma hakkını savunurken, *oeuvre* kavramı, bireylerin ve toplulukların kendi yaşam alanlarını aktif bir şekilde şekillendirme sürecine katılımını vurgular. Bu kavramlar, sosyal hizmet uzmanlarının kentsel alanlarda yaşayan bireylerin ve toplulukların güçlenmesi ve kentsel çevrenin dönüşümünde etkin bir rol oynaması için politikalar geliştirmesine olanak tanır. Bu çalışmada da, Lefebvre'nin *kent hakkı* ve *oeuvre* kavramlarıyla açıklık getirdiği ve genişlettiği adalet perspektifinin, sosyal hizmet alanında nasıl kullanılabileceği ve toplumsal dönüşüm için nasıl bir araç olarak değerlendirilebileceği ele alınacaktır. Lefebvre'nin bu kavramlarının, radikal sosyal hizmet yaklaşımının temel ilkeleriyle birlikte nasıl çalışabildiği ve kentsel alanlardaki çoklu krizlerle derinleşen sosyal adaletsizliklerle nasıl başa çıkılabildiği, ne tür olanaklar sunabileceği incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kent Hakkı, Kentsel Adalet, Oeuvre, Radikal Sosyal Hizmet, Kentsel Mekân

URBAN JUSTICE ROADMAP: A RADICAL SOCIAL WORK APPROACH THROUGH THE LENS OF RIGHT TO THE CITY AND OEUVRE

Assist. Prof. Dr. Emrah TÜNCER

Istanbul Gelisim University, İstanbul, Turkey, etuncer@gelisim.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Yonca Güneş YÜCEL

Istanbul Gelisim University, İstanbul, Turkey, ygyucel@gelisim.edu.tr

ABSTRACT

Urban spaces, being at the heart of rapidly evolving and complex social, economic, and cultural structures in today's world, are not only defined by their physical attributes but also by the dynamics of the communities that inhabit them. Consequently, the expectation from social work in urban areas extends beyond the individual level to engage with societal and structural dimensions. The radical approach in social work places significant emphasis on understanding the roots of socio-economic, political, and cultural challenges faced by marginalized and variously positioned, intersecting vulnerable groups, and on generating profound, structural solutions without overlooking the multifaceted crises these groups encounter. This approach aims to grasp how individual issues are intertwined with societal and structural factors, shaping intervention strategies or modes of engagement within this broader framework. It is crucial to acknowledge that the radical social work approach primarily focuses on the analysis of social injustices, inequalities, and power structures, aiming to foster societal transformation and promote justice. In this context, the relationship between urban justice and radical social work intersects on many fronts based on the promotion of social justice and the questioning of existing power structures. Drawing from this approach, Henri Lefebvre's concepts of the *right to the city* and *oeuvre* serve as an important bridge between radical social work and urban justice, promoting social justice and challenging current power dynamics. Lefebvre's concepts offer a significant understanding and theoretical framework for the rights-based reconfiguration of urban space and the collective transformation of society. The right to the city advocates for every individual living in urban areas to have access to inclusive and accessible urban spaces, while the concept of *oeuvre* emphasizes the active participation of individuals and communities in shaping their living spaces. These concepts enable social work professionals to develop policies that empower individuals and communities in urban areas and play an active role in the transformation of the urban environment. This study explores how Lefebvre's concepts of the *right to the city* and *oeuvre* can be utilized in the field of social work and considered as tools for societal transformation. The study examines how these concepts can operate in conjunction with the fundamental principles of the radical social work approach and address the deepening social injustices in urban areas amidst multiple crises, offering potential solutions.

Keywords: Right to the City, Urban Justice, Oeuvre, Radical Social Work, Urban Space

KURUMSAL PAZARLAMA BAĞLAMINDA MARKA KİMLİĞİNİN İNŞASI VE AKTARIMINDA KURUMSAL REKLAMLAR: TÜRKİYE İŞ BANKASI REKLAMLARININ GELİŞME SÜRECİ

Emre KIVRAK

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, emrekrk1205@gmail.com

ÖZET

Türkiye'nin en eski bankalarından biri olan ve cumhuriyet dönemimizin her evresinde Türkiye'nin finansal ve ekonomik yapısının şekillenmesinde rol oynayan Türkiye İş Bankası'nın kuruluş yılından günümüze (1924-2024) basılı reklamlarından 10 yıllık zaman aralıklarıyla incelenmesi bildirinin konusunu oluşturmaktadır. Cumhuriyet tarihimizden itibaren hayatımızın, sosyal yaşantımızın ve kültürümüzün bir parçası haline gelmiş Türkiye İş Bankası yaptığı reklamlar, kampanyalar, duyurularla genel tabiriyle yürüttüğü iletişim çalışmalarıyla toplumumuza da ayna tutmuştur. Bu kapsamda değerlendirildiğinde, bildiri konusunu oluşturan süreçte incelenecek reklam ve reklam mesajlarıyla hem reklam, reklamcılık ve reklam teknolojilerinin yıllar içerisindeki gelişimine ışık tutacak hem de reklam mesajı incelemeleri ile yıllar içerisindeki toplumsal ve kültürel yapıya reklamcılık perspektifinden bakılacaktır. İlgili çalışmada yer verilecek olan ve reklamcılık disiplini üzerinden açıklanacak olan "kurumsal pazarlama", "marka kimliği" ve "reklam metni mesajları" finansal gelişme ve gündemleri, reklam teknolojilerini, toplumsal yapıyı ve reklam mesajlarını anlamlandıracak ve çalışmanın ana amaçlarını oluşturacaktır. Bunlara ek olarak reklam tarihi, bankacılık ve finans sektörünün tarihsel gelişimi, yıllar içerisindeki reklam mecra kullanım alışkanlıkları da çalışmanın diğer amaçları arasında gösterilebilmektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Nitel araştırmalarda araştırılan olay, kişi veya olguların miktarı, ortalaması, sayısı gibi ölçülebilen özellikleri yerine, daha çok detaylı olarak ve anlamaya dönük olarak yapılan, "nasıl, niçin" gibi sorularla ortaya çıkarılmaya çalışılan araştırmalardır (Denzin & Lincoln, 1998). Bu çalışma kapsamında Türkiye İş Bankası'nın tarihsel süreçte kurumsal marka inşası ve bu süreçteki dönüşümü, tarihsel süreçteki toplumsal ekonomik değişimler ışığında, kurulduğu yıldan günümüze belirli periyodlarla basılı reklam mecralarından gazete ve dergi reklamlarının incelenmesi ve bu reklamlarda yer alan reklam metin mesajlarının analiz edilerek bir durum tespiti yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelime: Kurumsal pazarlama, marka kimliği, reklam mesajı, reklam metni

CORPORATE ADVERTISEMENTS IN THE CONSTRUCTION AND TRANSFER OF BRAND IDENTITY IN THE CONTEXT OF CORPORATE MARKETING: THE DEVELOPMENT PROCESS OF TURKEY IS BANK ADVERTS

Emre KIVRAK

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, emrekvrk1205@gmail.com

ABSTRACT

The subject of this paper is to analyse the printed advertisements of Türkiye İş Bankası, one of the oldest banks in Turkey, which played a role in shaping the financial and economic structure of Turkey at every stage of the republican period, from its foundation to the present day (1924-2024) at 10-year intervals. Türkiye İş Bankası, which has become a part of our life, social life and culture since our republican history, has also held a mirror to our society with its advertisements, campaigns, announcements and, in general terms, communication activities. In this context, with the advertisements and advertising messages to be examined in the process that constitutes the subject of the paper, both the development of advertising, advertising and advertising technologies over the years will be shed light on and the social and cultural structure over the years will be examined from the perspective of advertising. "corporate marketing", "brand identity" and "advertising text messages", which will be explained through the discipline of advertising, will make sense of financial developments and agendas, advertising technologies, social structure and advertising messages and will constitute the main objectives of the study. In addition to these, the history of advertising, the historical development of the banking and finance sector, and advertising media usage habits over the years can also be shown among the other objectives of the study. Content analysis method, one of the qualitative research methods, was applied in the study. In qualitative researches, instead of the measurable characteristics of the events, people or phenomena investigated such as quantity, average, number, etc., they are more detailed and understanding-oriented researches that are tried to be revealed with questions such as "how and why" (Denzin & Lincoln, 1998). Within the scope of this study, it is aimed to examine Türkiye İş Bankası's corporate brand construction in the historical process and its transformation in this process, in the light of socio-economic changes in the historical process, newspaper and magazine advertisements from the year of its establishment to the present day, and to make a due diligence by analysing the advertisement text messages in these advertisements.

Keywords: Corporate marketing, brand identity, advertising message, advertising text

YARATICI ZİHNİYET YAPILARININ VE MOTİVASYONUN YARATICI KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. İbrahim SARI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, Türkiye, ibrahim.sari@dpu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Enis Harun BAŞER

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, Türkiye, enisharunbaser@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yaratıcı zihniyet yapılarının ve yaratıcılığa özgü motivasyonlarının yaratıcı kişilik özellikleri üzerindeki etkilerini incelemektir. Ayrıca cinsiyet, yaş, mezun olunan lise türü, sınıf, genel not ortalaması, anne ve baba eğitim durumu, aile ve öğretmen adayının geliri, aile ile birlikte yaşanan yerin niteliği değişkenlerine göre yaratıcı kişilik özellikleri, yaratıcılığa özgü motivasyon ve yaratıcı zihniyet yapıları puanlarında gruplar arası istatistiksel olarak anlamlı farklılık olup olmadığı da incelenmiştir. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel araştırma yönteminin korelasyonel ve karşılaştırma türlerine uygun olarak yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Kütahya Dumlupınar Üniversitesinde Sosyal Bilgiler bölümünde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Örneklem kolay ulaşılabilir durum örnekleme uygun olarak belirlenmiştir. Örneklem toplam 157 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veriler Yaratıcı Zihniyet Yapıları Ölçeği (YZY) (Karakelle ve Saraç, 2022), Yaratıcı Kişilik Özellikleri Ölçeği (YKÖ) (Şahin ve Danışman, 2017) ve Yaratıcı Özellik Motivasyon Ölçeği (YÖM) (Kalı Soyer ve Boyalı, 2022) aracılığıyla toplanmıştır. Cronbach Alpha değerlerinin YÖM iç motivasyon .89, YÖM dışsal motivasyon .71, YÖM motivasyonsuzluk .77, YKÖ amaç yönelimlilik .72, YKÖ içsel motivasyon .75, YKÖ kendine güven .78, YKÖ risk alma .54, YZY gelişen yaratıcı zihniyet yapısı .77, YZY sabit yaratıcı zihniyet yapısı .84 olduğu belirlenmiştir. Verilerin analizinde t-testi, ANOVA ve çoklu doğrusal regresyon kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre cinsiyet değişkeninde YZY sabit zihniyet yapısı alt boyutunda; sınıf değişkeninde YKÖ kendine güven, YÖM içsel motivasyon, YÖM motivasyonsuzluk, YZY gelişen zihniyet yapısı, YZY sabit zihniyet yapısı puanlarında; anne eğitim düzeyinde YKÖ Toplam, YÖM içsel motivasyon alt boyutu, YÖM Toplam puanlarında; baba eğitim düzeyinde YKÖ amaç yönelimlilik alt boyutu, YKÖ Toplam, YÖM içsel motivasyon alt boyutu, YZY sabit zihniyet yapısı alt boyutu puanlarında gruplar arası anlamlı farklılıklar belirlenmiştir. Öğrenci aylık gelir ile YKÖ içsel motivasyon, YÖM içsel motivasyon, YÖM Toplam puanları arasında; genel akademik not ortalaması ile YKÖ amaç yönelimlilik, YÖM içsel motivasyon, YZY gelişen zihniyet yapısı, YZY sabit zihniyet yapısı puanları arasında; yaş değişkeni ile YKÖ risk alma, YÖM motivasyonsuzluk, YZY sabit zihniyet yapısı puanları arasında anlamlı ilişkiler belirlenmiştir. Ayrıca araştırma sonucunda YÖM içsel motivasyon, YÖM dışsal motivasyon, YÖM motivasyonsuzluk, YZY gelişen zihniyet yapısı ve YZY sabit zihniyet yapısı değişkenlerinin birlikte yaratıcı kişilik özelliklerinin toplam varyansının %33'ünü açıkladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, yaratıcı kişilik özellikleri, yaratıcı zihniyet yapıları, yaratıcılığa özgü motivasyon.

INVESTIGATING THE EFFECT OF CREATIVE MINDSETS AND MOTIVATION ON CREATIVE PERSONALITY TRAITS

Assoc. Prof. Dr. İbrahim SARI

Kütahya Dumlupınar University, Kütahya, Turkey, ibrahim.sari@dpu.edu.tr

Assist. Prof. Dr. Enis Harun BAŞER

Kütahya Dumlupınar University, Kütahya, Turkey, enisharunbaser@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the effects of creative mindset and creativity-specific motivation on creative personality traits of pre-service social studies teachers. In addition, it was also examined whether there were statistically significant differences between the groups in the scores of creative personality traits, creativity-specific motivation and creative mindset constructs according to the variables of gender, age, type of high school graduated from, grade, grade point average, educational status of mother and father, income of family and prospective teacher, and the quality of the place where the family lives together with the family. The research was conducted in accordance with the correlational and comparison types of the relational research method, one of the quantitative research methods. The population of the research consists of pre-service teachers studying in the Social Studies department of Kütahya Dumlupınar University Faculty of Education. The sample was determined in accordance with easily accessible case sampling from purposeful sampling methods. The sample consisted of a total of 157 pre-service teachers, 116 female and 41 males. Data were collected through the Creative Mindset Structures Scale (YZY) (Karakelle & Saraç, 2022), Creative Personality Traits Scale (YKÖ) (Şahin & Danışman, 2017) and Creative Trait Motivation Scale (YÖM) (Kalı Soyer & Boyalı, 2022). Cronbach's Alpha values are .89 for internal motivation, .71 for extrinsic motivation, .77 for amotivation, .72 for goal orientation, .72 for goal orientation, .75 for internal motivation, .78 for self-confidence, .78 for self-confidence, .54 for risk taking, .54 for developing creative mindset. 77, YZY fixed creative mindset structure was determined to be .84. T-test, ANOVA and multiple linear regression were used to analyze the data. According to the results of the research, in the gender variable, YZY is in the fixed mentality structure sub-dimension; In the class variable, YÖM self-confidence, YÖM intrinsic motivation, YÖM amotivation, YZY growth mindset structure, YZY fixed mindset structure scores; mother's education level, YÖM Total, YÖM Intrinsic motivation sub-dimension, YÖM Total scores; Significant differences were determined between the groups in the scores of the YKÖ goal orientation sub-dimension, YÖM Total, YÖM Intrinsic motivation sub-dimension, and YZY fixed mindset sub-dimension at the father's education level. Between student monthly income and YÖM Intrinsic motivation, YÖM Total scores; between the general academic grade point average and YÖM goal orientation, YÖM intrinsic motivation, YZY growth mindset structure, YZY fixed mindset structure scores; Significant relationships were determined between the age variable and YÖM risk taking, YÖM amotivation, and YZY fixed mindset structure scores. In addition, as a result of the research, it was determined that the variables of YÖM intrinsic motivation, YÖM extrinsic motivation, YÖM amotivation, YZY growth mindset structure and YZY fixed mindset structure together explained 33% of the total variance of creative personality traits.

Keywords: Creative mindset structures, creative personality traits, creativity-specific motivation, preservice teachers.

TÜRKİYE İLE ESTONYA, ÇİN, GÜNEY KORE, KANADA ÖĞRETMEN YETİŞTİRME SİSTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doktora Öğrencisi Fatma GÜZELGÖRÜR

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye,
fatmaguzelgorur1705@gmail.com*

ÖZET

Eğitim sistemlerinin temel amacı, bireylere ilgi ve yeteneklerini geliştirecek nitelikli eğitim sunabilmek, bilimsel bilgi ve teknoloji geliştirebilmek, bireylerin toplumun mutluluğuna katkı sunabilecek meslekler edinebilmelerini sağlayabilmektir. Bu amaçları gerçekleştirebilmek için eğitim sistemlerinin, yetiştireceği insan modelini, sahip olduğu eğitim felsefesini ve insan gücü politikasını belirleyerek eğitim-öğretim sürecini bu amaçlara uygun olarak tasarlayabilmeleri önemlidir. Çalışmada, Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) sıralamalarında ilk sıralarda yer alan ülkeler ile Türkiye'nin öğretmen seçme ve yetiştirme sistemleri arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirleyebilmek amaçlanmıştır. Veriler nitel araştırma yöntemlerinden kaynak tarama yoluyla elde edilmiştir. PISA 2015, 2018, 2022 sonuçları göz önüne alınarak ve genel sıralamada yüksek başarı gösteren Estonya, Çin, Güney Kore, Kanada'nın öğretmen yetiştirmede, atanmada ve hizmet içi eğitimlerde uyguladıkları politikalar incelenmiştir. Elde edilen verilere göre diğer ülkeler ile Türkiye arasında öğretmen yetiştirme ve seçme alanında farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Güney Kore ve Çin de öğretmen olabilmek için lisans düzeyi mezuniyet yeterli görülürken, Estonya 'da öğretmen olabilmek için yüksek lisans mezuniyeti şartı arandığı görülmektedir. Kanada'da ise ortaöğretim öğretmenliği için lisansüstü düzeyde mezuniyet gerekli görülmektedir. Güney Kore 'de öğretmen atamaları kişilik testi, puan sıralamaları, mülakatlarla yapılırken, Kanada'da sınavsız sertifikalar aracılığıyla öğretmen atamaları yapılmaktadır. Çin de ise öğretmen olabilmek için sertifika sınavından başarılı olma şartı olduğu görülmektedir. Bu noktada, değişen dünya parametrelerine en hızlı şekilde uyum sağlaması gereken öğretmenlerin dinamik öğretim sürecini tasarlayabilecek bir yetkinlikte olması gerektiği belirtilebilir. Türkiye'de öğretmen profilinin bu özelliklerden hangileri ile ilgili gelişim ihtiyaçları olduğu başlı başına bir araştırma konusu olarak değerlendirilerek öğretmen yetiştirmeye önem verilmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: PISA, karşılaştırma, öğretmen yetiştirme sistemi.

COMPARİSON OF TEACHER TRAINİNG SYSTEMS İN TÜRKİYE AND ESTONIA, CHINA, SOUTH KOREA, CANADA

PhD Student Fatma GÜZELGÖRÜR

Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Türkiye, fatmaguzelgorur1705@gmail.com

ABSTRACT

The main purpose of education systems is to provide qualified education to individuals that will develop their interests and abilities, to develop scientific knowledge and technology, and to enable individuals to acquire professions that will contribute to the happiness of society. In order to achieve these goals, it is important for education systems to design the education process in accordance with these goals by determining the human model they will train, their educational philosophy and manpower policy. The study aimed to determine the similarities and differences between the teacher selection and training systems of Turkey and the countries that rank first in the Program for International Student Assessment (PISA) rankings. The data were obtained from qualitative research methods through source screening. Taking into account the results of PISA 2015, 2018, 2022 and the policies implemented by Estonia, China, South Korea, Canada, which are high achievers in the overall ranking, in teacher selection and training, appointment and in-service training were examined. According to the data obtained, it has been determined that there are differences between other countries and Turkey in the field of teacher selection and training. While a bachelor's degree is considered sufficient to become a teacher in South Korea and China, a master's degree is required to become a teacher in Estonia. In Canada, postgraduate graduation is required for secondary school teaching. While teacher appointments in South Korea are made through personality tests, score rankings and interviews, in Canada teacher appointments are made through certificates without examination. In China, it seems that there is a requirement to pass the certification exam in order to become a teacher. At this point, it can be stated that teachers, who should adapt to the changing world parameters as quickly as possible, should be competent to design the dynamic teaching process. It can be said that importance should be given to teacher training by considering which of these characteristics of the teacher profile in Turkey needs development as a research topic in itself.

Keywords: PISA, comparison, teacher training system.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TASARIM ANLAYIŞI KAPSAMINDA ENDÜSTRİYEL KENEVİR

Hasan YILDIRIM

Fehime Yeşim GÜRANİ

ÖZET

Tasarımda sürdürülebilirliğin amacı, doğaya en az zarar veren, açığa çıkan enerjiyi mümkün olduğu kadar azaltmayı hedefleyip doğal kaynakları verimli kullanan ya da kullanım ömrünü tamamladıktan sonra geri dönüştürülebilme olasılığı yüksek ürünler ortaya çıkarmaktır. Özellikle endüstriyel ürünlerin üretiminde çoğu zaman kullanılan plastik türevi ürünler ciddi bir çevre kirliliğine sebep olmaktadır ve küresel ısınma gibi faktörleri ciddi şekilde tetikleyerek dünyaya geri dönülemeyecek seviyede zararlar verilmektedir. Bütün bu gelişmeler karşısında, tasarımcılar da artan bir giderek artan bir sürdürülebilirlik bilinci ile, tasarımlarında yeni materyallere yer vermekte ya da geri dönüşüm, tekrar kullanım gibi kavramları ele alarak farklı tasarımlar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu bağlamda sürdürülebilir tasarım anlayışında düşük karbon ayak izine sahip doğal lifli malzemeler sıklıkla tercih edilmektedir. Doğal liflerin barınma, giysi vb. amaçla günlük yaşamda kullanımı tarih öncesi çağlara kadar uzanmaktadır. Bu çalışmada, endüstriyel kenevirin iç mekânda kullanımı, malzemenin kullanım olanakları, teknik özellikleri sürdürülebilirlik açısından incelenmiştir. Sanayileşme ile birlikte geliştirilen kenevirin endüstriyel bir malzeme olarak kullanılması mümkün olabilmektedir. Kenevir, doğada en çabuk yetiştirilebilen ve en fazla yararlanılabilen ekolojik malzemeler arasında ilk sıralardadır. Lifli yapısı sayesinde ahşap görevi görebildiği gibi işlem gördüğü takdirde plastik hatta metal sertliğine ulaşabilen bir bitkidir. Beton, plastik, tekstil gibi birçok malzemenin yerini alabilmektedir. Kenevirin iç mekânda kullanılması ve sürdürülebilirlik açısından incelenmesi bu çalışmanın odağını oluşturmaktadır. Özellikle endüstriyel ürünlerin üretiminde çoğu zaman kullanılan plastik türevi ürünler ciddi bir çevre kirliliğine sebep olmaktadır ve küresel ısınma gibi faktörleri ciddi şekilde tetikleyerek dünyaya geri dönülemeyecek seviyede zararlar verilmektedir. Kenevir betonu, kenevir tekstili ve kenevir plastiği ile kenevir malzemenin çok yönlü kullanımı gerçekleştirilmiştir. Mekânda kullanılan pek çok çevreye zarar veren malzemenin yerini alabilecek düzeydedir. Yapılan çalışmada, endüstriyel kenevirin sürdürülebilirlik açısından verimlilik ve öneminin vurgulanması amaçlanmıştır. Bu araştırmada, endüstriyel kenevirin tasarımda kullanımı mekân ölçeği ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve yazılı / görsel kaynaklardan faydalanılmıştır. Endüstriyel kenevir; yapı ve mobilya malzemesi olarak incelenmiş, araştırmanın sonunda bu malzemenin mekânda kullanım olanakları örneklerle sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Kenevir, Mekân, Sürdürülebilirlik

INDUSTRIAL HEMP WITHIN THE SCOPE OF SUSTAINABLE DESIGN CONCEPT

Hasan YILDIRIM

Fehime Yeşim GÜRANİ

ABSTRACT

The aim of sustainability in design is to create products that cause the least harm to nature, aim to reduce the energy released as much as possible, use natural resources efficiently, or have a high probability of being recycled after the end of their useful life. Plastic-derived products, which are often used in the production of industrial products, cause serious environmental pollution and cause irreversible damage to the world by seriously triggering factors such as global warming. In the face of all these developments, designers, with an ever-increasing awareness of sustainability, include new materials in their designs or focus on different designs by considering concepts such as recycling and reuse. In this context, natural fiber materials with a low carbon footprint are often preferred in the sustainable design approach. Natural fibers are used for shelter, clothing, etc. Its use in daily life for this purpose dates back to prehistoric times. In this study, the use of industrial hemp in interior spaces, the usage possibilities of the material, and its technical properties were examined in terms of sustainability. It became possible to use hemp, which was developed with industrialization, as an industrial material. Hemp is among the ecological materials that can be grown most quickly and utilized most in nature. It is a plant that can serve as wood which aims to its fibrous structure and can also reach plastic and even metal hardness if processed. It can replace many materials such as concrete, plastic and textile. The focus of this study is on the use of hemp in interior spaces and its examination in terms of sustainability. Plastic-derived products, which are often used in the production of industrial products, cause serious environmental pollution and cause irreversible damage to the world by seriously triggering factors such as global warming. Versatile use of hemp material has been realized with hemp concrete, hemp textile and hemp plastic. It is capable of replacing many environmentally harmful materials used in spaces. The study aimed to emphasize the efficiency and importance of industrial hemp in terms of sustainability. In this research, the use of industrial hemp in design is limited to the scale of the space. Qualitative research method was used in the study and written / visual sources were used. Industrial hemp; It was examined as a building and furniture material, and at the end of the research, the possibilities of using this material in space were presented with examples.

Keywords: Industrial Hemp, Space, Sustainability

DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURLARI: ÖNEMİ, UYGULANMASI VE ÖNERİLER

Fikret ERKUŞ

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, fikreterkus@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ÖZET

Eğitim geçmişten günümüze insanların kendilerini ve içinde yaşadığı toplumu anlamalarına, yorumlamalarına ve şekillendirmelerine yardımcı olan en önemli faktörlerden biri olmuştur. Eğitim sayesinde insanlar sahip oldukları yetenekleri ve potansiyeli ortaya çıkarabilmektedir. İnsanların eğitim yaşamları içinde potansiyelini sergilediği yaşantılar arasında akademik başarı da yer almaktadır. Türk eğitim sisteminin yakın tarihi içinde öğrencilerin akademik başarısını artırmak, sahip oldukları yetenekleri geliştirmek ve potansiyellerini ortaya koymak amacıyla pek çok arayışa başvurulmuştur. Bu arayışlar içinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ücretsiz şekilde sunulan takviye niteliğindeki öğretim hizmetlerinden biri olan destekleme ve yetiştirme kurslarının açılması yer almaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı, 14 Mart 2014 tarihli 28941 sayılı kanun ile örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bulunan öğrencilerin desteklenmesi ve yetiştirilmesi amacıyla destekleme ve yetiştirme kurslarını öğrencilerin hizmetine sunmuştur. Bu doğrultuda, mevcut çalışmanın amacı destekleme ve yetiştirme kurslarını konu edinen araştırmalar ışığında destekleme ve yetiştirme kurslarını kuramsal açıdan incelemektir. Bu kapsamda mevcut çalışmada destekleme ve yetiştirme kurslarının ne olduğu, Millî Eğitim Bakanlığı destekleme ve yetiştirme kursları yönergesi, destekleme ve yetiştirme kurslarının olumlu etkileri, destekleme ve yetiştirme kurslarının olumsuz etkileri ve destekleme ve yetiştirme kurslarının etkililiğini ve verimliliğini artırmak için yapılması gerekenler sırasıyla ele alınmıştır. Literatür değerlendirildiğinde; destekleme ve yetiştirme kurslarının olumlu yönlerinin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerine göre akademik, psikolojik, ekonomik ve sosyolojik temalar altında yer verildiği görülmektedir. Destekleme ve yetiştirme kurslarının olumsuz yönleri ise yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler olmak üzere dört boyutta ele alınmıştır. Destekleme ve yetiştirme kurslarının etkililiğini ve verimliliğini artırmak için destekleme ve yetiştirme kurslarının paydaşları olarak görülen okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin iş birliğinin önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Destekleme ve yetiştirme kursları, akademik başarı, öğrenci.

SUPPORTING AND TRAINING COURSES: IMPORTANCE, IMPLEMENTATION AND SUGGESTIONS

Fikret ERKUŞ

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, fikreterkus@gmail.com

Doç. Dr. İsmail KINAY

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, ismailkinay84@gmail.com

ABSTRACT

From past to present, education has been one of the most important factors that help people understand, interpret and shape themselves and the society they live in. Thanks to education, people can reveal their talents and potential. Academic success is among the experiences in which people demonstrate their potential in their educational lives. In the recent history of the Turkish education system, many efforts have been made to increase students' academic success, develop their talents and reveal their potential. These efforts include starting supporting and training courses, which are one of the supplementary education services offered free of charge by the Ministry of National Education. With the law no. 28941 dated March 14, 2014, the Ministry of National Education has made supporting and training courses available to students in order to support and train students in formal education institutions. In this regard, the aim of the current study is to examine supporting and training courses from a theoretical perspective in the light of researches on supporting and training courses. In this context, in the current study, what supporting and training courses are, the instruction of the Ministry of National Education supporting and training courses, the positive effects of supporting and training courses, the negative effects of supporting and training courses, and what needs to be done to increase the effectiveness and efficiency of supporting and training courses are discussed respectively. When the literature is evaluated, it is seen that the positive aspects of supporting and training courses are included under academic, psychological, economic and sociological themes, according to the opinions of principals, teachers, students and parents. The negative aspects of supporting and training courses are discussed in four dimensions as principals, teachers, students and parents. In order to increase the effectiveness and efficiency of supporting and training courses, the importance of cooperation between principals, teachers, students and parents, who are seen as stakeholders of supporting and training courses, is emphasized.

Key Words: Supporting and training courses, academic success, student.

DIGITAL STORYTELLING IN EARLY CHILDHOOD EDUCATION

Asst. Prof. Dr. Filiz AYDEMİR

Adiyaman University, Adiyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ABSTRACT

Early childhood is a period in which children make rapid progress in all areas of development. This period is important because it is a critical period until children start basic education. The positive effects of reading books and telling stories to children in early childhood education have led to the regular inclusion and preference of these activities within the scope of Turkish activities. During this activity, children have the opportunity to think critically, solve problems, develop aesthetic perception, think scientifically, respect differences, think creatively, recognize the world they live in and gain knowledge related to daily life. The use of different techniques in storytelling attracts children's attention. In recent years of rapid technological development, a new concept called "digital storytelling" has emerged in storytelling. Digital storytelling is defined as a process that adds memorability to characters, situations, experiences and concepts within a narrative based on sound, pictures, images, graphics, music and text in a digital environment. Digital storytelling, which emerged by integrating traditional storytelling with multimedia technologies, has recently been frequently used in educational environments. Considering the importance of multimedia in education, digital stories can be preferred as an effective learning tool in the classroom as they appeal to multiple senses of children at the same time and thus actively use multiple learning channels. Studies have shown that teacher-supported digital storytelling increases the number of words used by children, improves their reading skills and supports their oral communication skills. In this study, which examines the international literature, the concept of digital storytelling is discussed and examinations on how it is used in educational environments are presented. In addition, examples of academic studies conducted in Turkey to raise awareness about the use of digital storytelling are given and explained. It is recommended that technological tools for preschool children should be used as a supportive tool in children's development and education.

Keywords: Digital story, digital storytelling, early childhood education.

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİNDE DİJİTAL HİKÂYE ANLATIMI

Dr. Öğr. Üyesi Filiz AYDEMİR

Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman, Türkiye, faydemir@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Erken çocukluk dönemi, çocukların bütün gelişim alanları açısından hızlı ilerleme gösterdikleri bir dönemdir. Bu dönemde çocukların temel eğitime başlanıncaya kadar kritik dönem olduğundan önem taşımaktadır. Erken çocukluk eğitiminde çocuklara kitap okumanın ve hikâye anlatmanın olumlu etkileri Türkçe etkinlikleri kapsamında düzenli yer verilmesini ve bu etkinliklerin tercih edilmesini sağlamıştır. Bu etkinlik esnasında çocuklar, eleştirel düşünme, problem çözme, estetik algı geliştirme, bilimsel düşünme, farklılıklara saygı duyma, yaratıcı düşünme, yaşadığı dünyayı tanıma ve günlük yaşamla ilişkili bilgi edinme fırsatı bulur. Hikâye anlatımında farklı tekniklerin kullanılması çocukların ilgisini çekmektedir. Teknolojik gelişiminin hızlı olduğu son yıllarda, hikâye anlatımında "dijital hikâye/öykü" isimli yeni bir kavram ortaya çıkmıştır. Dijital hikâye anlatma: dijital bir ortamda ses, resim, görüntü, grafik, müzik ve metne dayalı bir anlatım dahilinde karakterlere, durumlara, deneyim ve kavramlara akılda kalıcılık katan bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Geleneksel hikâye anlatımının çoklu ortam teknolojileriyle bütünleştirilmesiyle ortaya çıkan dijital hikâye anlatımı, eğitim ortamlarında son dönemde sıklıkla kullanılmaktadır. Dijital öyküler, eğitimde çoklu ortam oluşturmanın önemi göz önünde bulundurulduğunda çocukların birden fazla duyusuna aynı anda hitap etmesi ve böylece birden fazla öğrenme kanalının aktif olarak kullanılması yönüyle sınıf içinde etkili birer öğrenme aracı olarak tercih edilebilir. Yapılan çalışmalar öğretmen desteğiyle uygulanan dijital hikâye anlatımının çocukların kullandıkları kelime sayısında artış sağladığı, okuma becerisini geliştirdiği, sözlü iletişim becerisini desteklediğini ortaya koymaktadır. Uluslararası literatür incelenen bu çalışmada, dijital hikâye anlatımı kavramı ele alınarak eğitim ortamlarında nasıl kullanıldığına yönelik incelemeler sunulmuştur. Ayrıca dijital hikâye anlatımı kullanımına yönelik Türkiye’de farkındalık oluşturmak için yapılan akademik çalışmalardan örnekler verilerek açıklanmıştır. Okul öncesi çocuklar için teknolojik araçların çocukların gelişim ve eğitimlerinde destekleyici birer araç olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital hikâye, dijital hikâye anlatımı, erken çocukluk eğitimi.

SOSYAL BİLGİLERDE MİZAH İLE İLGİLİ YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

Özet

Her geçen gün eğitimde yeni yaklaşımlar, yöntem-teknikler ve öğretim stratejileri ortaya koyulmaktadır. Mizahta bu yöntemlerden birisi olarak eğitimde kullanılmaktadır. Çünkü mizah sadece insanları güldüren ve eğlendiren bir olgu değildir. Mizah bireylere farklı bakış açıları kazandırabilen, motivasyonu arttıran, strese, kaygıya ve endişeye iyi gelen aynı zamanda öğrenmeyi kolaylaştıran çok yönlü bir kavramdır ve bu konuda eğitim ortamlarındaki etkililiği kanıtlanmıştır. Bu sebeple mizah, eğitimde kullanılan etkili bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Literatüre bakıldığında, eğitimde pek çok alanın mizahı veya mizah unsurlarını kullandığını görmekteyiz. Uluslararası literatür incelendiğinde, mizahın eğitime entegre edilmesi noktasında öncü konumda olduklarını söylemek mümkündür. Mizahın eğitimde kullanılmasına yönelik yapılan birçok çalışma kapsamında olumlu neticeler alınması sonucunda, mizah ve eğitim ilişkisi giderek artış göstermiş, yapılan çalışmaların sayısı her geçen gün artmaya başlamıştır. Ülkemizde de mizah ve mizah unsurları eğitimin birçok alanında kullanılmaya başlanmış ve bu sayı da her geçen gün artmaya devam etmektedir. Sosyal bilgiler dersi de mizahın kullanıldığı alanlardan bir tanesidir. Sosyal bilgiler dersi hem içeriği hem de kapsamı gereği mizahın kullanılmasına çok elverişli bir alan olarak göze çarpmaktadır. Bu noktada ilgili literatür incelendiğinde sosyal bilgilerde mizahın kullanımına yönelik pek çok çalışmada bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgilerde mizah ile ilgili yapılan çalışmaları inceleyip, değerlendirmektir. Çünkü mizah çok geniş ve çok boyutlu bir kavramdır. Bu sebeple de mizahın kullanım teknikleri, yöntemleri, öğrenci seviyesine uygunluk düzeyi, kullanılan mizah türleri, bu türlerin doğru şekilde kullanılması vb. birçok parametre önem arz etmektedir. Bu bağlamda ülkemizde sosyal bilgiler alanında yapılan çalışmaların incelenmesi, çeşitli değerlendirmelerde ve önerilerde bulunulması amaçlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılacaktır. Doküman analizi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir. Çalışmanın neticesinde çeşitli önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler, mizah, mizah unsurları.

EVALUATION OF STUDIES CONDUCTED ON HUMOR IN SOCIAL STUDIES

Assistant Professor Dr. Furkan ALTUNAY

Bayburt University, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

Abstract

New approaches, methods-techniques and teaching strategies are introduced in education every day. Humor is used in education as one of these methods. Because humor is not just a phenomenon that makes people laugh and have fun. Humor is a versatile concept that can give individuals different perspectives, increases motivation, is good for stress, anxiety and worry, and also facilitates learning, and its effectiveness in educational environments has been proven. For this reason, humor appears as an effective method used in education. When we look at the literature, we see that many fields in education use humor or humor elements. When the international literature is examined, it is possible to say that they are in a pioneering position in integrating humor into education. As a result of obtaining positive results in many studies on the use of humor in education, the relationship between humor and education has gradually increased, and the number of studies has started to increase day by day. In our country, humor and humorous elements have begun to be used in many areas of education and this number continues to increase day by day. Social studies course is one of the areas where humor is used. Social studies course stands out as a very suitable field for the use of humor due to both its content and scope. At this point, when the relevant literature is examined, there are many studies on the use of humor in social studies. The aim of this study is to examine and evaluate studies on humor in social studies. Because humor is a very broad and multidimensional concept. For this reason, the techniques and methods of using humor, the level of suitability for the student level, the types of humor used, the correct use of these types, etc. many parameters are important. In this context, it is aimed to examine the studies carried out in the field of social studies in our country and to make various evaluations and suggestions. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, will be used. Document analysis is a systematic method used to examine and evaluate all documents, including printed and electronic materials. As a result of the study, various suggestions will be given.

Key words: Social studies, humor, elements of humor.

7 VE 8. SINIF MEDYA OKURYAZARLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMININ İNCELENMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Furkan ALTUNAY

Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

Özet

Medya okuryazarlığı son yirmi yıldır önemini giderek artıran bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelişen teknoloji, iletişim ve medya araçlarının da gelişmesine ciddi oranda katkı sağlamıştır. İletişim araçlarının gelişmesi, internet, akıllı telefon, sosyal medya vb. araçların da yaygınlaşmasına neden olmuştur. Eğitim-öğretimde de bu araçlar sıklıkla kullanılmakta ve her geçen gün biraz daha yaygınlaşmaktadır. Bu durum medya okuryazarlığı kavramının da önemini artırmaktadır. Medya okuryazarlığı tüm medya içeriklerini anlama, kavrama, yorumlama ve analiz edebilmeyi içeren bir kavramdır. Bugün geldiğimiz noktada neredeyse her ülke insanlarına bu beceriyi kazandırmayı amaçlamakta ve bu noktada medya okuryazarlığı eğitimini okul müfredatlarına eklemektedir. Çünkü çağımızın gereği haline gelen medya okuryazarlığı aynı zamanda insanların medya araçlarının kasıtlı veya kasıtsız yanlış yönlendirmelerine karşı bilinçli olmayı esas almaktadır. Bu bilinci sağlamakta erken yaşlarda verilecek olan medya okur yazarlığı eğitimlerine bağlıdır. Bu bağlamda ülkeler eğitim müfredatlarına medya okuryazarlığı ile ilgili dersler koyarak insanlarını daha bilinçli bir medya üreticisi ve tüketicisi haline getirmeyi amaçlamaktadır. Ülkemizde de bu amaca uygun olarak eğitim-öğretim müfredatlarına medya okuryazarlığı dersleri koymuş ve farklı seviyelerde bu eğitimleri vermektedir. Üniversitelerde birçok fakültede medya okuryazarlığı dersleri seçmeli veya zorunlu olarak verilmektedir. Ancak medya okuryazarlığı eğitimlerinin daha erken dönemlerde verilmesi bu becerinin kazanılmasında daha etkili olacaktır. Milli Eğitim, Ortaokul 7. ve 8. sınıf düzeyinde medya okuryazarlığı dersini koymuş ve bu anlamda önemli bir adım atmıştır. Medya okuryazarlığının ayrı bir ders olarak ortaokul düzeyinde verilmesi daha bilinçli bireylerin yetişmesinde ve eğitim hayatlarının ileri seviyelerinde alacakları medya okuryazarlığı derslerini kavramada da önemli bir avantaj sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı ortaokul düzeyinde var olan medya okuryazarlığı dersi öğretim programını incelemektir. Her toplumun ihtiyacı ve beklentisi aynı değildir. Ancak medya araçları ve içerikleri büyük oranda diğer ülkelerle benzerlik göstermektedir. Bu nedenle medya okuryazarlığı öğretim programı incelenerek, varsa eksiklikleri ifade edilerek programa katkı sağlamak faydalı olacaktır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılacaktır. Doküman analizi, basılı ve elektronik materyaller olmak üzere tüm belgeleri incelemek ve değerlendirmek için kullanılan sistemli bir yöntemdir. Araştırma sonucunda çeşitli değerlendirme ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar kelimeler: ortaokul, öğretim programı, medya okuryazarlığı

EXAMINATION OF THE 7TH AND 8TH GRADE MEDIA LITERACY CURRICULUM

Assistant Professor Dr. Furkan ALTUNAY

Bayburt University, Bayburt, Türkiye, furkanaltunay@bayburt.edu.tr

Abstract

Media literacy is a concept that has become increasingly important over the last twenty years. Developing technology has significantly contributed to the development of communication and media tools. The development of communication tools, internet, smartphone, social media, etc. It has also caused vehicles to become widespread. These tools are frequently used in education and training and are becoming more widespread every day. This situation also increases the importance of the concept of media literacy. Media literacy is a concept that includes being able to understand, comprehend, interpret and analyze all media content. At this point today, almost every country aims to provide this skill to its people and adds media literacy education to school curricula. Because media literacy, which has become a necessity of our age, is also based on people being aware of intentional or unintentional misdirection of media tools. Providing this awareness depends on media literacy training given at an early age. In this context, countries aim to make their people more conscious media producers and consumers by including courses on media literacy in their education curricula. In accordance with this purpose, our country has included media literacy courses in the education curriculum and provides these trainings at different levels. Media literacy courses are offered as elective or compulsory in many faculties of universities. However, providing media literacy training at earlier periods will be more effective in acquiring this skill. National Education has introduced media literacy courses at the 7th and 8th grade levels of secondary schools and has taken an important step in this sense. Teaching media literacy as a separate course at the secondary school level can provide a significant advantage in raising more conscious individuals and in understanding the media literacy courses they will take at advanced levels of their education. The purpose of this study is to examine the existing media literacy course curriculum at the secondary school level. The needs and expectations of every society are not the same. However, media tools and contents are largely similar to other countries. For this reason, it would be useful to contribute to the program by examining the media literacy curriculum and expressing its deficiencies, if any. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, will be used. Document analysis is a systematic method used to examine and evaluate all documents, including printed and electronic materials. As a result of the research, various evaluations and suggestions will be made.

Key words: secondary school, curriculum, media literacy

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNE GÖRE TANZİMATTAN GÜNÜMÜZE BATILILAŞMA İMGESİ

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Doktora Öğrencisi, Kırşehir. e-posta:huseyin_ozan68@hotmail.com

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir. e-posta: iskenderdasdemir@hotmail.com

ÖZET

Modern öncesi zamanlardan Modern ötesine insanlığın uygarlık yolculuğu farklı milletlerin kültür taşıyıcılığı misyonu ile devam etmektedir. Medeniyetin inşasında toplumlar kendi kültür ve uygarlıklarını geliştirirken dini, siyasi, askeri, sosyal, ekonomik ve kültürel fenomenlerle birbirini etkilemiştir. Tarihsel zamanda medeniyet kavramı Doğu ve Batı imgesi ile bir diyalektik içerisinde tanımlanmakta ve tartışılmaktadır. Batı kavramsal olarak bir yönden ziyade sosyal bilimlerde Orta Çağ sonrasında bir medeniyet ifadesi ile özdeş olarak anılmaya başlanmıştır. Bu anlamı kazanmasında Batı'nın Rönesans, Reform ve Aydınlanma Çağ'ını yaşayarak ve gerçekleştirerek bilimsel devrim yapması temel argümandır. Modern öncesi zamanın gelişmiş medeniyeti olan Osmanlı İmparatorluğunun Modernite ve sonrasında çağdaş uygarlıklara eş olan çağdaşlığı ve gelişmişliği kaybettiği görülmektedir. Modernite sonrasında Osmanlı İmparatorluğunun modernleşme ve yenileşme bağlamında Batılılaşma eylemini işlevsel hale getirdiği görülmektedir. Devlet, Tanzimat Fermanı ile Batılılaşma olgusunu üstten alta doğru köklü reformlarla gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu süreç Tanzimattan başlayarak Türkiye Cumhuriyeti ve günümüze kadar devama ederek gelmiştir. Süreç içerisinde Batılılaşma imgesi Genç Osmanlılar, Jön Türkler ve geleneğin bekçisi muhafazakarlar tarafından farklı biçimlerle algılanmış ve tartışılmıştır. Bu araştırma, Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Tanzimattan günümüze Batılılaşma imgesini nasıl algıladığını tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Osmanlı devleti ve Avrupa etkileşimini, ıslahatlar, modernleşme, batılılaşma argümanları ile Cumhuriyet ve günümüz değerlendirmesi temelinde incelemesi bakımından önemlidir. Araştırmada bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın araştırma deseni olarak fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan Sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem olarak seçkisiz olmayan örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme stratejisine yer verilmiştir. Bu bağlamda çalışma grubuna 2023-2024 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı bağlı Aksaray ili ortaokullarında görev yapan 12 Sosyal bilgiler öğretmeni seçilmiştir. Çalışmada altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmada Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Batılılaşma imgesinin Avrupa merkezci indirgemeci tarih ve medeniyet anlayışına bir tepkisellik taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Batılılaşma, Modernite, Sosyal bilgiler öğretmenleri, Tanzimat, Cumhuriyet

ACCORDING TO SOCIAL SCIENCES TEACHERS, THE IMAGE OF WESTERNIZATION FROM THE TANZIMAT TO THE PRESENT DAY

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran University Faculty of Education Turkish and Social Sciences Education PhD Student, Kırşehir. e-posta:huseyin_ozan68@hotmail.com

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege University Faculty of Education Turkish and Social Sciences Education, İzmir. e-posta: iskenderdasdemir@hotmail.com

Abstract

The civilization journey of humanity from pre-modern times to beyond modern times continues with the mission of culture carrier of different nations. In the construction of civilization, societies have influenced each other through religious, political, military, social, economic and cultural phenomena while developing their own culture and civilization. In historical time, the concept of civilization has been defined and discussed in a dialectic with the image of East and West. Rather than a conceptual aspect, the West began to be referred to as a civilization in the social sciences after the Middle Ages. The West's scientific revolution through the Renaissance, the Reformation and the Age of Enlightenment is the main argument for this meaning. It is seen that the Ottoman Empire, which was the advanced civilization of the pre-modern period, lost the modernity and sophistication that was equivalent to modern civilizations in modernity and after. After modernity, it is seen that the Ottoman Empire functionalized the act of Westernization in the context of modernization and innovation. With the Tanzimat Edict, the state tried to realize the phenomenon of Westernization with radical reforms from top to bottom. This process has continued from Tanzimat to the Republic of Turkey and to the present day. In the process, the image of Westernization has been perceived and discussed in different ways by the Young Ottomans, Young Turks and conservatives who are the guardians of tradition. This study aims to determine how social studies teachers perceive the image of Westernization from Tanzimat to the present. This study is important in terms of examining social studies teachers' perceptions of the interaction between the Ottoman state and Europe, reforms, modernization, westernization arguments, the Republic and the present day. Qualitative method, one of the scientific research methods, was used in the study. Phenomenology (phenomenology) was used as the research design of the study. The study group of this research consists of social studies teachers working in public schools affiliated to the Ministry of National Education. Criterion sampling strategy, one of the non-random sampling methods, was used as sampling in the study. In this context, 12 social studies teachers working in Aksaray province secondary schools affiliated to the Ministry of National Education in the 2023-2024 academic year were selected for the study group. A semi-structured interview form consisting of six questions was used in the study. The data obtained in the study were analyzed by content analysis. In the study, it was concluded that the image of Westernization carried a reaction to the Eurocentric reductionist understanding of history and civilization.

Keywords: Westernization, Modernity, Social studies teachers, Tanzimat, Republic

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİH KONULARININ ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir. iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Doktora Öğrencisi, Kırşehir.

huseyin_ozan68@hotmail.com

ÖZET

Sosyal bilgiler dersinin içeriğine bakıldığında sosyal bilimleri oluşturan bilgilerin toplamından oluşan bir öğretim programı ve ders olduğunu görmekteyiz. Sosyal bilgileri oluşturan bu sosyal bilimlerin bilgileri sosyal bilgiler öğretim programlarında karşımıza öğrenciye etkinlikler ve ders materyalleriyle hissettirilecek olan kazanımlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kazanımların yarısından fazlası da doğrudan veya dolaylı olarak tarih konuları ile ilgili kazanımlardır. Sosyal bilgiler öğretim yaklaşımlarına baktığımızda tarih kazanımlarının önemi hem sosyal bir bilim olarak sosyal bilgiler öğretimi yaklaşımında hem de vatandaşlık aktarımı yoluyla sosyal bilgiler öğretimi yaklaşımında kendini hissettirmektedir. Bu derece önemli sosyal bilgiler yaklaşımlarını uygulamaya dökmek adına tarih konuları ile ilgili kazanımları işlerken öğretim modeli, stratejisi, yöntemi ve tekniği olarak tarih konularına özgü olanları özellikle seçmeliyiz. Tarih konularını öğretirken öğrenci merkezli bir anlayışla kazanımları öğrenciler için zevkli renkli ve eğlenceli bir şekilde uygun yöntem ve tekniklerle vermeliyiz. Sosyal bilgiler öğretmen adayları eğitim fakültelerinde tarih konuları ile ilgili hem alan bilgisi anlamında hem de alan eğitimi anlamında dersler almakta ve tarih konularının öğretimi ile ilgili özel öğretim yöntemlerini nasıl kullanacaklarına dair pratikler yapmaktadırlar bu durum sosyal bilgiler öğretmen adaylarında tarih konularının öğretimi üzerine bir farkındalık yaratmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının tarih konularının öğretilmesinde kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma da bilimsel araştırma yöntemlerinden nitel yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın araştırma deseni olarak fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Ege Üniversitesi eğitim fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, Sosyal Bilimler Öğretmenliği Anabilim dalı öğrencileri oluşturmaktadır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının tarih konularının öğretilmesine ilişkin görüşlerini almak amacıyla araştırmacılar tarafından 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunun uygulanması sonucu elde edilen veriler içerik analizi yapılmış ve oluşturulan temalar bağlamında kategorize edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilimler Öğretmen Adayı, Tarih Öğretimi, Öğretim Yöntem ve Teknikleri, Sosyal Bilimler Öğretim Programı

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ON THE METHODS AND TECHNIQUES USED IN TEACHING HISTORY SUBJECTS

Assoc. Dr. Iskender DAŞDEMİR

Ege University Faculty of Education Turkish and Social Sciences Education, Izmir. iskender.dasdemir@ege.edu.tr

Hüseyin Ozan

Kırşehir Ahi Evran University Faculty of Education PhD Student in Turkish and Social Sciences Education, Kırşehir.

huseyin_ozan68@hotmail.com

ABSTRACT

When we look at the content of the social studies course, we see that there is a curriculum and a course consisting of the sum of the information that makes up the social sciences. The information of these social sciences, which constitute social information, comes across in social studies curricula as achievements that will be made to the student with activities and course materials. More than half of these achievements are also directly or indirectly related to historical issues. When we look at social studies teaching approaches, the importance of history achievements is felt both in the approach to teaching social studies as a social science and in the approach to teaching social studies through citizenship transfer. In order to put such important social studies approaches into practice, we should especially choose those specific to history subjects as teaching model, strategy, method and technique when processing achievements related to history subjects. When teaching history subjects, we should give the achievements with a student-centered understanding with appropriate methods and techniques in a tasteful, colorful and fun way for students. Candidates of social studies teachers take courses on history subjects in the faculties of education both in terms of field knowledge and field education and practice on how to use special teaching methods related to the teaching of history subjects. This situation creates an awareness on the teaching of history subjects in candidates of social studies teachers. In this study, which aims to reveal the views of social studies teacher candidates on the methods and techniques used in teaching history subjects, a qualitative method from scientific research methods was used. Phenomenology (phenomenology) was used as the research design of the study. The working group of this research consists of students from Ege University Faculty of education, Department of Turkish and Social Sciences, Department of Social Studies Teaching. A semi-structured interview form consisting of 7 questions was used by the researchers to obtain the opinions of social studies teacher candidates on the teaching of history subjects. The data obtained as a result of the application of the interview form were content analyzed and categorized in the context of the themes created.

Keywords: Candidate of Social Studies Teacher, History Teaching, Teaching Methods and Techniques, Social Studies Curriculum

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK KONULARA İLİŞKİN EĞİLİMLERİ

Doç. Dr. İskender DAŞDEMİR

Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, İzmir. iskender.dasdemir@ege.edu.tr

ÖZET

Sosyal bilgiler eğitiminin en önemli yaklaşımlarında biri olan vatandaş yetiştirme amaçlı sosyal bilgiler öğretimi günümüz toplumunu ve toplumsal özellikleri düşünüldüğünde öğrencilere kazandırılacak temel becerilerden en önemlisidir. Sosyal bilgiler derslerinin bir çıktısı olarak öğrencilerden içinde yaşadığı topluma uyum sağlama, toplumsal norm, değer, ahlak ve etik gibi özelliklere ayak uydurabilen, sosyal, topluma ve devlete karşı hak, ödev ve sorumlulukları bilip yerine getirebilen bireyler olması beklenmektedir. Bu kazanımlara sahip bireyler yetiştirecek olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kendileri de politik bağlamda bazı yeterliliklere sahip olmalıdır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları içinde yaşadığı toplumdan uzak kalamaz toplumsal sorunlara kayıtsız kalmamalıdır bu bağlamda vatandaşlık sorumluluklarını yerine getiren, siyasi anlamda katılımcı bir vatandaş olan, içinde yaşadığı topluma ve devlete karşı haklarını, ödevlerini, sorumluluklarını ve görevlerini bilen ve uygulama düzeyinde katılım gösteren bir politik beceriye sahip olmalıdır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına üniversite eğitiminden önce sosyal bilgiler ve türev derslerinde ve üniversitede sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak verilen politik okuryazarlık eğitimi toplumsal demokratik kültürün oluşması açısından çok önemlidir. Toplumu oluşturan bireylerin yönetsel siyasi sisteme yönelik görüş geliştirdiği ve vatandaşlık becerilerinin kazandığı bir ders olan sosyal bilgiler dersleri bireyin sonraki yaşantılarında demokratik tutum ve davranışların beceriye dönüşmesi anlamında kritik bir rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının politik konulara ilişkin eğilimlerini belirlemektir. Nicel araştırma yöntemiyle yapılan çalışmada bu amaçla Akhan (2011), tarafından geliştirilen “Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Politika Konularına Eğilimlerini Belirleme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde bulunan ege üniversitesi ve dokuz eylül üniversitesinin sosyal bilgiler öğretmenliği anabilim dalında okuyan sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS programı yardımıyla istatistiksel işlemlerden geçirilmiş ve ortaya çıkan sonuçlar yorumlandığında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının politik konulara eğilimleri çeşitli değişkenlerle ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı, Politik Okuryazarlık, Vatandaş Yetiştirme, Sosyal Bilgiler Dersi

TRENDS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES RELATED TO POLITICAL ISSUES

Assoc. Dr. Iskender DAŞDEMİR

Ege University Faculty of Education Turkish and Social Sciences Education, Izmir. iskender.dasdemir@ege.edu.tr

ABSTRACT

Social studies teaching, which is one of the most important approaches of social studies education, is the most important of the basic skills to be given to students when considering today's society and its social characteristics. As an output of social studies courses, students are expected to be individuals who can adapt to the society they live in, keep up with social norms, values, morals and ethics, know and fulfill rights, duties and responsibilities to society, society and the state. Social studies teacher candidates who will raise individuals with these achievements should also have some qualifications in political affiliation themselves. Candidates of social studies teachers cannot stay away from the society in which they live, should not be indifferent to social problems in this context, who fulfill their civic responsibilities, are a politically participating citizen, know their rights, duties, responsibilities and duties to the society and the state in which they live, and have a political skill that participates at the application level. Political literacy education, which is given to social studies teacher candidates in social studies and derivative courses before university education and as a social studies teacher candidate at the university, is very important for the formation of a social democratic culture. Social studies courses, which are a course in which the individuals who make up society develop views on the administrative political system and acquire citizenship skills, play a critical role in terms of turning democratic attitudes and behaviors into skills in an individual's later life. The aim of this research is to determine the tendencies of social studies teacher candidates related to political issues. The study conducted by quantitative research method used the "Social Studies Teacher Candidates' Tendencies towards Policy Issues Scale" developed by Akhan (2011) for this purpose. The sample of the research is composed of social studies teacher candidates studying in the department of social studies teaching of ege university and dokuz September university located in Izmir province. The data obtained in the research were statistically processed with the help of the SPSS program, and when the results were interpreted, the tendencies of social studies teacher candidates to political issues were revealed with various variables.

Keywords: Candidate of Social Studies Teacher, Political Literacy, Citizen Education, Social Studies Lesson

CEZALANDIRMANIN AMACINI AÇIKLAYAN TEORİLER

Öğrenci (YL) Kerem ŞENEL

Kadir Has Üniversitesi, Adana, Türkiye, keremsene101@gmail.com

ÖZET

Ceza suça yönelik toplumsal bir kontrol yaptırımıdır. İnsanlık tarihinin her döneminde ceza olgusu ile karşılaşılmalıdır. Cezalandırma toplumsal yapının sürdürülebilirliği açısından düşünüldüğünde vazgeçilmez olduğu bir gerçektir. Cezalandırmanın gerekliliği insanların toplum içerisinde yaşamasının bir sonucudur. Düzenin bozulmasına yol açan davranışlara karşı bizzat toplum tarafından sosyal tepki adıyla ceza verilir. Bu tepki sayesinde hukuk düzeni sağlanır. Hukuk düzeninin sağlanması ile devletler kendi varlıklarını geleceğe aktarabileceklerdir. Cezayı vazgeçilmez bir olgu olarak görmeleri bu sebeptendir. Ancak bu tepkinin amacı belirlenebildiği takdirde toplumun iradesi ortaya çıkmış olur. Cezalandırma bir zorunluluk olmasına rağmen amacının ne olduğu net değildir. Günümüze kadar cezanın amacına ilişkin çeşitli teoriler mevcuttur. Tarihte cezanın amacı hakkında birçok düşünce ortaya atılmış olup üç teori üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu çalışmada; cezalandırmanın altında yatan sebepleri açıklayan bu üç teori üzerinden topluma katkılarını eleştirel bakış açısı ile irdelemek amaçlanmıştır. Bunlar mutlak, faydacı ve karma teoriler olup çalışmanın odağını oluşturmaktadır. Mutlak teoride cezanın kendisi amaç olarak görülmektedir. Bu teori, cezanın suç olarak tanımlanan fiillerin kefareti olduğunu ileri sürmektedir. Mutlak teoriler başlığı altında adaletçi ve kefaretçi teoriler irdelenmiştir. İkinci teori olan faydacı teorilerin alt başlığında, suçları caydırıcı rol üstlenen önleme teorisi ve suçluları topluma geri kazandırmayı amaç edinen ıslah teorisi incelenmiştir. Üçüncü ve son olarak mutlak ve faydacı teorilerini birlikte değerlendiren karma teorilere yer verilmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yazılı kaynak araştırması tercih edilmiştir. Çalışmada irdelenen teorilerin tanımı, kimler tarafından ortaya çıkarıldığı, teoriler arasındaki farklar, günümüze yansımaları ve adalet sistemimize etkileri açıklanmaya çalışılacaktır. Çalışmanın sonuç bölümünde "Cezalandırmanın amacı nedir?" sorusuna yanıt aranmış ve bu teorilerin soruyu karşılayıp karşılamadığı sorgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ceza, suç, cezalandırma, ceza teorileri

THEORIES EXPLAINING THE PURPOSE OF PUNISHMENT

Student (LL.M) Kerem ŞENEL

Kadir Has University, Adana, Türkiye, keremsenal01@gmail.com

ABSTRACT

Punishment is a social control sanction for crime. The phenomenon of punishment is observed in every period of humanity. It is a fact that punishment is indispensable when considered for the sustainability of the social structure. The necessity of punishment is a result of people living in society. Society itself punishes the criminal as a reaction to any behavior that causes disorder. Through this reaction, legal order is maintained. By ensuring the legal order, states will be able to transfer their presence to the future. This is why states enforce punishment as an indispensable phenomenon. However, if the purpose of this reaction can be determined, the will of the public will be revealed. Although punishment is a necessity, its purpose is unclear. Until today, there have been various theories regarding the purpose of punishment. Throughout history, many ideas have been put forward about the purpose of punishment and three theories have been prominent. This study aims to examine the contribution of punishment to society from a critical perspective through these three theories explaining the underlying reasons for punishment. These theories, namely absolute, utilitarian, and mixed, constitute the focus of the study. In absolute theory, punishment itself is seen as the goal. This theory argues that punishment is an atonement for acts defined as crimes. Justice and atonement theories were examined under the title of absolute theories. Under the subheading of the second theory, utilitarian theories, the prevention theory, which plays a deterrent role in crimes, and the correctional theory, which aims to reintegrate criminals into society, are examined. Thirdly and lastly, mixed theories that consider absolute and utilitarian theories together are included. In this study, written source research, one of the qualitative research methods, was used. It will be tried to explain the definition of the theories examined in the study, who introduced them, the differences between the theories, their reflections on the present day, and their effects on our justice system. In the conclusion of the study, the question "What is the purpose of punishment?" was answered and it was questioned whether these theories meet the question.

Keywords: Punishment, crime, punish, theories of punishment

KARASU (BALIKESİR) İLİ İDARİ SINIRLARI VE DEMOGRAFİK YAPISI (1914)

Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, kurşatkurtulgan@hotmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti, son yüzyılında yaşadığı birçok savaştan mağlubiyetle ayrılmıştır. Yaşanan savaşların şiddeti sebebiyle büyük insan kayıpları meydana gelmiştir. Demografik yapıdaki değişimlerin büyük bir kısmı Müslümanlar tarafında yaşanmıştır. Gayrimüslimlerin Müslümanlar kadar savaştan olumsuz etkilendiklerini söyleyemeyiz. Osmanlı bünyesinde ilk nüfus sayımı olan 1831 yılından araştırmaya konu olan 1914 nüfus sayımına kadar birçok nüfus sayımının gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu sayımlar içerisinde en düzenli ve doğru sayım hiçö kuşkusuz 1914 tarihli nüfus sayımıdır. Söz konusu sayımlara göre Anadolu'nun batı kısımlarında yer alan şehirlerde Karasu ilinin demografik yapısının büyük ölçüde aynı kaldığı söylenebilir. İl genelinde yaşamakta olan etnik ve dini farklılıklar güç ve otorite boşluğunun yaşandığı süreçlerde olumsuz tutum ve davranış içerisinde girmişlerdir. Özellikle Balkan Savaşları sonrası Osmanlı bünyesinde bulunan etnik farklılıkların bağımsızlık arzuları oldukça artmıştır. I. Dünya Savaşı'nın iyice yaklaştığı günlerde yapılan 1330 senesi nüfus sayımı şehir genelinde durum tespiti yapmak için son derece faydalı olmuştur. Ayrıca bu farklılıkların kontrolü ve isyan etmelerinin önüne geçilmesi için bu çalışmalar önem arz etmektedir. Gerek güvenlik ve gerekse yapılması gerekenlere dair birçok bilgi bu sayım sonuçlarına göre ortaya konmuştur. 1330 senesi Nüfus İstatistiği Karasu ilinin genel idari yapısını tespit etmemize ve il genelinde yaşamakta olan gayrimüslim ve Müslümanların sayıları ve durumları ortaya konmuştur. Söz konusu sayıma göre il genelinde nüfusun büyük çoğunluğu Müslümanlardan oluşmaktadır. Bunlardan sonra en fazla nüfus Rum azınlıktan oluşmaktaydı. Bunlara ek olarak Ermeni, Musevi, Ermeni Katolik, Protestan, Latin, Kıpti, Kazak ve Bulgar kökenli etnik farklılıkların yaşandığı görülmektedir. Ekonomik ve Sosyal yaşama dair fikir edinmemize imkân veren bu sayımlar şehrin kültürel yapısını da ortaya koymaktadır. Bu farklılıklar I. Dünya Savaşı sonrası yaşanan gelişmeler sonrası bu farklılıkların birçoğu göç etmek mecburiyetinde kalmış ve demografik yapı büyük ölçüde değişmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, göç, savaş.

KARASU (BALIKESİR) PROVINCE ADMINISTRATIVE BORDERS AND DEMOGRAPHIC STRUCTURE (1914)

Assoc. Prof. Dr. Kürşat KURTULGAN

Mersin University, Mersin, Turkey, kurşakurtulgan@hotmail.com

ABSTRACT

The Ottoman Empire was defeated in many wars in the last century. Due to the violence of the wars, great human losses occurred. Most of the changes in the demographic structure have been experienced by Muslims. We cannot say that non-Muslims are as negatively affected by wars as Muslims. It is seen that many censuses were carried out from 1831, which was the first census in the Ottoman Empire, to the 1914 census, which is the subject of the research. Among these censuses, the most regular and accurate census is undoubtedly the 1914 census. According to the censuses in question, it can be said that the demographic structure of Karasu province in the cities located in the western parts of Anatolia remains largely the same. Ethnic and religious differences living throughout the province have entered into negative attitudes and behaviors during periods of power and authority vacuum. Especially after the Balkan Wars, the desire for independence of ethnic differences within the Ottoman Empire increased considerably. The census of 1330, which was carried out in the days when World War I was approaching, was extremely useful in determining the situation throughout the city. In addition, these studies are important to control these differences and prevent them from rebelling. A lot of information about both security and what needs to be done has been revealed according to the results of these censuses. Population Statistics for the year 1330 helped us determine the general administrative structure of Karasu province and the numbers and situations of non-Muslims and Muslims living in the province were revealed. According to the census in question, the majority of the population in the province consists of Muslims. After these, the largest population consisted of the Greek minority. In addition to these, it is seen that there are ethnic differences of Armenian, Jewish, Armenian Catholic, Protestant, Latin, Coptic, Kazakh and Bulgarian origin. These censuses, which allow us to get an idea about the economic and social life, also reveal the cultural structure of the city. Following the developments after World War I, many of these differences had to migrate and the demographic structure changed greatly.

Keywords: Population, migration, war.

YAPAY ZEKA ARAÇLARI VE EĞİTİM: SİSTEMATİK LİTERATÜR TARAMASI

Doktora Öğrencisi Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sukrangeccell@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ÖZET

Gerçekleştirilen çalışmanın amacı, yapay zeka araçlarının eğitimde kullanım durumunun saptanmasıdır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada sistematik literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. Sistematik literatür taramasında ilgili literatür gözden geçirilerek, mevcut çalışmaların genişliği ve derinliği anlaşılabilir, alan yazında yer alan boşluklar belirlenir. Sistematik bir literatür taraması, belirli bir araştırma sorusu, konu alanı veya ilgilenilen fenomen ile ilgili mevcut tüm araştırmaları belirleme, değerlendirme ve yorumlama aracıdır. Halihazırda mevcut olan bilginin içeriği ve kalitesi tanımlanarak, okuyucuya önceki çalışmaların önemi kolayca sunulur. Araştırma Kasım 2022 ile Nisan 2024 tarihleri arasında kapsayacak şekilde oluşturulmuştur. Araştırmanın başlangıç noktasının Kasım 2022 olarak belirlenmesinde temel etken, dünya üzerinde büyük bir kullanıcı sayısına sahip olan ve OpenAI firması tarafından yaratılan ChatGPT yapay zeka aracının bu tarihte kullanıma sunulmuş olmasıdır. İlgili literatür taramasında; içeriğinde çeşitli veri tabanları ve kaynakların yer aldığı EBSCO kullanılmıştır. Gerçekleştirilen taramalarda veri tabanının sunmuş olduğu filtreleme seçeneklerine ek olarak, anahtar kavramlar başlık ve özetinde yer alacak şekilde "AND" ile bağlanarak taramalar gerçekleştirilmiştir. Anahtar kelimeler Türkçe ve İngilizce olarak ("Artificial Intelligence Tools" AND "Education"; "Yapay Zeka Araçları" AND "Eğitim") şeklinde "Eğitim" disiplini içinde taranmıştır. Gerçekleştirilen filtreleme işlemlerinin ardından ulaşılan sonuçlar ".RIS" dosya uzantısı şeklinde EndNote programına aktarılmıştır. Anahtar kelimeler ışığında 237 makaleye (Education Source Ultimate=70, Complementary Index=34, ERIC=26, Academic Search Ultimate=20, Directory of Open Access Journals=18, Supplemental Index=13, Scopus=11, Springer Nature Journals=7, MEDLINE Ultimate=7, Social Sciences Citation Index=5, Engineering Source=4, Business Source Ultimate=4, CINAHL Ultimate=4, Teacher Reference Center=3, Science Citation Index Expanded=3, Central & Eastern European Academic Source=3, Biomedical Index=2, The Belt and Road Initiative Reference Source=2, ScienceDirect=1) ulaşılmıştır. Ulaşılan kaynaklar, "Yinelenme", "Benzer Çalışma", "Konuya Uygunluk", "Tam Metin Erişimi" gibi kriterler dikkate alınarak ayrıştırılacaktır. Ayrıştırılan kaynaklar incelenerek araştırma sonuçları sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, eğitim, sistematik literatür tarama.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS AND EDUCATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW

PhD Student Şükran GEÇGEL

Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde, Türkiye, sukrangecgell@gmail.com

Dr. Mehmet ÇETİN

Niğde, Türkiye, mhmt.cetin10@gmail.com

ABSTRACT

The aim of the study is to determine the use of artificial intelligence tools in education. For this purpose, systematic literature review method was used in the study. In a systematic literature review, the relevant literature is reviewed, the breadth and depth of existing studies are understood, and gaps in the literature are identified. A systematic literature review is a means of identifying, evaluating and interpreting all existing research on a particular research question, subject area or phenomenon of interest. By identifying the content and quality of the information already available, the reader is easily presented with the significance of previous studies. The research was designed to cover the period between November 2022 and April 2024. The main factor in determining the starting point of the research as November 2022 is that the ChatGPT artificial intelligence tool, which has a large number of users in the world and created by OpenAI, was put into use on this date. In the related literature review; EBSCO, which contains various databases and resources, was used. In addition to the filtering options offered by the database, the key concepts were connected with "AND" in the title and abstract. Keywords were searched in Turkish and English ("Artificial Intelligence Tools" AND "Education"; "Artificial Intelligence Tools" AND "Education") in the discipline of "Education". After the filtering process, the results were transferred to the EndNote programme as ".RIS" file extension. In the light of keywords, 237 articles (Education Source Ultimate=70, Complementary Index=34, ERIC=26, Academic Search Ultimate=20, Directory of Open Access Journals=18, Supplemental Index=13, Scopus=11, Springer Nature Journals=7, MEDLINE Ultimate=7, Social Sciences Citation Index=5, Engineering Source=4, Business Source Ultimate=4, CINAHL Ultimate=4, Teacher Reference Centre=3, Science Citation Index Expanded=3, Central & Eastern European Academic Source=3, Biomedical Index=2, The Belt and Road Initiative Reference Source=2, ScienceDirect=1). The sources will be separated by considering criteria such as "Duplication", "Similar Study", "Relevance to the Subject", "Full Text Access". The results of the research will be presented by analysing the separated sources.

Keywords: Artificial intelligence, education, systematic literature review.

İNGİLİZ GENELKURMAYININ GÖZÜYLE KURTULUŞ SAVAŞI: STRATEJİK RAPORLAR VE ANALİZLER

Dr. Mehmet KIBIL

İstanbul, Türkiye, mehmetkibil@hotmail.com

ÖZET

Türk Ordusu ile Yunan Ordusu arasında Ocak 1921’de I. İnönü Muharebesi ile başlayan muharebe dönemi, 1922 Ağustos ayında başlayan Büyük Taarruz ile son bulmuştur. Bu süreçte Türk ordusunu ezmek için eldeki tek unsur olan Yunan Ordusu’nun elde edeceği başarı sadece Yunanistan açısından değil, İngiltere için de hayati derecede önem taşımaktaydı. İngiliz Kabinesi, sahadaki orduların durumu ve genel askeri vaziyet hakkında net bir resim elde etmek ve doğru bir strateji izlemek amacıyla Genelkurmaydan çeşitli raporlar ve değerlendirmeler talep etmiştir. Bu çerçevede, İstanbul'daki İngiliz işgal kuvvetleri komutanı Korgeneral Harington'a emir verilmiş ve Yunan ordusunun insan ve malzeme kaynakları ile ordunun moral motivasyonu İngiliz kurmay subayları aracılığıyla yakından takip edilmiştir. Türk ordusu hakkında ise daha çok İstanbul ve Anadolu’daki casuslar vasıtasıyla bilgiler toplanmaya çalışılmıştır. 1921 ve 1922 yıllarında Genelkurmay tarafından hazırlanan bir dizi rapor ve değerlendirme yazısı, Savaş Bakanlığı aracılığıyla Kabine'ye sunulmuştur. Raporların içeriği incelendiğinde, Londra'daki Yunan yanlısı iyimser politikacıların aksine, yapılan değerlendirmelerin genel olarak gerçekçi ve karamsar analizler içerdiği ve sadece askerî açıdan değil, aynı zamanda siyasi ve stratejik bağlamda da derinlemesine değerlendirmeler sunduğu görülmektedir. Başta Korgeneral Harington ve Genelkurmay Başkanı Mareşal Henry Wilson olmak üzere bazı generaller, Yunan ordusuna güvenilmemesi gerektiği üzerinde durmuş, Yunan ordusunun Türk ordusu karşısında galip gelemeyeceği ve olası bir yenilginin sadece Yunanistan’ın değil İngiltere’nin de felaketi olacağı belirtilmiştir. Bir felaketin önüne geçebilmek için hükümete İstanbul ve Çanakkale’nin tahliye edilmesi dahi tavsiye edilmiştir. Ancak, askerlerin genel askeri vaziyet hakkında yaptığı doğru öngörüler ve uyarılar, Yunanistan’a tam destek veren Başbakan Lloyd George tarafından dikkate alınmamıştır. Tarihsel değeri yüksek olan bu raporlar, Kurtuluş Savaşı'nın seyrini anlamak ve İngiliz politikacılar ile askerler arasındaki görüş ayrılıklarını ortaya koyarak, olayları farklı bir perspektiften değerlendirmek adına önemli bir kaynak teşkil etmektedir. Makalenin kapsamı sıcak muharebelerin yaşandığı 1921-1922 dönemidir. Makale, İngiliz arşivlerinde kayıtlı belgeler ve Kabine tutanakları incelenerek hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurtuluş savaşı, millî mücadele, Türk ordusu, Yunan ordusu, İngiltere genelkurmay başkanlığı.

THE WAR OF INDEPENDENCE FROM THE EYES OF THE BRITISH GENERAL STAFF: STRATEGIC REPORTS AND ANALYZES

Dr. Mehmet KIBIL

İstanbul, Türkiye, mehmetkibil@hotmail.com.

ABSTRACT

The combat period between the Turkish Army and the Greek Army, which started with the First Battle of İnönü in January 1921, ended with the Great Offensive that started in August 1922. The success of the Greek Army, which was the only element available to crush the Turkish army in this process, was of vital importance not only for Greece but also for Great Britain. The British Cabinet requested various reports and evaluations from the General Staff in order to obtain a clear picture of the situation of the armies in the field and the general military situation and to follow a correct strategy. In this context, an order was given to Lieutenant General Harington, the commander of the occupation forces in Istanbul, and the human and material resources of the Greek army and the moral motivation of the army were closely monitored through British staff officers. Efforts were made to collect information about the Turkish army mostly through spies in Istanbul and Anatolia. A series of reports and evaluation letters prepared by the General Staff in 1921 and 1922 were submitted to the Cabinet through the Ministry of War. When the content of the reports is examined, it is seen that, contrary to the optimistic pro-Greek politicians in London, the evaluations generally contain realistic and pessimistic analyzes and provide in-depth evaluations not only from a military perspective, but also in the political and strategic context. Some generals, especially Lieutenant General Harington and Chief of General Staff Marshal Henry Wilson, emphasized that the Greek army should not be trusted, and stated that the Greek army could not win against the Turkish army and that a possible defeat would be a disaster not only for Greece but also for Britain. In order to prevent a disaster, the government was even advised to evacuate Istanbul and Çanakkale. However, the correct predictions and warnings made by the soldiers about the general military situation were not taken into consideration by Prime Minister Lloyd George, who gave full support to Greece. These reports, which have high historical value, constitute an important source for understanding the course of the War of Independence and for evaluating the events from a different perspective by revealing the differences of opinion between British politicians and soldiers. The scope of the article is the period of 1921-1922, when hot battles took place. The article was prepared by examining the documents recorded in the British archives and Cabinet minutes.

Keywords: War of independence, national struggle, Turkish army, Greek army, British general staff.

ÇALIŞANLARIN MANTAR YÖNETİM ALGILARI ÜZERİNE NİTEL BİR ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Nihan YAVUZ AKSAKAL

İstanbul Ticaret Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, nyavuz@ticaret.edu.tr

Dr. Merve TARIM

İstanbul, Türkiye, tarimmerve@yahoo.com

ÖZET

Organizasyonların işleyişi düşünüldüğünde yönetim anlayışı, bilgi alışverişi ve iletişim önemli temel taşları arasındadır. Alan yazında yeni kavramlardan biri olan mantar yönetim, mantarların yetiştirme şekliyle kaynaklı, araştırmacılar tarafından bir metafor olarak değerlendirilmektedir. Genellikle mantarların karanlık bir ortamda yetişebilmesinde olduğu gibi, mantar yönetimde de çalışanlarla bilgi alışverişi yapılmayan, sağlıklı ve açık bir iletişim yapısı yaratılmayan bir ortamın varlığından söz edilmektedir. Mantar yönetimde; çalışanların performans göstermeleri için gerekli ortamın yaratıldığı; ancak gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin çeşitli bilgilerin net olarak kendileriyle paylaşılmadığı bir yönetim tarzı ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda, organizasyonların değerli bir kaynağı olan çalışanların, organizasyondaki yönetim tarzını nasıl algıladıkları da elbette hem bireysel hem de organizasyonel sonuçlar açısından önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, 7 kişilik bir grubun mantar yönetim algısı tespit edilmeye çalışılmaktadır. Katılımcılara 19 soru yöneltilmiştir. Katılımcılara yöneltilen sorular, yetersiz bilgi paylaşımı, güç kaybı endişesi, yetersiz iletişim ve katılımcı yönetim eksikliği boyutları üzerinden değerlendirilmektedir. Çalışmanın sonucunda katılımcılardan 3 tanesi kendi örgütlerini mantar yönetim örgütü olarak algılamakta ve değerlendirmektedirler. Mantar yönetimin var olduğu örgütlerde ölçüm yapılan 4 boyut da mevcut olarak yer almaktadır. Bu örgütlerde çalışanlar bilgiye erişememekte, kendilerini geliştirme imkanı bulamamakta, yöneticilerine her ne kadar ulaşabilseler de ya tek taraflı bir iletişim sağlanmakta ya da tek kanaldan bir iletişim gerçekleşmektedir. 4 boyut içinde iletişim kanalı diğerlerine göre daha aktiftir. Günümüzde iletişimin sağlanmadığı bir örgüt olması mümkün değildir. Ancak süreçler mantar örgütlerde tamamen yönetimin kontrolünde gerçekleşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mantar yönetim, mantar yönetim algısı, nitel araştırma.

A QUALITATIVE STUDY ON EMPLOYEES' PERCEPTIONS OF MUSHROOM MANAGEMENT

Assistant Prof. Nihan YAVUZ AKSAKAL

Istanbul Commerce University, İstanbul, Türkiye, nyavuz@ticaret.edu.tr

Merve TARIM PhD.

İstanbul, Türkiye, tarimmerve@yahoo.com

ABSTRACT

When considering the functioning of organizations, management approach, information exchange and communication are among the important cornerstones. Mushroom management, one of the new concepts in the literature, is considered by researchers as a metaphor due to the way mushrooms grow. Just as mushrooms can generally grow in a dark environment, mushroom management is characterized by an environment in which information is not exchanged with employees and a healthy and open communication structure is not created. Fungus in management; The necessary environment is created for employees to perform; However, a management style comes to the fore in which various information regarding the activities carried out is not clearly shared with them. In this context, how employees, who are a valuable resource of organizations, perceive the management style in the organization is of course an important issue in terms of both individual and organizational results. This study attempts to determine the mushroom management perception of a group of 7 people. 19 questions were asked to the participants. The questions asked to the participants are evaluated on the dimensions of insufficient information sharing, concern about loss of power, inadequate communication and lack of participatory management. As a result of the study, 3 of the participants perceive and evaluate their organizations as a mushroom management organization. There are also four dimensions measured in organizations where mushroom management exists. Employees in these organizations cannot access information, cannot find the opportunity to improve themselves, and although they can reach their managers, communication is either one-sided or through a single channel. Among the 4 dimensions, the communication channel is more active than the others. Today, it is not possible to have an organization without communication. However, in mushroom organizations, processes are completely under the control of the management.

Key Words: Mushroom management, mushroom management perception, qualitative research.

AVRUPA'DAKİ GÖÇMEN MÜSLÜMANLARIN İSLAM'A YAKLAŞIMI: AZINLIK FIKHI

Murat KARATAY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye, murat.karatay@hbv.edu.tr

ÖZET

“Azınlık Fıkhı (Fıkhul-Akalliyat, The Minority Fiqh)”, 1990'lı yılların başında özellikle Avrupa ve Amerika'da olmak üzere dini grup anlamında sayısal olarak azınlıkta kalan Müslümanların dini yaşantılarının yanı sıra sosyal, siyasi ve ekonomik yaşantılarına yol gösterme ihtiyacından doğmuştur. İslam'ın ilk ve orta çağlarına nazaran yakın zamandaki 'Müslüman azınlıklar' sayıları, oluşum süreçleri, kültürel geçmişleri ve diğerleri arasındaki aidiyet duygusu vb. açılardan farklı bir durum oluşturmaktadır. Bu hukuki doktrinin teorisyenleri Taha Jabir Al-Alwani ve Yusuf Al-Qaradawi, özellikle Avrupa'da geçici misafir işçi olarak göçmenlikle başlayan ancak daha sonra kalıcı şekilde “gayri İslami (?)” bir yönetim altında hayatlarına devam eden Müslümanların ihtiyaçlarından ötürü, İslami (?) yönetim altında yaşayan dindaşlarından farklı bir dini doktrine tabi olmaları gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Çünkü, Avrupa'da ve Amerika'da başka din mensupları ile azınlık olarak yaşamak; dini, siyasi, sosyal ve ekonomik anlamda kendine has özel şartlar ve istisnalar gerektirmektedir. Yapılan bu çalışmada, Azınlık Fıkhı'nı ortaya çıkaran sebepler, teorisyenlerinin Azınlık Fıkhı'na ilişkin görüşleri, Azınlık Fıkhı'nın Avrupalı Müslümanların dine bağlılıklarında olumlu yönde bir etkisinin olup olmadığı, Azınlık Fıkhı'nın aynı dine mensup olmalarına karşın farklı kültür ve milletlerden olan Avrupalı Müslümanları, “Avrupalı Müslümanlar” olarak tek bir siyasi güç haline getirmekte etkisinin olup olmadığı ve son olarak Azınlık Fıkhı fikrinin ve doktrinin gerçek hayatta uygulanmasının Müslümanların diğer din mensuplarıyla ve tabi oldukları devlet ile ilişkilerini ne yönde şekillendirdiği sorularına cevaplar aranmıştır. Çalışmanın üzerinde durduğu ve asıl olarak Azınlık Fıkhı'nı ortaya çıkaran ya da temellendiren görüş olarak görülen “dar'ül İslam” – “dar'ül harb” dikotomisine Azınlık Fıkhı teorisyenlerinin getirdiği yeni ve radikal fikirlerdir. Bu çalışma, teorik çalışma yöntemi, tarihsel-kronolojik okuma, metin analizi ve yorum bilimsel çıkarsama yöntemleri izlenerek gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Avrupalı Müslümanlar, İslam, Azınlık Fıkhı, dar'ül İslam, dar'ül harb.

THE APPROACH OF IMMIGRANT MUSLIMS IN EUROPE TO ISLAM: MINORITY FIQH

Murat KARATAY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Turkey, murat.karatay@hbv.edu.tr

ABSTRACT

"Minority Fiqh (Fiqhu'l-Akalliyyat) was born in the early 1990s out of the need to guide the social, political and economic lives as well as the religious lives of Muslims, who are numerically in the minority in terms of religious groups, especially in Europe and America. Compared to the early and middle ages of Islam, the recent 'Muslim minorities' are different in terms of their numbers, formation processes, cultural backgrounds, and sense of belonging among others. The theorists of this legal doctrine, Taha Jabir Al-Alwani and Yusuf Al-Qaradawi, have argued that Muslims, especially those who immigrated as temporary guest workers in Europe but then continued their lives under a permanent "un-Islamic (?)" administration, should be subject to a different religious doctrine than their co-religionists living under Islamic (?) rule because of their needs. Because, living as a minority with members of other religions in Europe and America; It requires its own special conditions and exceptions in religious, political, social and economic terms. In this study, the reasons that gave rise to Minority Fiqh, the views of its theorists on Minority Fiqh, whether Minority Fiqh has a positive effect on the adherence of European Muslims to religion, whether Minority Fiqh has an effect on making European Muslims, who are from different cultures and nationalities despite belonging to the same religion, into a single political force as "European Muslims", and finally, the idea and doctrine of Minority Fiqh in real life Answers were sought to the questions of how its implementation shaped the relations of Muslims with members of other religions and the state to which they were subject. The study focuses on the new and radical ideas brought by the theorists of Minority Fiqh to the dichotomy of "dar al-Islam" and "dar al-harb", which is seen as the view that reveals or grounds Minority Fiqh. This study was carried out by following the theoretical study method, historical-chronological reading, textual analysis and interpretation scientific inference methods.

Keywords: European Muslims, Islam, Minority Fiqh, dar al-Islam, dar al-Harb.

TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUMAYA İLİŞKİN TUTUMLARININ VE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖĞRETMEN Nazlı İŞGÖREN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, nazliisgoren@windowslive.com

ÖZET

Bu araştırmada, eğitim fakültesi Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Türkçe Öğretmen Adaylarının Okumaya İlişkin Tutumlarının ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2023-2024 Öğretim yılı Bülent Ecevit Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü'nde okuyan toplam 186 öğrenci ile yapılmıştır. Türkçe öğretmen adaylarının, okumaya ilişkin tutum ve eleştirel düşünme eğilimlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenerek analiz edilmiştir. Bu çalışmada, Gömleksiz (2004:195) tarafından kitap okumaya yönelik tutumların ölçülmesi için geliştirilen "Kitap Okuma Alışkanlığına İlişkin Tutum Ölçeği", Nuriye Semerci'nin geliştirdiği "Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği" uygulanmıştır. Elde edilen veriler T-Testi, Basit Doğrusal Regresyon Analizi, ANOVA Çok Yönlü Varyans Analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarının okumaya yönelik tutumlarının ve eleştirel düşünme eğilimlerinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Türkçe öğretmen adaylarının okumaya yönelik tutumları, cinsiyete göre kız öğretmen adaylarının lehine farklılaşmaktadır. Öğrencilerin okumaya ilişkin tutumları; mezun olunan okul türü, aile ekonomik gelir, anne ve baba mezuniyet durumu, sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin cinsiyet, mezun olunan okul türü, aile ekonomik gelir, anne ve baba mezuniyet durumu, sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının okumaya yönelik tutum puanları eleştirel düşünme eğilimleri arasında pozitif anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular incelendiğinde öğretmen adaylarının okumaya yönelik tutum puanları eleştirel düşünme eğilimlerinin anlamlı yordayıcısı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe Öğretimi, okuma tutumu, eleştirel düşünme

AN INVESTIGATION OF PRE-SERVICE TURKISH TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS READING AND CRITICAL THINKING TENDENCIES IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

ÖĞRETMEN Nazlı İŞGÖREN

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak, Türkiye, nazliisgoren@windowslive.com

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the Attitudes Towards Reading and Critical Thinking Tendencies of Turkish Teacher Candidates of the students studying in the department of Turkish Language Teaching at the Faculty of Education in terms of various variables. Descriptive survey model was used in the research. The research was conducted with a total of 186 students studying at Bülent Ecevit University Faculty of Education, Department of Turkish Language Teaching in the academic year 2023-2024. Attitudes towards reading and critical thinking tendencies of prospective Turkish teachers were analyzed according to various variables. In this study, "Attitude Scale Regarding Book Reading Habit" developed by Gömleksiz (2004:195) to measure attitudes towards reading books and "Critical Thinking Disposition Scale" developed by Nuriye Semerci were applied. The data obtained were analyzed with T-Test, Simple Linear Regression Analysis, ANOVA Multivariate Analysis of Variance technique. According to the findings obtained in the research, it can be said that the attitudes towards reading and critical thinking tendencies of the pre-service teachers participating in the research are at a high level. Turkish pre-service teachers' attitudes towards reading differ in favor of female pre-service teachers according to gender. It was concluded that students' attitudes towards reading did not differ according to the type of school graduated from, family economic income, mother and father's graduation status, and grade level. It was concluded that the critical thinking tendencies of prospective teachers did not differ according to gender, type of school graduated from, family economic income, mother and father graduation status, and grade level. When the findings related to the research were examined, it was concluded that there was a positive significant relationship between pre-service teachers' attitude towards reading scores and critical thinking dispositions. When the findings obtained were examined, it was determined that pre-service teachers' attitude towards reading scores were significant predictors of their critical thinking dispositions.

Keywords: Turkish language teaching, reading attitude, critical thinking

OKUMA SORUNLARININ GİDERİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Nur KARATAY

MEB, Aksaray, Türkiye, karataynur14@gmail.com

ÖZET

Günümüz teknolojisiyle birlikte bireyler okuyup, okuduğunu anladığı sürece sınırsız bilgiye ulaşabilmektedir. Zaman ve mekândan bağımsız her an her yerde tek başına okuyup, okuduğunu anlamak, çıkarımlarda bulunup farklı düşünceler üretebilmek insanı bağımsızlaştıran en önemli becerilerdendir. Okuyucular için okuma süreçleri; sembollerini algılamak (duyusal durum), sözcükleri yorumlamak (algısal durum), sözcüklerdeki dizgesel, mantıksal ve dil bilgisel düzeni takip etmek (ardışık durum), sözcüklerin anlamlarını zihinlerinde var olan anlamlarıyla eşleştirmek (deneyimsel durum), okuduklarından çıkarımda bulunmak (düşünsel durum), önceki öğrendikleriyle yeni öğrendiklerini yorumlayarak bütünleştirmek (öğrenimsel durum), sembol ile sesler arasındaki bağı, sözcükler ile sözcüklerin taşıdıkları anlam arasındaki bağı fark etmek (ilişkisel durum), ilgi ve tutumlarının okuma sürecine etkisinin bilincine varmak (duygusal durum) aşamalarını takip etmektedir (Girmen, 2019). Bu süreci sorunsuz tamamlayan bireyler akıcı okuyabilmekte ve okuduğunu anlayabilmektedir. Akıcı okuma uygun hızda, doğru ifade ve tonlamada konuşurcasına okuma olarak tanımlanmaktadır. Akıcı okuma becerisine sahip bireyler zihnini ve enerjisini okuduğunu anlamaya yoğunlaştıracağı için okuduğunu daha kolay anlamlandırabilmektedir. Kelimeleri doğru ve otomatik olarak seslendirmekte güçlük yaşayan bireyler akıcı okuyamaz ve birtakım okuma sorunlarıyla karşı karşıya kalırlar. Sık rastlanan okuma sorunları; duraklama, ekleme, atlama, ters çevirme, karıştırma, satır atlama, heceleme, tekrar etme, geri dönme, bağırarak ya da kısık sesle okuma, noktalama işaretlerine dikkat etmeme, prozodi hatası ve yanlış okuma gibi okuma hatalarıdır. Bu sorunların giderilmesinde en önemli adım, okuma hatalarının doğru tespit edilmesidir. Sonrasında, hataların düzeltilmesinde kullanılacak en uygun yöntem ve tekniklerin belirlenmesi okuma güçlüğü çeken bireyler için oldukça önemlidir. Kullanılabilecek yöntem ve tekniklerden bazıları; uygun okuma materyalinin sunulması (yazı stili, yazı büyüklüğü, yazı rengi, satır aralığı), rehberli okuma, akranlı okuma, koro okuma, eko okuma, renkli metin kullanma olarak bilinmektedir. Bu çalışmada okuma sorunlarının giderilmesinde kullanılan yöntem ve tekniklerin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada alan yazın tarama yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: okuma sorunları, okuma güçlüğü, akıcı okuma yöntem ve teknikleri.

METHODS USED IN ELIMINATING READING PROBLEMS

Nur KARATAY

MEB, Aksaray, Turkey, karataynur14@gmail.com

ABSTRACT

With today's technology, individuals can access unlimited information as long as they read and understand what they read. One of the most important skills that makes people independent is to be able to read, understand what they read, make inferences and produce different thoughts, independent of time and space. Reading processes for readers; perceiving symbols (sensory state), interpreting words (perceptual state), following the sequential, logical and grammatical order in words (sequential state), matching the meanings of words with the meanings they have in their minds (experiential state), making inferences from what they read (intellectual state), The following stages are followed: integrating what they have learned by interpreting what they have learned before and what they have just learned (learning state), realizing the connection between symbols and sounds, the connection between words and the meaning that words carry (relational state), and becoming aware of the effect of their interests and attitudes on the reading process (emotional state) (Girmen, 2019). Individuals who complete this process smoothly can read fluently and understand what they read. Fluent reading is defined as reading as if speaking at the appropriate speed, correct expression, and intonation. Individuals with fluent reading skills can make sense of what they read more easily because they will concentrate their mind and energy on understanding what they read. Individuals who have difficulty in vocalizing words correctly and automatically cannot read fluently and face some reading problems. Common reading problems are reading errors such as pausing, adding, skipping, inverting, confusing, skipping lines, spelling, repeating, going back, shouting, or reading in a low voice, not paying attention to punctuation marks, prosody errors and misreading. The most important step in eliminating these problems is to identify reading errors correctly. Then, determining the most appropriate methods and techniques to be used in correcting errors is very important for individuals with reading difficulties. Some of the methods and techniques that can be used; presenting appropriate reading material (writing style, font size, font color, line spacing), guided reading, peer reading, choral reading, echo reading, using colored text. This study aims to examine the methods and techniques used to overcome reading problems. Literature review method was used in the study.

Keywords: reading problems, reading difficulties, fluent reading methods and techniques.

NAZİ ALMANYASI'NDA SANAT VE PROPAGANDA: LENİ RİEFENSTAHL'IN OLYMPIA FİLMİ

Racan Aleyna Işıkhan TATAR

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, aleynaisikhan@gmail.com

Prof. Dr. Şakir EŞİTTİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, sakir.esitti@comu.edu.tr

ÖZET

Siyaset bilimi açısından önemli bir kavram olan propaganda, geçmişten günümüze egemen kesim tarafından kendi ideolojilerini yaymak ve kamuoyunun desteğini almak için sıklıkla kullanılan bir yöntemdir. Özellikle etki alanını genişletmek için kitle iletişim araçlarından faydalanan propaganda da sanatsal ifade biçimleri de önemli bir rol almaktadır. Sanat ve propaganda ilişkisi olarak tanımlanan bu olgu içerisinde özellikle sinema sanatı, hedef kitleleri etkilemek için önemli yöntem olduğunun farkına varılmasıyla yaygın kullanılan bir araç haline gelmiştir. Diğer yandan propaganda tekniklerini 20. yüzyılın yeni iletişim ve ulaşım teknolojilerinden faydalanarak geliştiren Nazi İktidarı, sinema sanatına ayrı bir önem atfetmektedir. Sinemanın daha geniş kitlelere ulaşabilen ve hedef kitlenin zihnini etkileyebilen bir araç olduğunun farkına varan Nazi Partisi, Almanya'da iktidar olunca Propaganda Bakanlığı bünyesinde film bürosu oluşturmuştur. Film bürosu bünyesinde üretilen filmlerden bir tanesi de 1936 Berlin Olimpiyatlarını konu edinen *Olympia* (1938) filmidir. Yönetmenliğini Leni Riefenstahl'ın yapmış olduğu bu film, kullanılan teknikler ve kamera açıları açısından birçok yeniliği barındırmaktadır. Dönemine göre oldukça maliyetli ve büyük prodüksiyonlu olan *Olympia*, spor belgeselinden çok özellikle prolog bölümündeki sanatsal yaklaşımıyla propaganda filmi olarak anılmaktadır. Bu bölümde Antik Yunan ve Roma medeniyetlerine yapılan göndermeler ve Olimpiyatlara katılan Nazi sporcuların 'mükemmel' Aryan bedenleri tasvir edilerek sanat ve propaganda arasında bir bağ kurulmuştur. Böylelikle bu çalışmada Nazi İktidarının ideolojik yapılanması ve Avrupa üzerindeki hakimiyet iddiasını meşru kılma çabalarının sanatsal anlatı üzerinden nasıl propaganda unsuru haline geldiğinin çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Leni Riefenstahl'ın yönetmenliğinde Nazi propagandası için çekilen *Olympia* (1938) filminin prolog bölümü Erwin Panofsky'nin İkonolojik ve İkonografik Sanat Eleştirisi yönteminden yararlanılarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: sanat ve propaganda, sinema, Leni Riefenstahl.

ART AND PROPAGANDA IN NAZI GERMANY: LENI RIEFENSTAHL'S OLYMPIA MOVIE

Racan Aleyna Işıkhan TATAR

Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkiye, aleynaisikhan@gmail.com

Proffesor Doctor Şakir EŞİTTİ

Canakkale Onsekiz Mart University, Canakkale, Turkiye, sakir.esitti@comu.edu.tr

ABSTRACT

Propaganda, which is an important concept in terms of political science, is a method frequently used by the dominant segment from past to present to spread their own ideologies and gain public support. Forms of artistic expression also play an important role in propaganda, especially in which mass media are used to expand its sphere of influence. Within this phenomenon, defined as the relationship between art and propaganda, cinema art has become a widely used tool, with the realization that it is an important method to influence target audiences. On the other hand, the Nazi Government, which developed its propaganda techniques by taking advantage of the new communication and transportation technologies of the 20th century, attached special importance to the art of cinema. Realizing that cinema was a tool that could reach larger audiences and influence the minds of the target audience, the Nazi Party created a film bureau within the Ministry of Propaganda when it came to power in Germany. One of the films produced within the film bureau is *Olympia* (1938), which is about the 1936 Berlin Olympics. Directed by Leni Riefenstahl, this film contains many innovations in terms of techniques and camera angles. *Olympia*, which was quite costly and had a large production for its time, is known as a propaganda film, especially with its artistic approach in the prologue section, rather than a sports documentary. In this section, a link is established between art and propaganda by depicting the references to Ancient Greek and Roman civilizations and the 'perfect' Aryan bodies of the Nazi athletes participating in the Olympics. Thus, this study aims to analyze how the ideological structuring of the Nazi Power and its efforts to legitimize its claim to dominance over Europe became an element of propaganda through artistic narrative. In this context, the prologue section of the movie *Olympia* (1938), directed by Leni Riefenstahl and shot for Nazi propaganda, will be examined using Erwin Panofsky's Iconological and Iconographic Art Criticism method.

Keywords: art and propaganda, cinema, Leni Riefenstahl.

GIOTTO'NUN RÖNESANS SANATINDA PERSPEKTİF ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Öğretim Üyesi Erkan ÇİÇEK

Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, İstanbul, Türkiye, fesiharkan@gmail.com

Sebahattin ATILLA

Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye, seba.atilla@gmail.com

ÖZET

Giotto, sanat tarihinde perspektifin kullanımında önemli bir dönüm noktası olan bir sanatçıdır, onun eserleri, mekân ve derinlik algısını yaratmak için kullanılan perspektif tekniklerinde öncü bir rol oynamıştır. 16. yüzyılın sanat kuramcısı Giorgio Vasari tarafından Rönesans'ın ilk habercisi ve kurucusu olarak değerlendirilmiş ve resimde doğallığın gelişiminde en önde gelen kişi olarak kazandığı ün hiçbir zaman sorgulanmamıştır. Rönesans'ı hazırlayan öğeler 13. yüzyılda İtalya'da oluşmuştur. Yeni çağlardaki İtalyan resminin tarihi Cimabue ve Giotto ile başlamaktadır. Rönesans sorununun Antik Yunan ve Roma sanatıyla bağlantıları önce bu sanatçıların eserlerinde ortaya çıkmıştır. Giotto, figürleri ve mimariyi doğal bir şekilde tasvir etme çabasıyla bilinir. Bu çaba, onun perspektifin sanatta kullanımındaki öncülüğünü göstermektedir. Giotto'nun resimde hikayeci yönü, hareketlere, yüz ifadelerine ve küçük basit detaylara indirgeyebilmiş ve büyük bir düzen sadeliğine erişmektedir. Giotto'nun resimlerinde figürler, ağırlık ve hacim kazanmaya; doğa, kompozisyon içinde işlev kazanmaya başlamıştır. Giotto'nun perspektif teknikleri, dönemin diğer sanatçılarına ilham kaynağı olmuş ve perspektifin sanattaki kullanımını daha da geliştirmiştir. İnsanların çevrelerindeki alemle ilgilenmeye başlamasıyla birlikte resim sanatında da o güne kadar görülmemiş bir gerçekçilik akımı doğmuştur. Bu yeni anlayış kendisini ilk kez İtalyan ressam Giotto'nun eserlerinde ortaya koymuştur. Özellikle, dönemin perspektif teorisyenleri olan Alberti ve Brunelleschi'nin çalışmalarıyla karşılaştırıldığında, Giotto'nun perspektif anlayışının Rönesans sanatında nasıl bir etki yarattığı daha iyi anlaşılmaktadır. Giotto'nun perspektifteki yenilikçi yaklaşımlarını ve bu yaklaşımların Rönesans sanatındaki yansımalarını detaylı bir şekilde inceleyerek onun dönemin sanat anlayışına olan katkılarını vurgulamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, Giotto'nun perspektif anlayışının Rönesans sanatındaki evrimine nasıl katkıda bulunduğunu ve dönemin diğer sanatçıları üzerindeki etkilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Giotto'nun sanatındaki perspektif anlayışının Rönesans sanatının temel taşlarından biri olduğunu ve sanat tarihindeki önemli bir dönüm noktası olduğunu vurgulamaktadır ve İtalya, yeni çağın buluşu olarak, perspektife uygun mekân çizme bilimini keşfetmiştir. Sonuç olarak, Giotto'nun Rönesans sanatında büyük bir etkisi olduğu ve bu etkinin sanat tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olduğu sonucuna varılabilir. Giotto'nun Rönesans sanatındaki yerini ve önemini vurgulamak için önemli bir kaynaktır.

Anahtar Kelimeler: Giotto, Rönesans, Perspektif

GIOTTO'S IMPACT ON PERSPECTIVE IN RENAISSANCE ART

Asst. Prof. Erkan CICEK

Yildiz Technical University Faculty Of Art & Design, Istanbul, Türkiye, fesisherkan@gmail.com

Sebahattin ATILLA

Yildiz Technical University Social Sciences Institute, Istanbul, Türkiye, seba.atilla@gmail.com

ABSTRACT

Giotto is an artist who marked an important turning point in the use of perspective in the history of art, his works played a pioneering role in perspective techniques used to create the perception of space and depth. He was considered the first herald and founder of the Renaissance by the 16th century art theorist Giorgio Vasari, and his reputation as the leading person in the development of naturalness in painting has never been questioned. The elements that prepared the Renaissance were formed in Italy in the 13th century. The history of Italian painting in modern times begins with Cimabue and Giotto. The connections between the Renaissance problem and Ancient Greek and Roman art first emerged in the works of these artists. Giotto is known for his efforts to depict figures and architecture in a naturalistic manner. This effort demonstrates his pioneering use of perspective in art. Giotto's storyteller aspect in painting is reduced to movements, facial expressions, and small simple details and achieves a great simplicity of order. In Giotto's paintings, figures gain weight and volume; Nature begins to gain a function within the composition. Giotto's perspective techniques inspired other artists of the period and further developed the use of perspective in art. As people began to be interested in the world around them, a realism movement that had never been seen before was born in the art of painting. This new understanding revealed itself for the first time in the works of the Italian painter Giotto. Especially when compared to the works of Alberti and Brunelleschi, the perspective theorists of the period, it is better understood what impact Giotto's understanding of perspective had on Renaissance art. It aims to emphasize Giotto's contributions to the understanding of art of the period by examining in detail Giotto's innovative approaches to perspective and the reflections of these approaches in Renaissance art. It also aims to reveal how Giotto's understanding of perspective contributed to the evolution of Renaissance art and its influence on other artists of the period. He emphasizes that the understanding of perspective in Giotto's art is one of the cornerstones of Renaissance art and an important turning point in the history of art, and Italy discovered the science of drawing space suitable for perspective, as an invention of the new age. As a result, it can be concluded that Giotto had a great influence on Renaissance art and that this influence was an important turning point in art history. It is an important source to emphasize the place and importance of Giotto's understanding of perspective in Renaissance art.

Keywords: Giotto, Renaissance, Perspective

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM İLE İSTİHDAM KONULU ÇALIŞMALAR ÜZERİNE BİR İNCELEME

Sevim KAZAN*

*Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye, sevim.sk21@gmail.com

Sedef SÜER**

** Doç. Dr. Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Türkiye sedefsuer@dicle.edu.tr

ÖZET

Meslek eğitimi ülkemizde 13. yüzyılda yaygın eğitim kurumu olarak Ahilikle başlamış ve hala eğitime devam etmektedir. Mesleki eğitim ile ilgili birçok araştırma yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Bu araştırmanın amacı Türkiye’de mesleki eğitim ve istihdam konulu çalışmaları çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Bu bakımdan mevcut çalışmanın mesleki ve teknik eğitim ile istihdam üzerine yapılacak araştırmalara fikir vermesi ve konuyla ilgili farklı boyutların bir bütün olarak görülebilmesi açısından önem taşıdığı söylenebilir. Bu amaca yönelik olarak da bu konuda yapılmış çalışmalar türlerine, yazıldığı yıllara, hedeflenen amaçlara, seçilen çalışma gruplarının eğitim kademesine, araştırma yöntemlerine, araştırma desenine, veri toplama araçlarına, kullanılan anahtar kelimelere, elde edilen sonuçlara ve önerilere göre incelenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma deseninde tasarlanmış ve veri toplama aracı olarak belge tarama (doküman inceleme) yöntemi kullanılmış ve elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Verilerin elde edilebilmesi için Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında ve Google Scholar veri tabanında “ mesleki ve teknik eğitim, istihdam, mesleki ve teknik eğitimin istihdama etkileri” anahtar sözcükleri ile tarama yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda tam metnine ulaşılabilen 14 adet yüksek lisans, 3 adet doktora tezi ile 8 adet makale çalışma kapsamına alınmıştır. Elde edilen veriler frekanslarıyla birlikte tablolar halinde sunulmuştur. Analizler neticesinde elde edilen bulgulara göre yapılan çalışmaların 2000 yılından sonra artış gösterdiği ve en çok 2019 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan çalışmaların amaçlarına ilişkin analizde daha çok işsizlikle mücadelede mesleki eğitimin yapısı, sorunlar ve mesleki eğitimden beklentilerin araştırılması konularına değinildiği, tercih edilen anahtar kelimelerin mesleki eğitim, mesleki ve teknik eğitim olduğu, en fazla nitel yöntemin tercih edildiği, araştırma desenlerinden en çok betimsel tarama desenin tercih edildiği, veri toplama araçlarından en çok kişisel bilgi formlarının kullanıldığı, katılımcılar bağlamında ise en çok lise öğrencileri ve lise mezunu öğrencilerle çalışıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve teknik eğitim, istihdam, doküman analizi, sistematik analiz.

AN ANALYSIS OF STUDIES ON VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION AND EMPLOYMENT STUDIES

Sevim KAZAN*

*Dicle University, Diyarbakir, Türkiye, sevim.sk21@gmail.com

Sedef SÜER**

** Assoc. Prof. Dicle University, Diyarbakir, Türkiye sedefsuer@dicle.edu.tr

ABSTRACT

Vocational education in Turkey began as early as the 13th century with the widespread institution of "Ahilik" and continues to this day. Numerous studies have been conducted and continue to be conducted on vocational education. The purpose of this research is to examine studies on vocational education and employment in Turkey from various perspectives. In this regard, it can be said that the current study is important in providing insights into future research on vocational and technical education and enabling different dimensions of the topic to be seen as a whole. For this purpose, studies in this field were examined according to their types, years of publication, targeted objectives, targeted groups of participants, research methods, research designs, data collection tools, keywords used, findings, and recommendations. This study was designed using a qualitative research design, and document analysis (document review) method was used as the data collection tool, while descriptive analysis method was employed for data analysis. In order to obtain the data, the searches were conducted on the Higher Education Council National Thesis Center database and Google Scholar database using the keywords "vocational and technical education, employment, effects of vocational and technical education on employment." As a result of the search, 14 master's theses, 3 doctoral theses, and 8 articles were included in the study, for which the full text was accessed. The obtained data were presented in tables along with their frequencies. According to the findings obtained from the analysis, it was determined that the number of studies increased after the year 2000, peaking in 2019. In the analysis of the objectives of the studies, it was found that the focus was mainly on exploring the structure of vocational education in combating unemployment, identifying problems, and expectations from vocational education. The preferred keywords were found to be vocational education and technical education, while qualitative methods were predominantly chosen. Among the research designs, descriptive study design was the most preferred, and among the data collection tools, personal information forms were used the most. In terms of participants, the majority of studies focused on high school students and high school graduates.

Keywords: Vocational and technical education, employment, document analysis, systematic analysis.

MENTEŞE İLİ İDARİ SINIRLARI VE DEMOGRAFİK YAPISI (1914)

Doç. Dr. Sefa Salih AYDEMİR

Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman, Türkiye, saydemir@adiyaman.edu.tr

Doç. Dr. Kürşat KURTULGAN

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye, kurşatkurtulgan@hotmail.com

ÖZET

Osmanlı Devleti, etnik ve dini açıdan birçok farklılığı bünyesinde barındırabilmiş nadir bir devlettir. Kuruluşundan yıkılışına kadar bu farklılıkların huzur ve barış içinde yaşamaları sağlanmıştır. Devletin güçlü olduğu dönemlerde uyum büyük ölçüde sağlanırken, güç ve toprak kayıplarının başlamasıyla bu durum büyük ölçüde ortadan kalkmıştır. Yaşanan toprak kayıpları sonrası durum tespiti için nüfus sayımları son derece önemli olmuştur. Osmanlı-Rus Savaşları, Balkan Savaşları sonrası etnik nüfus sayımının önemi daha da artmıştır. Bu sayımlardan bir tanesi olan 1330 senesi Nüfus İstatistiği Menteşe ilinin genel idari yapısını tespit etmemize ve il genelinde yaşamakta olan gayrimüslim ve Müslümanların sayıları ve durumları ortaya konmuştur. Söz konusu sayıma göre il genelinde nüfusun büyük çoğunluğu Müslümanlardan oluşmaktadır. Bunlardan sonra en fazla nüfus Rum azınlıktan oluşmaktaydı. Bunlara ek olarak Musevi, Kıpti ve Bulgar kökenli az sayıda nüfusun varlığını görmekteyiz. Sayımın hemen sonrasında başlayan I. Dünya Savaşı demografik yapının büyük ölçüde değişmesine sebep olmuştur. Savaş sonrası şehir genelindeki gayrimüslim nüfusun tamamı göç etmek mecburiyetinde kalmıştır. Ekonomik ve Sosyal yaşama dair fikir edinmemize imkân veren bu sayımlar şehrin kültürel yaşamına dair önemli bilgiler içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Nüfus, göç, savaş.

ADMINISTRATIVE BOUNDARIES AND DEMOGRAPHIC STRUCTURE OF MENTEŞE PROVINCE (1914)

Assoc. Prof. Dr. Sefa Salih AYDEMİR

Adiyaman University, Adiyaman, Turkey, saydemir@adiyaman.edu.tr

Assoc. Prof. Dr. Kürşat KURTULGAN

Mersin University, Mersin, Turkey, kurşatkurtulgan@hotmail.com

ABSTRACT

The Ottoman Empire is a rare state that was able to accommodate many ethnic and religious differences. From its foundation until its collapse, these differences were ensured to live in peace and tranquility. While harmony was largely achieved during the periods when the state was strong, this situation was largely eliminated with the onset of power and land losses. Population censuses were extremely important to determine the situation after the land losses. The importance of ethnic census increased after the Ottoman-Russian Wars and the Balkan Wars. The Population Statistics of 1330, one of these censuses, helped us determine the general administrative structure of the Menteşe province and revealed the numbers and situations of non-Muslims and Muslims living in the province. According to the census in question, the majority of the population in the province consists of Muslims. After these, the largest population consisted of the Greek minority. In addition to these, we see the presence of a small population of Jewish, Coptic and Bulgarian origin. World War I, which started immediately after the census, caused the demographic structure to change greatly. After the war, the entire non-Muslim population in the city had to emigrate. These censuses, which allow us to get an idea about the economic and social life, contain important information about the cultural life of the city.

Keywords: Population, migration, war.

YEŞİL ALANLARA ERİŞİLEBİLİRLİĞİN UZAKTAN ALGILAMA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ: ISPARTA ÖRNEĞİ

Araştırma Görevlisi Doktor Sema ÇETİNKAYA

Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta, Türkiye, semacetinkaya57@gmail.com

ÖZET

21. yüzyılın kentlerinde artan nüfus yoğunluğu beraberinde yoğun yapılaşmayı da getirmiştir. Bu yoğunluk kent ekosistemlerinin bir parçası olan yeşil alanlar üzerinde daralma yönünde baskı yapmaktadır. Bununla birlikte alansal olarak azalma eğilimi gösteren yeşil alanların erişilebilirliği ve kişi başına düşen yeşil alan miktarının ne olması gerektiği tartışma konusu haline gelmiştir. Araştırmanın çıkış noktası şehirselleşmenin bir parçası olan yeşil alanlara erişilebilirlik olmasıdır. Kentsel alanlarda erişilebilirliğin sağlanması kent sakinlerinin yolda geçirdikleri zamanın kısalması ve karşılaştıkları durumlar karşısında geliştirebilecekleri stres üzerinde olumlu etkilere sahiptir. Kent ortamlarındaki yeşil alanlara erişilebilirliğin sağlanmasıyla beraber kişilerin kentteki günlük rutinden uzaklaşıp kısa süreli dinlenebilecekleri yerler olan yeşil alanlara kısa sürede ulaşmaları önemlidir. Bununla birlikte yeşil alan olarak değerlendirilen pek çok kentsel unsur bulunmaktadır. Bunlardan bazıları parklar, bahçeler, mezarlıklar, mesire alanları, refüjlerdeki ve yol kenarlarındaki peyzaj çalışmalarıyla yeşillendirilmiş alanlardır. Buna karşın insanların dinlenme amacıyla vakit geçirdiği kamusal alanlardan biri olan parkların kent ortamlarındaki mevcudiyeti ve erişilebilir olması önemlidir. Bahsi geçen nedenlerden dolayı Isparta örneği üzerinden yeşil alanların erişilebilirliğinin uzaktan değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma için öncelikle literatür taraması ve değerlendirmesi metodu uygulanıp, ardından araştırma sahasıyla ilgili sayısal verilerin, uydu görüntülerinin ArcGIS 10.8 programı yardımıyla işlenmesi sonucunda oluşturulan haritalarla araştırma bulgularının desteklenmesi sağlanmıştır. Buna göre Isparta'nın kentsel mahallelerinden bir olan Hızırbey Mahallesi, Doğancı Mahallesi ile Kepeci ve Keçeci mahallelerinin yeşil alana erişilebilirliğinin daha yakın kaldığı, Yayla, Pirimehmet ve Sanayi mahallelerinin ise nispeten yeşil alanlara erişilebilirlik konusunda uzak kaldığı gözlemlenmiştir. Doğancı ve Hızırbey'in yeşil alanlara yakın olmasındaki en büyük etken mahallelerde yer alan mezarlıkların mevcut olmasındadır. Sonuç olarak yeşil alan olarak nitelendirilen tüm unsurlarıyla değerlendirildiğinde Isparta kentinde yeşil alanlara erişilebilirlikte sorun görülmemekle birlikte bu unsurları parklarla sınırlandırıldığında her mahallede yeşil alanlara erişimde kısıtlayıcı unsurlar gözlemlenmiştir. Bunlardan birisi çevre yoludur. Özellikle Antalya, Konya, İzmir ve Ankara için kullanılan çevre yolları şehrin içinden geçmekte ve şehir sakinlerini yaya olarak yeşil alanlara erişimde sınırlandırmaktadır. Diğerleri ise yeşil alanların bir kısmının hizmet veren bazı kamu kurumlarının tasarrufuna bırakılmasıdır. Örneğin; askeri alanlar, hastane ve okul bahçelerinde bulunan yeşil alanlar bu kurumlardan bazılarıdır. Yeşil alanların erişilebilir olması ancak kent sakinlerinin tamamını kapsayacak şekilde tasarlanması ve buna uygun çoğaltılmasıyla mümkün olabilir. Bu araştırmanın hem saha çalışmalarına hem de literatüre katkı sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şehirselleşme, erişilebilirlik, yeşil alan, uzaktan algılama, Isparta.

EVALUATION OF ACCESSIBILITY TO GREEN AREAS BY REMOTE SENSING METHOD: THE EXAMPLE OF ISPARTA

Research Asistant Doctor Sema ÇETİNKAYA

Suleyman Demirel University, Isparta, Turkey, semacetinkaya57@gmail.com

ABSTRACT

The increasing population density in the cities of the 21st century has also brought with it intensive construction. This density puts pressure on the green areas, which are part of urban ecosystems, in the direction of contraction. However, the accessibility of green areas, which tend to decrease in spatial terms, and what the amount of green space per capita should be, have become a topic of discussion. The starting point of the research is the accessibility to green areas, which is part of urban livability. Ensuring accessibility in urban areas has a positive effect on shortening the time spent by city residents on the road and the stress they can develop in the face of the situations they face. With the provision of accessibility to green areas in urban environments, it is important for people to get to green areas in a short time, which are places where they can get away from the daily routine in the city and rest for a short time. However, there are many urban elements that are considered as green areas. Some of these are parks, gardens, cemeteries, promenade areas, areas greened with landscaping works at refuges and roadsides. On the other hand, it is important that parks, which are one of the public spaces where people spend time for recreation, are available and accessible in urban environments. For the reasons mentioned above, it is aimed to remotely evaluate the accessibility of green areas through the Isparta sample. Firstly, the literature review and evaluation method was applied for the research, and then the numerical data related to the research area were processed with the help of ArcGIS 10.8 program to support the research findings with maps created as a result of processing satellite images. Accordingly, it has been observed that the accessibility of Hızırbey Neighborhood, Doğançı Neighborhood, Kepeci and Keçeci neighborhoods, which are one of the urban neighborhoods of Isparta, to green areas remains closer, while Yayla, Pirimehmet and Industrial neighborhoods remain relatively far away in terms of accessibility to green areas. The biggest factor in the proximity of Doğançı and Hızırbey to green areas is the presence of cemeteries located in the neighborhoods. As a result, when evaluated with all the elements that qualify as green areas, there are no problems in accessibility to green areas in the city of Isparta, but when these elements are limited to parks, restrictive elements have been observed in accessing green areas in every neighborhood. One of them is the ring road. Especially the ring roads used for Antalya, Konya, Izmir and Ankara pass through the city and restrict city residents from accessing green areas on foot. The other is that some of the green areas are left to the savings of some public institutions providing services. For example; military areas, green areas in hospital and school gardens are some of these institutions. It can only be possible for green areas to be accessible if they are designed to cover all of the city's residents and reproduced accordingly. It is expected that this research will contribute to both field studies and literature.

Keywords: Urban livability, accessibility, green space, remote sensing, Isparta.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN YARATICI DÜŞÜNME BECERİSİ İLE GİRİŞİMCİLİK BECERİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİDE FİNANSAL DÜZEYİN ARACILIK ROLÜ

Doç. Dr. Suat POLAT

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin BAYRAM

ÖZET

Sosyal bilgiler, sosyal bilim disiplinlerinin ürettiği içeriği ilkökul ve ortaokul düzeyindeki öğrencilerin hazırlanışına uygun biçimde düzenleyerek öğreten disiplinlerarası bir derstir. Sosyal bilgiler dersi, öğrencilere çok çeşitli bilgi, değer ve beceriler kazandırarak bireysel ve toplumsal yaşamlarında etkili vatandaşlar olarak yetişmelerini sağlamayı amaçlamaktadır. Sosyal bilgiler dersinin öğrencilere kazandırmayı amaçladığı becerilerden ikisi, yaratıcı düşünme ve girişimciliştir. Yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerileri, içerikleri itibarıyla birbirleriyle ilişkilidir. Zira bireylerin başarılı girişimlerde bulunabilmesi, yaratıcı düşünme becerisine sahip olup olmamalarıyla orantılıdır. Öte yandan bireylerin finansal düzeylerinin de yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerileri ile ilişkili olduğu söylenebilir. Bu varsayım temel alınarak gerçekleştirilen araştırmada sosyal bilgiler dersinin öğrencilere kazandırmayı amaçladığı yaratıcı düşünme ile girişimcilik becerileri arasındaki ilişki ve bu ilişkide finansal düzeyin aracılık rolü incelenmiştir. İlişkisel tarama modeliyle yürütülen araştırmada kolay ulaşılabılır örnekleme tekniği kullanılmıştır. Örneklem grubunda Türkiye'nin Ağrı ilindeki ortaokullarda öğrenim görmekte olan toplam 402 öğrenci yer almıştır. Verilerin toplanmasında Torrance Yaratıcı Düşünme Testi Sözel A Formu, Ortaokul Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeği ve Finansal Düzey Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde AMOS ve SPSS 25 programları ile Process Macro 4.2 eklentisi kullanılmıştır. Veri çözümlenmesinde betimsel analiz, Pearson Korelasyon katsayısı ve doğrusal regresyon testleri kullanılmıştır. Araştırmada ortaokul öğrencilerinin; yaratıcı düşünme becerileri ile girişimcilik becerileri arasında, yaratıcı düşünme becerileri ile finansal düzeyleri arasında, girişimcilik becerileri ile finansal düzeyleri arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir. Öte yandan ortaokul öğrencilerinin yaratıcı düşünme becerileri ile girişimcilik becerileri arasında finansal düzeyin kısmi aracılık rolüne sahip olduğu ortaya konmuştur. Araştırma sonuçları esas alınarak ortaokul öğrencilerinin yaratıcı düşünme ve girişimcilik becerileri ile finansal düzey arasındaki ilişkinin farklı boyutlarda incelenmesine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler dersi, ortaokul öğrencileri, yaratıcı düşünme becerisi, girişimcilik becerisi, finansal düzey

THE MEDIATING ROLE OF FINANCIAL LEVEL IN THE RELATIONSHIP BETWEEN CREATIVE THINKING AND ENTREPRENEURSHIP SKILLS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Doç. Dr. Suat POLAT

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin BAYRAM

ABSTRACT

Social studies is an interdisciplinary course that organizes, and teaches the content produced by social science disciplines in accordance with the readiness of primary, and secondary school students. The social studies course aims to provide students with a wide range of knowledge, values, and skills to help them become effective citizens in their individual, and social lives. Two of the skills that the social studies course aims to provide students with are creative thinking, and entrepreneurship. Creative thinking, and entrepreneurship skills are interrelated in terms of their content. Indeed, individuals' ability to engage in entrepreneurship is proportional to whether they have creative thinking skills or not. On the other hand, it can be said that individuals' financial levels are also related to their creative thinking, and entrepreneurship skills. Based on this assumption, this study examined the relationship between creative thinking, and entrepreneurship skills that the social studies course aims to provide students with, and the mediating role of financial level in this relationship. In the study conducted with the relational survey model, the convenience sampling technique was used. A total of 402 students studying in secondary schools in Ağrı province of Turkey were included in the sample group. Torrance Creative Thinking Test Verbal A Form, Entrepreneurship Scale for Secondary School Students, and Financial Level Information Form were used to collect the data. AMOS, and SPSS 25 programs, and Process Macro 4.2 plug-in were used to analyze the data. Descriptive analysis, Pearson correlation coefficient, and linear regression tests were used to analyze the data. In the study, it was determined that there was a statistically significant positive relationship between creative thinking skills, and entrepreneurship skills, between creative thinking skills, and financial levels, and between entrepreneurship skills, and financial levels of secondary school students. On the other hand, it was revealed that financial level has a partial mediating role between creative thinking skills, and entrepreneurship skills of secondary school students. Based on the results of the study, suggestions were developed to examine the relationship between creative thinking, and entrepreneurship skills of secondary school students, and financial level in different dimensions.

Keywords: Social studies course, middle school students, creative thinking skill, entrepreneurship skill, financial level

BİLİŞSEL UYUMSUZLUK VE TÜKETİM İLE İLGİLİ ULUSLARARASI YAYINLARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZ İLE İNCELENMESİ

Yağmur ÇAKMAK

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, yagmurcakmak1@outlook.com

Doç. Dr. Elif ÜSTÜNDAĞLI ERTEN

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, elif.ustundagli@ege.edu.tr

ÖZET

Bilişsel uyumsuzluk kavramı, son altmış yılda pazarlama, politika ve ekonomi gibi çeşitli disiplinlerde önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. İnsanların çatışan inançlar ve tutumlar arasında tutarlılık aradıkları ve bu tutarlılığın sarsılması durumunda psikolojik rahatsızlık yaşadıkları gözlemlenmektedir. Bu fenomen, bilişsel uyumsuzluk olarak adlandırılmakta ve tüketicilerin karar verme süreçlerini, alışveriş davranışlarını ve tercihlerini etkileyen önemli bir faktör olarak kabul edilmektedir. Bu kavram, son altmış yılda pazarlama, politika ve ekonomi gibi çeşitli disiplinlerde önemli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Ürünün önemi, alternatiflerin azlığı ve fiyat gibi faktörler, bilişsel uyumsuzluğun oluşmasında etkili olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, bilişsel uyumsuzluğun tüketim alanında etkilerini incelemek için uluslararası alanda yapılan çalışmaları bibliyometrik analizle incelemektir. Bu amaçla Scopus veri tabanı taranarak başlığında, özetinde veya anahtar kelimelerinde bilişsel uyumsuzluk ve tüketim kavramları geçen toplam 168 çalışma araştırmaya dahil edilerek analize tabi tutulmuştur. Analiz sonuçları, bu konuların akademik literatürdeki öneminin arttığını göstermektedir. Yıllara göre yapılan yayın sayısı incelendiğinde, 2010'lardan itibaren bu konuda yapılan yayınların sayısında artış olduğu gözlemlenmektedir. Özellikle 2020 ve 2021 yıllarında önemli bir artış yaşanmıştır. Yayın türlerine göre dağılıma bakıldığında, makalelerin çoğunlukta olduğu ve diğer türlerin daha az yaygın olduğu görülmektedir. Çalışma alanlarına göre incelendiğinde, konuyla ilgili en fazla yayının "Psikoloji", "İşletme, Yönetim ve Muhasebe" ve "Sosyal Bilimler" alanlarında yapıldığı görülmektedir. "Tıp", "Hemşirelik" ve "Çevre Bilimleri" gibi diğer alanlarda da ilgili önemli sayıda yayın yapılmıştır. Türkiye'nin bu alandaki yayın sayısının sınırlı olduğu ancak artan bir ilginin olduğu gözlemlenmiştir. Bu bulgular, bilişsel uyumsuzluk ve tüketim kavramları üzerine yapılan araştırmaların genel eğilimlerini ve odak noktalarını anlamamıza yardımcı olmaktadır. Gelecekteki araştırmaların bu konuda daha fazla derinlemesine çalışmalar yapması ve farklı disiplinler arasında iş birliği yapılması, konunun anlaşılması ve uygulanabilir sonuçların elde edilmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel uyumsuzluk, tüketim, bibliyometrik analiz.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF INTERNATIONAL PUBLICATIONS ON COGNITIVE DISSONANCE AND CONSUMPTION

Yağmur ÇAKMAK

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, yagmurcakmak1@outlook.com

Doç. Dr. Elif ÜSTÜNDAĞLI ERTEN

Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye, elif.ustundagli@ege.edu.tr

ABSTRACT

The concept of cognitive dissonance has become a significant research topic across various disciplines such as marketing, politics, and economics over the past sixty years. It has been observed that individuals seek consistency between conflicting beliefs and attitudes, and experience psychological discomfort when this consistency is disrupted. Termed as cognitive dissonance, this phenomenon is considered a crucial factor influencing consumers' decision-making processes, shopping behaviors, and preferences. The importance of the product, the scarcity of alternatives, and the price are factors that can contribute to the formation of cognitive dissonance. This study aims to examine the effects of cognitive dissonance on consumption by conducting a systematic literature review of international studies. For this purpose, a total of 168 studies retrieved from the Scopus database, which include the keywords "cognitive dissonance" and "consumption" in their titles, abstracts, or keywords, were subjected to bibliometric analysis. The analysis results indicate an increasing scholarly interest in these topics. Examination of the number of publications over the years reveals a growing trend, particularly since the 2010s, with a significant surge observed in 2020 and 2021. Analysis by document type shows that articles constitute the majority of publications, while other types are less common. When examined by research fields, it is observed that the majority of studies are conducted in the fields of Psychology, Business Management, Accounting, and Social Sciences. Significant contributions are also observed in fields such as Medicine, Nursing, and Environmental Science. However, it is noted that the number of publications from Turkey in this field is limited, although there is a growing interest. These findings provide insights into the general trends and focal points of research on cognitive dissonance and consumption. It is essential for future research to conduct more in-depth studies in this area and foster collaboration across different disciplines to achieve a better understanding and derive actionable implications.

Keywords: Cognitive Dissonance, Consumption, Bibliometric Analysis

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN YENİ GÜCÜ: YAPAY ZEKA VE İK ANALİTİĞİ ⁵

Prof. Dr. Yasemin BAL

Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, ymutluay@yildiz.edu.tr

ÖZET

İnsan kaynakları yönetiminde dijitalleşmenin son yıllarda gelişimi ile beraber birçok süreç ve fonksiyonda dijital insan kaynakları uygulamalarına geçilmesi hız kazanmıştır. Yapay zekanın son zamanlarda işletmecilik alanında kullanımının yaygınlaşması, işletmelerin de İK süreçlerinde ve uygulamalarında yapay zeka destekli sistemlere yatırım yapmalarını gerekli hale getirmiştir. Yapay zeka tabanlı karar destek sistemleri, İK uygulamacılarına gerek zaman gerekse maliyet açısından avantaj sağlamak ve karar süreçlerini etkinleştirmektedir. İnsan kaynakları yönetiminin özellikle işe alım, performans değerlendirme, çalışanların işten ayrılma niyetlerini tahmin etme, işgücü devir oranını azaltma vb. süreçlerinde tercih edilen bu sistemler sayesinde, işletmeler süreçlerini daha etkin yönetebilmekte ve çalışanlarını elde tutabilme konusunda avantajlı duruma geçebilmektedir. Günümüzde önemi giderek artan alanlardan biri olan insan kaynakları analitiği ile işlemler ellerindeki yüksek hacimli verileri işleyebilmekte ve bu verilerin analizinden uygulamaya dönük yarar sağlayan aksiyonlar alabilmektedir. Verilerin analizine yönelik kullanılan yöntemler sayesinde, bu verilerden anlamlı çıkarımlar yapmam mümkün olabilmekte ve İK uygulamacıları bu çıkarımlardan yola çıkarak ileriye dönük karar vermekte ve strateji geliştirebilmektedir. Özellikle tahminleyici insan kaynakları analitiğinin kullanılması, yüksek hacimli veriler içindeki örüntüleri yakalamada ve neden-sonuç ilişkilerini görebilmekte İK uygulamacılarına fayda sağlamaktadır. Gelişmekte olan bu yöntemlerin İK alanında kullanılması, insan kaynaklarına yapılan yatırımın uzun vadede işletmeye dönmesine ve katma değer yaratmasına imkan tanımaktadır. Bu sistemlerin işletmelerin verimliliğine olan etkisi ve sağladığı değer gözle görülür biçimde artmaktadır. Bu çalışma kapsamında özellikle yapay zeka ve insan kaynakları analitiği gibi yöntemlerin İK alanında nasıl çözümler sağladığı ve değer yarattığına ilişkin teorik bir bakış açısı ile literatür taraması ve uygulama örnekleri sunulacaktır. Bununla beraber söz konusu sistemlerin İK alanında çalışan uygulamacılara nasıl yarar sağladığı ve işletmelere değer katma anlamındaki önemi vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İnsan kaynakları yönetimi, Yapay zeka, İnsan kaynakları analitiği.

THE NEW POWER OF HUMAN RESOURCES MANAGEMENT: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND HR ANALYTICS ⁶

---

⁵ Bu çalışma Yıldız Teknik Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiş ve SBA-2021-4540 numaralı proje kapsamında hazırlanmıştır.

⁶ This study was supported by Yıldız Technical University Scientific Research Projects Coordination Unit and was prepared within the scope of project number SBA-2021-4540.

Prof. Dr. Yasemin BAL

Yıldız Technical University, Istanbul, Turkey, ymutluay@yildiz.edu.tr

ABSTRACT

With the development of digitalization in human resources management in recent years, the transition to digital human resources applications in many processes and functions has accelerated. The recent widespread use of artificial intelligence in the field of business has made it necessary for businesses to invest in artificial intelligence-supported systems in their HR processes and applications. Artificial intelligence-based decision support systems provide HR practitioners with an advantage in terms of both time and cost and enable decision processes. Human resources management is particularly concerned with recruitment, performance evaluation, predicting employees' intentions to leave the job, reducing the workforce turnover rate, etc. Thanks to these systems preferred in their processes, businesses can manage their processes more effectively and have an advantage in retaining their employees. With human resources analytics, which is one of the increasingly important areas today, businesses can process high volumes of data and take action that provides practical benefits from the analysis of this data. Thanks to the methods used to analyze the data, it is possible to make meaningful inferences from these data, and HR practitioners can make forward-looking decisions and develop strategies based on these inferences. In particular, the use of predictive human resources analytics benefits HR practitioners in capturing patterns in high-volume data and seeing cause-effect relationships. The use of these developing methods in the field of HR allows the investment in human resources to return to the business and create added value in the long term. The impact of these systems on the efficiency of businesses and the value they provide are visibly increasing. Within the scope of this study, a literature review and application examples will be presented with a theoretical perspective on how methods such as artificial intelligence and human resources analytics provide solutions and create value in the field of HR. In addition, how these systems benefit practitioners working in the field of HR and their importance in adding value to businesses will be emphasized.

Keywords: Human resources management, Artificial intelligence, HR analytics.

SABAHATTİN ALİ' NİN KAZDAĞLARINA YAZDIĞI ÖYKÜ: “ HASAN BOĞULDU HİKAYESİ ” VE “ EDREMIT'İN GELİNİ TÜRKÜSÜ ” ÜZERİNE SOSYOKÜLTÜREL OLGU OLARAK FOLKLORİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğrt.Üyesi Yüksel GİRGİN

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fak. Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
yuksekgirgin@hotmail.com*

Arş.Gör. Lütfi BUDAK

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fak. Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı
lbudak@adu.edu.tr*

ÖZET

Şairin veya yazarın edebi muhayyilesinin şekillenmesinde, çocukluk döneminden itibaren etkilendiği olayların yaşadıklarının zihin dünyasında yer etmesi ilham kaynağı olmasında önemli rol oynar. Bu durum, şairin veya yazarın edebi faaliyetlerine önemli ölçüde yön verir. Antik Yunan (grek) mitolojisinde önemli bir yeri olan ve pek çok efsane anlatısına konu olan Kazdağları; grekler döneminde “İda” ismiyle anılmış ve bu coğrafyaya “İda” ismi Giritli denizciler tarafından Zeus'un doğduğu İda Dağı'na atfen verilmiştir. Kazdağları, gerek şifâhî (sözlü) edebiyatta gerekse yazılı metinlerde birçok mitolojik ve efsane anlatılarıyla dikkat çekmiş bu bakımdan coğrafyada anlatılan üç efsaneden biri Yunan edebiyatına ait olan Homeros'un İlyada ve Odysseiası, diğer ikisi Türk edebiyatı anlatısı olan Hasan ile Emine ve Sarıkızın'ın aşk öyküleridir. Bu yönü itibariyle İlyada Destanı başta olmak üzere Kaz Dağlarının mitolojik, kültürel ve tarihî değeri bir süreklilik içinde antik dönemden bu yana var olmaya devam etmektedir. Bütün bunları dikkate aldığımızda Kaz Dağları'nın doğası, havası, Edremit'in tabiatı Sabahattin Ali'nin hayal dünyasını şekillendirmesinde önemli rol oynamıştır. Sabahattin Ali'nin Hasan Boğuldu hikâyesi, kökleri İran'a kadar uzanan Kaz Dağı Türkmen köylülerinin anlatılarında yer alan bir halk edebiyatı mahsulü olan Sarıkız efsanesi üzerine inşa edilmiştir. Sarıkız efsanesi, Kaz Dağları'nın eteklerinde şifâhî (sözlü) edebiyatta hâlâ nefes almakta ocak başlarında anlatılmaktadır. Hasan Boğuldu, yazarın 1943 yılında yazdığı “Yeni Dünya” adlı hikâye kitabında yer almaktadır. Sosyal gerçekçi bir dünya görüşüne sahip olmasına rağmen yazar, bu hikâyeyi, Anadolu halk kültürü sözlü geleneğini içeren romantik bir anlatıcının bakış açısıyla kaleme almıştır. Hikâye de natüralist doğa tasvirleri kahraman anlatıcının gözlemci bakışı ile geniş yer tutar. Anlatma esasına bağlı edebi metinlerin değerlendirilmesi kapsamında Sabahattin Ali'nin “Hasan Boğuldu” hikâyesi, iç içe geçmiş iki olay örgüsünden oluşmaktadır. İç anlatı folklorik bir halk anlatısı olup dış anlatı bir anlamda folklorik iç anlatının aktarımını yapan halka görevindedir. Çalışmanın amacı, lirik bir anlatıyla birlikte sunulan öyküyü folklorik açıdan değerlendirmek ve “Edremit'in Gelini Türküsü” ile sosyokültürel olgular ışığında örtüşme durumunu tespit etmektir. Bu çalışmada elde edilen bulgular yazılı materyallerden toplanıp elde edilen bulguların analizi betimsel yöntemle yapıp hedeflenen bilimsel sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sabahattin Ali, Kaz Dağları, Öykü, Hasan Boğuldu Hikâyesi, Edremit'in Gelini Türküsü, Folklor

**THE STORY WRITTEN BY SABAHATTİN ALI ON THE KAZDAĞLARI: A FOLKLORIC EVALUATION
AS A SOCIO-CULTURAL PHENOMENON ON "THE STORY OF HASAN BOĞULDU" AND "THE
SONGS OF EDREMIT'S BRIDE"**

Assoc. Prof. Dr. Yüksel GİRGIN

Aydın Adnan Menderes University Faculty of Education yukselgirgin@hotmail.com

Research Assistant Lütfi BUDAK

Aydın Adnan Menderes University Faculty of Education lbudak@adu.edu.tr

ABSTRACT

It plays an important role in shaping the poet's or writer's literary imagination, and in providing a source of inspiration for the events that have influenced them since childhood to remain in their mind. This situation significantly directs the literary activities of the poet or writer. Kaz Mountains, which have an important place in ancient Greek mythology and are the subject of many legendary narratives; It was called "Ida" during the Greek period, and the name "Ida" was given to this geography by Cretan sailors in reference to Mount Ida, where Zeus was born. Kaz Mountains have attracted attention with many mythological and legendary narratives both in oral literature and in written texts. In this respect, one of the three legends told in the geography is Homer's Iliad and Odyssey, which belong to Greek literature, and the other two are Hasan and Emine and Sarıkızın's love stories, which belong to Turkish literature. are stories. In this respect, the mythological, cultural and historical value of the Kaz Mountains, especially the Iliad Epic, has continued to exist since ancient times. In this respect, the mythological, cultural and historical value of the Kaz Mountains, especially the Iliad Epic, has continued to exist since ancient times. Considering all these, the nature and weather of the Kaz Mountains and the nature of Edremit played an important role in shaping Sabahattin Ali's dream world. Sabahattin Ali's story Hasan Boğuldu is built on the legend of Sarıkız, a folk literature product found in the narratives of the Turkmen villagers of Mount Kaz, whose roots go back to Iran. The legend of Sarıkız is still breathing in oral literature at the foothills of the Kaz Mountains and is told at the fireplaces. Hasan Boğuldu is included in the author's story book "New World", written in 1943. Although he has a social realist worldview, the author wrote this story from the perspective of a romantic narrator that includes the oral tradition of Anatolian folk culture. Naturalistic descriptions of nature occupy a large place in the story with the observational perspective of the heroic narrator. Within the scope of evaluating literary texts based on the principle of narration, Sabahattin Ali's story "Hasan Boğuldu" consists of two intertwined plots. The internal narrative is a folkloric folk narrative, and the external narrative, in a sense, serves as the ring that transmits the folkloric internal narrative. The aim of the study is to evaluate the story presented with a lyrical narrative from a folkloric perspective and to determine its overlap with "Edremit's Bride Ballad" in the light of sociocultural facts. The findings obtained in this study were collected from written materials and the analysis of the obtained findings was made with a descriptive method and the targeted scientific results were tried to be obtained.

Key Words: Sabahattin Ali, Kaz Mountains, Story, Hasan Boğuldu Story, Edremit's Bride Ballad, Folklore

ÇOCUK HAKLARI ve ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Zehra TORTOP KUDDAŞ

*Doktora Öğrencisi, Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye,
ztkuddas@ankara.edu.tr*

ÖZET

Dünya nüfusunun yaklaşık üçte birini oluşturan çocukların başta sağlık, güvenlik, eğitim ve yaşam hakları olmak üzere neredeyse tüm hakları doğal çevreye ayrılmaz bir şekilde bağlıdır. Tüm politika ve programlar çocuklar üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak olumlu veya olumsuz etkilere sahiptir. Çevreye yönelik politikalar da çocuklar üzerinde doğrudan ve dolaylı etkilere sahiptir. Gelecek nesillerin ihtiyacı ve haklarını ellerinden almadan, şu anki ihtiyaçları karşılayan gelişmeyi ifade eden sürdürülebilir kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik de çocukların yaşamlarına derinden etki eden alanlardan biridir. Başarısız sürdürülebilir kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik politikaları, çocuk haklarının gerçekleştirilmesi önünde ciddi bir engel teşkil etmektedir. Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı hem ulusal hem uluslararası mevzuatta yer alsa da iklim değişikliği ve çevresel bozulma nedeniyle çocuklar; hava ve su kirliliği, yetersiz beslenme ve çevre kaynaklı diyare ve sıtma gibi hastalıklar nedeniyle yaşamlarını kaybetmektedirler ve en temel hak olan yaşam hakkı korunamamış olmaktadır. Bir derleme olan bu çalışmanın amacı çocuk hakları ve çevreyi ilişkilendirmek ve çocuk hakları ve çevrenin birbirine ayrılmaz biçimde bağlı olduğunu vurgulamaktır. Bu çerçevede ilk olarak sürdürülebilir kalkınma ve çevresel sürdürülebilirlik kavramlarına yer verilmiş, ikinci olarak çevresel bozulmanın ve eşitlikçi ve adaletsiz kalkınma politikalarının çocuklar üzerindeki etkilerine yer verilmiş ve sonuç olarak birtakım değerlendirmeler sunulmuştur. Değerlendirmeler arasında iklim değişikliğine yönelik acil önlem alınması, çocuk haklarına yönelik farkındalık kazandırma, doğal kaynakların korunmasında ve kullanılmasında ekosentrik bakış açısının gerekliliği, okul öncesi ve yaşam boyu eğitim müfredatına yönelik öneriler, sosyal adalet ve ekolojik adaletin gerçekleştirilmesi bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir kalkınma, çevresel sürdürülebilirlik, çocuk hakları, çevre, çevresel bozulma

CHILDREN'S RIGHTS and ENVIRONMENTAL SUSTAINABILITY

Zehra TORTOP KUDDAŞ

*PhD Student, Ankara University Graduate School of Health Sciences Department of Social Work, Ankara, Turkey,
ztkuddas@ankara.edu.tr*

ABSTRACT

Almost all the rights of children, who constitute approximately one-third of the world's population, are inextricably linked to the natural environment, especially the rights to health, security, education and life. All policies and programs have direct or indirect positive or negative effects on children. Environmental policies also have direct and indirect effects on children. Sustainable development and environmental sustainability, which refer to development that meets current needs without taking away the needs and rights of future generations, are also among the areas that have profound impact on children's lives. Unsuccessful sustainable development and environmental sustainability policies pose a serious obstacle to the realization of children's rights. Although the right to live in a clean and healthy environment is included in both national and international legislation, children lose their lives due to air and water pollution, malnutrition and environmental diseases such as diarrhea and malaria, and the most fundamental right, the right to life, is not protected. The aim of this study, which is a review, is to relate children's rights and the environment and to emphasize that children's rights and the environment are inextricably linked. In this framework, firstly, the concepts of sustainable development and environmental sustainability are included, secondly, the effects of environmental degradation and unequal and unfair development policies on children are included and some conclusions are presented. Conclusions include taking urgent measures against climate change, raising awareness about children's rights, the necessity of an ecocentric perspective in protection and use of natural resources, suggestions for pre-school and lifelong education curricula, and the realization of social justice and ecological justice.

Key Words: Sustainable development, environmental sustainability, children's rights, environment, environmental degradation